Leto LXVI — Poštnina plačana v gotovini. — Ljubljani, v nedeljo, dne 17. julija 1938 — Štev. 162 — Cena 2 Din

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENEC

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate; Sarajevo štv. 7563, Zagreb štv. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica štev. 6.

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Red na naših cestah

Kdo ne ve, da so naše ceste, pa po precejšnjem delu naša prometna sredstva sploh, nezadostna, da so po pretežni večini v slabem, če ne naravnost v bednem stanju in da se deloma slabo gradijo in slabo vzdržujejo, tako da vlada pri nas naravnost nesorazmerje med naglim naraščanjem prometa in kakovostjo naših prometnih zvez. Danes nima veliko smisla preiskovati vzroke tega stanja, ki škoduje ugledu naše države, zakasnjuje in ovira razvoj našega gospodarstva ter je tudi našim narodnoobrambnim potrebam v škodo. Saj so ti vzroki dovolj znani in so se velikokrat obravnavali ter se še obravnavajo takó v naših zakonodajnih in samoupravnih zastopstvih, v naših gospodarskih zbornicah in v časopisju. Danes je naloga naših državnih in samoupravnih činiteljev, da se na tem področju popravi s podvojeno naglico in potrebno temeljitostjo, kar se je zagrešilo v teku 20 let po vojni, deloma zaradi prevesa državnih političnih vprašanj v prvih letih našega obstoja, deloma zaradi gospodarskih kriz, največ pa zaradi malomarnosti raznih prejšnjih hitro menjajočih se režimov, ki so jim bile strankarske koristi več nego blagor celote. Delo v tem smislu se je pod sedanjo vlado krepko zastavilo v vseh panogah in se je začelo tudi že na področju naših cest, kjer je skorajda najbolj potrebno.

Gospodarski promet, ki ustreza razmahu gospodarskih sil in naraščajočih potreb v naši državi, posebno pa v naši slovenski domovini, ki v tem oziru gotovo zavzema eno najvažnejših mest, je šele v razvoju in se bo v bodočih letih gotovo podesetoril. Prvič raste naš domači promet, drugič pa prihaja v naše kraje čedalje več tujcev, zlasti v letni dobi. Naše ceste pa so vse preozke in po pretežni večini niso zgrajene tako trdno, kakor zahteva količina in kakovost osebnih in tovornih vozil, ki drdrajo danes po njih, ter vse polne ovinkov, ki ne zapoznjujejo samo prometa, ampak so tudi vzrok premnogih nezgod in nesreč, da ne govorimo o prahu in blatu ter drugih ovirah in nedostatkih. Danes ne mislimo govoriti o škodljivih posledicah tega dejstva za naše gospodarstvo, marveč o n e s r e č a h, ki se zaradi slabega stanja naših cest, ki vozaču, predvsem avtomobilistom in biciklistom stavljajo toliko ovir, množijo dan za dnem in bodo kmalu dosegle strahotne izmere, ako ne bomo proti temu kaj ukrenili.

V Sloveniji imamo okoli 4500 motornih vozil in čez 150.000 koles, ki jih večinoma uporablja mali in srednji človek. Temu številu moramo v poletni dobi prišteti še okoli 15.000 inozemskih motornih vozil in okoli 1500 vozil iz drugih banovin. Žalibog ni še nihče napravil številčnega računa, koliko nesreč so povzročila ta vozila ali pešci, kakor tudi nimamo pregleda o vzrokih teh nesreč in kdo jih je kriv, oziroma v koliki meri vozači in v koliki meri drugi uporabniki ceste. Na vsak način nam pove časopisje, da ne mine dan brez nesreče ali nezgode, ki se zgodi na naših cestah, najsi bo po krivdi kogarkoli. Avto je podrl biciklista, motociklist se je zaletel v vlak, kolesar je povozil otroka, avtobus se je zadrl v avtobus in tako dalje. In to je sedaj že tako pogosto, da so postali ljudje nasproti temu skoraj brezčutni. Samó če je avtobus z 20 potniki zavozil v vlak in jih je bilo 19 mrtvih in 1 smrtno ranjen, ali pa če trešči vozilo preko strmega pobočja v Savo in jih je zopet nekaj mrtvih in dvakrat ali trikrat toliko ranjenih, se javnost zgane in razburi bodisi nad krivcem ali na nedolžnim, čez nekaj dni pa se vse pozabi. Toda če kdo pomisli, da bo lahko jutri tudi on med žrtvami, ali pa morda njegov oče, mati, brat, žena in ljubljeni otrok, je pa stvar že drugačna. Pomisliti pa moramo predvsem, da te žrtve, ki se bodo čedalje bolj množile, pomenijo veliko izgubo za n a r o d in za narodno p r e m o ž e n j e, ki gre pri tem v nič. Ker sami nimamo številk, naj navedemo številke iz nemške države, ki zaznamuje v l. 1937 vseh prometnih nesreč 162.215, pri čemer je izgubilo življenje 8388 ljudi, 174.000 pa jih je bilo deloma težko, deloma lahko poškodovanih. Škodo, ki je pri tem nastala, so ocenili na več kot 15 milijard dinarjev v našem denarju. Preko 90% teh nesreč so povzročili malomarnost, pijanost, preutrujenost in neupoštevanje prometnih predpisov. Vse to so vzroki, katerim se moremo in moramo izogniti, zakaj le 10% vseh nesreč je pripisati naključju ali nepričakovani višji sili. Koliko je slabo stanje naših cest in njihova tehnična pomanjkljivost z ozirom na sodobni promet kriva nesreč, to je drugo poglavje, zaenkrat hočemo opozoriti na malomarnost, predvsem pa na **neupoštevanje prometnih predpisov**, ki je pri nas krivo nesreč na cestah v največji meri.

Da so tudi vozači, tako motorni, kakor drugih vozil krivi nesreč, to je dokazano in nihče ne taji. Gotovo pa je, da so krivi nesreč tudi pešci, mogoče v še večji meri nego vozači. Zakaj naši ljudje se bodo morali privaditi na to, da promet čedalje bolj raste in da vozila čedalje bolj naglo vozijo in m o r a j o s primerno brzino voziti, pa da se zato morajo tudi pešci na cestah, katerih ni več mogoče posamič ali v skupinah meriti v veselem razpoloženju ali pa z meščansko udobnostjo ter v prijetnem razgovoru kakor svoje čase, navaditi stroge d i s c i p l i n e, primerne hoje ter strogih pravil pri srečavanju in izogibanju. Tudi v tem oziru je konec ljube svobode lepih časov, ki se ne bodo več vrnili, kar seveda ne velja samo za pešca, ampak tudi za voznika s konji; seveda se morajo držati strogih pravil vožnje tudi avtomobilisti, ki pa itak imajo svojo organizacijo, ki na to pazi, kakor imajo nad seboj tudi policijsko-upravno in sodnijsko oblast. Z eno besedo: vsi se morajo držati discipline, bogataš na avtomobilu in delavec na biciklu, vozač tovornega avtomobila in kmetski »furman«, motociklist, ki se vozi s svojo boljšo polovico na izlet, ali pa meščan, ki se vrača s prijetnega sprehoda s svojci domov. In tudi naši oblastni organi bodo morali čim dalje strožje paziti na to, da se vsi držijo pravil vožnje, ter ne bodo smeli poznati nobenega ozira, kjer gre za dragoceno življenje vsakega človeka, za naš ugled, pa tudi za naše gospodarske dobrine.

Ni naša naloga, da bi na ta pravila še posebej opozarjali, da mora na primer pešec hoditi vedno po skrajnem desnem robu ceste v smeri hoje, ne pa po sredini; da je treba prekoračiti cesto vedno le pravokotno po najkrajši črti, nikoli pa poševno; da moraš, preden prekoračiš cesto, vedno pogledati tako na levo, kakor na desno; da ne smeš s tramvaja skakati, niti izstopati, preden se ne prepričaš, da ne z desne, ne z leve strani ne prihaja nobeno vozilo; da se otroci na cesti ne smejo igrati; da mora tudi kolesar voziti le ob skrajnem desnem robu ceste, da ne sme misliti, da ima na cesti predpravico samo on, in da mora imeti zvečer prižgano luč; da mora tudi voznik brezpogojno voziti po desni strani, da ne sme na vozu spati, da se mora avtomobilom izogibati po pravi strani itd. Za vse seveda velja, da morajo biti trezni, če vozijo, pa da mora tudi v veselem stanju nahajajoči se pešec v pretežni večini primerov pripisati sebi, če se mu zgodi nesreča. Tudi sodne oblasti so primorane, da pri presoji prometnih nesreč obračajo čedalje bolj pažnjo tudi na to, ali se je pešec držal prometnih predpisov ali ne, da ne bo vedno kriv le vozač, kakor je dozdaj navadno sodila široka javnost.

Kakor je danes povsod in v vsakem primeru življenja in delovanja treba discipline, poslušnosti nasproti avtoriteti, ki hoče človeku dobro, in podrejanja skupnosti in skupnim koristim, tako je samoobvladanje in pokoravanje pravilom nujno potrebno tudi vsem, ki uporabljajo cesto. Le tako se bomo izognili smrtnim nesrečam in prometnim nezgodam ter škodi, ki dan na dan raste.

Madžarski državniki v Rimu

Ali naj se Madžarska popolnoma obesi na os „Rim-Berlin“ ali pa naj išče prijateljstva z vsemi svojimi sosedi

Ženeva, 16. julija TG. Rimski dopisnik »Journal de Geneve« je v svojem listu objavil zanimivo razmišljanje o italijanski politiki v Podonavju v zvezi s potovanjem madžarskega ministrskega predsednika Imredyja in zunanjega ministra de Kanye v Rim na obisk k Mussoliniju in grofu Cianu. Dopis napravlja vtis, da je dobil pisatelj vsebino za njega na uradnih italijanskih virih.

Italijanska diplomacija ni popolnoma zaposlena z reševanjem španskega vprašanja, piše rimski časnikar, ampak posveča tudi vso svojo pozornost srednji Evropi. Priključitev Avstrije k Nemčiji je sprožila celo vrsto za Italijo izredno važnih političnih in gospodarskih vprašanj, ki jih je treba spraviti na čisto. Italija mora svojo politiko prilagoditi novim razmeram. Prvi korak v tem pravcu je bil sestanek med zunanjim ministrom grofom Cianom in jugoslovanskim predsednikom vlade dr. Stojadinovičem v Benetkah v drugi polovici meseca junija, ko sta oba državnika pregledala vsa politična obzorja in prišla do zaključka, da morata njuni državi okrepiti miroljubno sodelovanje napram tretjim državam, da ravnovesje političnih sil v srednji Evropi ne bi trpelo zaradi avstrijskih dogodkov. Drugi korak v istem pravcu je sedanji obisk ministrskega predsednika madžarske vlade Imredyja in zunanjega ministra de Kanye v Rim, kamor prideta v ponedeljek, dne 18. julija. Madžarska ima z Italijo precej računov. Svoje dni, l. 1934 in 1935 so bili v Rimu podpisani tako imenovani »rimski protokoli«, ki so med seboj povezali Avstrijo, Madžarsko in Italijo v zvezo, ki je dobila ime »rimska trozveza« in ki je imela posebno dolžnost, da varuje avstrijsko neodvisnost in podpira madžarske težnje po spremembi mirovnih pogodb, in sicer na račun sosednih držav, to je Češkoslovaške, Romunije in Jugoslavije, povezanih med seboj v Mali zvezi.

Po priključitvi Avstrije k Nemčiji dne 13. marca letošnjega leta, se je položaj bistveno spremenil. Neodvisne Avstrije ni več. Ali kljub temu še nadalje veljajo predpisi rimskih protokolov? Ali je Madžarska kljub temu še z istimi trdnimi vezmi povezana na Italijo in ali naj Madžarska tudi sedaj, ko je Italija z Jugoslavijo že sklenila prijateljsko pogodbo ter pripravila enako tudi z Romunijo, še naprej vztraja na svojem sovražnem stališču do držav Male zveze? O tem se bodo madžarski in italijanski državniki razgovarjali prihodnje dni v Rimu.

Italijansko-jugoslovanski prijateljski pakt je imel za posledico zboljšanje odnosov med Jugoslavijo in Madžarsko. Priključitev Avstrije k Nemčiji je Madžarski naložila zapoved, da se naj čim prej spravi v dobre sosedne odnose tudi z drugimi svojimi sosedami, z Romuni in Čehoslovaki. Kakšni naj postanejo odnosi Madžarske do Nemčije? Ali naj se Madžarska popolnoma naveže na »Os Rim — Berlin«, ali naj raje posnema politiko Jugoslavije, ki se noče navezati na nobeno »os«, pač pa išče prijateljstva z vsemi državami. Če prav razumemo glasove italijanskega tiska, tako zaključuje rimski časnikar v »Journal de Geneve«, **bodo prihodnji rimski razgovori blagodejno vplivali na položaj v Podonavju, ker bodo tamkaj skušali še bolj uveljaviti italijansko težnjo po mirnem sodelovanju vseh obdonavskih držav.**

Budimpešta, 16. julija. AA. (Stefani) Regent Horthy je danes sprejel predsednika vlade Imredyja, ki je kraljevemu namestniku poročal o vprašanjih, o katerih bo na svojem obisku v Rimu razpravljal z italijanskimi državniki.

Bled, 16. julija.

Jutri zjutraj potuje madžarski poslanik Bakacs B e s s e n y e y z avtomobilom v Kotoribo, kjer bo pričakal madžar. ministr. predsednika Imredyja in zunanjega ministra Kanya, ki skozi našo državo potujeta v Rim. Madžarski poslanik bo spremil madžarskega ministrskega predsednika od meje do Ljubljane, potem pa bo zvečer nadaljeval pot v Belgrad, kjer bo v torek položil venec na grob neznanega vojaka na Avali, in na Oplenac, kjer bo položil venec na grob pokojnega kralja.

Nemčija bo zasedla Gdansk

Tajinstveni razgovori v Londonu - Poljska opazuje

London, 16. jul. TG. Semkaj je prišel vodja narodnosocialistične stranke v Gdansku Gauleiter Förster. Sestal se je že z večjim številom vodilnih angleških politikov. Sprejet je bil tudi v zunanjem ministrstvu. Prihod šefa hitlerjevske stranke v Gdansku, ki je pravi gospodar te samostojne dežele, je po mnenju političnih krogov izredno velikega pomena in bo od tega obiska v mnogočem odvisen nadaljnji razvoj evropske politike. Za enkrat sicer še ni znanega nič podrobnostnega o vsebini razgovorov med Försterjem in angleškimi politiki, vendar pa je skoraj gotovo, da je prišel v London zaradi tega, da vpraša angleško vlado, kakšno bi bilo njeno zadržanje za primer, če bi Gdansk proglasil svojo popolno priključitev k nemški državi. Angleški politiki so Försterju nasvetovali, naj bo previden, zmeren in moder, češ Anglija se bo morala držati pač mednarodnega zakona, ki določa, da je Gdansk samostojna država. Ključ do rešitve gdanskega vprašanja pa da ni v Londonu, marveč v Varšavi pri Poljakih, ki imajo po mednarodnih pogodbah pravico, da odločajo o usodi tega mesta. Gdansk je politično popolnoma v rokah narodnega socializma in bi ne bila nobena težava najti tisti dve tretjini glasov, ki so potrebne za spremembo ustavnega zakona.

Poročila, ki so prišla v London iz poljske prestolice, pravijo, da opazuje poljska vlada položaj v Gdansku z največjo pozornostjo. Poljska računa pri obrambi svojih interesov le na svojo lastno pomoč, toda tudi Poljska uvideva, da bi vsaka sprememba nemške posesti na njenih mejah imela neugodne posledice za vse pomorske pokrajine, ki jih je svojčas Nemčija zahtevala zase.

Beck pred odhodom iz Rige

Varšava, 16. julija. AA. (Fat.). Poljski zunanji minister Beck je pred svojim odhodom iz Rige sprejel zastopnike letonskega tiska. V svoji izjavi je Beck poudaril, da je že tretjič v Rigi. Prvikrat je bil v tem mestu ravno pred 38 leti, ko je spremljal svojega očeta kot političnega begunca. Govoreč o svojih sestankih z letalskim ministrom je Beck poudaril, **da sta jasno oblikovala in točno označila politične odnose obeh držav. Časnikarji bodo morda v obliki senzacij pisali, da je Beck prišel v Rigo zato, da izpelje posebne načrte. Jaz pa nisem prišel v Rigo, je dejal Beck, da bi ostvarjal kake politične načrte, kajti naši dve državi že dolgo let zasledujeta isto politično linijo, ki sloni na močnih načelih. Z zadovoljstvom morem ugotoviti, da Riga v polni meri razume poljsko stališče v vprašanju sistema mednarodnega sodelovanja in politične ureditve v Evropi, ki se je v zadnjih letih tako globoko spremenila.** Tok dogodkov je pokazal, da niso imeli prav niti optimisti niti pesimisti. Mi delamo tukaj navdahnjeni z idejo ojačevanja prijateljstva in stalnosti na obalah Baltiškega morja. V prijateljstvu je polno zaupanja, je sredstvo za rešitev vseh problemov. Končno se je zunanji minister Beck zahvalil tisku in vsej letonski javnosti za prisrčen sprejem.

Varšava, 16. julija. AA. Stefani: Zunanji minister Beck se je včeraj popoldne vrnil z letalom z uradnega obiska v Rigi. Poljski politični krogi so zelo zadovoljni z obiskom, ki je potrdil prijateljske vezi med Poljsko in ostalimi baltskimi državami.

Atentati v Palestini se množe

Jeruzalem, 16. julija. AA. Reuter. Vsi arabski trgovci so zaprli svoje trgovine v znak protesta proti bombnim atentatom. Židovski trgovci se boje maščevanja in je morala biti policija v židovskem delu mesta pomnožena. V arabskem delu Hajfe je bilo včeraj vse normalno. Včeraj popoldne je bilo že odprtih mnogo trgovin. Po vseh mestih je policija še zelo pozorna, vendar pa so število redarjev zmanjšali, ker se je položaj v glavnem nekoliko popravil.

Po tem strašnem atentatu se je ustavilo vse normalno življenje v mestu in mesto je kakor izumrlo. Razburjenje še ni ponehalo. Po vesteh iz ostalih krajev se množe izgredi, ki samo povečujejo vtis splošne negotovosti. Iz Nablusa poročajo, da so arabske tolpe s planin napadle posamezne angleške posadke in da je vsa policija stalno v pripravljenosti.

Razmere na Vzhodu dozorevajo

za obsežno posredovanje velesil

Šanghaj, 16. julija. V mednarodnih diplomatičnih krogih zatrjujejo, da so se Italija, Anglija, Nemčija, Švedska in Švica dogovorili, da se bodo njih zastopniki začeli razgovarjati tako s kitajsko kakor z japonsko vlado, da izvejo, ali je mogoč med obema narodoma mir. Vse te države imajo tudi načrt mirovnih pogojev, ki bi ga predložile, ako bi kitajska in japonska vlada pokazale dobro voljo, da sprejmeta posredovanje imenovanih držav.

Imenovane velesile sodijo, da bodo lahko svoje posredovanje začele šele v zgodnji jeseni, to je takrat, ko bodo Japonci gospodarji sedanje prestolnice Kitaja, Hankova. Zakaj v zadnjem času so Japonci tako zelo napredovali, da ni mogoče veliko dvomiti o tem, da bodo to mesto kmalu zavzeli in zasedli. Poplave, ki jih je umetno povzročilo vrhovno poveljstvo kitajske armade, namreč japonskega prodiranja, kakor se sedaj vidi, niso mogle ustaviti in tudi delovanje kitajskih četašev, ki ogrožajo Japonce na desnem krilu in na severu, očividno nima uspeha. Glavne sile kitajske armade se sedaj umikajo čez Rumeno reko proti jugu in zapadu in na uspešen odpor zaenkrat ni misliti. Tudi tista kitajska armada, ki je do sedaj delovala severno od Rumene reke v provinci Šansi v desnem boku japonske armade, se je v številu 100 tisoč mož morala umakniti, ker so Japonci prerezali železniško zvezo iz Pekinga na Hankov. Položaj kitajskega prebivalstva okoli Rumene reke je obupen, ker dežuje naprej in si je izkopala v tem ozemlju voda novo strugo, tako da vzporedno z Rumeno reko teče sedaj druga reka.

Amerika hoče zaenkrat ostati še nevtralna ter se bo pridružila Angliji, Italiji in Nemčiji šele, ko bo videla, da njihovo posredovanje za mir obeta uspeh. Francoska in sovjetska vlada pa sta sklenili, da se tega prizadevanja sploh ne bosta udeležili, ker vesta, da Japonski njuno posredovanje ne bi bilo ljubo, ker japonska vlada prav ti dve državi dolži, da najbolj od vseh podpirata Čangkajšeka in njegovo vlado.

Japonci pripravljajo novo ofenzivo

Včeraj dopoldne je prišlo na ozemlju Pukava na ustju jezera Pojang do težkih borb. Kitajska poročila trdijo, da v teku vseh borb Japonci ves teden niso dosegli nobenega važnejšega uspeha. Kitajci pravijo, da Japonci skušajo zavzeti jezero Pojang z močnimi oddelki pomorščakov in s pomočjo letal in tankov. Na južni obali Jangceja grade Japonci nove postojanke. Kitajski vojni strokovnjaki mislijo, da bodo Japonci te nove postojanke porabili za izhodišče nove ofenzive, ki bo šla preko Nancanga na Cangsu ali pa v zapadno smer na Siening. Cilj te ofenzive bi bil, da se pretrga zveza Hankava s kantonsko železnico in da se onemogoči rečni promet zapadno od Hankava.

Japonski protest pri sovjetski vladi

Tokio, 16. julija. b. Japonski odpravnik poslov v Moskvi je dobil nalog od svoje vlade, da vloži energičen protest pri sovjetski vladi zaradi zavzetja enega dela mandžurskega področja po sovjetskih četah. V opravičilo tega svojega protestnega koraka poudarja japonska vlada, da ni prisiljena protestirati samo zaradi svojih prijateljskih odnosov do Mandžurije, temveč tudi zaradi tega, ker so močno prizadeti njeni interesi.

Siam vabljen v azijsko zvezo

Bangkog, 16. julija. AA. (Havas) Iz dobro poučenih krogov se izve, da Japonska pritiska na siamsko vlado, da bi Siam vstopil v skupino držav z aziatskimi tendencami. Iz istih krogov se izve, da je siamska vlada to povabilo odklonila kljub ponovnim intervencijam japonske vlade, ker ne mara iti po poti, ki se ji zdi nevarna. Pravijo pa, da bi bili nekateri siamski krogi takoj voljni pritrditi nov orientaciji Siama.

Zemunska vremenska napoved: Prevladovalo bo vedro in vse toplejše vreme v vsej kraljevini.
Zagrebška vremenska napoved: Jasno in toplo.
Dunajska vremenska napoved: Padec temperature in številne nevihte.

Zahvala češkoslovaškega orlovstva

Prvi in poslevodeči namestnik staroste češkoslovaškega »Orla« František Leiner je g. banu dr. Natlačenu poslal sledeče pismo:

Brno, 11. julija.

Velespoštovani gospod ban!

Ob povratku v domovino z nepozabno lepih slavnostnih dni v Ljubljani si v najlepših spominih dovoljujem v imenu predsedništva češkoslovaškega Orla sporočiti Vam najvdanejše izraze za Vašo veliko pozornost in vso Vašo ljubeznivost, ki ste jo izkazovali češkoslovaškim udeležencem.

V največje veselje nam bo in v največjo čast si bomo šteli, če Vam bomo mogli to Vašo ljubezen do češkoslovaškega Orla in vsega našega naroda povrniti ob Vašem obisku III. orlovskega zleta v Pragi 1939.

Češkoslovaško Orlovstvo, velespoštovani gospod ban, bo Vašo ljubezen in ljubezen slovenskega naroda ohranilo v neminljivem spominu. Srečno je, da more Vašo osebnost kot predstavitelja tega vernega bratskega naroda šteti med svoje čislane prijatelje.

Z željo, da bi, velespoštovani gospod ban, blagovolili prijazno sprejeti našo toplo zahvalo in nas trajno ohraniti v svojih dragih spominih, ostajam z izrazi globokega spoštovanja

František Leiner,
poslevodeči namestnik staroste.

Redni letalski promet čez morje v Ameriko

Newyork, 16. jul. AA. Havas: Letalske družbe bodo kmalu začele s poskusnimi poleti nad Atlantikom. Vožnja iz Newyorka v London bo veljala 450 dolarjev za osebo in bo trajala 24 ur. Letalske družbe mislijo, da bodo nova letala tako popolna, da bodo lahko uvedli redne potniške in poštne proge čez Atlantik. Angleške družbe mislijo v jeseni začeti z redno letalsko progo iz Londona v Newyork.

Dublin, 16. julija. AA. (Havas) Irska vlada je obvestila francosko vlado, da bo dovolila francoskim letalom letenje preko svojega ozemlja pri poletu nad Atlantskim oceanom.

Sprejem ob koncu poleta okrog sveta

Računajo, da je bilo na ulicah, koder se je vozil Hughes s tovariši, nad dva milijona oseb, ki so navdušeno pozdravljali letalca. V občinski palači je Hughes rekel:

»Moj polet je bil posvečen velikemu bratstvu med vsemi letalci. Ta polet naj dokaže človeštvu, kakšno sredstvo miru je lahko letalstvo. Naš trud in materialni izdatki so poplačani. — Sem proti temu, da bi letalstvo bilo v službi vojne. Upam, da se bodo združili vsi letalci sveta, se zavedali, da so iz mesa in krvi in sklenili, da hočejo preprečiti sleherno prelivanje krvi.«

Vsi navzoči so Hughesov govor navdušeno pozdravili. Nato je bila večerja v Metropolitain klubu in tako je bil zaključen slovesni sprejem v Newyorku.

Nemški polet okrog sveta

Bagdad, 16. julija. AA. (DNB) Nemški letalec je na svojem poletu okrog sveta prispel včeraj ob 22.50 v Bagdad, ob času kakor ga je bil do minute napovedal. Danes zjutraj ob 0.5 pa je odletel proti Karašiju.

Goreče letalo zažgalo sanatorij

Buenos Aires, 16. jul. AA. DNB: Veliko letalo družbe Panamericain Airways se je moralo včeraj spustiti zaradi megle na poti iz Buenos Airesa v Rio de Janeiro blizu Tuzainga. Letalo se je vžgalo, ko je pri pristajanju udarilo ob poslopje sanatorija za tuberkulozne bolnike. Potniki so ostali nepoškodovani in so se vrnili v Buenos Aires, plamen pa je zajel sanatorij, kjer je zgorel en bolnik, 17 pa jih je bilo ranjenih.

Novo čudovito letalo

Rio de Janeiro, 16. julija. AA. Stefani. Brazilski tisk piše obširno o izumu, ki bo zrevolucioniral letalsko tehniko. Izumitelj Alfonso Leopold Bargman je zgradil letalo, ki se lahko dviga in spušča naravnost in lahko tudi v zraku miruje na enem mestu. Letalo je zgrajeno iz aluminija in ima 6 Dieselmotorjev, ki uporabljajo negorljivo olje.

Šiviljam priporočam

poceni raznovrstno svilo po 8, 10, 12 din meter.

I. TRPIN

Maribor, Vetrinjska ulica 15.

Židje v Italiji

Rim, 16. julija. b. »United Press« je objavil vest, da namerava italijanska vlada pričeti agresivno politiko proti Židom. Italijanski uradni krogi to vest odločno zanikajo. Povod tej trditvi je, da je italijanska vlada dala začasno zapleniti vse premoženje nemških in avstrijskih Židov, dokler se ne ugotovijo njihove obveznosti glede davkov do nemške države. Italijanska vlada je to storila na prošnjo Nemčije. Doslej pa italijanska vlada še ni nastopila proti nobenemu Židu, ki je njen državljan. Dejstvo pa je, da je »Giornale d'Italia« objavil članek, da se morajo vsi Italijani prištevati k rasistom in bo gonja proti Židom zaenkrat le na literarnem polju. Vse knjige, ki so jih spisali Židi, morajo biti umaknjene iz izložb. Zanimivo je, da je italijanska vlada zahtevala, da se iz izložb vzamejo tudi knjige Thomasa Manna, ki ni Žid. Drugače pa se sme v Italiji še vedno trgovati z židovskimi spisi.

Berlin, 16. jul. AA. Havas: Židje zmeraj hitreje zapuščajo Dunaj. Dosedaj je policija izdala 600 dovolilnic za izselitev.

Voditelj nemške hitlerjevske mladine pri dr. Stojadinoviču

Bled, 16. jul. Včeraj zvečer ob 10 je prispel na Bled z avtombilom iz Benetk preko Trsta, Rakeka in Ljubljane vrhovni voditelj nemške hitlerjevske mladine **Baldur von Schirach**. V njegovem spremstvu so adjutant **Scholz** in tajnika **Kaufmann in Marrum**. Nemci, ki so gostje na Bledu, so priredili vodji nemške mladine prisrčen sprejem. Vodja nemške narodno-socialistične mladine Baldur von Schirach je obiskal predsednika vlade in zunanjega ministra g. dr. Stojadinoviča v vili »Zlatorog«. Vodja nemške mladine ostane še jutri na Bledu in namerava napraviti izlete v okolico.

Z Bleda

Davi je z brzovlakom prispel na Bled naš minister za ljudsko vzgojo dr. Vekoslav Miletič z go. soprogo in otroki. Nastanil se je v hotelu »Toplice«. Minister dr. Miletič se je sestal z vodjo nemške mladine Baldurjem von Schirachom. Predsednik vlade dr. Stojadinovič ga je danes sprejel v vili »Zlatorog«, da mu poroča o svojem ministrstvu.

Davi ob 8 je zapustil Bled poštni minister g. **Čvrkič** s šefom svojega kabineta. Minister je obljubil, da bo povečal število delovnih moči na pošti Bled I za poštno, brzojavno in telefonsko službo. Odobril je tudi kredit 30.000 din, da se popolnoma uredi nova in moderna pošta, kakor tudi, da se napravi nov vhod v poštni urad. Dalje je izjavil, da se bo še letos gradila neposredna telefonska linija Bled—Belgrad, ker sedanja linija ne zmaguje prometa v času sezone.

Dr. Hodža bolan

Praga, 16. julija. AA. DNB: Pogajanja z madžarsko in poljsko manjšino so odložena na prihodnji teden, ker je predsednik vlade dr. Hodža zbolel. Bolezen pa je lahke narave.

Pogajanja se bodo nadaljevala v ponedeljek in govori se, da bo na sejo prišel tudi predsednik republike dr. Edvard Beneš.

ABBAZIA

Hoteli: ATLANTICA, PRINCIPE, AL MARE

Posestniki: Tomašić - Cervar

V centru Abbazie ob morju. — Lastna kavarna, dancing, bar. Terase ob morju, vrt. Lastno kopališče brezplačno. Govori se slovenski

Tečaj za plezanje v Triglavu

Belgrad, 16. julija. AA. Za propagando in izpopolnitev telesne vzgoje ter alpinistike prireja ministrstvo za telesno vzgojo od 14. do 24. avgusta t. l. v triglavskem pogorju tečaj za plezanje in reševanje ponesrečencev v planinah. V tečaj bo sprejetih **20 kandidatov**, ki morajo izpolnjevati sledeče pogoje: Morajo biti državljani kraljevine Jugoslavije, ne smejo biti niti sodnijsko niti policijsko kaznovani, ne smejo biti starejši od 35, ne mlajši od 18 let. Dalje morajo biti organizirani planinci in že nekoliko izvežbani v plezanju. To slednje mora potrditi planinska organizacija, katere član je kandidat. Prijavljenci morajo imeti odgovarjajočo opremo za plezanje. Prošnje je treba poslati preko planinskih društev Zvezi planinskih društev, ki jih bo potem izročila ministrstvu za telesno vzgojo naroda.

Tvrdka **Stermecki** opusti 13. avgusta svojo podružnico prej trgovino Urch in prodaja še ostalo zalogo po ponovno znižanih cenah, da si prihrani stroške selitve. Zaloga in izbira vsak dan manjša, vsak naj sam pazi, da ne pride prepozno!

Kdor prej pride, prej melje.

Od nedelje do nedelje

Zunanji pregled

V zunanjepolitičnem oziru pretekli teden ni prinesel nobenih velikih dogodkov. **Diplomatska borba med skupino Anglija-Francija in skupino Italija-Nemčija** traja dalje in se prikazuje na različnih frontah. Enkrat stopa v ospredje fronta v **Španiji**, zatem zopet **češkoslovaško-nemško bojišče**, drugič služi za pozornico boja **Palestina**, ali pa celo **Daljni vzhod**. Anglija in Italija bi očividno le radi vrgli mostove čez prepad, ki loči obe skupini, in sta v ta namen tudi sklenili prijateljsko pogodbo, a jo je Anglija napravila odvisno od sporazuma glede Španije. A prav v Španiji je sporazum skoraj nemogoč, ker se vedno in vedno pojavljajo nove intrige proti njemu, tako da se izvedba italijansko-angleške prijateljske pogodbe zavlačuje v daljavo in celo grozi nevarnost, da nikoli ne bo stopila v življenje. Na eni strani Nemčiji ni všeč, da bi se Italija oddaljila in se vezala na Anglijo, na drugi strani pa upravičeno pritiska Francija, da naj ne pride do angleško-italijanskega sodelovanja, preden tudi Francija z Italijo ni razčistila vseh računov. Od tod težave. Nemčija poskuša špansko stvar zavlačevati in ji v ta namen pride prav napetost na češkoslovaški meji, da opozori velesile nase ter potisne med Anglijo in Italijo spor okrog Češkoslovaške. Italija pritiska od svoje strani na Anglijo, da bi se hitreje odločila glede Španije in je nemara le v zvezi z nemiri, ki povzročajo Angliji glavobole v Sveti deželi. Sovjetska Rusija pa dreza v levičarsko usmerjeno javno mnenje v Franciji, naj ne dovoli, da bi se francoska vlada ločila od rdeče Španije in se spustila v pogajanja s fašistično Španijo. Anglija zopet pridno deluje na evropskem vzhodu, kjer zbira pod svojim okriljem države, ki so v nevarnosti, da ne bi podlegle gospodarskemu vplivu Nemčije. Celo na Daljni vzhod sega ta hudi diplomatski dvoboj, kajti skupina Italija-Nemčija podpira Japonsko, skupina Francija-Anglija pa Kitajsko in je tudi tamkaj med obema mnogo drezanja, ki ima samo ta namen, da bi vplivalo na odločitev v Evropi.

V ta veliki splošno evropski ali celo svetovni politični okvir je treba postaviti vse zunanjepolitične dogodke, ki navidezno ločeno stopajo pred naše oči. **Češkoslovaško** vprašanje, ki sedaj zopet poziva k pozornosti, je potemtakem le del tega splošnega trenja in le sredstvo, ki se ga gotove velesile poslužujejo, da na nasprotnike pritiskajo. Tudi **potovanje poljskega zunanjega ministra na Baltik**, potovanje, ki jasno govori o tem, da Poljska zbira okrog sebe skupino nevtralnih držav, ki ležijo vse med Rusijo in Nemčijo, dejansko ne bo kaj drugega kakor del te velike politike, in v tem primeru služi angleškim političnim ciljem na vzhodu, kjer Anglija želi zgraditi neprestopen obrambni zid proti razširjenju nemškega vpliva. **Potovanje madžarskih državnikov v Italijo** je življenjsko povezano z označenim okvirom velikega dvoboja med velesilami, kajti Madžarska se bo morala odločiti, če bo ostala nevtralna in nepristranska sredi tega trenja, če bo torej delila tvorno mirovno politiko drugih podonavskih držav, ali če se bo končnoveljavno dala priključiti k eni ali k drugi skupini velesil.

Mesec julij bo v mednarodni politiki odločilnega pomena. Tako pravijo in pišejo. Torej stojimo pred važnimi dogodki v prihodnjih dveh tednih.

Notranji pregled

Preteklo nedeljo je bil **pri Sv. Trojici v Slov. goricah velik narodni tabor**, največji, kar jih pomnijo ti kraji, na katerem je ljudstvo »med Muro in Dravo in preko Mure« proslavilo **dvajsetletnico ustanovitve Jugoslavije**. To je bila **prva taka** proslava, pa je veličastno potekla. Kot glavni govornik na taboru je nastopil notranji minister in voditelj Slovencev dr. **Anton Korošec**, ki je govoril o vekovnem slovenskem značaju te zemlje in o trdni zvestobi Slovencev do Jugoslavije. Poleg njega je nastopilo še več drugih govornikov, ki so poudarjali potrebo žive narodne zavesti in tudi organizirane narodne obrambe. Tabora se je udeležilo nad 10.000 ljudi.

V ponedeljek je bilo v Ljubljani **prvo zborovanje izseljenske zbornice**, ki bo odslej vrhovna ustanova za naše izseljenstvo. V zbornico so včlanjena vsa društva, ki po svojem delovanju morejo kaj prispevati v tem delu. S to ustanovo je izpolnjena velika vrzel v našem narodnem življenju, saj se doslej širša javnost niti zavedala ni, kako življenjsko važno je za nas izseljensko vprašanje, za nas, ki imamo malo manj kot polovico naroda izven domovine in države.

V četrtek smo objavili članek **o velikem nazadovanju Nemcev v Jugoslaviji in zlasti v Sloveniji**. Članek je vzbudil veliko pozornost, saj odkriva doslej skoraj neopaženo dejstvo, da **je vseh Nemcev v Jugoslaviji** v primeri z ostalim prebivalstvom samo **tri in pol odstotka in da so n. pr. v Sloveniji od 1912 do 1932 nazadovali za 40 odst. ali od 41.362 na 25.054.** To ni nič čudnega, če vemo, da je bila nekdanja Avstrija nemška država, Jugoslavija pa je slovanska. Tako je že takoj prva leta po vojni zapustilo ozemlje sedanje države več tisoč Nemcev, kar pa jih je ostalo, pa se tudi pozneje v slovanski Jugoslaviji niso nikoli počutili tako domače kot v nemški Avstriji in je vsak izrabil prvo priliko, da se je umaknil med rojake. K temu pa še pride padec rojstev med Nemci in tako se nam je po 20 letih odkrilo to precej znatno nazadovanje nemškega življa med nami.

Gradbeno ministrstvo je v izvajanju javnih del namenilo čedno **vsoto 125 milijonov za ceste.** Od tega se bo **za ceste v Sloveniji** porabilo **40 milijonov.**

Politični krogi, znani pod imenom »zadružna opozicija«, se veliko pečajo s **prihodom dr. Mačka v Belgrad** in na ta obisk silno veliko zidajo. Po najnovejših vesteh bo združena opozicija v avgustu priredila zborovanje v Zagrebu, na katerem bodo govorili predstavniki iz Belgrada, v septembru pa v Kragujevcu, na katerem bo govoril dr. Maček.

Včeraj je bilo v upravi »Slovenca« **nagradno žrebanje**, za katero je v vseh krogih vladalo tako veliko zanimanje. Med redne kupovalce in naročnike »Slovenca« je sreča razdelila 152 nagrad v skupni vrednosti 100.000 din. Žrebanje je bilo pod nadzorstvom javnega notarja g. Hafnerja in mnogih naročnikov.

Politična nedelja

Belgrad, 16. julija. m. Večina članov kraljevske vlade je zadnje dni odpotovala iz Belgrada, deloma v svoje volivne okraje, deloma pa v Slovenijo na Bled, kamor se je s prihodom predsednika vlade in zunanjega ministra dr. Stojadinoviča in diplomatskega zbora prenesel tudi center političnega življenja. Iz Belgrada so odpotovali tudi skoro vsi senatorji in poslanci. Radi tega nudi naša prestolnica sliko popolnega političnega zatišja.

Povsod se vse pripravlja na volitve. JRZ kot najmočnejša in najbolje organizirana stranka na terenu s svojimi političnimi nasprotniki raznih barv in struj nima dosti opravka, ker delo in vsestranski uspehi JRZ sami izpodbijajo najrazličnejše izmišljotine, ki jih razširja opozicija med ljudstvom. Ljudstvo že samo čuti novi tok življenja, ki ga je prinesla nova vlada, in se je samo že neštetokrat prepričalo, da so res pravi ljudje na vladi, kateri je blaginja naroda najvažnejša naloga. Zadnji obisk ministrskega predsednika Stojadinoviča v Južni Srbiji je med ljudstvom napravil globok vtis. Prvič se je zgodilo, da je aktivni predsednik vlade osebno obiskal naše najjužnejše kraje in se na licu mesta pobrigal za kulturne potrebe teh zaostalih krajev. Radi tega je tudi vsaka akcija opozicije po Srbiji že vnaprej obsojena na neuspeh, kar bodo najbolje potrdile prihodnje volitve.

Srbijanska izvenskupščinska opozicija zadnje čase ni imela večjih sestankov. Pravijo, da so vsi preveč zaposleni z napovedanim prihodom dr. Mačka v Belgrad. Nihče od opozicije pa ne ve točno povedati, kdaj bo dr. Maček sploh prišel v Belgrad. Vse mogoče datume navajajo.

Osebne vesti

Belgrad, 16. julija. m. S kraljevim ukazom so imenovani za okrajne sodnike sledeči sodni pristavi: Inkret Bruno iz Kočevja v Kostanjevico, Colarič Franc iz Laškega v Kozje, Grm Milan iz Ptuja in Mikuš Ciril iz Maribora, oba v Mursko Soboto, Hribar Stanislav iz Škofje Loke v Konjice. Prestavljen je okrajni sodnik Martin Verovšek iz Kostanjevice v Novo mesto. Upokojen je Franc Drašler, pisarniški uradnik 6. skup. pri Stolu sedmorice v Zagrebu. Upokojen je Simon Polajnar na pošti Muta.

Belgrad, 16. julija. AA. Na predlog pravosodnega ministrstva je na lastno prošnjo premeščen na sresko sodišče v Novo mesto Martin Perovšek, sodnik sreskega sodišča v Kostanjevici v šesti položajni skupini.

Pariz se pripravlja na obisk angleškega kralja

Pariz, 16. julija. b. Za bližnji obisk angleškega kraljevskega para v Franciji se je Pariz spremenil v pravo mesto slave. Sobe v palači Quai d'Orsay, kjer bosta stanovala visoka gosta, so bile snoči razsvetljene. Notranja ureditev prostorov še ni povsem končana, vendar pa se dela pospešujejo. Pohištvo v dvoranah bo iz 17. in 18. stoletja. Pohištvo podrobno opisuje francoski tisk. Vsi pariški listi posvečajo izredno dolge članke obisku angleških suverenov ter toplo pozdravljajo prihod visokih gostov. Časopisi se bavijo z angleško literaturo, umetnostjo in angleškim življenjem sploh. V »Ere Nouvelle« je napisal Pertinax dolg članek pod naslovom: »Tretja entante cordiale in češkoslovaški poskusni ogenj«. V tem članku pravi Pertinax, da bo obisk angleških suverenov in manifestacija francoskega naroda, ki bo z največjo vdanostjo sprejel visoka angleška gosta, razsvetlil javno mnenje Francije in Anglije in mu dal smisel za velike ideale in za delo, ki je namenjeno miru.

Angleški ministrski predsednik Chamberlain in francoski predsednik vlade Daladier sta izmenjala pismi zaradi bližnjega obiska angleških suverenov. V pismih izražata željo za čim ožje sodelovanje Velike Britanije in Francije, ki je zaradi napetosti v Evropi neobhodno potrebno.

London, 16. julija. b. Iz krogov, ki so blizu britanske vlade, poročajo, da so že končane vse priprave za obisk britanskih suverenov v Francijo. Admiralska jahta »Enchantress« bo v torek popoldne izplula iz Doverja v Calais, v spremstvu francoskega pomorskega letalskega brodovja, ki bo štelo veliko najmodernejših vojnih enot.

Velika ciganska tolpa prijeta

Damžale, 16. julija.

Marljivim orožnikom v Domžalah se je pod vodstvom komandirja g. Skoka posrečilo zalotiti cigansko tolpo, ki je vznemirjala tamkajšnjo okolico. Prijeli so cigane Vinkoviča Franca, rojenega 1908 v Lambachu in pristojnega v Rottenman v bivši Avstriji, Hudoroviča Zlatka, starega 28 let, rojenega v Štepanji vasi, Breščaka Otona, starega 41 let, rojenega v Milanu, Raka Maksimilijana, rojenega v Laškem leta 1899 in pristojnega k Sv. Križu pri Laškem, njegovo ženo Ido Rak-Reichert, roj. 1911 v Dornavi pri Ptuju, in Breščak Franco, staro 35 let, rojeno v Jaršah.

Orožništvo jih je zalotilo davi v gozdu pri Češeniku pri Dobu in jih obkolilo. Hudorovič Zlatko je orožnike opazil in pobegnil, pa so ga potem zopet ujeli.

Pri osebni preiskavi so orožniki našli pod krilom France Breščak nabasano Steyer-Browning pištolo. V štirih bisagah so našli mnogo obleke in posteljnine, tako 5 rjuh, 1 križasto odejo, kompletno črno obleko, več svilenih naglavnih rut, par težkih temnorjavih čevljev, svetlosivo moško obleko, ki ima na suknjiči pri ovratniku napis: Anton Kožuh, krojač, Šujica 28, p. Dobrova, sivkast suknjič, modro križasto srajco, več namiznih prtov, več ženskega spodnjega perila, nahrbtnik, 2 slabša cajgasta suknjiča, 2 nove črne hlače, žepne robce z monogramom F. B., 2 klobuka, in sicer enega črnega in 1 sivega, črni ima napis S. Tanko, Ljubljana, 1 črno svileno naglavno ruto. Glede klobuka z napisom S. Tanko trdi Vinkovič, da ga je kupil v Ljubljani. Ta Vinkovič ima na desni strani lica brazgotino. Drugi cigani ga opisujejo, da je on morilec cigana, ki je bil umorjen jeseni leta 1936 in so ga našli v Ljubljanici v Štepanji vasi.

Zelo verjetno je, da imena nekaterih članov ciganske družine niso prava in da se za tujimi imeni skrivajo tatovi. Orožništvo je zvedelo, da so cigani imeli najbrž tudi lovske in vojaške puške, ker so ljudje snoči v tamkajšnji okolici slišali streljanje. Orožništvo pa pri njih razen gori omenjenega browninga ni našlo orožja. Najbrž imajo orožje skrito kje v gozdu. Zvečer je orožništvo prepeljalo cigane v Ljubljano, da se ugotovi njihova identiteta, da jih fotografirajo in daktiloskopirajo.

Opozarjajo se ljudje, katerim so bili gori opisani predmeti ukradeni, da se javijo.

Lep spomenik - dar pokojnim

Ogled spomenikov - dolžnost interesentov

Stalna razstava - nizke cene

FRANJO KUNOVAR, kamnosečtvo

Sv. Križ - Ljubljana Tel. 49-69

Dospela so zopet francoska kolesa

Najboljši materijal

Najlažji tek

AIGLON

Model: TOUR DE FRANCE

VIKTOR BOHINEC

LJUBLJANA

Tyrševa cesta 12 (dvorišče)

Posebna izdaja češkega „Orla“ posvečena ljubljanskim dnem

Posebna številka češkoslovaškega »Orla« je izšla te dni ter ima v naslovu samem pripisan podnaslov **»Slavni ljubljanski dnevi«.** Na prvi strani ima celostransko sliko ministra dr. Kreka, kako pozdravlja na ljubljanskem kolodvoru ministra msgr. dr. Šrameka, nad njo pa velik napis: **»Orel je most do srca jugoslovanskega ljudstva.«** — Nato sledi uvodni enostranski članek **»Orlovstvo izpolnjuje svoje poslanstvo kot dovršitelj zbližanja slovanskih narodov«,** kjer poudarja potrebo Orla po manifestaciji katoličtva kjerkoli ter delo za domovino, ki se kaže v iskanju prijateljev v svetu za sporazum med narodi in ljudstvi v duhu krščanske pomirljivosti in ljubezni. Nato pa pravi: »Ko smo bili povabljeni v Ljubljano, ni bilo nikomur izmed nas niti za hip dvomljivo, da se mora temu bratskemu klicu odzvati, da, rekli smo si, da je to za nas brezpogojna dolžnost, v narodnem in državnem smislu okrepiti čuvstvo slovanske vzajemnosti, ki nas Orle veže že desetletja s Slovenci. Zgodovina naših in slovenskih 30 letnih orlovskih stikov stoji v znamenju dveh imen: ministra dr. Šrameka in dr. J. Ev. Kreka... Naš gospod minister prihaja v imenu češkoslovaške vlade, da bi bilo s tem izraženo dejstvo, da našo orlovsko delegacijo spremlja želja vsega naroda, da sta naroda jugoslovanski in češkoslovaški zvezana že vso zgodovino v preteklosti, sedanjosti in bodočnosti v nerazločnem slovanskem bratstvu. Mi, katoliški Čehi in Slovaki smo s katoliškimi Slovenci spojeni v ono krasno družbo, ki jo lahko izražamo z vso veliko slovansko resnico: **ena vera, eno srce, ena kri!«**

— Nato sledi članek z naslovom: **»Orel je zaslužen za državo«,** kar je v republikah že od rimskih časov največja odlika. V tem članku je poleg drugega tiskano z debelimi črkami: **»Orel je s svojim izletom napravil kos velikega dela za državo«,** nakar sledi: »Bilá je to manifestacijska, da, skoraj demonstracijska izjava, s katero je izrazil slovenski narod svojo ljubezen in zvestobo večnemu prijateljstvu do češkoslovaške republike, našemu narodu in njegovi katoliški predistinaciji. Ta nesluteni sprejem, ki so nam ga pripravili v Ljubljani, je bil manifestacija trdne in nerazdružljive enote src in duha slovenskega naroda z češkoslovaškim narodom! Za katoliški slovenski narod, ki se je sestal v tisočglavih masah, da bi pozdravil svoje sestre in brate iz ČSR, je bil prihod orlovskega odposlanstva prilika, da je dal izraza našemu skupnemu klicu po trdni enoti, enotnem nastopu obeh slovanskih narodov. Krasna beseda, bela Lubljana, beseda katoliškega slovenskega naroda je bila razumljena in prepričujoča!« Nato citira tudi besede »Slovenca«, ki pozdravlja prihod Čehoslovakov, nakar sledi opis slavnostnih dni, kakor so ga sproti prinašali naši in češkoslovaški listi. Ti opisujejo lep sprejem na Pragerskem, sprejem na kolodvoru v Ljubljani, češkoslovaško akademijo v gledališču, govore raznih visokih osebnosti, naših in češkoslovaških, ki so se izjavili po ustih predsednika br. Leinerja: »Prišli smo k vam, da bi slavno potrdili pred Bogom dane prisege!« Vse to, kar se je tedaj godilo v Ljubljani, sestanki ministrov itd. itd., je opisano v kratkih besedah z debelo tiskanimi naslovi, zlasti poklonitev velikanom slovenskega naroda ter opis glavnega slavnostnega dneva na Stadionu. Tu ponatiskuje članke iz »Slovenca« in »Slovenskega doma« ter poroča o sprejemu našega ministra za telesno vzgojo v Brnu, kamor je prišel obenem z ministrom dr. Šramekom: na postaji so bili slavoloki z napisi: **»Zdař Bůh«** in **»Bog živi!«** nato pa je podana izjava ministra dr. Miletiča, ki je prišel v spremstvu D. Ulage: **»Izlet v Ljubljano je izpolnil svoje poslanstvo. Orlovstvo je pripomoglo k utrditvi slovanske vzajemnosti. Pozdrav in sprejem, kakršnega je bilo orlovstvo deležno v Ljubljani, sta bila izraz vsega jugoslovanskega naroda!«** S tem pa je tudi posebna številka, ki prinaša tudi več slik s tabora, končana. Citirajmo samo še končne besede uvodnika, ki vsebujejo ves smisel izleta: »Če naj v kratkem povemo smisel udeležbe Orla na mednarodnih tekmah v Ljubljani, moremo reči z dvema preprostima stavkoma, katerih velik pomen se bo pokazal v najbližjih dneh: **Pot ministra msgr. Šrameka je bila pot državnika, ki si je pridobil novo zaslugo za češkoslovaško državo. Orlovstvo pa je izpolnilo svoje dobro poslanstvo in delo, ki ga je napravilo na polju slovanskega zbližanja, se je znova približalo k svoji dovršitvi.«**

RADI PREZIDAVE PRODAJA ŠE CENEJŠE
Sternecki

Konjiška železnica naj dobi široki tir

V Sloveniji imamo samo eno ozkotirno železnico, in sicer od Poljčan do Zreč. Nekaj nad 4 km teče sporedno z južno železnico, nato pa med postajicama Spodnje Laže in Zbelovo zavije pod železniškim tirom in preide v romantično konjiško dolino. Precej v Zbelovem že stoji prva tovarna. Prej je bila, kakor kaže stari napis, tu tvornica za upognjeno pohištvo, sedaj pa je v njej barvarna in apretura.

Pri Ločah se dolina močno razširi. Kolodvor je lepo zidan s primerno nakladalno rampo. V Ločah je precej industrije. Daleč naokrog je znana opekarna. Razen tega sta tu tudi velika parna žaga in mlin.

Tretja postajica je v Draživasi. Od tu so bili po vojni začeli skozi Tepanje graditi odcep na Oplotnico, toda po enem letu se je zaradi krajevnih sporov nadaljevanje gradnje preprečilo in že zgrajenih par kilometrov proge so razdrli. S to stransko progo bi bila priključena železniškemu omrežju Oplotnica, kjer je več velikih žag na vodni pogon. Nekaj kilometrov nad Oplotnico je velik granitolom v Cezlaku. V Oplotnico je glavni dotok lesa s Pohorja, s Keblja in iz Lokanje, izpod Rogle, Velikega vrha in od drugod.

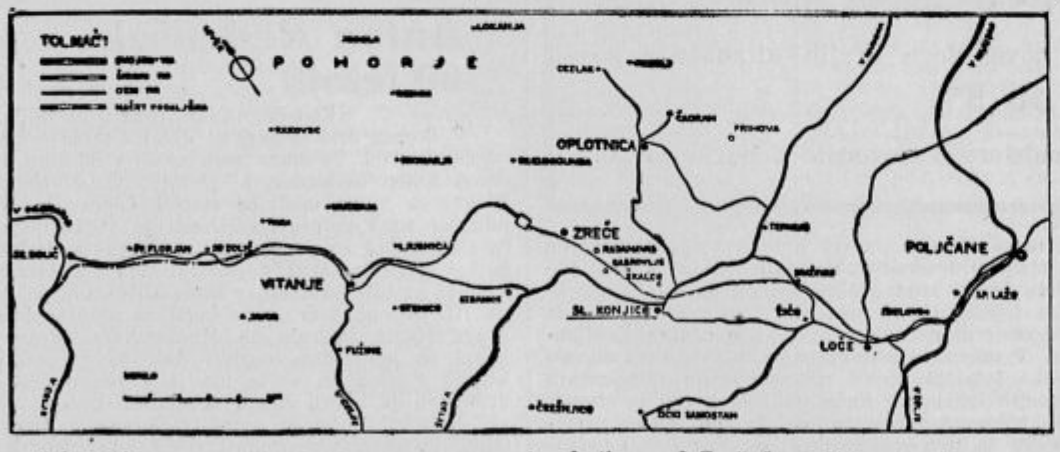

Največja postaja je v Slov. Konjicah. Tu je tudi kurilnica. V Slov. Konjicah je precej industrije. Največji podjetji sta tovarna za usnje in tovarna za ženske čevlje. Potem sta dve veliki žagi. Na to postajo se steka promet iz Oplotnice (in Cerlaka) s severne strani, z zahodne pa iz Stranic, kjer so rudnik s prvovrstnim koksom, granitolom in žage.

Med Zrečami in Slov. Konjicami sta dve postajališči za osebni promet: Gabrovlje in Radavavas. Zidano postajno poslopje je v Zrečah. Tu je velika tovarna za izdelovanje železnega orodja, zlasti sekir, lopat, vil, kladiv itd. Razen tega je več majhnih in velikih žag. V Zreče se steka vsa trgovina z lesom s Pohorja, zlasti s Sv. Kunigunde, Padeškega vrha, Skomarja in Resnika.

Vsa konjiška dolina je polna plemenitega sadnega drevja. Vsako leto se izvaža velika množina lepega sadja. Vsi obronki okrog Slov. Konjic so vinorodni, zlasti Škalce. Konjiško vino je zaradi prijetnega okusa povsod zunaj zelo cenjeno. V boljših gospodarskih časih je cvetela živinoreja za izvoz. Razen tega so našli pot v svet tudi poljedelski pridelki.

To je kratek pregled gospodarskega gibanja in dihanja konjiške doline, ki ga posreduje **konjiška ozkotirna železnica. Vendar ne v zadostni meri.** Vse prirodno bogastvo ne prinaša prebivalstvu tistega, kar bi mu šlo, niti se industrija ne more zadosti razviti. Oviri sta dve. Prva je ta, da je **železnica ozkotirna,** zaradi česar je potreba v Poljčanah skoraj vse prekladati, druga pa ta, da je **izpeljana samo do Zreč.**

Konjiško železnico je treba napraviti širokotirno in jo podaljšati preko Vitanja, Sp. Doliča in Sv. Florjana do postaje Gornji Dolič, to je do proge Dravograd—Celje. To dejanje nujno narekujejo gospodarske razmere južnega Pohorja od Rogle do Sv. Treh kraljev in konjiške in vitanjske doline.

V Vitanju je izhodišče lesne trgovine z Rakovca, Hudinje in Pake, z Javorja, Ljubnice in Stenice. V trgu samem sta dve tovarni: tkalnica in tovarna za železno orodje, razen tega pa več velikih žag. Ves les in tvorniški izdelki se sedaj prevažajo preko Vojnika na Celje z motornimi vozili in vprežno živino.

Blago, ki prihaja po konjiški ozkotirni železnici v Poljčane, je treba prekladati na običajne vagone. Prekladanje vsakega vagona stane 70 din. **Ze toliko se blago podraži oz. izgubi na konkurenčni sposobnosti.**

Zaradi tega bi bila zgraditev **širokotirne železnice od Sp. Doliča do Zreč in normalizacija ozkotirne od Zreč do Poljčan izrednega gospodarskega pomena za ta del naše domovine.** Bogati lesni zakladi južnega Pohorja, Javorja in Stenice, granitoloma v Cerlaku in v Stranicah, premogovnika v Stranicah, izdelki tovarn v Vitanju, Zrečah, Slov. Konjicah, Ločah in v Zbelovem, vse to bi se pod ugodnejšimi gospodarskimi pogoji zlivalo v zunanji svet po kanalu, ki bi ga predstavljala širokotirna železnica od Sp. Doliča do Poljčan. Odprla bi se **pota za novo industrijo,** ki si zdaj v te kraje ne upa zaradi neugodnih prometnih sredstev, dasi je bilo že več poskusov, n. pr. v Slov. Konjicah.

Progo bi bilo treba normalizirati med Poljčanami in Zrečami 15 km, na novo izgraditi pa kakih 20 km od Zreč do Gornjega Doliča.

Sedaj ko je pred nami 4 milijardno investicijsko posojilo, **morajo merodajni činitelji vzeti to progo v gradbeni program.**

Obiščite
7. mariborski teden
od 6. do 15. avgusta 1938
Polovična vožnja na železnicah od 4. - 17. avg. 1938
Veliki narodni tabor dne 14. avgusta 1938. Jubilejna kultur. razstava ob priliki proslave 20-let. Jugoslavije v Mariboru
Velika gospodarska in kulturna revija
Industrija - Tekstil - Trgovina - Obrt - Kmetijska razstava - Razstava cest - Tujskoprometna razstava - Fotoamaterska razstava - Filatelistična razstava - Gostinstvo - Vinska pokušnja - - - - - - - Ženska ročna dela - Razstava narodnih noš iz vseh krajev države - Razstava »Nanos« - Čebelarska razstava - Razstava malih živali - Koncertne in gledal. prireditve - Sportne prireditve - Vesel. park na razstavišču itd.
Mariborski otok, najlepše kopališče v Jugoslaviji . . . Zeleno, romantično Pohorje . . . Vinorodne Slov. gorice . . . Gostoljubni, lepi Maribor — Vas vabijo!

Zahvala „Slovenca“

Da smo mogli našim zvestim naročnikom lepo postreči z nagradami, so pripomogle veliko tudi tvrdke, ki so nagrade dobavile. Zato se vsi naročniki in pa predvsem tisti, ki jih je sreča obdarila, še posebno pa lastništvo »Slovenca« naslednjim tvrdkam za njihovo prijazno in velikodušno sodelovanje najlepše zahvaljuje:

V Ljubljani

Verbajs, Gosposvetska c. 10.
Skaberne, Mestni trg 10.
Radioval, Dalmatinova ul. 13.
Bregar & Krek, Miklošičeva c. (Vzajemna zavarovalnica).
A. Gorec, d. z o. z., Tyrševa c.
Suttner, Aleksandrova c. 6.
A. Prelog, Tyrševa c. 1.
L. Baraga, Tyrševa c. 3.
Warbinek, Miklošičeva c. 8.
Fortič, Dvorni trg 3.
Musar, Sv. Petra c. 61.
Okorn, izletniška pisarna, Hotel Slon, Ljubljana.
Tovarna verig Lesce, Sv. Petra c. 36.
J. Vilhar, urar, Sv. Petra c. 36.
»Hermes«, Miklošičeva c. 30.
Jugoslovanska knjigarna, Pred škofijo 5.
Kollman, Mestni trg 16.
»Peko«, Šelenburgova ul.
Podržaj, Ig pri Ljubljani.
Stupica, Gosposvetska 1.
Fr. Goričar, Sv. Petra cesta.

Zagreb

»Agla Juganil«, Zagreb.

Celje

Stermecki.
Jos. Jagodič.

Maribor

Jan Ignac, Grajski trg 4.
Meinel & Herold, Gosposka ulica
Kovačič Ivan, Koroška c. 10.

Hrastnik

Tovarna kemičnih izdelkov v Hrastniku d. d.

Št. Vid nad Ljubljano

Kregar Andrej, mizarstvo.
Kremžar Anton, strojno podjetje.
Splošna trgovska družba z o. z. (tudi Tyrševa c. 33 v Ljubljani).

Cerklje pri Kranju

I. Globočnik, kovaštvo.

Krašnja

Stolla Josip, mizarstvo.

Orla vas p. Cerklje

Franjo Grenko, pletarstvo.

Majšperk pri Mariboru

Tekstilna tvornica »Vunatex«.

Vsem nagrajencem

Vsak naročnik, ki mu je sreča dodelila nagrado, naj zahteva pri naši upravi posebno »Nakazilo«, s katerim bo nagrado lahko dvignil pri tvrdki, ki je darilo dobavila. Brez tega »Nakazila« nobena tvrdka nagrade ne bo izročila. — Kdor pa sam osebno nagrade ne bo dvignil, naj to sporoči na upravo »Slovenca« — propagandni oddelek, da mu bomo darilo poslali.

80 letnik in zlatomašnik

V prijazni in lepi Bočni pri Gornjem gradu bodo 18. t. m. obhajali dva redka jubileja. Naš vzorni gosp. župnik **Kitak Jakob** praznuje 80 letnico svojega rojstva. Ta dan proslavi vsa župnija ta izredni jubilej z vso slovesnostjo.

Kljub visoki starosti opravlja gospod župnik še vedno z vso gorečnostjo svoje dolžnosti. Z vso ljubeznijo in vnemo vodi duše svojih faranov k Bogu. Rojen je bil na Donački gori pri Rogatcu 1. jul. 1858. Študiral je gimnazijo v Celju in bogoslovje v Mariboru. Prvo sveto mašo je pel dne 28. julija 1888 v Rogatcu. Kot kaplan je služboval v Galiciji pri Žalcu, v Šoštanju in na Ljubnem v Savinjski dolini. V divni Zadreški dolini, v Šmartnem ob Dreti je bil za župnika 27 let, od tu je prišel k nam v Bočno, kjer še aktivno deluje.

Povsod je bil vzor dobrega in blagega dušnega pastirja. Pri njegovem delu ga je vedno spremljala dobra volja. Kot velik ljubitelj petja in glasbe je izvežbal tudi druge, ki zavzemajo danes kot organisti važna mesta. Njegova zadnja učenka, gospa Miklavc Berta, je že več let organistka in pevovodkinja.

Želimo, da bi bil naš župnik še nadalje čil in zdrav, poln humorja in dobre volje ter da bi dočakal biserno mašo!

— Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, srca, proti kamnom, sklerozi, sečni kislini in sl. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

Varajmo se prometnih nesreč

Prometne nesreče so se v naših krajih v zadnjem času nenavadno pomnožile in zavzele porazen razmah. Raziskujoč vzroke nesreč, smo dognali, da je v pretežni večini primerov vzrok nesreč nedisciplinirano uporabnikov javnih cest.

Pešci hodijo po sredi ceste, često se v zadnjem hipu premislijo in križajo cesto tik pred motornimi vozili; ob nedeljah zvečer gredo v trumah kar po sredi ceste. Biciklisti vozijo vštric po dva, trije, često celo štirje; nihče se ne drži roba ceste. Vprežni vozovi vozijo, koder je lepše in nemalokrat kar po levi strani, tako da se jim mora vse izogibati v desno. Motorna vozila so često premalo previdna na nepreglednih krajih in mnogi »režejo« ovinke.

Naše ceste so v stanju, ki že davno več ne ustreza sodobnemu prometu. Zato od vseh nas zahtevajo ne le običajno previdnost, marveč podvojeno pazljivost, kajti le na ta način se bomo mogli izogniti prometnim nesrečam, ki se kot kuga širijo med nami. Ne smemo biti slepi in pripisati vse nezgode slučaju; slučaji so zelo redki, a pretežni del nesreč je posledica nedisciplinirano sti in neprevidnosti uporabnikov javnih cest; zato apeliramo na vso javnost, da se najstrožje drži prometnih predpisov, ker bomo le tako kos rastočemu prometu na naših cestah, ne da bi pri tem zaradi nepažnje žrtvovali vedno več dragocenih življenj.

Avtomobilski klub kralj. Jugoslavije,
sekcija Ljubljana.

Narodni tabor v Mariboru

Organizirajmo udeležbo

1. Prosimo vse gospode župane, ki so dobili naše okrožnice zaradi priprav za mariborsko proslavo 20 letnice Jugoslavije, da povabijo zastopnike vseh društev in organizacij in nam takoj sporoče uspeh prvega sestanka njihovega pripravljalnega odbora.

2. Vsako društvo in vsaka organizacija naj po svojem članstvu agitira za udeležbo ter zbira prijave s pomočjo prijavnih pol, ki so bile poslane. Prijavne pole naj se oddajo do 25. VII. občinskemu pripravljalnemu odboru.

3. Občinski pripravljalni odbori naj zbirajo prijave in naj jih pošljejo v Maribor, kakor jih je mariborski pripravljalni odbor prosil v svoji okrožnici.

4. Važno je, da se prijavijo godbe, zastave, narodne noše, kroji in vse drugo, kar je v prijavni poli predvideno. Vzemite s seboj tudi državne zastave.

5. Prijave potrebujemo brezpogojno, ker bomo mogli le na podlagi prijav urediti vožnjo po železnici oziroma dobiti dopolnilne vlake.

6. Dovoljena četrtinska vožnja se bo dobila s taborskim znakom in posebno taborsko knjižico — vabilom mariborskega pripravljalnega odbora. Znake in vabila bodo dobili občinski pripravljalni odbori pravočasno na podlagi poslanih prijav.

7. Izven Slovenije se bodo znaki in vabila dobili v pisarnah »Putnika«, kjer bodo mogli udeleženci dobiti tudi druga pojasnila. Kjer bi Putnikovih pisarn ne bilo, naj se udeleženci prijavijo naravnost »Odboru za proslavo 20 letnice Jugoslavije v Mariboru, Mestno poglavarstvo«.

Kaj pravite?

Splošno pravilo je že iz poganskih časov, da ne smemo kar tako žaliti spomina umrlih, še grše pa je, če se to zgodi iz strankarsko političnih vzrokov. Pri nas pa imamo »Slovenski Narod«, ki se brez ozira požvižga na to, kar je ljudem sveto, če mu kaže. Zadnjič si je izbral za črtev nedavno umrlega duhovnika, ki ga je globoko spoštovala zaradi njegove značajnosti vsa Ljubljana in Slovenija in celo politični nasprotniki. V sredo je priobčil v svoji rubriki Izpod sita »Pesem o vinarjih«. Pod pesmijo pa v debelih črkah: Dr. Mihael Opeka, c. kr. šol. nadzornik. Vprašam Vas, g. urednik: Kaj je hotel »Narod« s tem dosečí? Ali je morda z objavo te pesmi brezobzirno strgal lažno krinko raz obraz kakšnega jugoslovenskega lažinacionalista in hiperunitarista, ki je pod to krinko uspel, da se je dokopal do visokega položaja, ki tudi nekaj nese? Ali morda zato, ker leži v »viteškem« značaju, da napada take, ki se ne morejo braniti? Dejstvo je, da pokojni ni bil nikak politik, niti si ni prisvajal kakšnega velezakupništva na jugoslovanstvo ali pa celo führerstva. Kaj pravite, g. urednik, če ni bila morda »Narodova« »Pesem o vinarjih« samo neuspelo, onemoglo in neokusno maščevanje za pesem, ki ste jo priobčili v nedeljo pod »Kaj pravite«, v kateri g. Engelbert Gangl opeva cesarja Franca Jožefa? Toda gospodje: Pokojni ni želel postati ničesar in tudi ni postal, g. E. Gangl pa je danes vodilna osebnost velenacionalne jugoslovenske organizacije, ki si prisvaja prvenstvo v tem oziru. »Narode« — hic Rhodus, hic salta!

TEL. 49-82
DOMAČE IN SLAVONSKE PARKETE
VAM DOBAVI IN SOLIDNO POLOŽI
BOKAL A. LJUBLJANA RESLJEVA c. 23

Koledar

Nedelja, 17. julija: 6. pobinkoštna nedelja. Aleš, spoznavalec; Marcelina, devica.

Ponedeljek, 18. julija: Friderik (Miroslav), mučenec, Kamil Lelijski, spoznavalec.

Torek, 19. julija: Vincencij Pavelski, spoznavalec; Avrea (Zlata), devica mučenica.

Novi grobovi

† V Ljutomeru je umrl gospod Franc Seršen, trgovec in posestnik. Pogreb bo v ponedeljek ob 6 popoldne. Naj v miru počiva! Žalujočim naše globoko sožalje!

Fotoamaterji! Vse kar fotografirate, Vam razvijemo, kopiramo in povečamo brezhibno in po nizki ceni. Filme in amaterska dela razpošiljamo tudi po pošti.
Specijalna fototrgovina
Janko Pogačnik, Ljubljana, Tyrševa cesta 20.

Osebne vesti

= **Spremembe v slov. frančiškanski provinciji**, sklenjene na seji zadnjega definitórija, so sledeče: **Ljubljana:** P. Benvenut Winkler, kaplan, voditelj Vincencijeve in Elizabetine konference, kurat v jetnišnici. — P. Tarzicij Toš, prefekt v seraf. kolegiju. — P. Klavdij Okorn, pom. kaplan, p. Marijan Valenčak, pomožni kaplan. — **Kamnik:** P. Maks Brelih, pridigar in spovednik, p. Martin Perc, katehet. — **Marija Nazaret:** P. Emerik Landergott, gvardian. — **Brežice:** P. Ernest Jenko, vodja tretjega reda, gvardian, p. Konstantin Urankar, katehet, kaplan, vikar, p. Baldomir Weingerl, katehet in kaplan, p. Janez Trinko, spovednik in pridigar. — **Maribor:** P. Anastazij Bajuk, katehet na deški šoli, p. Bertrand Katnik, pomožni kaplan, p. Mariofil Jelenc, katehet na dekliški šoli. — **Sv. Trojica v Slov. gor.:** P. Henrik Damiš, voditelj tretjega reda. — **Šiška:** P. Feliks Tavčar, katehet, prokurator in tajnik provincije, p. Jožef Aljančič, kaplan. — **Bežigrad:** P. Kalist Langerholz, katehet.

= **Poroka.** Včeraj sta se poročila v frančiškanski cerkvi g. dr. France Kalin, profesor v Murski Soboti, in gdč. Lida Vedralova, profesorica in priznana koncertna pevka iz Ljubljane. Poročal je g. prof. Filip Terčelj, za priči sta bila g. pisatelj dr. B. Magajna in ban. uradnik g. Bogo Vedral. Novoporočencema želimo trajne in neskaljene sreče!

= **Poročila sta se v Motniku trgovec g. Karo Franc in Hribovšek Rozika.** Ženin je načelnik fantovskega odseka, nevesta pa voditeljica dekl. krožka. Oba sta večletna odbornika Prosvetnega društva in cerkvena pevca. Bog jima daj v novem stanu obilen blagoslov!

= **Dovoljene prakse.** Ministrstvo za gradbe je dovolilo izvrševanje javne inženirske prakse v vsej kraljevini specialno iz gradbene stroke inž. Evgenu Šternu iz Ljubljane; inž. Stanislavu Bonaču iz Domžal, specielno iz elektrotehnične stroke; inž. Cirilu Pogačniku iz Ljubljane, specielno iz gradbene stroke; inž. Stanku Skoku iz Domžal, specielno iz strojne stroke; ministrstvo za trgovino in industrijo je dovolilo dr. inž. Ivu Ribariču iz Ljubljane, specialno iz stroke tehnične kemije in tehnologije in iz iste stroke dr. phil. Sal. Wormserju iz Trbovelj; ministrstvo za gozdove in rudnike je dovolilo inž. Leonu Dostalu, češkoslovaškemu državljanu, izvrševanje poslov tehničnega upravitelja pri tv. Kranjske industrijske družbe, Jesenice-Fužine, za dobo enega leta in inž. Davidu Lorberanu, nemškemu državljanu, izvrševanje poslov tehničnega upravitelja pri tv. Jurija grofa Thurnskega — jeklarne d. d. Guštanj za dobo enega leta.

Izletniki iz Jugoslavije posetite na novo urejeno gostilno
„Al cavallino d'oro"
Trst, Via Ginnastica 18
Postrežba solidna — cene zmerne — pristna isterska vina — domača kuhinja — vedno sveže ribe. Za večje skupine izletnikov jedila po dogovoru. — Priporoča se
Ivo Pakovič.

— **Občinski odbor v Framu** je na seji dne 14. t. m. soglasno izvolil ministra dr. A. Korošca za častnega občana.

— **Družba sv. Vincencija Pavelskega v Ljubljani.** Danes imajo ljubljanske in okoliške konference po sv. maši (ob 7 v Marijanišču) skupno zborovanje v gledališki dvorani Marijanišča z duhovnim branjem in poročilom. Bratje, udeležite se polnoštevilno sestanka, da počastimo vredno spomin svojega zavetnika in se ob njem pobudimo za vztrajnost v dobrih delih!

— **Fantovski tabor Slovenske dijaške zveze** bo v Ponovičah pri Litiji od 31. julija do 4. avgusta. Tovariši, ki bi se tabora radi udeležili, pa do torka, dne 19. t. m., ne bodo prejeli vabila, naj pišejo na: SDZ, Ljubljana, Miklošičeva 5.

DOLENJSKE TOPLICE 38° C
Zdravijo sigurno revmatizem vseh vrst, nevralgije, ženske bolezni, posledice zlomljenih kosti itd. — Prezgodnja ostarelost. — Rekonvalescenca po težkih boleznih in operacijah. — Specialne masaže pod zdravniškim nadzorstvom. — Krasna okolica. — Penzija s kopeljo od Din 45·— dalje. — Pojasnila in prospekte daje uprava.

— **Kongres Pax Romane na Bledu od 26. do 30. avgusta.** Akademiki, ki se nameravajo kongresa udeležiti, naj pišejo po informacije na Pripravljalni odbor za 17. kongres Pax Romane, Ljubljana, Miklošičeva 5.

— **Pri ženah,** ki več let trpe na težki stolici, deluje vsakdanja uporaba naravne **»Franz-Josefove«** grenke vode, zavžite zjutraj in zvečer po četrtinki kozarca, zelo uspešno. Tudi bolj občutljive pacientke rade jemljejo **»Franz-Josefovo«** vodo, ker se že v kratki dobi pokaže zelo prijeten učinek.
Ogl. reg. S. br. 30474/35.

— **Trobčev dan v Polhovem Gradcu.** Vsem tistim, ki imate raztresene po širnem svetu, zlasti po Ameriki, sorodnike, prijatelje in znance, se nudi letos, ko obhajamo stoletnico rojstva blagopokojnega škofa Jakoba Trobca, izredna prilika, da se poslužite razglednic s Trobčevo sliko, ki jih dobite po mnogih trgovinah in trafikah v Ljubljani in v knjigarni Ilirija v Kranju. Tiste, ki ste dobili (oziroma še niste dobili), položnice za Trobčev dom v Polhovem Gradcu, vljudno prosimo, da se jih čimprej poslužite. Številka ček. računa je 17.731.

— **Praznik avtomobilov.** V nedeljo, 24. julija, se avtomobilisti in motociklisti Slovenije na praznik svojega zaščitnika in priprošnjika sv. Krištofa zberejo na lepem **Jezerskem vrhu.** Ob tej priliki se bo na vrhu prelaza blagoslovila nova kapelica sv. Krištofa. Kip svetnika, ki ga je v lesu izdelal v baročnem slogu kipar Götzl, je poklonila ljubljanska sekcija. Ob 15 bo pred novo kapelico sv. maša, pri kateri bo pel akademski kvintet iz Ljubljane, potem bo blagoslovitev kapelice, kipa in vozil. Nato se bo svečano otvorila nova obmejna turistična poslovalnica Avtomobilskega kluba Jugoslavije.

— **Maturantje iz l. 1903 iz Kopra se zberemo v soboto, 23. t. m. ob 10 dopoldne pri Slamiču v Ljubljani, kjer določimo nadaljnji program proslave 35 letnice.** Iskreno vabljeni tudi še živeči gg. profesorji koprskega učiteljišča. Mervič, ravnatelj meščanske šole, Novo mesto.

— **Abiturientom gimnazij in realk.** Srečno življenje zavisi od tega, za kateri poklic si se odločil. Samota je nalašč za mirno razmišljanje in pravo odločitev. Zato bodo za abituriente duhovne vaje od 18. do 22. julija in od 22. do 26. avgusta. Začno se prvi dan zvečer ob 6. uri. Priglasi se čimprej za ta ali oni tečaj Vodstvu Doma duhovnih vaj, Zrinjskega c. 9, Ljubljana.

— **Važno predavanje o vodnih zadrugah.** Ob priliki tečaja za preddelavce pri melioracijskih delih bo na ban. kmetijski šoli pri Sv. Juriju ob južni železnici javno predavanje o vodnih zadrugah v nedeljo, dne 24. t. m. ob 8 uri zjutraj. Vabijo se občine in vsi kraji, kjer bi prišla v poštev ustanovitev vodne zadruge za regulacijo potokov, osuševanje ali namakanje, da odpošljejo na to predavanje svojega zastopnika. Udeleženci se lahko vrnejo že z dopoldanskimi vlaki.

— **Nagradno tekmovanje jugoslovanskih harmonikarjev** na Ljubljanskem velesejmu bo letos v nedeljo 11. septembra. Tekmovali bodo v sedmih skupinah: diatonična harmonika, kromatična harmonika, mladinsko tekmovanje za tekmovalce do 10. leta starosti na diatonični ali kromatični harmoniki, profesionali, izdelovalci in trgovci harmonik, ansambli. Tekmovanje za prehodni pokal na diatonični in kromatični harmoniki in naslov jugoslovanskega prvaka za leto 1938-39. Posebna skupina za one igralce, ki so na dosedanjih že prejeli kako nagrado. Prijavni rok je zaključen s 1. septembrom t. l. Prijave sprejema urad Ljubljanskega velesejma, ki pošlje na željo vsa tostvarna navodila brezplačno.

— **Unio Apostolica za ljubljansko škofijo** bo imela svoj letošnji sestanek v škofijskem zavodu v Št. Vidu, dne 18. julija ob 5 popoldne, neposredno pred pričetkom skupnih duhovnih vaj. Spored: 1. Uvodna beseda. 2. Unio Apostolica in dušni pastir. Župnik dr. Fr. Ambrožič. Koreferent župnik Fr. Šušteršič. 3. Recollectio menstrua. Prof. dr. Vilko Fajdiga. 4. Slučajnosti. Vabimo vse ude U. A. in tudi druge gospode duhovnike, ki bi se hoteli poučiti o pomenu U. A.

— **Izlet v Dolomite** od 13. do 17. avgusta. Okorn!

— **V Italijo za 2, 3 ali 4 dni** z avtom po Vipavski dolini do Gorice (Sveta gora), ali do Padove-Benetk in do Trsta za praznične dneve o Veliki Gospojnici (15. avgusta), do kamorkoli komu ugaja; različne cene. Priglasite se za navodila takoj »Družini božjega sveta«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17.

Gregoričev „Borosan" dovaja koži maščobo, ki je potrebna za življenjsko funkcijo kožnega tkiva. Zahtevajte brezplačen vzorec v Drogeriji Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5.

— **Prosvetno društvo v Dobrničah** priredi dne 4. septembra prosvetni tabor za Dolenjsko ob priliki 35 letnice društva in otvoritve novo zgrajenega prosvetnega doma. Bratska društva prosimo, da na ta dan ne prirejajo drugih prireditev.

V gostilni in restavraciji
zahtevajte vedno izrečno **Rogaško mineralno vodo.** Ona Vam na prav prijeten način pospešuje prebavo in Vaš organizem Vam bo zato hvaležen.
Rogaška slatina

— **Bankovec za 500 din** je bil izgubljen dne 12. julija od kolodvora Ptuj do Ljubljane. Kdor ga je našel, naj ga proti nagradi izroči v naši upravi.

— **V Rim—Napoli od 17. septembra do 2. oktobra.** Okorn!

— **Od dnevnega dela se boste odpočili,** ko se udeležite 8 dnevnega potovanja od 24.—31. t. m. v Dolomite, München, Berchtesgaden, Königssee, Großglockner. Prijavite se v izletniški pisarni M. Okorn, Ljubljana, hotel Slon, telefon 26-45.

VELECENJENA! Najboljše in najcenejše domače čistilo za kuhinjo, kopalnico, delavnico i. t. d. je le
SLAVIN Zato uporabljajte v bodoče le ‚SLAVIN,

— **Že danes opozarjamo** na enodnevne izlete v Trst, ki jih priredimo ob priliki opernih predstav na prostem na gradu sv. Justa in ki se bodo vršile v času od 28. julija do 15. avgusta. Točni spored in vsi podatki so na razpolago v vseh biljetarnicah Putnika od 18. t. m. dalje.

— **Izlet v Švico** od 14. do 23. avgusta. Okorn!

— **Vpisovanje v enoletni trg. tečaj »Hermes«.** Temeljito strokovno trgovsko izobrazbo si pridobite na »Hermesu«, enoletnem trg. tečaju v Mariboru. Prijavite se čimprej ravnateljstvu »Hermesa«, Maribor, Zrinjskega trg 1. Zahtevajte prospekte! Vpisovanje vsak dan.

— **Delavnica »Radio«, dr. z o. z. v Ljubljani,** Miklošičeva 7, vljudno sporoča svojim cenj. odjemalcem, da bo poslovala v času od 10. julija t. l. do 10. avgusta t. l. zaradi dopustov osebja ter čiščenja le v nujnih primerih ter v zelo omejenem obsegu.

Kdo je vampir Londona? To Vam bosta povedala George Murphy in Rita Johnson v istoimenski kriminalni filmski drami v
KINO MATICA ob 11., 15., 17., 19. in 21 uri!

— **Rejci malih živali** iz vseh krajev Slovenije, združeni v Zvezi društev rejcev malih živali s sedežem v Ljubljani, in rejci iz ostalih banovin prirede v času jesenskega ljubljanskega velesejma od 1. do 12. septembra 1938 pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Petra II. svojo **I. Zvezno banovinsko razstavo vseh vrst malih živali in produktov** iz te reje. Prireditve v tem obsegu Ljubljana še ni videla. Vsa prireditev bo obsegala domala polovico velesejma in bo prikazala nazorno sliko požrtvovalnega dela za povzdigo našega malega gospodarstva. V nedeljo, dne 4. septembra, bo v Ljubljani tudi I. kongres rejcev malih živali, kjer se zbero skupaj rejci iz vseh krajev države in celo iz inozemstva. Na programu so razna predavanja, tečaji, ekskurzije. Vse priprave za prireditev od strani rejcev malih živali kažejo, da bo naše občinstvo na jesenskem ljubljanskem velesejmu deležno zopet novih senzacij.

— **Izjema med učnimi zavodi.** Slabi učni uspehi na najrazličnejših šolah so od leta do leta večja skrb vzgojiteljev, zlasti pa tudi staršev na deželi, ki razmišljajo, komu bi zaupali svoje otroke, da bi čimprej z uspehom končali šolanje. V tem pogledu je pa med učnimi zavodi gotovo priporočljiva izjema ljubljanska »Mladika«, ki je last in pod stalnim nadzorstvom mestne občine ljubljanske. V internatu »Mladike« je bilo namreč minulo šolsko leto 32 učenk najrazličnejših ljubljanskih srednjih šol, kakor humanistične in realne gimnazije, trgovske akademije in drž. trgovske šole, učiteljišča in tudi meščanskih šol. Ker imajo gojenke v internatu skrbno pomoč pri pouku ter so vsak dan vestno pripravljene in izprašane, ni čuda, da so prav se gojenke zdelale brez ponavljalnih izpitov. Dve tretjini gojenk je zdelalo s prav dobrim uspehom, petina jih je pa bilo celo odličnjakinj. Skoraj polovici gojenk ni bilo treba delati male mature, »velike« mature so bile pa oproščene prav vse maturantke! Kar se pa prehrane in življenja na »Mladiki« tiče, so bile gojenke tako zadovoljne, da tudi Srbkinje in Hrvatice, ki so že lani zapustile Ljubljano, še sedaj pišejo in marsikatera je vesela sporočila tudi že svojo zaroko in celo poroko. Starši so prav posebno zadovoljni z napredkom v nemščini in francoščini, vse gojenke pa pravilno govore slovenščino in srbohrvaščino, saj se Hrvatice in Srbkinje s Slovenkami prav kmalu povežejo v pravo jugoslovansko družino. Kakor internat pa slovi tudi po drugih banovinah zlasti meščansko-gospodinjska šola »Mladike«, ki ima pravico javnosti in nudi temeljit teoretičen in praktičen pouk po modernih načelih v vseh strokah internega gospodinjstva. Poleg samostojnega varčnega kuhanja se gojenke nauče še šivanja in krpanja perila in oblek, je pa tudi dovolj prilike za vežbanje vseh drugih gospodinjskih poslov, pospravljanja in snaženja, pranja, likanja, postrežbe bolnikov in tudi nege dojenčka, saj imajo v zavodu zaščitno sestro; tudi vse druge predmete poučujejo strokovno izprašane učiteljice in profesorice, zdravstvo pa zdravnik. skratka, gojenke se nauče predvsem uglajenega vedenja in prav vsega potrebnega, kar današnja doba zahteva od gospodinje boljše hiše. o

Ministri v Sloveniji

Ljubljana, 16. julija.

Z današnjim belgrajskim brzovlakom so davi dospeli v Ljubljano minister za telesno vzgojo dr. Vekoslav Miletič, ki je takoj odpotoval na Bled, minister dr. Miha Krek in minister inž. Voja Gjorgjevič. Minister dr. Miha Krek je ostal v Ljubljani, jutri pa gre na več taborov v Sloveniji.

Verski shod na Zaplazu

Tretjeredni tabor za dolenjsko stran in za Posavje bo v nedeljo 24. julija 1938 na Zaplazu pri Čatežu.

Začetek slovesnosti v soboto zvečer 23. julija. Ob pol 8 zvečer pridiga (p. Kamil, O. M. Cap.), nato procesija z bakljami. Po cerkveni slovesnosti verska igra »Slehernik« na prostem pred romarsko cerkvijo.

V nedeljo dvojna služba božja. Pozna sv. maša na prostem z govorom g. kan. Keka in ljudskim petjem.

Po sv. maši taborno zborovanje na istem prostoru kot služba božja. Govorita g. urednik Fr. Terseglav in g. Lovro Hafner, trgovec iz Preske.

Kar le mogoče, pridite že v soboto. Sv. spoved opravite doma.

Tabor je za novomeško, krško in brežiško tretjeredno okrožje.

Anton Redenšek 80 letnik

Radeče pri Zid. mostu, 16. julija.

Z Bogom drži in Bog bo držal s teboj — tako so dejali stari. Te stare vere se še v 80. letu drži dobri Anton Redenšek, ki je kljub visoki starosti še krepak in ne misli še umreti, čeprav se vsak dan na smrt pripravlja. Doma je iz boštanjske fare. Že mlad se je napotil po svetu in zaslovel je kot izvrsten žagar v Domžalah, v Št. Jerneju, kjer je prebil deset let, v Radečah samih, pa tudi na Hrvatskem, kjer se je boril za pravice delavskega stanu, in celo na Madžarskem. Vojne v Bosni se je srečno izognil, dasi so ga večkrat klicali. Povsod pa — to mu je v veliko čast — koderkoli je hodil, so ga spremljali naši slovenski časopisi. Tako je naročil »Dolenjske Novice« takoj, ko so začele izhajati (1885. leta). Ko so te prenehale, si je omislil Domoljuba, ki ga je dobival tudi na Ogrsko in so ga tudi Madžari radi pregledovali. Če pa stopiš danes v njegovo prijazno sobico, dobiš cel kup dobrih slovenskih časopisov. Sredi med njimi pa je vedno široko razprostrt dnevnik »Slovenec«. Vsak dan ga prebere, čeprav počasi, ker mu vid že nekoliko peša. Seveda ne takoj zjutraj: najprej je maša! V cerkev ga noge ne neso več. Pa vzame tiste lepe stare knjige z debelim tiskom in je ves pri Bogu. Nobena reč ga ne zmoti. Potem pride na vrsto Sveto pismo. Že večkrat ga je prebral od začetka do konca! Popoldne pa sede tja v kotiček k vratom, v roke vzame rožni venec in do večera ima dosti dela. Zvečer pa ga vidite vedno pri dobrem sorodniku Sotlarju Antonu, najboljšem radeškem trgovcu, kjer pripoveduje brez prestanka o velikih dogodkih svojega življenja: o časih, ko so po Savi še vozili ladje gor in dol; kako je kot majhen deček gledal s kozolca prvi vlak proti Zagrebu; ko je bilo v Radečah komaj pest hiš. — Trdo življenje ga je izučilo, da je treba dober in radodaren biti. Kako rad pripoveduje o kosu kruha, ki mu ga je lačnemu dal ugleden uradnik na Hrvatskem, ali pa o košari dobrih hrušk, ki mu jih je prinesel bogat graščak, ker ga je po krivici ozmerjal. Taki dogodki so ga napravili radodarnega in za dobre namene ima roke vedno odprte in rad pomaga, čeprav nima kaj preveč prihrankov. Ob 80 letnici mu želimo, da bi še veliko presedel tam pri vratih z molkom v roki, da bi še veliko dobrega storil in da bi še dolgo »Domoljuba« in »Slovenca« prebiral.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice
r. z. z n. z. v Ljubljani - Ustanovljena leta 1881
sprejema vsak čas izplačljive nove vloge in jih obrestuje po
4%, vezane na tri mesece pa po 5%
Vlagajte svoje prihranke v najstarejši slovenski denarni zavod.

— **Duhovne vaje za gg. duhovnike** bodo v domu duh. vaj pri oo. jezuitih v Ljubljani od 25. do 29. julija in od 1. do 5. avgusta. Vodil jih bo p. superior Rudolf Paté. Začetek zvečer prvega dne, sklep zjutraj zadnjega dne. Priglasiti se je treba vsaj do petka v tednu pred duhovnimi vajami.

Slovenke perejo
svoje perilo z domačim milom. To je
HUBERTUS
milo, ki lepše pere in dalj traja!

— **Huda nesreča rudarjeve hčerke.** Včeraj je ljubljanska bolnišnica sprejela 4 letno Silvo Bukovškovo, hčerko rudarja iz Potoške vasi pri Zagorju. Deklica je padla s 6 m visokega hodnika na tla ter obležala nezavestna. Dobila je hude poškodbe po vsem telesu in najbrž tudi pretres možganov. Stanje deklice je skoraj brezupno.

— **Izlet v Trst od 13. do 15. avgusta.** Okorn!

— **Jugoslovanska knjigarna, r. z. z o. z. Ljubljana,** priporoča sledeče knjige: Hänsel, **Die Jugend und die leibliche Liebe.** Sexualpädagogische Betrachtungen. 87 strani, nevez. 28 din. — Holzmeister, **Kirche und Kampf.** 227 str., nevez. 47 din. — **Index Librorum Prohibitorum.** 508 str., nevez. 30 din. — Liener, **Der neue Christ.** 339 str., vez. 112 din. — Mendigal, **Jugend Moral.** 164 str., nevez. 39 din. — P. Thomas Michels, **Die Göttliche Gabe der Vollkommenheit.** 92 str., nevez. 29 din. — Pfliegler, **Der lebendige Christ vor der wirklichen Welt.** Gesammelte Gewissenserforschungen. 126 str., nevez. 39 din. — Poppe, **La direction spirituelle des enfants.** 99 str., nevez. 12 din. — **M. Edouard Poppe par l'abbe Od. Jacobs et Edouard Ned.** 264 str., nevez. 36 din. — Radermacher, **Psalmen und Liturgie.** Eine biblisch-liturgische Erklärung der Sonn- und Festtagsmessen. 288 str., nevez. 46 din. — **Rudolf Bildung zum Christen.** 166 str., nevez. 37 din. — Schütz, **Der Mensch und die Ewigkeit.** 395 str., vez. 85 din. — Walter, **Die Herrlichkeiten des christlichen Sterbens.** 87 str., vez. 21 din.

— **Udeležence izleta v Italijo** — Ljubljančane in okoličane — prosimo, da dvignejo potne knjižice osebno v pisarni Zveze bojevnikov, Ljubljana, Kolodvorska ulica 25.

KINO UNION Tel. 22-21 **Žigosana**
Danes nepreklicno zadnjikrat!
Najnapetejši film sezone! Drama, ki bo zanimala slehernega človeka! Začela se je na Kitajskem, končala pred pariško poroto, kjer se je žena borila za nedolžnost moža in svojo poštenost. Predstave danes ob 17., 19. in 21. uri.

Regulacijska dela banovine v Blagovici

Ko je po nastopu sedanje naše vlade zavel val splošne gospodarske obnove po vsej deželi, se je lansko leto tudi naši občini izpolnila desetletja stara želja po regulaciji enega gotovo v celi naši dolini najpotrebnejšega potoka Zlatenščice ter po napravi nove občinske poti ob tem potoku.

Že bivši kranjski deželni odbor je sklenil to delo izvršiti, toda izbruh svetovne vojne je te načrte uničil. Po vojni se je to vprašanje stalno, kadar smo pač stali pred volitvami, z vso odločnostjo obljubljalo rešiti. Višek obljub, seveda brez vsakega resnega namena, je bilo naše ljudstvo tudi glede tega dela deležno v času žalostno propadle vlade JNS.

Izpeljala je delo šele banska uprava, ki jo vodi zares ljudski ban, kateremu je ljudski in splošni blagor resnično pri srcu. Tako se je zgodilo, da je lansko leto gospod ban dr. Natlačen z odločno potezo prekinil dosedanjo politiko obljub in poklical delo v življenje. Okoli 200.000 dinarjev je žrtvovala banovina, ljudstvo samo je pa še s kulukom doprineslo svoj delež, to tem rajši, ker je videlo in spoznalo naklonjenost in razumevanje sedanjih oblasti.

Vse delo se je izvršilo ob najlepšem soglasju vodstva in ljudstva. Maloštevilne neprilike so nastale večinoma le zaradi kake nepoučenosti, sem in tja morda tudi iz sebičnih namenov.

Prvo in glavno zahvalo smo dolžni seveda gospodu banu dr. Natlačenu, izmed ostalih pa zlasti gosp. nadsvetniku ing. Štrancarju, načelniku oddelka za urejanje hudournikov, ki se je tako požrtvovalno zavzel za to zadevo. Ker vemo, da bo banovina podobna dela tudi v bodoče še izvrševala in ker na drugi strani naše delo še ni popolnoma dokončano, kajti nujno je potrebna nadaljnja poprava občinske poti, ki veže hribovito in komaj dostopno župnijo Češnjice z glavno prometno cesto, upamo, da bomo s podporo banovine in ljudstva delo kmalu še nadaljevali in ga dovršili. Do sedaj je regulacija dovršena v dožini enega dobrega kilometra od Blagovice do vasi Zlatenek, isto je tudi z novim občinskim potom. Poleg suhe poti, ki jo v tej dolžini uživajo občani, so tudi vsa zemljišča ob tem kraju dobila veliko večjo vrednost. Pot rabi kakih deset vasi in bo prišla do polne veljave, kot že omenjeno, šele takrat, ko jo bo mogoče podaljšati in zvezati z župnijo Češnjice.

Za vse to veliko delo banovine mora biti naše ljudstvo v resnici hvaležno. Najlepše bo ta hvaležnost dokazana s tem, da bo ljudstvo politiko in delo sedanje oblasti odločno in povsod, brez ozira na nasprotno agitacijo, podpiralo, s tem bo pa obenem dan že tudi pogon za nadaljevanje in dovršitev našega dela.

Vsi kmečki ljudje — 7. avgusta na Brezje!

Stara in lepa navada Slovencev je, da radi romajo na Brezje. Kdor le more, poroma na Brezje vsako leto, komur to ni mogoče, pa ob vsaki priliki, kadar mu dopusti čas in razmere.

Na Brezjah je svetišče Marije, ki jo je pokojni nadškof dr. A. B. Jeglič kronal za »Kraljico Slovencev«.

Marija na Brezjah je kraljica vseh Slovencev in iz vseh slovenskih dežel prihajajo verni Slovenci, da se poklonijo svoji Kraljici: ne le Kranjci, temveč tudi Štajerci, goriški in koroški Slovenci in celo slovenski izseljenci iz vseh delov sveta radi prirejajo skupna romanja na Brezje. K Mariji na Brezje prihajajo romarji, Slovenci vseh stanov in poklicev, — največ pa jih je iz kmečkih vrst, iz vrst najbolj vernega slovenskega stanu. Kraljica Slovencev ima med kmečkimi ljudmi največ in najzvestejših častilcev.

Tudi letos bo mnogo slovenskih kmečkih ljudi pomalo na Brezje.

Kdaj?

Letos bomo vsi slovenski kmetje romali na Brezje skupno, vsi na en dan, in sicer v nedeljo, dne 7. avgusta. Ta dan se bo ob tronu Kraljice Slovencev na Brezjah zbralo slovensko kmečko ljudstvo iz vse Slovenije: Gorenjci in Dolenjci, Štajerci in Prekmurci, vsi gremo 7. avgusta na Brezje!

Zakaj?

V nedeljo, 7. avgusta bo na Brezjah velik kmečki tabor, ki ga priredi »Kmečka zveza v Ljubljani« za vse slovenske kmečke ljudi, za člane in nečlane, za odrasle in za kmečko mladino in sploh za vse, ki pripadajo našemu vernemu slovenskemu kmečkemu ljudstvu!

Po slovesni službi božji, za katero sta naprošena oba slovenska prevzv. gg. škofa, se bo vršilo mogočno kmečko zborovanje, katerega se bodo udeležili naši narodni in kmečki voditelji, pa tudi predstavniki svetnih in cerkvenih oblastev, pred katerimi bo slovensko kmečko ljudstvo po govornikih iz lastnih vrst izpovedalo svoje misli, svoje želje in zahteve. Da bo ta tabor čim najvidnejši dokaz naše kmečke stanovske zavesti, je potrebno da se ga udeleži vsak, komur je pri srcu usoda in blagor kmečkega stanu! Kmečki ljudje iz vse Slovenije, vaš tabor je to, udeležite se ga!

Kako?

Iz bližnjih krajev boste seve prišli z vozovi in kolesi, iz oddaljenih pa z avtobusi in z vlaki. Zaprosili smo za znižano voznino, če pa ta ne bo pravočasno dovoljena, se poslužite vsi **nedeljskih povratnih kart,** ki omogočajo vožnjo po polovični ceni brez kakršnihkoli izkaznic in potrdil.

Primerne zveze vlakov bomo objavili prihodnjič, istotako tudi spored cerkvenih slovesnosti in kmečkega zborovanja.

Na Brezjah ne bo nobenega sprevoda! Vsi se zberemo naravnost pri cerkvi, oz. v cerkvi. Zato tudi morebitno slabo vreme našega romanja ne bo onemogočilo. Če pa bo lepo vreme, boste lahko v nedeljo popoldne obiskali tudi Bled.

Za tabor ni potrebna nobena knjižica. Udeležba je mogoča vsakemu in vsi ste iskreno vabljeni! **Kmečka zveza.**

Komenda pred velikim praznikom

Komenda, 12. julija.

Komenda in vsa širna okolica se vneto pripravljata na svoj največji praznik v povojni dobi: na otvoritev in blagoslovitev svojega ponosnega Prosvetnega doma, največjega in najlepšega prosvetnega in kulturnega hrama v vsem kamniškem okraju. Že zdaj se ljudje ustavljajo pred ponosnim poslopjem in občudujejo krasno fasado doma, ki se pod delom urnih rok naglo bliža dovršitvi. Prednji del poslopja je bil gotov že v juniju, tako da sta se pošta in občina že s 1. julijem preselila v nove prostore. Glavna dvorana z galerijami je že pripravljena, da sprejme pod svojo streho številne goste, in tudi oder bo v nekaj dneh gotov. Tako bo na krasnem kraju sredi Glavarjeve in dr. Krekove Komende stal 31. julija mogočen prosvetni hram pripravljen, da prejme blagoslov od Boga in zagotovilo množice, da bo verna svojemu jeziku in narodu iskala v tem domu svojo duhovno in kulturno izpopolnitev.

Zanimanje za otvoritveno slavje komendskega Prosvetnega doma je ogromno, saj bo to glavna prosvetna prireditev za vso Gorenjsko. Tako bo ta del naše lepe Gorenjske, ki je v najtežjih časih ponovno izpričal svojo zavednost in neomajnost, spet pokazal, kje je njegovo srce. V nedeljo, 31. julija, bo praznik, kakršnega Komenda še ni doživela.

Tabor v Radečah

V nedeljo, 24. julija bo v Radečah velik prosvetni tabor, za katerega vlada veliko zanimanje v mestu samem in v okolici. Na taboru bo govoril minister g. dr. Miha Krek. Cerkveno slovesnost bo opravil g. dr. Hanželič, celjski profesor. Sveta maša bo zunaj na prostem na lepem prostoru z ljudskim petjem. Po sveti maši tabor. Popoldne ob 3 bo velik telovadni nastop vseh sosednjih društev. Udeležba na taboru je za vse odseke in krožke okrožja obvezna, ker je naš tabor okrožni.

25 let župnik na Črnučah

Pred 25 leti, na sv. Aleša dan popoldne, je šentviški župnik in sedaj tudi dekan za ljubljansko okolico, Valentin Zabret, spremil svojega dotedanjega kaplana Tomelja Antona na Črnuče. Črnučani so sprejeli svojega novega župnika z veselim pričakovanjem in z velikim upanjem, ki se jim je v teku let spolnilo v obilni meri. Prvo svojo skrb je župnik posvetil preureditvi, prav za prav ureditvi pokopališča. Kakor red na pokopališču tako priča tudi cerkev z vso svojo notranjščino od praznično opremljenega glavnega oltarja svetih apostolov Simona in Tadeja, do lepo donečih novih orgel; od velikih jaslic v božičnem času do božjega groba za veliki teden; cerkev je vsa polna, vse priča o gorečnosti in pozornosti duhovnega oskrbnika. Tudi splošno prosvetno delo je imelo v župniku Tomelju vsak ča svojo pomoč in pobudo. Poleg cerkve in šole bi vedel Društveni dom mnogokaj povedati o župnikovih vsestranskih delih. Pozabiti ne smemo Hranilnice in posojilnice, ki jo vodi z vneto vztrajnostjo. In v zadnjem času je vstalo ob cerkvi novo ponosito šolsko poslopje, ki je tudi delo župnikovega prizadevanja. Te in podobna dela so bolj vidna znamenja verskega in prosvetnega delovanja črnuškega župnika. Vsi vemo, da je bolezen njegovih oči župnika stala že dovolj skrbi in stroškov, zato mu vsi župljani in drugi njegovi znanci in prijatelji le žele, da bi mu zaščitnica oči, sv. Lucija na bližnji Skaručni in posebno mogočna Devica na Šmarni gori izprosila k bistrovidnosti njegovega duhovnega pogleda še jasnejši vid telesnih oči.

Šmarnogorska kliče Marija:
Čuj me doli, sveta Lucija!
Davi k meni pride nekdo;
prosi: nimam zdravih oči.
Romarju sem rekla tako:
Na Skaručni jih dobi!
Za oči je sveta Lucija,
za vse drugo Mati Marija.
(Stara romarska pesem.)

Bog ohrani nesebičnemu možu zdrav in čvrst korak za sleherno apostolsko pot še mnogo let!

— **Pri zaprtju,** motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice.

Nova šola v Lipoglavu

Danes proslavlja divni Lipoglav svoj velik praznik — blagoslovitev nove ljudske šole, katero je ta kraj pogrešal že dolgo dobo. Po veliki uvidevnosti naših oblasti, kraljevske banske uprave in občine Dobrunje, se je zgradila na krasnem stavbišču lična, arhitektonsko izoblikovana šolska stavba. Načrt je naredil nad vse posrečeno g. inž. arh. E. Navinšek. V četrtek, dne 14. t. m. je bila kolavdacija te zgradbe. Po stvarnem tehničnem pregledu stavbe je komisija z zadovoljstvom izročila novo stavbo kraj. šol. odboru v uporabo.

Gradbena dela je izvršila tvrdka Ivan Sršen v Domžalah, mizarska dela A. Trbežar iz Šmarja-Sap, ostala profesionistovska dela so pa napravili tudi domači obrtniki. Gradbena dela so zahtevala veliko žrtvovanja zlasti pri izkopu skalnatega terena za temelj in klet ter težavno dovažanje gradbenega materiala, ki se je moral dovažati iz Ljubljane, Domžal in Podpeči. Pri izkopavanju terena so morali razstrelievati in so porabili okoli 100 kg razstrelivnih snovi.

Proga Bileča—Nikšič

Črna gora je splošno znana po malenkostnem številu železniških prog in je bila otvoritev nove proge Bileća—Nikšić dne 12. t. m. vsekakor precejšen dogodek. Nikšić spada med tista črnogorska mesta, ki so se kljub središčnemu Cetinju najbolj razvila in je predvsem kulturno za Cetinjem najaktivnejše. Sicer bodo novo progo svečano blagoslovili šele na jesen, 11. septembra, skupaj s proslavo osvoboditve Nikšića izpod turškega jarma.

Novo progo so začeli graditi skoraj pred tremi leti, jeseni leta 1935. Proga je ozkotirna in dolga 71 km. Proga spada med težje, dasi razen mostu na reki Zeti nima večjih gradbenih objektov. Vendar se na enem mestu vzpenja precej visoko, ko doseže na Trubjeli 852 m nadmorske višine. Zgrajena je v kamnitnem, brezvodnem in zato večidel pustem terenu. To je razvidno tudi iz števila postaj, ki jih je vseh skupaj samo šest, in sicer Petroviči, Vilusi, Podbožur, Trubjela, Stuba in Nikšić. Progo so zgradili sorazmerno hitro, dasi je prvotna proračunska vsota 68 milijonov din morala biti prekoračena za več ko eno četrtino (okrog 20 milijonov din). Največ težav so prizadejale še same priprave za graditev, največ zaradi tega, ker ni bilo mogoče delavstva oskrbovati s pitno vodo in so morali najprej zgraditi več velikih vodnih cistern na posamenzih mestih. Sedaj so nekatere postaje (Trubjela, Stuba in Nikšić) preskrbljene s studenčnico, napeljano v obliki vodovoda, druge bodo morale biti pa zadovoljne s cisternami. Zaradi razsvetljave je pa zadeva rešena zelo ugodno, kajti vsa proga bo dobivala električni tok iz nove vodne centrale v Kosijerevu, odkoder bo dobivalo elektriko tudi Dučićevo rodno Trebinje. Elektrika bo pa ena najcenejših v naši državi, saj bo veljala samo do poldrugi dinar za kilovatno uro.

Ljubljana hiti Beli krajini na pomoč

Ljubljana, 16. julija.

Belo Krajino skoraj vsako leto pritisne tako huda suša, da mora ubogo prebivalstvo po več ur daleč po vodo. Vsi studenci usahnejo in vsi vodnjaki se posuše. Od daleč pripeljejo vodo iz Kolpe za napajanje živine in tudi za kuho, čeprav ta voda ni zdrava in je večkrat vzrok hudim epidemijam. Skratka, suša ima za Belo Krajino skoraj vsako leto katastrofalne posledice, in tudi Ljubljana mora obupanemu revnemu ljudstvu pomagati, kolikor je mogoče.

Zato je mestna občina ljubljanska poslala v Metliko dva svoja škropilna avtomobila, odkoder bosta razvažala vodo po najbolj potrebnih vaseh. Oba avtomobila skupaj držita 8000 litrov, zato bo pa z ljubljansko pomočjo rešeno belokrajinsko ljudstvo vsaj najhujšega, ker jih bosta ljubljanska avtomobila preskrbela vsaj z zdravo pitno vodo in pa tudi z vodo za kuho.

Bela krajina bo obvarovana žeje in nevarnosti epidemije, ki bi se prav lahko zanesla tudi v Ljubljano. To naj upoštevajo tudi tisti večni nezadovoljneži, ki vsak dan zabavljajo, češ da mestna občina premalo škropi ceste. Razsodni Ljubljančani vedo, da Ljubljana prostovoljno škropi celo državne ceste, da prebivalstvo vsaj kolikor mogoče obvaruje prahu, in taki pametni in dobrosrčni Ljubljančani bodo tudi sedaj zadovoljni, da Ljubljana hiti na pomoč Beli krajini.

Akademik Radonič je bil duševno bolan

Ljubljana, 16. julija.

Smrt študenta zagrebške agronomije Mata Radoniča je zbudila veliko razburjenje, posebno zaradi listka, ki ga je Mate Radonič tik pred svojim samomorom izročil neki ženski na Cankarjevem nabrežju in v katerem dolži tri osebe, da so ga s silo odvlekle iz Zagreba v Ljubljano ter ga tu nagnale v samomor. Vestna policijska preiskava pa je dognala, da je bil Mate Radonič duševno bolan ter je ves čas nekaj fantaziral. Danes se je na policiji zglasil absolvent agronomije Marko Burger iz Celja, šolski tovariš in prijatelj pokojnika. Povedal je, da se je dne 13. t. m. zglasil Radonič na njegovem domu. Radonič je bil ves premražen, neobrit in v umazani obleki. Zahteval je vina, ki mu ga pa Burgerjevi niso hoteli dati, pač pa so mu dali zajtrk. Govoril je, da gre po poslovnih poslih in da mora dobiti nekega svojega rojaka iz Požege, ki da mu je dolžan kupnino za vagon lesa. Zahteval je tudi brata Acia, ki pa je v jutru še spal. Opoldne so ga Burgerjevi povabili na kosilo. Pri kosilu je Radonič pripovedoval, da gre po poslovnih poslih bodisi v Maribor, bodisi v Ljubljano. Dr. Aci Burger se je tedaj spomnil, da je Radoniča videl enkrat pred tremi leti.

Radonič je nato odpotoval v Ljubljano, kjer se je vrgel pod tovorni avto. Danes je bilo njegovo truplo pokopano. Policija je zaslišala Radoničevo mater in brata, ki sta oba potrdila, da je Radonič trpel za čudnimi fiksnimi idejami in da nikoli ni kupčeval z lesom, čeprav je zadnje dni ves čas iskal domnevnega kupca vagona lesa, ki naj bi mu ga Radonič prodal. Po teh okolnostih je sklepati, da je Radonič duševno zbolel ter se v duševni zmedenosti vrgel pod tovorni avto. Tudi njegov način, kako je sporočil javnosti svoj samomor, kaže znano duševno bolezen, namreč, da se je čutil z vseh strani preganjanega.

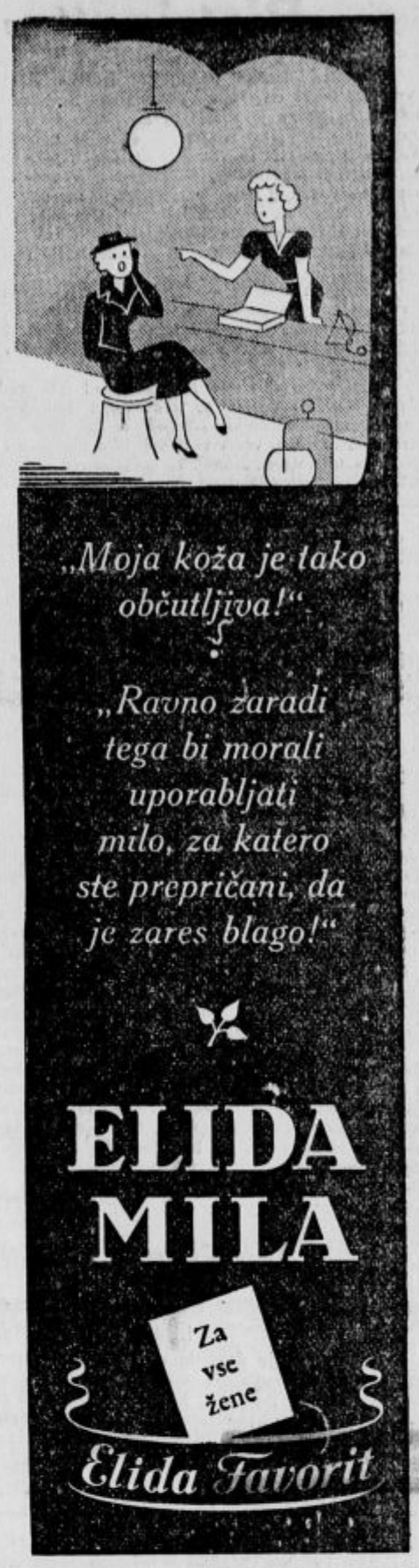

Tabor pri Dev. Mariji v Polju

Danes vsi na prosvetni tabor k Dev. Mar. v Polju. Takoj po prihodu vlaka iz Ljubljane ob 8.10 bo na postaji sprejem gostov, nato gremo v sprevodu na taborni prostor pri prosvetnem domu, kjer bo sv. maša, po sv. maši tabor. — Popoldne ob 2 so v cerkvi litanije, ob 3 se prične javna telovadba, po telovadbi prosta zabava. — Pokažimo, da je v nas zavest katoliške skupnosti živa in močna, zato naj nihče, ki z nami čuti, ne ostaja doma. Bog živi!

Tabor v Sevnici

Prosvetni tabor v Sevnici dne 7. avgusta bo letos edina večja prireditev v Posavju in prva prireditev te vrste v Sevnici. Sevnica se že z vnemo pripravlja, da sprejme ta dan številne prijatelje katoliške prosvete in mladinske organizacije v svojo sredo. Vabimo vse to in onstran Save, da se odzovejo vabilu naše mladine in jo s številno udeležbo podpro pri njenem delu in stremljenju.

Trbovlje

Nerednosti pri Zadružni elektrarni. Po zadnjem občnem zboru je večina s prejšnjim načelnikom Plavšakom preprečila, da ni prišlo do pravilnega konstituiranja odbora, ker g. Pl. ni pustil, oz. vabil vseh odbornikov na sejo. Potem so preprečili, da se ni mogel vpisati zapisnik o zadnjem občnem zboru, s katerim bi se lahko potrdili pri sodišču novo izvoljeni odborniki. Pet odbornikov večine je tudi razveljavilo poslovnik elektrarne, ki določa predvsem delo in plačo nameščencev, posebej obratovodji Klenovšku. Poslovnik pa lahko po dosedanjih pravilih spreminja le načelstvo in nadzorstvo skupaj ali pa občni zbor, ne pa načelstvo samo. Da se zadruga obvaruje škode, je nadzorstvo opozorilo tačasnega načelnika Germa na te nerednosti in zahtevalo, da se napravljene nepravilnosti v gotovem roku popravijo. Ker se to ni zgodilo, je nadzorstvo 5 odbornikov načelstva odstopilo in sklicalo izredni občni zbor za nedeljo 31. julija ob 9 dopoldne v Društvenem domu. Na dnevnem redu tega občnega zbora je poleg poročila nadzorstva še volitev 6 odbornikov. Poleg 5 razrešenih odbornikov se bo volil tudi namestnik za g. Pavlina, ki je sam odstopil. G. Pavlin je namreč uvedel pri elektrarni veliko bolj varčno gospodarstvo, kot je bilo poprej. To je bilo v veliko korist zadružnikov, ker je tok kljub raznim trošarinam še vedno po 2.50 za kilovat in poleg tega ima zadruga še rezerve čez 300.000 din. Zameril se je pa s tem nekaterim in so ga ostro napadali, zato se je raje sam umaknil, ker itak odhaja iz Trbovelj. Zadružniki bodo pa na občnem zboru odločali, ali so za redno in varčno gospodarstvo po do sedaj veljavnih pravilih, kakor hoče nadzorstvo, ali pa bodo povedali, če so za samovoljno postopanje nekaterih gospodov iz dosedanje večine načelstva.

Novost. Trajna ondulacija na najnovejšem dospelem aparatu, brez vročine, kuha samo 8 minut; rekordni uspeh. Se priporoča Salon Hutar.

Zlati jubilej šentviških gasilcev

Ko so se po končani vojni vrnili mnogi člani zopet domov, so se znova oprijeli dela v gasilskem društvu.

Na občnem zboru l. 1919. so, ker je dotedanji načelnik g. A. Belec svoje mesto odložil, izvolili za načelnika mnogoletnega vestnega podnačelnika tov. Fr. Bernika. Pod njegovim izkušenim vodstvom so voz velike brizgalne praktičneje preuredili in dokupili voz za moštvo. Križe pa so imeli s centrifugalko. Bencinski motor, last kmetijskega društva, ni mogel biti vedno na razpolago. V gasilski shrambi so tudi še vedno brlele petrolejke, čeravno je medtem št. Vid električno razsvetljavo že dobil. Zato je načelnik Fr. Bernik izposloval pri Česnovi elektrarni na Brodu električno luč tudi za gasilsko shrambo. Na njegovo prošnjo je razsvetljavo elektrarna dajala celo brezplačno.

Ko so l. 1922. gradili neobhodno potrebni vodni rezervoar pri gasilski shrambi, seveda društvo ni imelo zadosti denarja in je moralo iskati posojilo pri domači hranilnici; toda odborniki niso hoteli podpisati menice, moral jo je končno načelnik sam, treba jo je bilo celo za eno leto podaljšati, da je društvo zbralo potrebno vsoto za kritje.

V naslednjih letih pa so potem pridno zbirali za nabavo motorne brizgalne, tako, da so do l. 1930. že spravili skupaj 30.000 din, kar je bil že znaten prispevek. naslednje leto so odprodali veliko ročno brizgalno na vozu, centrifugalko, voz za moštvo, potrkali še na dobrotljivost in razumevanje hišnih gospodarjev, priložili prebitek prireditve ob blagoslavljanju in nova tehnična pridobitev — motorka — je bila tu. Kakor že omenjeno, je tov. Fr. Bernik 12 let uspešno vodil društvo. Ko je odložil mesto načelnika, ga je društvo izvolilo za častnega člana, saj je on edini član, ki je skozi 12 let od ustanovitve nepretrgoma aktivno delal v društvu.

Spored proslave 50 letnice

prostovolj. gasilske čete v Št. Vidu nad Ljubljano pod pokroviteljstvom bana dravske banovine g. dr. M. Natlačena:

Nedelja 17. julija: ob 8.30 zbirališče tov. gas. čet pred gasilskim domom v Št. Vidu. Ob 9.10 sprejem pokrovitelja bana g. dr. M. Natlačena. — Ob 9.30 sv. maša v župni cerkvi.

Po sv. maši **zborovanje** pred cerkvijo, med katerim odlikuje starešina gasilske zajednice dravske banovine, tov. dr. Anton Kodre, zaslužne člane tuk. gas. čete. Po zborovanju obhod po Št. Vidu, nato mimohod.

Popoldne ob 15 na vrtu za gasilskim domom pri Padovšku **velika javna tombola** in velika vrtna veselica. Tombola vsebuje zelo bogate dobitke in sicer: 2 moški in 2 ženski kolesi, 1 garnitura sobnih preprog, 2 prešiti odeji za postelje, 1 vrečo moke 85 kg, 1 jedilni servis, 2 zavesi na okna, 1 blago za moško obleko. Poleg navedenih glavnih dobitkov še čez 200 manjših, a lepih dobitkov. Tablice so v predprodaji pri članih čete za ceno 2 din komad.

Pri prireditvi sodeluje godba »Svetje« pod vodstvom g. Fr. Dolinarja.

Le v primeru skrajno slabega vremena se ta prireditev preloži na prihodnjo nedeljo.

„Bistrica“ v jubilejnem letu

Kamniško dijaško počitniško društvo »Bistrica« stavi letos že 25 let svojega obstoja in delovanja. Četrt stoletja, odkar se je zbrala prva, takrat še skromna družina mladih fantov-dijakov, ki so si na pobudo velikega organizatorja in voditelja dr. Jan. Kreka postavili program prosvetnega in gospodarskega dela med ljudstvom v smislu gesla »Z Bogom za narod«. Mala dijaška družina pa je rastla leto za letom in je v teku nekaj let zbrala v svoje okrilje vse katoliško misleče dijaštvo kamniškega okraja, ki je često štelo nad 100 članov.

V poletnih dneh leta 1912 je bila v Kamniku velika prireditev slovenskih katoliških srednješolcev pod vodstvom dr. J. Krek-a. Bilo je to prvo takšno zborovanje slovenske katoliške srednješolske mladine v velikem obsegu.

Tedaj se je zbralo v Kamniku nad 800 srednješolcev, udeležili pa so se zborovanja tudi visokošolci in razni odličniki. Kamnik je bil tiste dneve slavnostno okrašen, ves v zastavah in cvetju — saj kaj takega še ni doživel. Kamniško meščanstvo je izkazovalo dijaštvu vso pozornost in ga je sprejelo s polnim navdušenjem.

Na zborovanju je govoril predvsem dr. J. E. Krek in pozival dijaštvo na prosvetno delo med ljudstvom. Takoj naslednjega dne je odšla manjša skupina dijaštva iz Kamnika v Kamniško Bistrico in sklenila ustanoviti podružnico Slovenske dijaške zveze v Kamniku. V juliju naslednjega leta (1913) se je sestala v Mengšu in ustanovila počitniško dijaško društvo, takrat podružnico Slovenske dijaške zveze. Ustanoviteljem je dal svojo oporo župnik Franc **Bernik**, ki je vsa leta društvenega življenja stal društvu ob strani z nasveti ter s svojo bodro in vžigajočo besedo.

V teku 25 let je vzgojila »Bistrica« lepo število katoliških prosvetnih delavcev in šteje danes zavidno število odličnega članstva starešinstva v najrazličnejših stanovih in poklicih. Vsi se čutijo kot ena družina z mladimi člani društva.

Kot uvod v jubilejno proslavo je priredilo društvo v dneh od 4. do 8. julija krasno uspeli **versko-socialni tečaj** z najodličnejšimi predavatelji o perečih sodobnih vprašanjih. Posebno pozornost so zbudila socialna predavanja (glavni urednik dr. **I. Ahčin**), predavanja o slovenskem kulturnem problemu (prof. **J. Šolar**), o narodno-obrambnem delu (urednik **A. Kuhar**) in dr. **V. Fajdigov** govor o katoliški edinosti. Višek resnosti je dosegel tečaj zadnji dan z jutranjim skupnim svetim obhajilom, z nad vse perečimi referati in z zaključnimi petimi litanijami v grobeljski cerkvi.

»Bistrica« zbuja s svojim delovanjem pozornost tudi pri najvišjih predstavnikih našega javnega življenja, ki so že večkrat osebno obiskali njene prireditve in ji izkazovali svojo naklonjenost. Tudi zdaj so poslali svoje pozdrave dijaštvu, zbranemu na tečaju v Grobljah, slovenska ministra dr. **A. Korošec**, dr. **M. Krek** in drugi odličniki.

14. in 15. avgust - dneva proslave

Glavna slavnostna dneva »Bistrice« pa bosta 14. in 15. avgust, na katera se dijaštvo že zdaj vneto pripravlja. Že na predvečer, t. j. 13 avgusta zvečer, bodo zagoreli kresovi po gričih in holmih kamniškega okraja. **14. avgust pa bo posvečen dijaškemu zborovanju v Kamniku in Domžalah.**

Kot pred 26 leti, hoče »Bistrica« sklicati tudi zdaj, 14. avgusta, v Kamnik **zbor slovenskega katoliškega dijaštva.** Zborovanje bo po slavnostnem pohodu in po sv. maši na planoti Malega gradu. Po zborovanju bo odkritje spominske plošče kamniškemu rojaku, pisatelju Juriju Japlju.

Zvečer istega dne bo slavnostna **akademija** s komerzom v Domžalah.

Naslednji dan, t. j. **15. avgusta** dopoldne, bo po sveti maši na prostem nadaljevanje dijaškega zborovanja; popoldne pa bodo dijaki društva »Bistrice« uprizorili na odru domžalskega Prosvetnega doma slavnostno igro **»Igra življenja«** (priredil Joža Vombergar).

Za svojo petindvajsetletnico bo izdalo društvo svoj **almanah**, ki bo pokazal ideje in smernice, ki gibljejo katoliško dijaštvo kamniškega okraja, obenem pa prikazal pestro kulturno, gospodarsko in socialno podobo kamniškega okraja z njegovo zgodovino. Zato almanah ne bo zanimiv le za domačine, temveč za vsakogar, ki se zanima za javno in kulturno življenje našega ljudstva in za delo našega dijaštva.

Dijaštvo je prepričano, da bo kamniško meščanstvo prav tako kot pred 26 leti tudi te dni z ljubeznijo in razumevanjem sprejelo med sebe cvet slovenske dijaške mladine in da bodo Domžalci kakor še vselej tudi ob tej priliki razumeli pomen dijaških slavnostnih dni.

Naše dijaštvo je bilo vedno gibalo prosvetnega in kulturnega življenja med ljudstvom. Zato pričakuje ob svojem jubileju, da bodo sodelovala na njegovi proslavi tudi **prosvetna društva. Zato naj odpadejo ta dva dneva ali vsaj drugi dan vse druge podobne prireditve v kamniškem okraju.**

Dijaki, akademiki, srednješolci!

Pridite v čim večjem številu na ta dijaški tabor in izpričajte svojo skupnost z dijaštvom kamniškega okraja v osnovnih življenjskih in delovnih načelih. Pogovorili se bomo o najvažnejših vprašanjih, na katera iščemo odgovora v današnjih nemirnih dneh. Naj nam ta dijaški tabor da nove spodbude za delo med ljudstvom pod našim geslom »z Bogom za narod«!

(Priglasite se čimprej k udeležbi! Za ceneno hrano in prenočišče bo moglo društvo poskrbeti le tistim, ki se pravočasno prijavijo. — Podroben program objavimo prihodnjič.)

Tabor v Št. Rupertu

V vsej Mirenski dolini, zlasti v Št. Rupertu, se pridno pripravljamo, da kar najbolj slovesno proslavimo 30 letnico Prosvetnega društva. Jubilejnega tabora, 31. julija, se udeleži osebno gosp. ban dr. Marko Natlačen, ki je prevzel pokroviteljstvo. Službo božjo na trgu pred zgodovinsko cerkvijo opravi šempetrski župnik g. A. Košmerlj, bivši kaplan in predsednik društva. Na taboru govorita ravnatelj gosp. Ivan Dolenc, ki obenem zastopa Prosvetno zvezo, in urednik gosp. M. Javornik. Pri telovadbi nastopi številno članstvo domačega okrožja, pa tudi sosedna okrožja so že obljubila svojo udeležbo. Zveza pošlje svojo mednarodno vrsto. Št. Jernej, ki se je v Ljubljani na taboru proslavil po svojih vrlih jahačih, pošlje 20 fantov, ki bodo z godbo povzdignili slavnost. Na veselo svidenje dne 31. julija v Št. Rupertu!

Razburljiva aretacija slaboumnega

Cerknica, 15. julija.

Razburljiv dogodek se je včeraj odigral v Martinjaku pri Cerknici. Posestnik Otoničar Franc iz Cerknice 69 ima o tuji lastnini kaj čudne nazore. Ne da se mu dopovedati, da ni več lastnik nekaterih parcel, ki so bile pravilno sodnim potom na dražbi prodane. Tako je že lani v Cerknici pokosil seno na njivi, ki je last g. Turšiča. Isto je storil letos v Martinjaku. Orožniki so imeli z njim že dostikrat neprijeten opravek, zlasti ker je Otoničar spoznan za slaboumnega in za svoja dejanja ni odgovoren. Pri njegovem delu pa so mu zvesto pomagali tudi domači. Njegova žena je bila obsojena zaradi žaljenja uradnih organov na večdnevni zapor, pa se ni za to nič zmenila, da bi bilo treba odsedeti odmerjeno kazen. Kakor hitro pa so se pokazali orožniki, da bi jo s silo odvedli v zapor, jim je to zabranil mož s tem, da jim je šel nasproti z gnojnimi vilami Pa so letos orožniki pred meseci našli ugodno priliko: ko je mož gnal zgodaj zjutraj na pašo živino, so ženo aretirali in odvedli v zapor. Komaj pa mož to zve, pridrvi domov in protestira s tem, da pobije več šip na orožniški postaji...

Včeraj pa so bili orožniki opozorjeni, da Otoničar nalaga na voz seno na travniku pri Martinjaku in ga misli odpeljati domov. Tudi ta travnik je bil pred časom sodnim potom prodan. Komandir g. Grandovec takoj pošlje na označeno mesto patruljo, da bi Otoničarjevo nakano preprečila. Zlepa seveda ni šlo. Po stari navadi se je branil s tem, da je nastavil vile, ki mu pa niso mogle zabraniti aretacije. Orožniški narednik g. Polajnar je udarec prestregel s puško — pri tem je dobil lažji udarec — nakar sta ga orožnika vklenila in naložila na mimoidoči tovorni avto, ki ga je pripeljal v občinsko pisarno v Cerknico, od tu pa so ga v spremstvu orožnikov vklenjenega odpeljali na opazovalni oddelek v bolnišnico, kjer naj bi ugotovili, ali je mož za svoja dejanja sedaj že odgovoren ali ne.

Soštanj

V nedeljo, dne 31. julija, velik narodni tabor v Soštanju. Manifestacija za naše narodne in verske svetinje naj presega vse dosedanje, vselej tako krasno uspele naše prireditve! Vsi takrat v Soštanj!

ODOBR. MINISTARSTVA SOC. POL. I NAR. ZDRAVLJA B 13937-39

Super LYSOFORM

je zanesljivo sredstvo za desinfekcijo pri Vaši intimni toaleti. Super Lysoform je Vaš najboljši prijatelj, ki Vam bo preprečil nešteto neprijetnih pojavov. Upija najhitreje in najpopolneje vsak zadih. Osvežuje in lepo diši.

Zahtevajte ORIGINAL Super LYSOFORM v vseh apotekah, drogerijah in parfumerijah. Pazite na originalni zavitek in odklonite imitacijo.

Jesenice

Kino Krekov dom predvala danes ob pol 3 popoldne in ob pol 9 zvečer dvojni spored: »Živim kakor hočem« Igrajo Joan Grawford, Clark Gable in dr. Drugi film: »V kraljestvu ledu«, igralci Robert Mongomery, Myrna Loy.

FOTO TRGOVINO in PARFUMERIJO

Justi Rozman, Jesenice

sem preselila

v novo hišo g. KLABUSA, Gosposvetska c. 14

Vsem cenjenim odjemalcem se za nadaljnjo naklonjenost najtopleje priporočam.

Laško

Nabori bodo v Laškem dne 24. julija za občini Sv. Krištof in Jurklošter. Za občine Laško, Sv. Lenart in Loka pri Zid. mostu pa dne 25. julija 1938.

Naznanjam cenj. damam, da sem odprl

trgovino s krznom

ter jamčim za točno in solidno postrežbo

Ivan Marenče - Ljubljana

Stari trg 2.

Ljubljana

Kneginja Olga skozi Ljubljano

Ljubljana, 16. julija.

Davi ob 8.14 je dospela v Ljubljano z dvornim vlakom soproga Nj. kralj. Vis. kneza namestnika Pavla, Nj. Vis. kneginja Olga. Z njo je dopotovala v Ljubljano tudi njena sestra, grška princesa Helena. Obe sta po petminutnem odmoru na ljubljanskem glavnem kolodvoru odpotovali z dvornim vlakom v Kranj, od tam pa z avtomobilom na grad Brdo.

Objava

Z ozirom na pojasnilo gg. Logarjev v »Jutru« in »Slovencu« z dne 10. t. m. sporočam javnosti, da je bil g. Stanko Logar pri naši tvrdki uslužben kot urarski pomočnik do 15. junija 1937 in od 16. junija 1937 dalje pri svojemu bratu Alfonzu Logarju, ki je imel do 9. t. m. delavnico pri našem podjetju. — Obenem naznanjamo, da izvršujemo še vedno urarsko obrt in sicer pod strokovnim vodstvom z najsolidnejšo postrežbo. Priporoča se

tvrdka Eberle

l **Zveza slov. obrtnikov v Ljubljani** obvešča, da je na mestnem magistratu (Mestni trg) razgrnjen davčni razpored zavezancev davka na pridobnino, iz katerega je razviden osnovni predpis čistega dohodka, ki ga predlaga davčna uprava davčnemu odboru v oceno. V interesu obrtnikov je, da se za predpis zanimajo in če ne želijo osebno prisostvovati razpravi, jim priporočamo, da se takoj obrnejo na člana davčnega odbora g. Pavliča Viktorja, ki bo zastopal njihove interese pri razpravi v davčnem odboru. Dobite ga vsak dan v pisarni Zveze slovenskih obrtnikov, Kolodvorska ulica 25, od 8—9 zvečer.

Marelice za vkuhavanje

so cenejše. Dnevno sveža velika zaloga. Pohitite!

Za večja naročila posebne cene.

»Jugosad«, Resljeva 4. Tel. 48-27.

l **Jurček in Klepetulja** vas takoj spravita v smeh in dobro voljo. Zato vsi drevi ob 8 k sv. Krištofu, kjer uprizori Prosvetno društvo sv. Cirila in Metoda, Bežigrad, p. Kazimirja Zakrajška ljudsko igro »Pri kapelici«. Igra bo na prostem. Ker je čisti dobiček namenjen za zidavo prosvetnega doma, katerega Bežigrad nujno potrebuje, ste vsi vljudno vabljeni.

l **Narodno prosvetno društvo »Vodnik« v Zg. Šiški** vabi vse Ljubljančane in okoličane na veseloigro »Veleturist«, katero uprizori drevi ob 8 na prostem pred rojstno hišo prvega slovenskega pesnika Valentina Vodnika. Režija igre in vodstvo je v rokah člana Narodnega gledališča g. E. Freliha. S svojo udeležbo pripomorete k odkupu Vodnikove rojstne hiše, zato pridite vsi!

Naznanilo

S 15. julijem t. l. sem odprla

Novo drogerijo „Danica“

v Ljubljani, Tavčarjeva ulica 3 in se cenj. občinstvu za obisk toplo priporočam. **Stiligoj Danica, ass. ph.**

l **Primarij dr. Leo Šavnik** ordinira samo od 11 do 12 dopoldne in od 2 do 4 popoldne.

l **Stavbinski delavci!** V nedeljo, 24. t. m., imajo ob 10 dopoldne v prostorih centrale ZZD, Ljubljana, Čopova 1, svoj redni sestanek stavbinski delavci iz Ljubljane in okolice. Vabljeni vsi somišljeniki!

l **Obleke** kemično čisti, parno lika: Šimenc, Kolodvorska 8.

l **Rezervni oficirji! Važno!** Rezervni oficirji, nečlani združenja, ki želijo prostovoljno prisostvovati letošnjim vojaškim vajam tako v ljubljanski garnizji kot na poligonih, naj se javijo najkasneje do 22. julija 1938 na mestnem vojaškem uradu v Ljubljani, Ambrožev trg 7/I., soba št. 4. Vaje bodo tekom meseca avgusta.

Srajce, pižame, Karničnik, Nebotičnik.

l **Nujno!** Za osemdnevno, 7. do 14. avgusta, velezanimivo, poučno avtobusno ekskurzijo v Dolomite, Gardsko jezero Milano, Torino še dva udobna sedeža prosta. Vožnja, prehrana, prenočišča samo 1.120 din. — Pojasnila: prof. Bučar, Medica, Mestni trg 6.

Zdravnik v Medvodah

dr. Cirman Miroslav

do 10. avgusta ne ordinira

Dr. Janko Pompe

ne ordinira od 18. VII. do 31. VIII.

Dr. Fr. Debevec

od 18. julija do 15. avgusta ne ordinira

(Dne 2. avgusta bodo ordinacije od 10. do 12 ure).

Dr. Drago Švajger

zopet redno ordinira

Dr. Zdenka Tominšek

zopet redno ordinira

Dr. Volovšek Vladimir

specijalist za bolezni ust in zob

ne ordinira do 7. avgusta.

Primarij dr. Jenko

ne bo ordiniral

od 20. julija do 15. avgusta

Dr. Volavšek Josip

od 22. julija do 18. avgusta

ne bo ordiniral.

Dr. Ješe

ordinira do preklica

samo ob sobotah od 10. do 1. in od 3. do 4. ure popoldne

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne (v nedeljo): dr. Kmet, Tyrševa cesta 43; mr. Trnkoczy ded., Mestn trg 4; mr. Ustar, Šelenburgova ulica 7; **v ponedeljek:** mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20; mr. Murmayer, Sv. Petra cesta 78.

Poizvedovanja

Najlepše prosim tistega, ki je v nedeljo, 10. julija, vzel v jutranjem vlaku, ki prihaja z Rakeka, na ljubljanskem kolodvoru študentu aktovko z robci, očali in mašno knjižico, da jo vrne v upravi »Slovenca« v Ljubljani.

Domači odmevi

„Vsi Hrvati združeni“

»Hrvatski dnevnik« ocenjuje v svoji zadnji številki na 28. strani dolg spis v francoskem jeziku o idejah hrvaškega kmetskega pokreta: Ante in Štefan Radič, ter pravi v svojem zaključku, »da je uspeh delovanja bratov Radičev in njihovih sodelavcev ta, da so danes vsi Hrvati združeni in da je ves narod organiziran na solidnih temeljih. Gospodarska sloga organizira gospodarsko življenje naroda. Kmetska sloga pa deluje v prosvetnem pravcu, medtem ko hrvaška delavska zveza združuje vse delavce v hrvaškem kmetskem pokrétu.

Temu nasproti pa ugotavlja belgrajska »Samouprava« v posebnem dopisu, ki ga je sprejela od svojega prijatelja iz Zagreba: »V kolikor se nas tiče, dobro vemo, da so v samem gibanju dr. Mačka tri do štiri skupine, ki ne pripadajo bivši hrvaško-seljački stranki. To so: skupina okrog »Hrvaške straže«, ki pogosto poudarja svoje samostojno mišljenje, nato skupina okrog »Nezavisnosti«, nadalje ozek krog intimnih prijateljev Vladka Radiča in končno najnovejši pokret proslulega dr. Mirka Košutiča, bivšega preiskovalnega sodnika v znanem zagrebškem veleizdajniškem procesu. Te štiri različne skupine se nahajajo vse »v okviru hrvaškega kmečkega gibanja«. Razen tega je danes več kakor 10.000 Hrvatov, ki so prepričani pristaši stranke JRZ in katerih delo mi globoko cenimo. Poleg tega imamo še precej Hrvatov, ki se nahajajo v JNS, in drugih, ki so še ostali v okviru bivše samostojne stranke. Ostali Hrvati pa so raztreseni po mnogih strančicah in skupinicah. G. Šutej je imel prav, ko je v Tuzli pozival »vse na ukup«. Kakšna je totalitarnost Mačkovega pokreta, bomo še mnogo bolje videli po obisku dr. Mačka v Belgradu, ako sploh kdaj do tega obiska pride.«

Zagrebške »Novosti« prinašajo številke o darilih za dom Gospodarske sloge in pravijo: »Do sedaj je bilo darovanih za ta dom že 22.000 kosov opeke. Nekatere zagrebške in okoliške opekarne so darovale nadaljnjih 24.500 kosov opeke, tako da razpolaga dom sedaj že z 46.500 opekami. Tovarna »Sava« je darovala 1 vagon mavca, podjetje »Res« v Zagrebu je darovalo 120 kv. metrov asfalta, Janko Drobnjak iz Zagreba je plačal 450 dinarjev za 1000 opek, da s tem, kot se je sam izrazil, nekoliko odškoduje Gospodarsko slogo za izgubo, ki jo je imela zato, ker je opekarna Müller odbila vsako darilo.

Zagrebška »Hrvatska straža« se od svoje strani huduje na pisanje nekega sarajevskega lista, ki je skušal zavijati govore hrvatskih škofov in pravi: »Nikjer ni rečeno, da more edino katoličan biti dober Hrvat in prav gotovo ni rečeno, da mora en milijon hrvaških muslimanov zapustiti svojo vero. Nasprotno: hrvaški katoličani smatrajo, da je dobro in koristno, ako hrvaški muslimani zvesto izpolnjujejo svoje verske predpise. Somišljeniki »Hrvatske straže« postopajo popolnoma drugače, kakor oni, ki bi radi na vsak način zlorabili verske razlike med hrvaškimi katoličani in hrvaškimi muslimani, da bi na ta način zasejali razdor med bosenske Hrvate. Mi katoličani nikdar nismo trdili, da je katolicizem naša nacionalna vera, ampak podčrtavamo univerzalnost katoličanstva, kakor tudi muslimani podčrtavajo univerzalni značaj mohamedanstva.«

Presedlavanja pred volitvami

Zagrebške »Novosti« pišejo, da se je na shodu JRZ v Veliki Kladuši, kjer je govoril minister Džafer Kulenović, naenkrat pojavil tudi Hasan Milković, do sedaj član JNS, ki je s tem javno prijavil svoj vstop v JRZ. Nasprotno pa se je poslanec dr. Janko Baričević, ki je svoje dni pobegnil iz JNS in vstopil v Jugoslovanski poslanski klub, tega zopet zapustil in se vrnil pod streho JNS. Baričević opravičuje svoj ponovni politični preobrat s tem, da se bližajo volitve in da sam nima upanja, da bi bil izvoljen.

Velika utvara opozicije

Belgrajska »Samouprava« objavlja pod naslovom »Velika utvara« uvodnik, v katerem pravi: »Našo opozicijo preganja velika samoprevara, če misli, da njeno stokanje napravlja kakšen vtis na javno mnenje. V preteklih treh letih prepeva opozicija vedno isto pesem v 32 različnih variantah, in spominja javnost na staro izguljeno in hreščečo gramofonsko ploščo. Iz vseh teh variant namreč vpije vedno isti glavni smoter jadikovanja: oblast in zopet oblast. Toda golo oblastoljubje odbija. Opozicija bi rada oblast brez štetja, ker ona dobro ve, da je v manjšini in da je narod ne sledi. Opozicija si je v svesti, da narod nikakor ne želi, da bi se kdaj na oblast vrnila. Zato se razume, da opozicija ni navdušena za volitve in da bi raje imela, če bi jih sploh ne bilo. Kajti volitve bodo številčno pokazale, da opozicija nima nikogar za seboj in da p ovolitvah ne bo več mogla agitirati z geslom, da je narod njen in da bi ljudske množice želele njeno politiko.«

„Ne več tako kakor pod Blumom...“

Belgrajska »Samouprava« piše k govoru francoskega ministrskega predsednika Daladiera v svojem zunanjem pregledu sledeče: »Ta zdravi francoski narod, ki se ne briga za razna trenja, ki obsoja protinarodne načrte marksistične strokovne delovne zveze, bo danes, na dan 14. julija, zaploskal temu človeku, ki je francosko ladjo prikrmaril zopet v mirno pristanišče daleč proč od burij, ki so jih okrog nje na umeten način povzročili. Zato smo prepričani, da bo danes polovica Francije, verjetno še več kakor polovica, opazovala narodni praznik s svojih oken ne več z bolečino v srcu kakor lansko in predlansko leto pod Blumom, ko so rdečkarji praznik 14. julija zlorabili izključno za svoj praznik, ga napravili rdečega s svojimi zastavami, s svojimi vzkliki in s svojimi vzdignjenimi pestmi. Letos, pod Daladierom, bo 14. julij dobil svoj nekdanji obraz praznika vseh Francozov. To pa pomeni, da sledi zastavi Daladiera vsa Francija.«

Južna Srbija zadovoljna

Belgrajsko »Vreme« poroča o zborovanju trgovcev, industrijcev in gostiteljskih predstavnikov južne Srbije v veliki dvorani skopljanske zbornice. Na tem zboru je predsednik zbornice Boško Žerajič izrazil svojo hvaležnost predsedniku vlade dr. Stojadinoviču za skrb, ki jo kaže za napredek južne Srbije, kakor tudi za splošni gospodarski in kulturni prospeh teh krajev. Dejal je, da je globoko prepričan, da bo s pomočjo kraljevske vlade in njenega predsednika mogoče pokriti vse gospodarske potrebe na jugu in rešiti vsa vprašanja, ki že dolgo let čakajo na rešitev in od katerih je odvisen napredek južne Srbije.

Usoda carjevih morilcev

Pred 20 leti, 17. julija 1918, je bil Nikolaj II., poslednji ruski car, z vso svojo družino umorjen.

Kdor listaš p oknjigi zgodovine, se ti časih zazdi, da imaš pred seboj roman, dokler se slednjič le ne zaveš, da vsebuje vsakršno dejanje globoko pravičnost. To se najbolj očitno pokaže ob pogledu na usodo morilcev raznih državnih poglavarjev. Skoraj vsako stoletje ti nudi kak tak zgled, zlasti pa doba francoske revolucije.

V tej dobi pa je za zgled strahotna žaloigra v Rusiji:

umor carja in družine v Jekaterinburgu

Saj ni bil le car, ki je postal žrtev nečloveške tolpe. Zaeno z njim so bili v kleti Ipatijeve hiše ustreljeni, pobiti in zaklani tudi njegova soproga, vsi njegovi otroci in poslednji zvesti služabniki.

Poglavitni krivci so: Sverdlov, Jurovski, Medvedjev, Bjeloborodov, Vojkov in Jakovljev. To je dokazala kasneje preiskava sodnika Sokolova. — Sverdlov je bil svoj čas predsednik moskovskega eksekutivnega komiteja. Če je bil res on tisti, ki je dal ukaz za umor carjve družine, ni bilo moči dognati. On sam je skušal zvaliti vso krivdo na sovjet iz Jekaterinburga. Vendar je dognano, da je vedel za načrt grozotnega zločina že prej in da ni mignil s prstom, kar bi bil izlahka storil, da bi ga preprečil.

Drugi so bili tedaj vodilne osebnosti uralskega sovjeta. Kakor je priznal Sverdlov, so izdali samo oni ukaz za umor. Vseh pet se je neposredno udeležilo umora. Vodil jih je Jurovski. Jurovski je bil tudi tisti, ki je izstrelil prva dva strela iz samokresa na carja in prestolonaslednika in je s tem začel krvavo igro. Jurovski je pravi morilec carja. Vojkov je v drogeriji v Jekaterinburgu priskrbel tri steklenice žveplene kisline, ki so z njo sežgali trupla umorjenih.

Šest ljudi, ki ne zaslužijo niti imena človek! Šest najbolj surovih in najpodlejših morilcev, kar jih pozna svetovna zgodovina! Kakšna je njihova usoda?

Sverdlov je po umoru carja živel brezdelno in samotno v neki hiši izven Moskve. Nekega dne je bila hiša prazna. Sverdlov je bil izginil. Do današnjega dne ni bilo moči dobiti niti najmanjše sledi za njim. — Jurovski je imel dalj časa v istem mestu neko manjvredno službo. Mahoma so se pokazali znaki besnosti, pobesnel je večkrat in slednjič so ga odpravili v norišnico. Odtlej tudi o njem ni nobenega glasu več. — Medvedjeva so na Kolčakovo povelje ustrelili. — Bjeloborodova je doletela ista usoda, le da so ga ustrelili njegovi pristaši: v nekem velikem procesu v Moskvi so ga obsodili na smrt. — Vojkova, ki je bil nekaj časa sovjetski poslanik v Varšavi, je l. 1927 zadela krogla na ondotnem kolodvoru; ustrelil ga je beloruski ubežnik Boris Koverda. — Jakovljev se je kot višji sovjetski uradnik na nekem inspekcijskem potovanju smrtno ponesrečil z avtom; vzrok nesreče je bil atentat.

To je usoda morilcev carja in njegove družine. Pač se pravična božja volja ne bi bila mogla bolj očitno pokazati.

Car Nikolaj in njegov zdravnik dr. Botkin, ki je bil tudi umorjen s carjevo družino

Car, carica in njegova rodbina

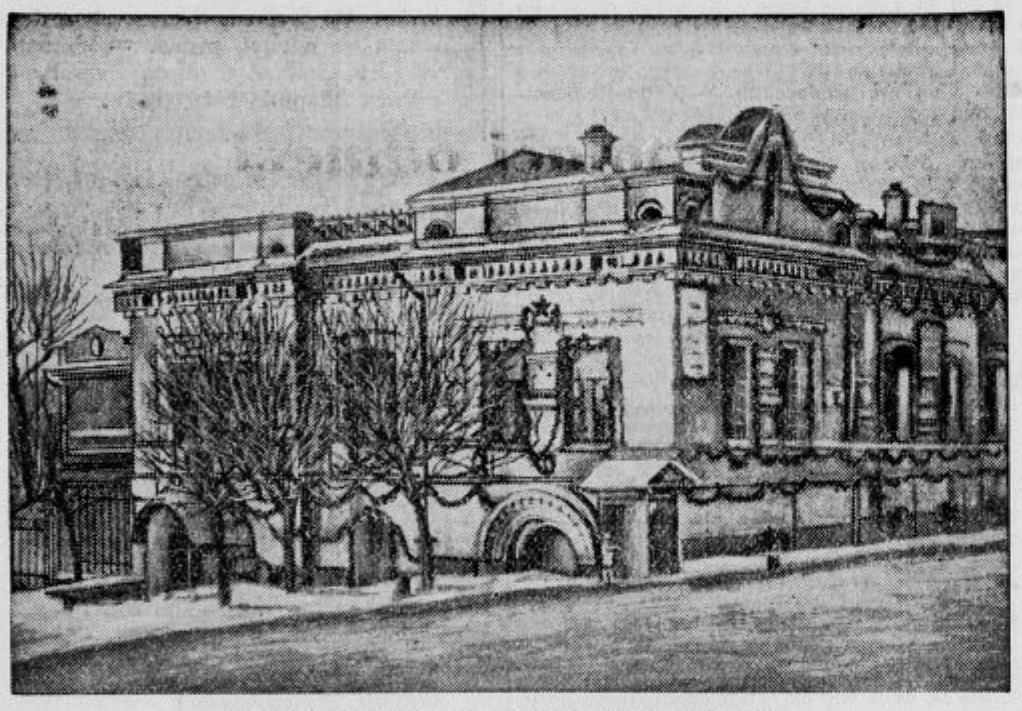

Hiša Ipatijeva, kjer so v kleti izvršili grozotni umor

Druga narodna junakinja Francozov

V Beauvaisju v severni Franciji so nedavno skupno z udeleženci iz vse Francije obhajali v čast drugi veliki narodni junakinji (prva je sveta Ivana Orleanska), Ivani Hachette, tradicionalno ljudsko veselico z zgodovinskimi igrami. Čeprav Ivana Hachette ni bila še proglašena za svetnico, se tudi cerkveni krogi udeležujejo njenih proslav.

Legenda pripoveduje o tej narodni junakinji: Kralj Ludovik II. Francoski se je bojeval s Karlom Drznim Burgundskim, kateri je skušal zavzeti mesto Beauvais. Tedaj pa je dvajsetletno dekle, Ivana l'Aisne, pozvala prebivalce, naj se branijo in jih je podžigala v boju. Ivana je planila na sovražnikovega zastavonošo in mu iztrgala zastavo iz rok. Ljudski glas ji je nadel pridevek »La Hachette«, kar pomeni »majhna sekira«.

V spomin junaštva tega hrabrega dekleta so v prejšnjih časih prirejali samo procesije. Izza srede prejšnjega stoletja pa imajo tudi posvetno proslavo njej v čast in sicer pred mestno hišo v Beauvaisju, kjer stoji kip Ivane Hachette. Tudi v Parizu, in sicer v Luksemburškem parku, stoji njen kip.

Dobra volja premagala ljudožrce

Pred nekaj tedni je sporočil zdaj že 78 letni sir Murray svojim rjavokožnim prijateljem na Novi Gvineji, da bo stopil v pokoj in se preselil na Škotsko na svoje posestvo. Čez nekaj dni nato je prejela vlada britske Nove Gvineje prošnjo z 12 tisoč podpisi. Vsi podpisanci so bili domačini, ki so vlado nujno prosili, da ne sme potrditi upokojitvene listine sira Huberta Murraya, zakaj, Murray je njih kralj.

To zares ni bila samo kaka igra, ki bi jo bil Murray spravil na dan, da bi se s tem proslavil. Nikoli ni iskal časti zase. Zadovoljen je bil, če je bilo dobro rjavokožnim ljudem, ki so mu bili podložni in ki je kot prvi prodrl v njih ozemlje.

Domačini na Novi Gvineji so bili takrat, ko je Murray prišel k njim, še ljudožrci, kanibali, ki so ga bili nekoč celo povabili na slavnostno pojedino, kjer so v velikem kotlu kuhali moškega in žensko. Dandanes so ti kanibali skoraj vsi prav pametni kmetje, celo uradniki, bolniški strežniki in ladijski krmarji.

Malokdaj je Murray kaj povedal, na kakšen način je dosegel take uspehe. Zdaj pa, ko stopa v pokoj, je spregovoril nekaj stavkov o svoji praksi. Pravi, da je bilo njegovo edino orožje — dobra volja, humor, s čimer je spravil ljudžrce v smeh. Nikoli ni užalil časti in ponosa teh ljudi in se je zmeraj pokazal kot človeka, ki je jako junaški. Najprej je odpravil kazen s palico in bičanje. Če so domačini v gozdovih, ki ni bil prej še nikdar v njih, streljali z zastrupljenimi puščicami nanj, se je lepo usedel, kadil pipo in je položil nekaj lepih, lesketajočih se daril krog sebe po tleh, da bi si tako pridobil zaupanje divjih morilcev. Na Novi Gvineji je življenje kakega človeka kar brez pomena. Ubijali so drug druega celo zaradi tega, če je kdo preveč govoril! Nekdo je ubil pet žensk samo zato, ker jih je pri dirki tako lahko dohitel. Murray se je trudil z njimi, da so postali pravi ljudje — in dozdeva se, da mu je to povsem uspelo.

Kongres svobodomislecev

Inozemski odsek sovjetskoruske zveze bojujočih se brezbožnikov je pozval angleške zveze svobodomislecev kakor tudi komunistično stranko, da naj ojačijo propagando za svetovni kongres brezbožnikov, hkrati naj pa zavračajo ugovore verskih krogov zoper ta kongres. Moskovski brezbožniki se pohvalno izražajo o tem, da je angleški notranji minister zavrnil prošnjo, da bi bil kongres prepovedan, in poudarjajo, da se je angleška vlada »zbala pritiska proletariata«.

Na londonskem svetovnem kongresu brezbožnikov bodo tile častni člani brezbožnikov: Stalin, Ježov (notranji komisar in načelnik GPU), Jaroslavskij (vodja zveze bojujočih se brezbožnikov), Dimitrov (generalni tajnik Kominterne) in druge poglavitne osebnosti komunistov. V Moskvi upajo, da se udeleženci kongresa ne bodo zoperstavljali predlogu Sovjetije glede na te častne člane, sicer bi bila nevarnost, da se kongres razcepi.

Smučanje po vodi — nov šport

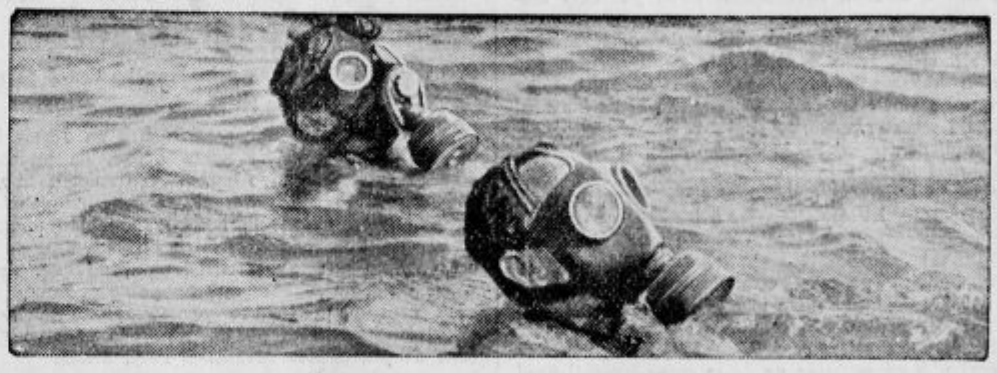

Plavanje s plinskimi maskami

Št. 178.

Odhod

Vsi so se pripravili za boj. Brat Truck je vrgel svojo posodo z vinom v grmovje ter pograbil bojno gorjačo. Vamba je planil po svoj ščit in meč. Tudi kralj se je dvignil. Ljudje njegovega kova so bili vsak dan vajeni takole menjavati pojedine z bojem. Ko mu je Vamba pomagal, da se je opremil za boj, je dejal Ivanhoeju:

»Izrecno želim, da se ne udeležiš tega boja. Tolikokrat si se že bojeval za mene, sedaj pa moraš ti gledati, kako se bo kralj bojeval za tebe.«

Robin Hood je bil svoje ljudi razposlal na vse strani oprezovat. Sedaj se je približal kralju, ki je poleg njega stal samo še Ivanhoe, pokleknil in prosil odpuščanja.

»Kaj govoriš, mož!« je rekel začudeni kralj. »Saj sem ti že vse enkrat za vselej odpustil. Menda medtem nisi skuhal kaj novega, kar bi bilo treba odpuščati!«

»Sem, Vaša milost! prevaril sem vas. Sam sem dal zatrobiti signal!«

Vila rimskih cesarjev na otoko Capri izkopana

Vila rimskih cesarjev na otoku Capri izkopana

Na prekrasnem otoku Capri v Italiji so rimski cesarji imeli več krasnih vil. Menda je bilo tamkaj vsega skupaj kar 12 cesarskih vil. Najlepša med vsemi pa je bila tako imenovana »Jupitrova vila«, kakor poroča rimski pisatelj Tacit. Ta vila je bila kakor nekako pravljično mestece. Zgraditi jo je dal cesar Avgust, nadaljeval pa je cesar Tiberij. Ta dva rimska cesarja sta dala to vilo tako razkošno opremiti in zgraditi, da sta položila vanjo vse najdragocenejše, kar je tedaj premogel rimski okus in bogastvo.

To prekrasno vilo bodo sedaj izkopali na beli dan. Meseca septembra bodo začeli uradno kopati na tem kraju, kjer je stala znamenita vila, iz katere sta na svoja stara leta vladala cesarja Avgust in Tiberij ves tedanji znani svet.

Evharistični kongresni oltar

Nedavno je bilo v Budimpešti letno zborovanje Katoliške zveze, kjer so razpravljali o zidavi posebnega svetišča v čast Svetemu Duhu. Kot glavni oltar bo stal v tej cerkvi dragoceni evharistični kongresni oltar. V tej cerkvi bodo spravljene tudi zastave in grbi vseh narodov, ki so se bili udeležili mednarodnega evharističnega kongresa v Budimpešti.

Uganka.

V košari je 5 jabolk. Kako jih boš razdelil med 5 oseb, da dobi vsaka oseba eno jabolko in še eno ostane v košari?

(Rešitev: zadnji vzame košaro z jabolkom vred.)

Tujec: Ali je vaš pes poslušen?

Gospodar: Seveda, še zelo poslušen. Kadar ga pokličem: Sultan ali greš sem ali ne! — takoj priteče k meni ali ne.

•

Postarna gospa (dečku, ki se je jokal): Ali si pot izgubil, fantek?

Deček (jokaje): Ne, toda našel sem cesto, ki je ne poznam.

★

»Gospod urednik, sporočam vam za vaš list veselo vest, da ne bo komet padel na zemljo leta 9748, ampak leta 9749!«

Kontrola izvoza sadja in sadnih izdelkov

Kot smo že poročali, je izšla uredba o kontroli sadja in sadnih izdelkov, namenjenih za izvoz. Namen te uredbe je, da bo zasiguran izvoz kvalitetnega sadja, ker nam le izvoz takega sadja more pridobiti in obdržati odjemalce na inozemskem trgu. Zaradi velike važnosti, ki jo ta uredba za naše sadjarje ima, prinašamo v naslednjem vse njene glavne določbe.

Uredba se nanaša na kontrolo izvoza svežih sliv, grozdja, jabolk, hrušk, dunj, breskev, orehov, suhih sliv, suhih jabolk in hrušk in pekmeza iz sliv.

Sveže sadje

Sveže sadje, namenjeno za izvoz kot namizno sadje, mora biti zrelo, čisto, nepoškodovano in z roko brano, v kolikor ni predpisano drugače. Sadje, ki tem zahtevam ne ustreza, ne sme biti izvoženo kot namizno sadje. Sveže namizno sadje, ki se odpošilja v zavojih mora biti v čisti, suhi in novi ambalaži. Tip, dimenzije in težo, način pakiranja ter natovorjenja na vagone bo za vsako posebno vrsto sadja predpisal trgovinski minister. Vsak zavoj bo moral imeti v latinici napis »Jugoslavija«. Za zavijanje sadja se sme uporabljati le čist papir, prepovedana je uporaba časopisnega papirja.

Sveže slive se morejo izvažati kot namizne slive ali pa slive za predelovanje. Namizne slive morajo biti z roko trgane, tako da imajo še pecelj in da obdržijo še voščeno prašno prevleko, le do 10% sliv sme biti brez peclja. Pakirane bodo morale biti po predpisih trgovinskega ministra in v vsakem zaboju bodo smele biti le slive iste vrste in kakovosti.

Slive, ki ne ustrezajo gornjim določbam, bo mogoče izvoziti le kot slive za predelovanje. Slive za predelovanje se bodo mogle natovoriti v sode, kadi ali pa druge zaboje v teži najmanj 25 kg brutto ali pa tudi razsute v čistem vagonu, obloženem s ponjavami. Če bodo take slive natovorjene v sode, kadi ali pa druge posode, morajo te imeti označbo »za predelovanje«. Datum začetka izvoza bo določal trgovinski minister.

Grozdje, namenjeno za izvoz, se bo delilo v namizno grozdje in vinsko grozdje. Namizno grozdje mora biti trgano z roko in vsak grozd mora biti težak najmanj 150 gramov. Biti mora seveda zrelo, ne sme biti poškodovano, ter bo moralo biti pakirano po predpisih. Kot namizno sadje se bo smela izvoziti le smederevka, kraljev drenak, hamburški muškat, adakalka, aleksandrijski muškat, valandovski drenak, beli in črni burgundec ter tudi zgodnje vrste kot julijski muškat in plemenka. Ostale vrste grozdja bo mogoče izvažati le s posebnim dovoljenjem trgovinskega ministra.

Vinsko grozdje se bo moglo izvažati le v čistih cisternah, sodih in v kadeh ali košarah v teži najmanj 25 kg brutto ali pa v razsutem stanju v ponjavah.

Sveža jabolka, hruške in dunje, namenjene za izvoz, se klasificirajo kot kabinetske (izbrane), namizne, konzumne in industrijske. Kabinetska jabolka ali hruške so tiste, ki so posebno lepe in velike in brez vsakih napak. Trgovinski minister bo odredil, katere vrste jabolk in hrušk bo mogoče izvažati kot kabinetske in način pakiranja. Namizna jabolka, hruške in dunje morajo biti zdravo, pravilno razvito, nepoškodovano in ne namrzlo sadje. Namizna jabolka ne smejo imeti manj kot 5 cm v premeru. Toleriralo se bo le največ 5% takih, ki gornjim zahtevam ne ustrezajo. Konzumna jabolka, hruške in dunje je tisto sadje, ki je lahko že deloma nepravilno razvito in ima tudi manjše napake, ki pa ne škodijo trpežnosti. Pri konzumnem sadju se bo toleriralo do 15% poškodovanih, črvivih ali umazanih. Industrijsko sadje pa je tisto, ki ga ni mogoče izvažati kot namiznega in ne kot konzumnega, ne sme pa biti gnilo.

Namizna in konzumna jabolka, hruške in dunje se bodo smele izvažati ali v predpisanih zavojih ali pa v razsutem stanju po predpisih, ki jih bo izdal trgovinski minister. Pri natovorjenju v vagonih morajo ti biti čisti in obloženi s papirjem, lesno volno ali slamo.

Marelice, breskve, črešnje in višnje se delijo pri izvozu v namizne, ki morajo biti lepo izbrane, čiste in zdrave, pakirane po predpisih, in sadje za predelovanje, ki se bo moralo pakirati v zavojih z več kot 20 kg brutto teže. Namizne marelice in breskve morajo biti sortirane po velikosti in mora biti v vsakem zavoju sadje iste vrste in enake barve. Črešnje in višnje se bodo mogle izvažati nesortirane, imeti pa bodo morale pecelje.

Jagode, maline in ostalo jagodasto sadje za izvoz mora biti čisto, zrelo in zdravo, v čistih zavojih, iste vrste in kakovosti. Jagodasto sadje za industrijske svrhe se bo smelo izvažati po predpisih, ki jih bo izdal trgovinski minister.

Orehi, namenjeni za izvoz, morajo biti zreli, celi, zdravi, suhi in čisti, brez sledu zunanje zelene lupine in ne smejo biti mešani s starimi orehi. Orehi v lupini se smejo izvažati kot »original«, t. j. nesortirano blago in kot sortirani po debelosti 24—26 mm, 26—28 mm, 28—30 mm ter 30 mm in več. Pri orehih, namenjenih izvozu, mora biti na zavoju označba kvalitetne stopnje. Pakirani morajo biti v nove in egalizirane vreče s težo največ 50 kg brutto. Minister trgovine bo vsako leto določil odstotek tolerance za pokvarjene in nedozorele orehe. Novi orehi se ne bodo smeli izvažati pred 25 oktobrom. Minister trgovine je pooblaščen, da v sporazumu s kmetijskim ministrom predpiše tudi pogoje kakovosti in pakiranja za izvoz orehovih jederc.

Suhe slive in pekmez

Suhe slive, ki so namenjene za izvoz, morajo biti sušene od zrelih in zdravih sliv. Biti morajo sortirane v kvalitetne stopnje z ozirom na število komadov, ki pridejo na pol kilograma. Teh kvalitetnih stopenj je sedem in gredo od 60 do 65 komadov na pol kilograma. Teh kvalitetnih stopenj je sedem in gredo od 60 do 65 komadov na pol kilograma pa do 120 do 130. Povprečno število komadov ne sme prekoračiti označene meje kvalitetne stopnje. Na zahtevo inozemskih kupcev se smejo suhe slive sortirati tudi drugače kakor pa na sedem zgoraj navedenih stopenj. Nesortirane suhe slive morajo biti na zavojih označene kot »original« poleg označbe ustrezajočega števila sliv na pol kilograma. Brez sortiranja po debelosti se smejo izvažati le suhe slive brez koščic, ki morajo biti označene kot »Prima E«. Druga stopnja, ki služi industrijski produkciji pekmeza, je »Merkantil«, za to je predpisana označba »M«.

Zaboji in vreče s suhimi slivami morajo nositi označbo podjetja in kvalitetne stopnje. Glede vreč so predpisane točne teže in dimenzije. Vse vreče morajo biti po velikosti enake in smejo tehtati 100 kg brutto. Suhe slive se na domača tržišča ne smejo dovažati pred 25. septembrom in ne natovarjati za izvoz pred 28. septembrom.

Pekmez od sliv se sme kuhati le iz vrste »požegača« brez dodatka sladkorja in kakšnih kemikalij, kuhati se sme tudi iz suhih sliv, vendar pa mora biti kot tak označen. Kvalitetne stopnje pekmeza so: »Ekstra«, t. j. pekmez tovarniške izdelave, ter pekmez domače izdelave z označbo »Prima«. Izvoz pekmeza je dovoljen v štirih tipih sodov, in sicer v velikih sodih od 160 do 180 kg brutto, v srednjih sodih okrog 100 kg, v malih sodih okrog 50 kg ter v najmanjših sodih okrog 25 kg brutto. Sod mora biti označen z označbo podjetja ter kvalitetne stopnje, nositi pa mora tudi označbo tare in brutto teže.

Pekmez se sme izvažati tudi v čistih in novih zabojih, ki morajo biti znotraj obloženi s pergamentnim papirjem.

S produkcijo domačega pekmeza se smejo baviti samo osebe, ki so ta posel vršile najmanj tri leta za svoj račun ali pa kot poslovodje. Podjetja, ki se bodo bavila s kuhanjem domačega pekmeza, bodo morala to prijaviti zavodu za pospeševanje zunanje trgovine.

Registriranje izvoznikov in izvrševanje kontrole

Z izvozom sadja in sadnih izdelkov se morejo baviti samo sodno registrirane tvrdke, ki s posebnimi potrdili trgovskih zbornic dokažejo, da je izvoz sadja njihov obratni predmet, potem zadružne zveze in kmetijske zadruge ter producenti sadja in sadnih izdelkov za svoje pridelke. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine bo vodil register izvoznikov in bo na podlagi prijav izdajal brezplačna dovoljenja za izvoz. Vsako podjetje, ki izvaža sadje in sadne izdelke, bo moralo imeti svoj znak, s katerim bo treba označiti zavoje. Znak podjetja bodo lahko začetne črke tvrdke, simbolične besede ali pa slike. Ti znaki bodo morali biti registrirani pri zavodu za pospeševanje zunanje trgovine. Dve tvrdki ne bosta smeli imeti istih znakov.

Kontrolo kakovosti in pakiranja sadja in sadnih izdelkov bodo izvrševali v času sezone posebni kontrolni organi, ki jih bo imenoval ban za področje svoje banovine. Število preglednikov bo za vsako banovino odredil minister za trgovino, potem ko bo zaslišal mnenje bana. Izven sezone pa bodo izvrševali kontrolo okrajni kmetijski referenti po navodilih, ki jih bodo dobili od Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine. Posebni revizorji, ki jih bo postavil minister za trgovino po zaslišanju Zavoda, bodo nadzirali delo preglednikov. Imeli bodo pravico, da razveljavijo in izpreminjajo odredbe kontrolnih organov. Pravilnik, s katerim bo določen način kontrole in revizije izvoza sadja in sadnih izdelkov, bo izdal minister za trgovino.

Pregledniki bodo postavljeni na kolodvorih, na katerih se redno tovorijo vagonske pošiljke sadja in sadnih izdelkov. Mogoče pa bo preglednike postaviti tudi na mejnih kolodvorih ali pa na kolodvorih, kjer se vrši pretovorjenje ali pa izvozno carinjenje. Po potrebi bo moglo biti v istem kraju več preglednikov ter bo vsakemu določen poseben delokrog.

Nagrade preglednikov in revizorjev bo določil minister za trgovino. Te nagrade se bodo izplačevale iz državnega proračuna, v kolikor bodo za to predvideni krediti, ter iz posebnega proračuna Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine in iz proračuna banovin.

Sadja in sadnih izdelkov ne bo mogoče izvoziti, dokler ne bo pregledano po kontrolnih organih, ki bodo izdajali potrdila o kakovosti. Carinske oblasti ne bodo smele izvršiti izvoznega carinjenja pošiljk, za katere jim ne bo predloženo potrdilo o kakovosti. Železniške in parobrodne postaje ne bodo sprejemale sadja in sadnih izdelkov za prevoz v inozemstvo brez predpisanega potrdila. Na železniških in parobrodnih postajah, kjer ni kontrolnih organov, bodo izvrševali pregled pregledniki najbližje postaje. Potne stroške bo nosila zainteresirana stranka, kar bo regulirano s posebnimi predpisi.

Vsa skladišča, v katerih so vskladiščene tudi slive, pekmez in orehi, so podvržena razen kontroli po zakonu o živilih tudi kontroli preglednikov in revizorjev po tej uredbi. Sanitetsko nadzorstvo nad osebami, zaposlenimi v takih skladiščih, bodo vršili pristojni sanitetski organi.

Kontrola pri odpošiljanju za izvoz mora ugotoviti, da kvaliteta odgovarja pogojem te uredbe, da so zavoji sposobni za transport ter da odgovarjajo uredbi odnosno predpisom ministra za trgovino. Ako bo blago pogojem uredbe ustrezalo, bodo kontrolni organi izdali potrdilo, kakor bo predpisano po ministru za trgovino.

V primeru, da bi bila uredba kršena, so dolžni kontrolni in revizijski organi to takoj prijaviti Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine. Pritožbe proti odločbam kontrolnih organov morajo sporočiti stranke ministru trgovine tekom treh dni, nakar bo na lice mesta poslan revizor, da reši spor. Če revizor pritožbi ne bo ugodil, bodo šli stroški v breme stranke, ki se je pritožila.

Vsi državni, samoupravni in občinski organi so dolžni pomagati kontrolnim in revizijskim organom pri izvrševanju njihove službe.

Minister za trgovino je po uredbi pooblaščen, da izda tudi pravilnik za izvoz suhih jabolk in suhih hrušk in da izpremeni tipe, dimenzije in težo zavojev, kakor tudi način pakiranja in tovorjenja v vagone.

Z novo uredbo so razveljavljene določbe zakona o kontroli kmetijskih pridelkov, v kolikor se nanašajo na sadje, in določbe pravilnika o trgovini s suhimi slivami in pekmezom ter pravilnika o kontroli svežega sadja, namenjenega za izvoz od 3. junija 1931. Predpisi in že izdana navodila o pakiranju sadja, kakor tudi že izdana potrdila za izvoz sadja, ostanejo v veljavi do 1. junija 1939.

Borza

16. julija 1938.

Denar

Skupni devizni promet je ta teden znašal 7.469 milij. din napram 5, 210, 2, 1, 5, 609 in 4.867 milij. din v prejšnjih tednih.

Curih. Belgrad 10, Pariz 12.072, London 21.53375, New York 436.75, Bruselj 73.925, Milan 23, Amsterdam 240.40, Berlin 175.60, Dunaj 30, Stockholm 111.05, Oslo 108.225, Kopenhagen 96.15, Praga 15.11, Varšava 82, Budimpešta 86.50, Atene 3.95, Carigrad 3.50, Bukarešta 3.25, Helsingfors 9.4975, Buenos-Aires 113.375.

Živina

Cene živini in kmetijskim pridelkom v Puconcih dne 11. julija: Biki I. 5, II. 4.50, III. 3.50 do 4; telice I. 5, II. 4.50, III. 4; krave I. 4.50, II. 3.50, III. 2.50; teleta I. 4—4.50, II. 3—4; prašiči špeharji 10, pršutarji 9 din za 1 kg žive teže. Goveje meso I. 14—15, II. 12—13, III. 10—11; svinjina 18, slanina 17, svinjska mast 18—20; čisti med 14; surove kože goveje 8—10, telečje 12 do 14 din za 1 kg. — Pšenica 230—250, rž 200 do 220, oves 140—170, koruza 160—180, fižol 150 do 200, seno din 30—40, slama 20—25; moka pšenična 450, koruzna 300 din za 100 kg. — Navadno mešano vino pri producentih 5—6, finejše sortirano vino pri producentih 12—14 din za 1 l.

Sejmsko poročilo. Na svinjski sejem v Mariboru dne 15. t. m. je bilo pripeljanih 185 svinj. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 5—6 tednov stari 80—100 din; 7—9 tednov 110—145 din; 3—4 mesece 160—220 din; 5—7 mesecev 280—400 din; 8—10 mesecev 440—550 din; 1 leto 710—820 din; 1 kg žive teže 6.50—8 din; 1 kg mrtve teže 8.50—11.25 din.

Sport

Medklubske gorske dirke na Jezerski vrh

Prvovrstna motošportna prireditev bo danes popoldan ob 15 uri.

Prireditelj današnjih gorskih dirk na Jezerski vrh, M. K. Ilirija, je prejel toliko prijav, da smemo računati na zelo zanimivo borbo. Pri treningih, ki so bili zadnje dni, so bili doseženi že nepričakovani dobri časi, ki bodo pa na dirki danes popoldan nedvomno še izboljšani. Prireditelj opozarja občinstvo, da se mora brezpogojno pokoravati odredbam rediteljev. Tekmovalna proga bo za časa dirke popolnoma zaprta in bo vsak prestop proge brezpogojno zabranjen. Ker bo pričetek dirke točno ob 15, priporoča vodstvo gledalcem, da pravočasno zavzamejo svoja mesta.

Pokalni brzoturnir SK Grafike

Danes ob pol 9 na igrišču SK Jadrana:

prvi par: Reka : Jadran;
drugi par: Svoboda : Grafika;
tretji par: zmagovalca iz prejšnjih dveh tekem.

Vsaka tekma traja 2 krat 30 minut. Vstop nina nizka.

Celjski šport

Danes popoldne ob 6 se bo pričela na celjski Glaziji zanimiva prijateljska nogometna tekma med SK Celjem in SK Olimpom, ob pol 5 bo predtekma med mladinama obeh klubov.

Športni dan v Slovenj. Gradcu

Danes, 17. t. m., je v Slovenjem Gradcu velik »Športni dan« in velike kolesarske dirke za prvenstvo dravske banovine pod pokroviteljstvom bana dravske banovine dr. Marka Natlačena.

Kakor je razvidno iz prijav, bo borba zelo ostra za prva mesta ter so se prijavili: Gartner, Žerjal, Premk, novi juniorski državni prvak Podmiljščak in še veliko drugih.

Za to veliko prireditev so razpisana krasna darila, med temi pokal bana dravske banovine dr. Marka Natlačena, darilo mestne občine slovenjgraške, senatorja Ivana Puclja, bivšega bana drav. banovine dr. Draga Marušiča, nar. poslanca Antona Rogina, predsednika kluba SK. Mislinja v Slovenjem Gradcu dr. Staneta Strnada in krasen pokal mestnega župana občine Slovenj Gradec dr. Joža Piceja ter drugih. Za vsako skuupino je razpisanih po 10 krasnih nagrad ter bodo dirkači letos prišli na svoj račun.

V Slovenjem Gradcu so za ta velik športni praznik na naši severni meji velike praprave ter bo to prava manifestacija.

Pojasnilo glede kolesarske dirke v Slovenjem Gradcu

Z ozirom na izjavo tajnika Mariborske kolesarske podzveze, ki je bila dne 13. t. m. objavljena v »Jutru« in »Slovencu«, si dovoljujem pripomniti sledeče:

1. Res je, da je bilo na zadnji odborovi seji Mariborske kolesarske podzveze sklenjeno, da bo banovinsko kolesarsko prvenstvo s ciljem v Slovenjem Gradcu dne 31. julija 1938.

2. Koroška kolesarska župa mora takoj stopiti v stik z Ljubljansko kolesarsko podzvezo zaradi izvedbe tega tradicionalnega banovinskega kolesarskega prvenstva.

3. Vsa darila mora preskrbeti Koroška kolesarska župa.

4. Ljubljanska kolesarska podzveza izjavlja, da vse, kar se tiče tega prvenstva, preskrbi Koroška kolesarska župa, kakor tudi razpise propozicije za isto.

5. Za pokroviteljstvo zaprosi g. bana Koroška kolesarska župa v Slovenjem Gradcu.

Podpisana župa je takoj po dopisu Ljubljanske kolesarske podzveze sporočila Mariborski kolesarski podzvezi, da bo banovinsko kolesarsko prvenstvo dne 17. julija, ne pa 31. julija. Termin se je pa izpremenil zaradi prireditev raznih drugih društev in klubov ter je imela Mariborska kolesarska podzveza dovolj časa (8 dni), da lahko isto prepove, ne pa da se ista tri dni pred to veliko tradicionalno dirko prepove.

Osebno sem se prepričal, da dne 17. t. m. ne bo niti ene kolesarske dirke v Mariborski podzvezi odnosno v Mariboru, ter se čudim temu postopanju. Pač pa moram pripomniti, da priredi kolesarski klub »Edelweiss« v Mariboru veselico. Nikakor pa ne morem razumeti, da bi se zaradi one veselice moralo preložiti banovinsko prvenstvo!!!

Iz tega je dovolj razvidno, da je postopanje Mariborske kolesarske podzveze bilo napačno in pozivam vse klube dravske banovine, da pošljejo na to veliko tradicionalno kolesarsko prvenstvo svoje dirkače, za katero je blagovolil prevzeti pokroviteljstvo sam g. ban, in se polnoštevilno udeležijo ter skupno z nami manifestirajo športno idejo na skrajni severni meji. Vinko Cajnko, predsednik Koroške kolesarske župe in podpredsednik Mariborske kolesarske podzveze.

V letovišču
Radovljica
se proda ca. 3.000 m² stavbenega sveta na najlepšem prostoru med Mestno hranilnico in Posojilnico. Poizve se pri lastnici 83/I

Cenjenim odjemalcem vljudno naznanja, da se je
knjigarna »Panonija« v Ljutomeru
preselila
v bivšo Vilarjevo hišo, ter svojo zalogo bogato izpopolnila, a cene znižala tako, da bo vsak zadovoljen rekel: »Panonija« v Ljutomeru poceni prodaja. — Za nadaljnjo naklonjenost se priporoča
Anica Zupé.

Danes Koncert
na vrtu gostilne in pensiona
„PRODNIK" v Stahovici

Transformator 400 KVA
5000 V×380×220 hlajenje z oljem fabrikat tt. Siemens-Schuckert v dobrem stanju se ugodno proda. — Ponudbe na INTERREKLAM d. d., Zagreb, Masarykova 28 pod št. 107/B-39.

Programi Radio Ljubljana:

Nedelja, 17. julija: 8 Vesele pesmice, Jožek in Ježek, vmes na ploščah Charley Kunc — 9 Napovedi, poročila — 9.15 Prenos cerkvene glasbe iz franč. cerkve — 9.45 Verski govor (g. Vilko Fajdiga) — 10 Prenos promenadnega koncerta iz Rog. Slatine — 11.30 Otroška ura: Gašperček igra — 12 Za dober tek (plošče) — 13 Napovedi — 13.20 Pevski jazz-kvartet — 17 Kmet. ura: Kapunjenje petelinov (ravn. inž. Absec Matija) — 17.30 Koncert lahke glasbe. Sodelujejo: g. Janko Praprotnik (harmonika) in Fantje na vasi — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: Slavonska hrastovina (dr. M. Marinović, univ. prof., Belgrad) — 19.50 Citraški trio »Vesna« — 20.30 Violinski koncert ge. Fanike Brandlove-Jevdonijević, pri klavirju g. prof. M. Lipovšek — 21.20 Simfonične slike (plošče) — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Slovenske narodne, duet orglic in harmonike (gg. Fr. Petan in A. Stanko).

Ponedeljek, 18. julija: 12 Veseli češki godci in pevci (plošče) — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.20 Edvard Kovač igra na harmoniko — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: O sedanjih nalogah univerz (dr. Karol Ozvald, univ. prof. v Lj.) — 19.50 Zanimivosti — 20 Verdi: Aida, fantazija (plošče) — 20.10 Slikar Josip Petkovšek (g. dr. Rajko Ložar) — 20.30 Prenos koncerta iz Dobrne — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Audran: »La Mascotte«, opereta. Sodelujejo člani in članice pariških gledališč (plošče).

Drugi programi:

Nedelja, 17. julija: Belgrad: 21.30 Nar. pesmi — *Zagreb:* 20 Jožek in Ježek, 20.45 Koncert godbe na pihala, 22.20 Ples. gl. — *Varšava:* 20.05 Parafraze Lisztovih del, 22 Zab. konc. — *Praga:* 20.55 Bratislava, Ljudski konc., 22.35 Brno, ples. gl. — *Budimpešta:* 19.50 Violinski konc., 21.35 Konc. voj. godbe, 23 Ples. gl. — *Milan:* 20.35 Plošče, 21 Komedija, nato ples. gl., 23 Ples. gl. — *Rim:* 20.25 Donizetti: Linda di Chamounix, opera — *Dunaj:* 20 Dunajski napevi, 22.50 Nočni konc., 24 Hamburg, nočna gl. — *Köln:* 22.30 Ples. in zab. gl. — *München:* 19.20 Narodna gl., 20.10 Nürnberg, Iz italijanskih oper.

Ponedeljek, 18. julija: Belgrad: 20 Konc. zbora praškega konservatorija, 20.40 Klavirski koncert, 21 Opera na ploščah — *Zagreb:* 20 Koncert (sodelujejo: Alkmena Pešl, Matija Kuftinec in Rad. ork.), 21.30 Tamburaški koncert, 22.20 Lahka glasba — *Varšava:* 21.10 Zabavna glasba, 22 Nemška, francoska in angleška glasba XVII. stol. — *Praga:* 21 Koncert Rad. ork. — *Budimpešta:* 19.40 Pester konc. s solisti, 22 Konc. opernega ork., 23.10 Cig. konc. — *Milan:* 20.30 Orkester, 21.10 Opereta, 23.15 Ples. gl. — *Rim:* 21.10 Konc. Rad. ork. in solistov, 21.30 Simf. konc (iz Maksencijeve bazilike) — *Dunaj:* 20.10 Iz nemških oper, 22.30 Köln, nočna in ples. gl. — *München:* 19.15 Podoknice, 20.10 Ples. gl., 21.10 Dela Jos. Seb. Bacha.

Zahvala

Ob preranem smrti moje nad vse ljubljene soproge, sestre, tete in svakinje, gospe

Milke Jurca roj. Kutin

sem bil deležen toliko iskrenega sočutja, da se ni mogoče vsakomur posebej zahvaliti. Zato izrekam vsem svojo globoko zahvalo, posebno pa se zahvaljujem prečastiti duhovščini, zlasti preč. g. Janezu Krušiču za v srce segajoči govor ob grobu, društvu Rdečega križa iz Fale in Selnice, iz Vurmata in Ožbolta, pevcem za ganljivo petje, orožnikom s postaje Selnica, požarni brambi v Selnici, dalje vsem, ki so mojo Milko v tako lepem številu spremili na zadnjem potu in darovali cvetje, katerega je ona tako ljubila, in mi s tem lajšali neizmerno bol. Vsem Bog plačaj!

Vurmat-Ljubljana-Postojna, dne 16. julija 1938.

Globoko žalujoči soprog Adolf Jurca in ostalo sorodstvo

Povsod se ti nov svet odpre

Ali ste že bili v Radencih —

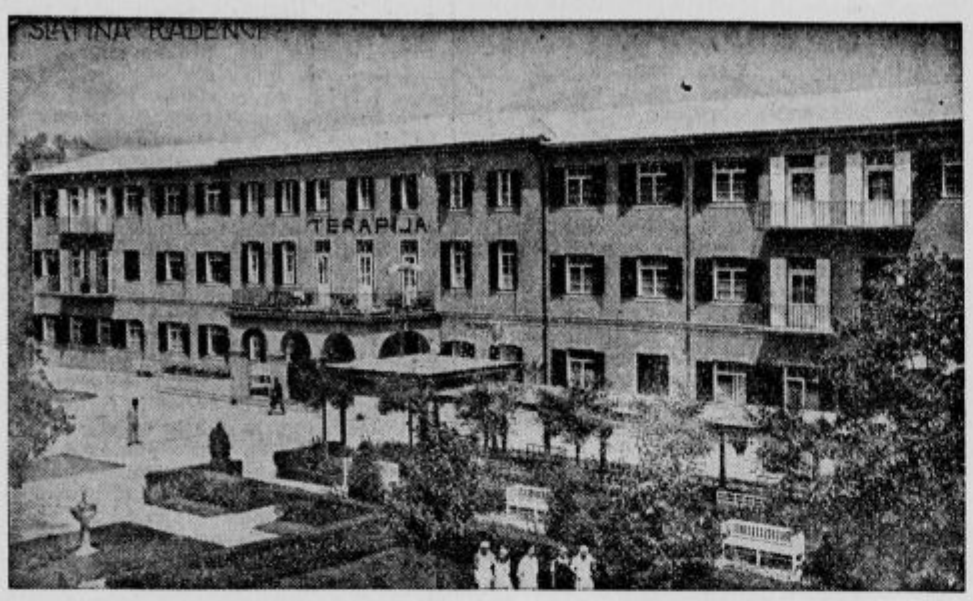

Bela, okopana v soncu, gleda na Radence Kapela. Med njo in Radenci so borovi gozdovi. Onkraj Radencev se svetlika Mura. Široka cesta teče kakor siv trak od Ljutomera čez Radence proti Gornji Radgoni. Po njej nenehoma srečuješ kolesarje, natovorjene s steklenicami. Ali se vračajo iz vinskih kleti, z goric?

Na boračevskem travniku ali v Radencih so točili pravo božjo kapljico v božji kleti — točili so boračevsko ali radensko kislo vodo. Sredi travnika stoji preprost vodnjak in iz njega zajemajo vsi, ki so žejni. Priroda je dala vsemu radenskemu okraju v izobilju zdravilne vode. Neizmerne količine se pretakajo nekje pod zemeljskimi plastmi in že stoletja vro iz dvajsetih vrelcev na dan.

Stvarnik je ta del naše domovine obdaroval z enim najzdravejših vrelcev Srednje Evrope sploh. Nikjer drugje nima kisla voda tolike množine ogljika kakor v Radencih. Torej ni čudno, da zdravilišče v Radencih poslednja leta tako lepo in tako naglo napreduje. Našo radensko vodo pozna že marsikak gost iz sosednjih držav. A prav v teh letih so se Radenci razvili v prvovrstno kopališče, ki slovi daleč preko meja naše dežele. Kopališče je preskrbljeno z vso udobnostjo, kakršne so vajeni ljudje po velikih mestih. Poleg prvovrstne zdravilne vode, ki jo gostje pijejo naravnost iz vrelcev, imajo gostje v zabavo lepo čitalnico, ki v njej najdejo vse časopise. Dalje je tu igralna soba in najboljša ljubljanska godba, pod vodstvom znanega kapelnika g. Nerata, skrbi za prvovrstno godbo, trikrat na teden pa so predstave v novem zvočnem kinu, ki je letos opremljen z novimi napravami.

V Radencih sta dva parka, krasen borov in smrekov gozd, v katerem je montiran zvočnik in prikupen sončni park, od koder je lep razgled po Slovenskih goricah.

Da bi se gostje lahko sprehajali zunaj tudi v dežju, je letos zgrajena ob Radenskem mostu steklena streha, pod katero so postavljene tudi nove klopi.

Urejeno je tudi lepo otroško igrišče. Dovršena in razširjena je kapela v parku, kjer bo ob nedeljah služba božja.

V kopališču so štiri restavracije — ena je brezalkoholna, ena pa dietna. Tudi Terapija je letos razširjena za nekaj novih sob in kabin za kopanje. Vsaka kabina bo imela posebno sobo, v kateri bo bolnik po kopanju lahko mirno počival. Iz vsake sobe je lep razgled po travnikih in gozdovih.

Radenska voda je izvrstno sredstvo tako za telesno kakor tudi za duševno okrepitev.

Želeti je, da bi se naš človek lahko bolj okoriščal s tem prirodnim bogastvom.

V večernem hladu ob Krki.

in v Čateških toplicah pri Brežicah?

(Radiotermalno kopališče z 59° C.)

Sedem km od žel. postaje Brežice, 4 km od mesta Brežic, 3 km od žel. postaje Dobova, v idilični nižini pod skrajnimi obronki Gorjancev, v neposredni bližini Save in izliva Krke v Savo, zavito v bujno zelenje gozdičkov, njiv in senožeti, je že več ko 100 let znano zdravilišče in kopališče Čateške toplice. Kraj sam je že od nekdaj priljubljena izletna točka Zagrebčanov in drugih izletnikov iz Hrvatske, Kranjske in Štajerske. Državna cesta vodi ne daleč stran proti Samoboru na vzhod, proti Kostanjevici in Novemu mestu na zapad. Z Novim mestom je iz Brežic redna dnevna avtobusna zveza. V Brežicah je sedež glavarstva, sodnije, pošte, brzojava in telefona ter drugih uradov. Na žel. postaji v Brežicah postajajo vsi brzi in potniški vlaki. Za prevoz v zdravilišče so na postajah vozovi in avtotaksiji.

Pred več ko 100 leti je preprost menih frančiškanskega samostana v Brežicah zapazil nekega dne na mestu, kjer so danes topliške zgradbe, kako puhti iz zemlje vodna para. Pri raziskovanju je našel toplo vodo in si je okopal v njem bolne noge. Zaradi lajšanja bolečin je prihajal večkrat tja in je obvestil tudi sosedne kmete. Ti so takoj izkopali veliko jamo ter so se hodili kopat v toplo vodo, ki se je nabirala v jami. Vest o zdravilnosti čateške vode se je bliskoma širila, in prihajalo je vedno več bolnikov z vseh strani. Zato so kmetje zgradili tam nekoliko lesenih kočic, pozneje pa tudi kabine s kadmi. Tako je tam pred več ko 100 leti nastalo primitivno, a sloveče zdravilišče. Pred več ko 50 leti je strašna povodenj vse to uničila in zalila tudi vrelec. Tekom let pa je topla voda zopet začela iskati izhoda iz zemlje. Toda šele današnji lastnik, slovenjebistriški grof dr. Attems, čigar veleposestvo obsega tudi tamošnja polja z brežiškim gradom vred, je v zadnjih desetletjih posvečal vso svojo veliko skrb izpopolnitvi in modernizaciji zdravilišča. Od l. 1924. dalje so se toplice z novimi zgradbami in napravami, z elektrifikacijo in drugim tako izpopolnile in modernizirale, da v glavnem ustrezajo zahtevam občinstva. Danes doseza temperatura vode celo do 59° C.

Visoka temperatura vrelca vpliva osvežujoče za živčni sistem in na obtok krvi. Radioemanacija prodira skozi kožo v človeško telo in oživlja delovanje organizma. Dokazi so tu, da je visoka radioaktivnost čateške vode ozdravila že mnogo primerov visokega krvnega tlaka, sklepnega in mišičnega revmatizma, protina, išijasa, sklepnih vnetij, nevralgičnega trganja, nevrastenije, zastarelih poškodb kosti, zglobov in mišic, atrofije, ohromelosti, kroničnih eksudatov v glavi, prsni in trebušni votlini, ženskih bolezni, kroničnih katarov dihal, prebavil, kroničnih vnetij žlez in drugih organov. itd.

Svečan mir, ki je ondi, je najboljša garancija za ozdravljenja. V Čateške toplice prihajajo ljudje iz najrazličnejših krajev Slovenije, Hrvatske in ostale Jugoslavije, pa tudi iz inozemstva, letno okrog 1000 oseb, ki iščejo res zdravja, ne pa razkošja in zabave. Vendar pa vsakdo, ki mu je do malih izletov, tudi tu lahko pride na svoj račun. Sv. Vida kapelica nad Čatežem, Stojdraga v Gorjancih itd. so jako priljubljene izletne točke s krasnim razgledom na zgodovinsko Krško polje, na hrvatsko Zagorje, na Bizeljsko, Zagreb. Znanstveno zemljepisno je ugotovljeno, da je podnebje v Čateških toplicah takšno kot v Gorici. Zrak je zaradi bližine Save ter odaljenosti od glavne ceste svež in brez prahu ter poln ozona. Od Save pihlja tudi v največji poletni vročini prijeten vetrič.

Slapovi in plazovi

Slap Rinke, ki odvaja mlado Savinjo iz njene prve skalnate zibelke, pa tudi vso snežnico z Okrešlja in njegovih orjaških gor črez visoko nadvisno steno v strahovit prepad in v Logarsko, buči in bobni tako mogočno, da ga niti plazovi ne prevpijejo. Blaga, človeku, zlasti pastirjem naklonjena bitja, ki bivajo v votlinah blizu Slapa, rojenice in žalik-žene, so zbežale v dolino. Samo

Slap Rinke pod Okrešljem.

rojenice, nesmrtne in neizprosne, zdrže ter tko niti življenja ali jih brez usmiljenja na mah pretrgajo. Gornji mož vlada in gospodari po mili volji. Poleti so mu lahko ubežali pastirji, dečki in deklice, če so sedli na štor, ki so vanj drvarji vsekali znak križa. Sedaj se je to zabrisalo in vse spremenilo in brezmejna je ob slovesu zime oblast Gornjih mož. Zdi se, da se lomijo in pokajo orjaške skalnate trdnjave zimskih vrhov in gora. S silo in brzino dalmatinsko-kraške burje se zaganja jug v nakopičene sklade ledu, snega in skalovja; pojemajoče grmenje tu in tam, blizu in v daljavi, je zadnji, strašni pozdrav mogočnih plazov, pozdrav, ki spremlja v ledeni grob vsakogar. Kdo se drzne v svoji radovednosti motiti borbo prirodnih sil ob slovesu zime ob prvi zibelki Savinje! Noben smeli hribolazec, noben drzni lovec na gamse si sedaj ne upa obhoditi in preiskati grebene in stene na Ojstrici ali Rinki kakor o božiču, ko je s smučmi, krplji, derezami in cepini brez vsake bojazni pred plazovi lahko zasledoval po snežiščih plemenito divjad. Sedaj pa je čas, ko hočejo biti same zase tiste gore, ki stoje okrog in okrog zibelke Savinje, same tako dolgo, dokler se ni končno vendarle poslovila od njih zima in je dokončana silna borba med besno kljubovalnostjo zime in med nežno silo tople pomladi in njenega sonca.

Ko so snežni plazovi v dolinskih kotih in ogradah že večinoma skopneli, razodeva razdejanje in pustošenje v gorskem gozdu še dolgo časa njihove smeri in poti, toda prej in hitreje se ob njihovem robu prikažejo iz tal prve pomladanske cvetlice, pritlikava burja in dišeči volčin. Kmalu zazelenijo na Mrzli gori, na Rinki, na Velikem vrhu blizu one jubilejne kapelice dolge, zelene plazeče se veje pritlikavega bora sredi belih lis zadnjega zimskega snega. Snežnice, ki žuborijo čez cvetje in tratine v Jezerco, Črno in Belo, omogočajo v Savinji pomladansko plav lesa, ob slovesu zime, tako divjo, nevarno in zanimivo, kakršne morebiti Alpe sploh ne poznajo. Visoko gori ob snežiščih ob ruševju pa poje najlepši ptič tudi v Savinjskih Alpah, ruševec. Njegova častitvena pesem je pesem ljubezni, pomladi in življenja, pa tudi poslovilna pesem, ki velja premagani zimi in njenim žrtvam. (Dr. Fr. Mišič.)

Smešnica

Na lovu, ki ga je priredil neki bivši naduti avstrijski plemič, se je nekemu lovcu posrečilo, da je ustrelil orla. Plemič ga je ljubosumno vprašal:

»Kakšen ptič pa je to?«

»Orel, če dovolite, gospod grof.«

»Kje neki! Saj ima samo eno glavo!«

Lovec se je namuznil, rekoč:

»Dovolite, ta je priletel iz Nemčije.«

(Avstrija je imela za grb dvoglavega orla.)

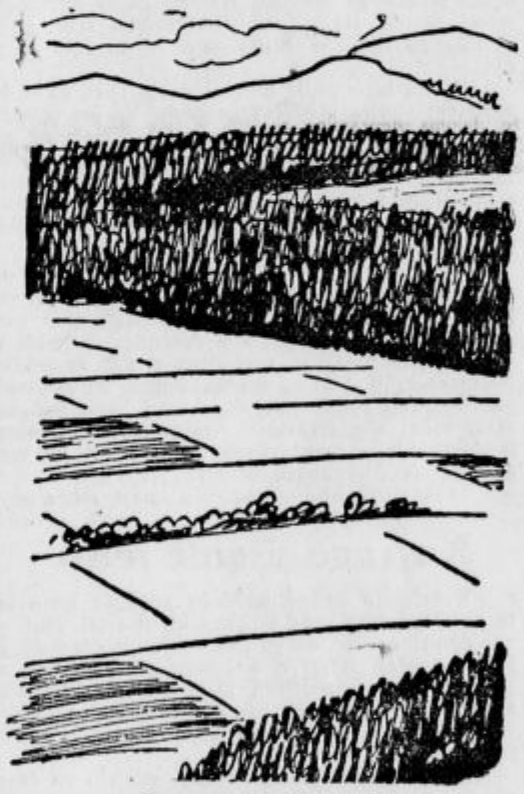

S poti v Čateške toplice.

Hifzi Bjelevac:

Predsednik turške republike

(Nekaj odlomkov iz njegovih najvažnejših govorov.)

Ko se mi je nudila priložnost, da sem se pogovarjal s Kemalom Atatürkom, predsednikom turške republike, se mi je zazdelo, da se pogovarjam z vojakom, a ne z diplomatom. Prav nič nisem občutil, da imam pred seboj človeka, ki sem zaradi njega po veliki revoluciji prišel v sedanjo Turčijo.

Ta revolucija ni bila krvava revolucija Francije, tudi ne Rusije. Pa je bila vendarle velika revolucija Turkov, ki so pahnili s svojih pleč sultane, paše in vezirje, dinastijo Osmanov, ki je bila nekoč strah in trepet Evrope. Ta revolucija je spodila s svojega ozemlja vojake iz Anglije, Francije, Italije in Grčije. Ta revolucija je prelomila s svojo tradicijo, dokončala kalifat in je še ne prav v petnajstih letih ustvarila moderno in solidno državo na razvalinah nekdanje civilizacije Hititov, Sumerijcev, Bizantincev, Rimljanov in Saldžukov...

Kemal Atatürk je govoril:

»Koliko nesreče in bede je nakopalo turškemu narodu in z njim vsem muslimanom to, da se dolge veke ni menjala njihova mentaliteta in način njihovega gledanja na svet! Da smo do tega dne ostali tako zadaj za drugimi narodi in da smo bili že na robu propada, je povzročil način življenja in gledanja na svet naših vodilnih osebnosti. Državniki so zmeraj tisti faktorji, ki gredo ljudje za njimi. Kultura in civilizacija sta goreči zubelj, ki pred seboj vse rušita in uničujeta, karkoli se jima upira...«

Tako je govoril Kemal Atatürk zbranemu ljudstvu v Kastamoniji, v avgustu 1925, ko je prišel, da izvede nove socialne reforme.

»Turško republiko je ustvaril turški narod. V svoji zgodovini je bil že nosilec civilizacije, v svoji duši je napreden! Govorim vam kakor oče: Potrebno je, da se te lastnosti, ki so v duši našega naroda, javno pokažejo svetu; treba je, da se vsak posameznik spremeni na ulici in v družini, da se mu že koj pozna ta sprememba. Da more Turčija korakati vzporedno z drugimi narodi in da postane njihov član, je treba predvsem od nog do glave spremeniti našo nošo. Odveč bi bilo oklepati se zdaj stare noše naših pradedov, ko pa imamo mednarodno nošo, ki je bolj praktična in cenejša. A tisti, ki se potegujejo za to nošo zlasti glede na pokrivalo, naj pomislijo, kako da so prišli do tega, da nosijo fes, ki je grškega izvora in sliči pokrivalu pravoslavnih svečenikov! Ali je treba, da je narod, ki se je tako izkazal v borbi za svojo samostojnost, zaradi svoje čudne noše v zasmeh tujcem, ki prihajajo semkaj?...«

Tako je govoril Kemal Atatürk v Inebolu istega meseca in leta.

»Turška republika, in z njo turški narod, prehaja v novo življenje. Napredek in pot. To življenje je naša vodilna misel. Treba je prenehati z vsemi bajkami in nestvarnostmi, ki so nam uspavale možgane. Prenehati je treba z vsemi tistimi, ki so se s tem bavili in tako izkoriščali neuko ljudstvo v svoje mračne namene.«

★

Kadar Atatürk govori, govori jasno in brez ovinkov. Govori iz duše, a v njegovem naglasu je nekaj, kar spominja na ukaz, na nasvet, ki ga je treba poslušati. Ni hladen in nejasen, kot so nekateri državniki. Imel sem vtis, kakor da bi se razgovarjal s kakim izkušenim in dobrim prijateljem. A kadar se zamisli, se ne zamisli zato, da bi preudarjal, kaj bo rekel, marveč zato, ker se spomni preteklosti — ali se zagleda v bližnjo bodočnost.

Atatürk govori o materinstvu in ženstvu

»Največja in najsvetejša dolžnost ženske je — materinstvo. V naročju matere sprejme dete svoj prvi pouk in prve misli: prve spomine daje detetu mati. Potrebe teh dni nalagajo veliko skrb in nalogo ženi-materi in ona mora skrbeti, da bo tudi v prihodnosti to nalogo izpolnjevala, da se bo z izobrazbo dvignila do moškega in da bo pismena. Mimo tega je treba dati ženskam popolno izobrazbo, da morejo v socialnem življenju nadomeščati moške in jim biti sodelavke. Če se ozremo na današnje življenje turške ženske, zapazimo dve vrsti žensk. So žene-kmetice, ki opravljajo vsa dela na polju s svojim možem in mu v vsem pomagajo. In so ženske meščanke, ki so iz njih pisatelji in romanopisci napravili haremsko žensko, ki je zaprta v kletki in obdana z bajkami. Toda — naša ženska je sposobna in vredna, da se dvigne do stopnje, kjer so moški, in to moramo še doseči.

Po vsem tem nam mora ženska dati novega, dovršenega moža, ki smo ga tako potrebni. Novi mož pa bo v prosvetljenosti, kulturi in splošni omiki dal državi in narodu bolj svetlo in lepše življenje in blagostanje...«

★

Kadar Atatürk kaj reče, se to tudi izvrši. Rekel je: »Proč s fesi, pokrivajte se s klobuki, oblačite se po evropsko!« — To je postalo zakon. — Rekel je: »Treba je dati ženski vse pravice kot moškemu« — in ženske so postale enakopravne.

Govori kot državnik

»Načela, ki so jih sprejele civilizirane države in jih prilagodile narodu, so izšla iz močnih skupin, ki so resnični predstavniki narodne volje in njegovih aspiracij. Predstavniki morajo biti v skladu z odgovornostjo spričo ljudstva, ki si jih je izbralo za svoje zastopnike.

Vlada, ki tega ne more izvršiti, ni zmožna izpolniti svojega poslanstva. Ni pametno zaradi malenkostnih nesporazumov večno menjavati vlade. Poznamo žalostne rezultate takih bežnih vlad iz poslednjih dni turških sultanov.

Moj smoter je, da opozorim narod, da budno pazi, zlasti naročam to bodočemu pokolenju, da se varuje sofizma, ki se pojavlja pod krinko patriotizma, morale in nekih človečanskih načel in sličnih kreposti.

Uspehi so v borbi — uspehi so v življenju. Vse se naslanja na moč. Vsa vprašanja, ki zanimajo ljudi, so osredotočena v notranji urejenosti države. Poglavitno težišče je notranja situacija. Če je narod edin in vdan državi, se bo tudi zunanja politika izboljšala. Potrebno je, da je splošna politika države v zvezi z notranjo organizacijo in strukturo zemlje. Zlasti pa je to važno na mejah na vzhodu in na zahodu, kjer razni elementi različne kulture dajejo državi posebno lice. Če ni trdne notranje urejenosti, ni mogoče uspešno voditi politike.«

V parlamentu

Tu je dejal Atatürk:

»Mimo vsega drugega je treba dati trden okvir eksistenci in volji naroda in si v parlamentu pridobiti večino. Tega pa ni moči doseči, dokler ni v državi solidne organizacije krog enega ideala, ki se mora nanj opirati parlament. A kakor smo doslej videli, imajo vse vplivne osebe samo en cilj: kako bi izlahka prišle do oblasti. Vlada, ki bi bila sestavljena le iz takih oseb, se ne bi mogla opreti na parlament, zato si išče drugih potov za svoj nadaljnji obstoj. Taka narodna skupščina ne more biti točen izraz ljudske volje. Ljudstvo se ne more po njej izražati in pošiljati svoje želje in skrbi. Take vlade so nepotrebne in ne trajajo dolgo — ali pa so za ljudstvo mrtve.

Kadarkoli imamo priliko, vedno iznova poudarjamo, da nam ni za kabinetno stranko. Mi si ne želimo visokih časti in ne gremo za ničemer drugim ko le za tem, da uresničimo svoj nacionalni ideal in da si ohranimo povsod potrebno ravnatežje.«

★

Nikoli se Atatürk še ni pregrešil zoper te principe. Kot stražar ene najbolj demokratskih ustav je bil prisiljen, da je že večkrat branil svojo ustavo v parlamentu, da jo ohrani bodočim rodovom kot vzor, kako je treba spoštovati narodovo voljo in kako je treba zvesto in verno služiti narodu.

MLADI SLOVENEC

M. K.:

Janezkovi prijatelji

Naša dva junaka kužka
ne bojita se tatov;
če priplazijo se k hiši,
koj zalajata: hov, hov!

Kdor ju draži, v cestnem prahu
ga povaljata kot snop
in pomerita mu hlače
dopetače — hopla, hop!

Moja racka gleda v tla,
križem kražem kobaca
čez dvorišče, čez smetišče,
kakor da cekine išče.

Ves dan gode: ga, ga, ga,
po mlakuži čofota.
Če prilezejo črviči —
ham! pohrusta jih pri priči.

Lov na slone v Afriki

Zgodaj zjutraj je bilo. Na travi in poljskih cvetlicah se je lesketala rosa v soncu kakor demant. Gazele, ki so se ponoči pasle po gozdnih jasah in se zjutraj napile v lužah, so se poskrile v goščavi.

Nenadoma je odjeknil v jutranjo tišino pretresljiv krik:

»Mbu—mbu!«

Poglavar Vanjkro je klical svoje ljudi na obrambo.

Zaspanci po kočah so dvigali glave in poskakali na noge. Možje so zgrabili sulice in planili iz koč. Otroci so se plašno stiskali k materam v naročje. Matere so jih mirile, kakor so vedele in znale.

»Mbu—mbuuu«!

Glas je odmeval od hriba do hriba. Vse se je zbiralo v obrambo. Čemu?

Dva velikanska slona sta prilomastila z gore v dolino. V nevarnosti so bile mirne koče, njive in bananski nasadi.

Poglavarjev sin je imel lepo puško, ki skorajda nikoli ni zgrešila cilja. Šel je z njo naprej, za njim pa možje, oboroženi s sulicami. Že njihovi predniki so se branili zveri s pušicami in sulicami, ali naj bodo njihovi nasledniki manj pogumni? Gruča radovednežev je ves prizor opazovala od daleč.

Poglavarjev sin Kaman je pomeril, puška je počila in krogla je zadela slona ob ušesu. Slon je kar pobesnel od bolečine. Najpogumnejši so ga obsuli s sulicami, ki pa mu niso bogve kaj škodovale. Opletal je z rilcem okrog sebe in teptal zemljo z nogami, da se je prah dvigal od tal. Ljudje so se začeli umikati; nekateri so bežali, drugi plezali na drevesa. Kaman pa je mirno pomeril še enkrat in sprožil. Ogromna žival se je zvrnila po tleh. Še nekaj sulic — in bilo je po njej.

V tem hipu se je dvignil drugi slon, ki je bil v prvem strahu zbežal v goščavo. Vsi so prestrašeno bežali, samo Kaman je ostal. Kmalu se mu je pridružil še eden: misijonar s svojo puško. Zagrmela sta dva strela hkratu. Slon se je hotel okreniti in zbežati, pa se je brez moči opotekel na zemljo. Pritekli so možje in mu prikrajšali smrtne muke s sulicami.

Začelo se je zmagoslavno kričanje, da je odmevalo do neba. Otroci so poskakovali in vriskali od veselja. Možje so zakurili ogenj in vsak je skušal odrezati lepši kos pečenke. Pritekli so tudi gojenci misijona, oboroženi z noži in sekirami in se lotili dela po zgledu drugih. Po drevesih so se zbirali ptiči, čakajoč na svoj plen. Nož, sekira, žaga: vse je služilo hrabrim lovcem. Slona je bilo čedalje manj. Najlepše kose si je vsak shranil, da jih ponese domov...

Tako v Afriki še dandanes lovijo slone.

Kaj vse živali jedo

V želodcu krave najdejo večkrat kose železa, tu pa tam celo kakšno kljuko od vrat.

Zgodilo se je, da je pes svojemu gospodarju požrl umetno zobovje, katerega je ta položil na umivalnik Kakor otroci, tako tudi psi in mačke rade požirajo denar. Srebrni kovanci niso posebno škodljivi, z bakrenimi kovanci pa se žival lahko zastrupi.

O slonih je znano, da radi stikajo za časopisnim papirjem in praznijo koše za papir.

V želodcu noja so našli vse vrste kovanega denarja, gumbe in znake; neki noj pa je požrl celo ključ za odpiranje konzerv.

O kačah je znano, da včasih močnejša požre drugo, kadar se borita za kakšen plen.

Kralj Devetabriga

1.

Tam v daljni deželi, ki se je imenovala po številki devet in devetdeset, so živeli dokaj čudni, a vendarle dobri in blagi ljudje. Vladal jim je kralj Devetabriga. Pa nikarte misliti, da se je ta kralj imenoval Devetabriga zato, ker mu je bilo njegovo kraljestvo deveta briga! O ne. Vladal je svojo deželo zelo skrbno in modro. Podložniki so mu bili iskreno vdani in bi zanj prelili zadnjo kapljico krvi, če bi ga bil napadel ljut sovražnik. Dežela kralja Devetabrige je štela natančno 9 mest, 99 trgov, 999 vasi 999.999 prebivalcev. Kralj te dežele se je imenoval Devetabriga zato, ker je bil velik čudak. V svoji glavi namreč nikoli ni hotel nositi več kot devet brig, in sicer jih je zmerom reševal lepo drugo za drugo. Ko je rešil prvo vprašanje, se je vsaka deveta briga pomaknila na osmo brigo in na mesto prejšnje devete brige so mu ministri smeli postaviti novo brigo. Ves čas svojega vladanja je kralj reševal vsa vprašanja na ta način in nikoli ni bilo v tej državi kaj narobe.

Nekega leta pa je nad to deželo leglo težko vprašanje, katerega bi mogel rešiti samo kralj Salomon, ki pa takrat še ni živel. Zato je to vprašanje ostalo nerešeno več let in nihče ni vedel, kako ga bo rešil modri kralj Devetabriga. To leto sta se mu namreč rodila dvojčka in vsi ljudje v kraljestvu so bili v skrbeh, kdo izmed njiju bo prestolonaslednik. Oba otročička sta bila zelo ljubka. Ministri so takoj pohiteli h kralju in ga vprašali, katerega izmed njiju namerava določiti za prestolonaslednika. A kakor je bil kralj srečen in vesel, ga je to vprašanje močno raztogotilo. Ozmerjal je ministre, naj ga nikar ne nadlegujejo z novim vprašanjem, ko ima vendar v glavi že devet drugih skrbi. Ko so podložniki izvedeli, da kralj ni hotel takoj rešiti važnega državnega vprašanja, so bili hudo užaljeni in bog ve, kaj bi se bilo zgodilo, da jih ni pomirila kraljica, češ, zaupajte kralju, on že ve, kaj dela. Polagala jim je na srce, naj še malo počakajo, da otročička zrasteta in pokažeta, kateri izmed njiju bo sposobnejši za kraljevsko službo.

Medtem, ko so se po deželi ljudje navduševali zdaj za tega, zdaj za onega kraljeviča, sta fantka lepo rastla in se razvijala, da je bilo veselje. Kraljica je skrbela, da do njunih ušes ni prišel prepir, kdo bo kraljev naslednik. Vzgajala ju je sama. Prvi kraljevič je bil črnih las in črnih oči ter dobrega srca; vsak revež in vsaka živalca se mu je smilila. Navduševal se je za dobrodelne zavode, ki so podpirali revne, pohabljene in stare ljudi. Ob vsaki priliki je pokazal, kako zna čutiti s trpečimi. Vse drugačen pa je bil njegov brat. Tudi on ni bil trdosrčen, vendar pa se za trpine ni bog ve kaj zmenil; njegovo največje veselje je bil lov, šport in vojaščina. Kadar je v svetli uniformi sedel na konjiču in dirjal z njim v dolino, so mu žarele oči in frfotali lasje. Prisrčno se je smejal in prijazno pozdravljal na vse strani. Ljudje so vedeli, da je prvi kraljevič junak po svojih dobrih delih, drugi pa junak meča, s katerim bo hrabro branil državo pred sovražniki.

Ko sta bila dečka stara 12 let, se je skrb za njuno usodo pomaknila v očetovi glavi šele na šesto mesto. Kraljici se je zdelo, da ne bo mogla dočakati dneva, ko bo kralj odločil, kdo bo zasedel prestol. Bala se je tudi, da bodo ljudje postali nepotrpežljivi in se začeli upirati. Poklicala je oba kraljeviča pred se in jima razložila skrb, ki tare deželo Devetindevetdeseto. Dečka sta se imela zelo rada, zato sta pri priči predlagala drug drugega za prestolonaslednika. Vsak se je hotel odpovedati prestolu na ljubo svojemu bratu in tako je ostalo vprašanje še vnaprej nerešeno. Kraljico je bratovska ljubezen otrok ganila v dno srca. Solze veselja in žalosti so jo oblile. Kraljeviča sta se ob materinem joku zresnila in poslej nista imela več miru.

Posebno prvi kraljevič, ki mu je bilo ime Ivan, si je belil glavo, kako bi pomagal materi, da ne bi bila več tako žalostna in zaskrbljena. Tisto noč ni mogel spati; premišljeval je in premišljeval in šele proti jutru mu je šinila v glavo rešilna misel. Sklenil je, da odpotuje iz kraljevega dvora in tako reši težko vprašanje. Pri tem pa mladi kraljevič ni pomislil, da bo z begom naprtil staršem še hujšo žalost in skrb. Tiho, neopaženo je vstal, se oblekel in odromal v daljni svet.

Zjutraj so kraljeviča Ivana seveda takoj pogrešili. Veliko razburjenje je zavladalo po vsem dvoru. Ivanov brat Metod je tolažil užaloščeno mater, kakor je vedel in znal, nazadnje pa je sklenil, da pojde izgubljenega bratca iskat. Mati mu je podelila svoj blagoslov in ga iskreno prosila, naj se varuje pred nevarnostmi in naj srečno pripelje bratca domov.

2.

Kraljevič Metod je potoval iz kraj v kraj ter iskal brata vsepovsod. Tako je spoznaval ljudi, običaje in navade dežele Devetindevetdesete. V življenju slehernega podložnika je našel sončne in senčne strani. V njegovi mladi glavi so se začeli kovati načrti, kaj bi bilo potrebno storiti v blagor revnih državljanov. Pozabil je na prijetnosti, ki bi jih lahko užival kot kralj, začel se je zavedati, da je on postavljen za ljudstvo in ne ljudstvo zanj.

Vsak dan več izkušenj si je mladi kraljevič nabral. Hodil je po hribih in dolinah, pozimi pa se je zatekel k nekemu kmetu. Kmet, ki ni vedel, da je mladenič kraljevskega rodu, mu je ponudil prenočišče v hlevu ter mu prigovarjal, naj ostane pri njem za pastirja. Kraljeviča pa služba pastirja ni posebno mikala. Izgovarjal se je, da je preslaboten zanjo. Kmet se je temu odgovoru na vse grlo zasmejal in povedal, da je njegov sosed pred letom dni sprejel v službo nekega drobnega fantka, ki je medtem postal močan in čvrst, da nikoli tega.

V srcu kraljeviča Metoda se je oglasila radovednost, kakšen je tisti pastirček. Kmet ga je povedel k sosedovemu hlevu. Tam jima je prišel nasproti skoraj za glavo večji fant, kot je bil kraljevič Metod. Pod nosom so mu že poganjale črne brčice. Lepo je pozdravil kmeta in njegovega spremljevalca, potem pa je zardel in se obrnil proti hiši. Kraljevič Metod je v pastirju takoj spoznal svojega brata Ivana. Stisnil je kmetu roko in rekel, da sprejme službo.

Kraljeva sinova sta se poslej večkrat srečala. Čim večkrat sta se videla, tembolj sta hrepenela drug po drugem. Nekega večera, ko je mrak že pokril zemljo, je kraljevič Metod pohitel pred sosedov dvor, da bi objel svojega brata in ga povedel domov. Dolgo je stal pred hlevom in čakal. Ker pa kraljeviča ni bilo od nikoder, je povprašal soseda, kam je šel. Kmet mu je med smehom odgovoril, da se je pastirju najbrž zmešalo, ker je odšel, ne da bi zahteval plačo, ki jo je pošteno zaslužil. Pustil je za seboj samo listek, da je odpotoval na kraljev dvor.

Kraljevič Metod se je kmetu lepo zahvalil za pojasnilo in nemudoma odrinil za bratom.

Na kraljevem dvoru je bilo vse v svečanem razpoloženju, ko je kraljevič Metod priromal tja. Kraljevič Ivan je bil še zmerom v materinem objemu, ko je zagledal brata. Razširil je roke in mu planil nasproti. Medtem je prišel iz svoje delovne sobe tudi kralj in krepko objel oba sinova. Slovesno jima je povedal, da se je vprašanje, kdo izmed njiju bo zasedel njegov prestol, že pomaknilo na mesto prve njegove brige.

Kraljevič Ivan je glasno in odločno izjavil, da odklanja prestol na ljubo svojemu bratu Metodu, ker se zaveda, da bo ta laže nosil breme kraljevske službe. Povedal je tudi, da se bo posvetil delu za ljudstvo in pomagal bratu, kadar bo potreben njegovih nasvetov.

Kraljevič Metod je uvidel, da se ne more več upirati. Stisnil je Ivanu roko in povzdignil glas:

»Hvala ti, brat moj! Obljubljam tebi in staršem, da bom do zadnjega diha branil to deželo pred sovražniki in ljubil to ljudstvo, kakor ga ljubiš ti. Moja prva briga bo, vzgajati državljane po Kristusovem nauku: Ljubimo svojega bližnjega kakor samega sebe!«

Tako je bila dežela Devetindevetdeseta rešena hude skrbi, kdo bo zasedel kraljevski prestol. Mladi kralj Metod je modro in pravično vladal svojo deželo in je bil svojim podložnikom skrben in dober oče do smrti. O, da bi bili vsi kralji na svetu njemu enaki!

Lovčev doživljaj v Afriki

Z nabito puško — nič ne lažem —,
s pleteno mrežo križem kražem
koraka lovec po puščavi,
zagleda palme tam v daljavi.

Večer se spušča na zemljó,
naš lovec truden je zelo...
Brž v senco palmovih dreves
zavije, pòje, žvižga vmes.

Na debli dve obesi mrežo
in vanjo zlekne se z vso težo.
»Počival v njej vso noč bom sladko!«
si misli vrli lovec Radko.

Zadremlje... in je koj spet buden,
pokonci plane ves začuden:
premikajo se debla kriva
pod njim, joj, kakor da so živa — — —

HALO, BISTRE GLAVE!

Iztuhtajte vesel, zabaven konec za četrto sliko, ki jo bomo objavili prihodnjo nedeljo. Spretni risarji pa naj konec te zgodbice tudi narišejo. Pet najbolj posrečenih rešitev bomo nagradili, vse druge sestavke in slike, ki bodo zrele za tisk, pa bomo objavili.

Sestavke, v vezani ali nevezani besedi (v verzih ali v prozi), pošljite najpozneje do četrtka, 21. t. m., na naslov: Kotičkov striček, uredništvo »Slovenca« v Ljubljani.

STRIČKOV KOTIČEK

Spoštovani Kotičkov striček! — Čakali, čakali smo Tvojega pisma, ki si nam ga obljubil, vendar ga nismo dočakali. Mogoče si pravkar hotel sesti za svojo starinsko pisalno mizo in nam napisati kaj takega, o čemer se še mucu nikdar ni sanjalo, čeprav zmerom dremlje.

Prav nič se Ti ni treba zagovarjati. Sami Ti nudimo rešilno vrv. Oprimi se je, pa boš rešen hude zadrege! Kajne, čas Ti vedno uide, da sam ne veš kam? Ker pa si zmerom bolj utrujen kot ne, ga ne utegneš loviti. Saj Ti kotiček, čeprav je samo kotiček, dela dovolj skrbi. Največ skrbi pa Ti gotovo delajo mladi, nestrpni kotičkarji, med njimi smo seveda tudi mi. Vendar Te prosimo, preberi židane volje naše drobno pisemce.

Da boš pa še bolj vesel, Ti pošiljamo majhno darilce. Namenili smo Ti ga za god. Sprejmi ga, prosimo, s takšnim veseljem, s kakršnim Ti ga pošiljamo. Prtiček je izdelala naša tovarišica Rozalka Merzel. Radi bi Te razveselili z njim prav za god, ker pa nam ni znano, kdaj ga praznuješ, se držimo stare resnice: Lepe želje so zmerom dobrodošle, slabe pa nikdar.

Ob koncu Te najprisrčnje pozdravljamo in Ti želimo prav lepe počitnice, sonca in oddiha!

Bog Te živi!

Tvoji hvaležni
slepi otroci iz Kočevja.

Dragi moji prijatelji! — Res ste me rešili velike zadrege. Vaše prejšnje pisemce mi je menda sam škrat pouzmal, kajti ga tistega dne, ko sem Vam hotel nanj odgovoriti, nisem mogel najti nikjer, čeprav sem pretaknil vse predale v svoji mizi in segel nazadnje celo pošrešnemu košu v globoko žrelo ter pokukal tudi v škorenj in pod kosmato kučmo. Nikjer ga ni bilo in ga ni. Sam Bog ve, kakšna bridka usoda ga je zadela? Nemara ga je škrat odnesel s seboj v svoje podzemeljsko kraljestvo in se zdaj tam z njim baha pred tovariši ter širokousti, da ste ga pisali njemu in ne meni. O, ti frkolin nemarni, mu bom že navil ušesa, kadar mi pade v pest!

Vam bom pa zdajle na to pismo odgovoril, da bo volk sit in koza cela. Kaj takšnega, o čemer se niti mucu še ni sanjalo, vam sicer ne morem odgovoriti, kajti sem muca ves dan izpraševal, kaj se mu je že sanjalo, pa mi lenuh nemarni svoje skrivnosti ni hotel razodeti. Samo drl se je: mijav, mijav! in jezno pihal vame kot gad ter mi kazal ostre kremplj, kakor da jih še nikoli nisem videl. Njegove sanje morajo biti res čudovite, ko jih res hrabro in odločno čuva zase!

Kaj naj Vam torej drugega povem? Ali to, da mi je še živo v spominu dan, ko sem jo primahal v vaš zavod in bil prepričan v dno duše, da bom našel tam same žalostne, molčeče obraze, pa mi je že na stopnicah zadonel nasproti vaš zvonki smeh? Toliko tega smeha je bilo, da sem si še sam napolnih z njim srce do roba. Seveda je na to veselje kanila tudi drobna kaplja bridkosti, ko ste tako stali pred menoj in radovedno upirali vame svoje slepe oči. Takrat pač nisem pomislil na to, da ima človek lahko košček božjega neba in žarek sonca v sebi, če ga ne more videti nad seboj. Morda je ta košček neba še bolj jasen in ta žarek sonca še bolj svetel, kot je v resnici? Vi že veste! Saj pa tudi nimate časa vdajati se žalostnim mislim, ko vam pa minejo urice sredi dela, učenja, petja, igranja in drugega razvedrila, kot bi mignil. Včasih vas kar malo zavidam za vse to in si zaželim, da bi bil med vami za tihimi stenami zavoda in bi še sam kakšno okroglo iz rokava stresel in kakšno poskočno zapel. Kako bi bili pa vi kaj zadovoljni z mojim glasom, ki je že kar močno podoben počenemu loncu, je pa kakopak poglavje zase. Najbrž se ne bi preveč navduševali nad njim...

Priloženega darilca se kar nisem mogel nagledati, tako neznansko lep je. Se koj vidi, da vaša tovarišica Rozalka Merzelova ne zna samo za čuda imenitno peti in igrati, ampak tudi spretno plesti. Njen prtiček bom kot dragocen spomin nanjo in na vas vse skrbno hranil do smrti. Lepšega darilca za god še svoj živ dan nisem prejel. Tem lepši je, ker vem, da mi je poklonjen naravnost od srca.

Prav lepo pozdravljeni vsi skupaj!

Kotičkov striček.

Dete in luna

Bleda luna
v izbo sije,
kjer se dete
s sanjami igra
Sladko sanja
dete drobno,
mesečina
mehko boža ga.
Dete sanja,
sladko sanja,
okrog njega angelčki
tiho, tiho rajajo,
da se dete
ne zbudi.

Ivi Anžur, učenka V. razr. v D. M. v Polju.

Mladci in mladinski tabor

Mi smo mladci, zbrana četa,
urno stopamo v korak...

O, tudi mi mladci nismo kar tako! Mnogo nas je vseh skupaj, saj smo se na mladinskem taboru zbrali iz vseh krajev Slovenije. Vemo, da smo si bratje, zato se med seboj ne prepiramo, ampak smo si vsi dobri prijatelji.

Tudi mi smo za mladinski tabor mnogo žrtvovali. Že mesece in mesece prej smo hodili vsako nedeljo popoldne na Stadion k skušnjam rajalnega pohoda in k prostim vajam. Da smo se dobro naučili, smo dokazali na praznik sv. Petra in Pavla. Tudi naš voditelj je bil zadovoljen z nami.

Na glavni dan mladinskega tabora smo šli k peti maši, pri kateri smo prejeli tudi sv. obhajilo. Po sv. maši pa smo se zbrali pred Jugoslovansko tiskarno. Ali nas je bilo! Stal sem v trinajstem šesterostopu. Tudi v okno Tvoje pisarne, striček, sem gledal, če bi Te morda kje videl. Pa Te ni bilo.

Sprevod se je lepo razvrstil in po dolgem čakanju smo se tudi mi mladci uvrstili in odkorakali. Peli smo Fantovsko himno, Hej Slovenci itd. Gledal sem gosto trumo ljudi na obeh straneh ceste, po kateri se je pomikal sprevod kakor kača, ki nima nikdar konca, in se čudil. Vse je pozdravljalo, vse vzklikalo, vse je bilo en sam mogočen ogenj ljubezni do domovine in slovenskega naroda. Z oknov pa so padali na nas celi šopki nageljnov in drugega cvetja.

Na Miklošičevi cesti je bila postavljena krasna tribuna, na kateri je stal Nj. Vis. knez namestnik Pavle s kneginjo Olgo, potem voditelj slovenskega naroda dr. Korošec in drugi dostojanstveniki. Defilirali smo mimo, korakali strumno kakor četa mož. Sprevod se je pomikal dalje proti Stadionu.

Pa naj še kdo reče, kakor se je izrazil nekdo v tramvaju, da ni bilo nobenega navdušenja! Tudi porogljive opazke in surove psovke, ki smo jih slišali od nekaterih »vitezov«, nas niso motile. Dobro se zavedamo, da ta peščica divjakov nima s slovenskim narodom nič skupnega. Lahko bi jim vrnili milo za drago, pa jim nismo, ker smo miroljubni in nočemo posnemati, kar je slabega.

Popoldne smo se mladci spet izkazali. Dve uri smo čakali, predno smo nastopili. Vroče nam je bilo, vsi trudni smo že bili, a premagali smo se. Vaditelj je dal znak s piščalko, godba je zaigrala hitro koračnico in pritekli smo v areno. Gledalci so nas sprejeli z glasnim ploskanjem. Tekli smo okoli arene, potem pa smo se razvrstili po vsej areni. Vaja se je pričela. Izvajali smo jo točno. Ko je bilo vaje konec, so gledalci spet navdušeno ploskali. Še enkrat smo obtekli areno, potem pa odšli iz Stadiona.

Veseli smo bili, da smo tako dobro opravili svojo dolžnost, ki nam je bila naložena za dneve tabora.

Mladci, naj nam ostane zadnji dan tabora v trajnem spominu! Naj nam bo ta dan v ponos in čast! Bog živi!

Valentin Albin, dijak, Ljubljana-Vič.

Gozdni koncert

Bil sem na koncert povabljen
tja v zeleni log.
Vse je bilo okrašeno,
pevcev polno naokrog.

Lepe, zvonke melodije
pel je ptičkov zbor;
to so bile umetnije,
kot bi pel nebeški kor.

Pevovodje pa ni bilo
videti nikjer.
Joj, le kdo jim dirigira
vsako jutro in zvečer?

Vse te lepe melodije
vodi Stvarnik sam
in prireja neumorno
nam jih dan na dan.

Jožef Mihelič, Dobrava pri Kropi.

Maščeval bi se rad

Andrejčku je zobni zdravnik izdrl votel zob. Andrejček ga hoče vzeti s seboj.

Zobni zdravnik se začudi: »I, čemu ti pa bo?«

Andrejček: »Domov ga vzamem, ga do vrha napolnim s sladkorjem in položim na mizo.«

Zobni zdravnik: »No — in potem?«

Andrejček (se veselo zareži): »Potem bom pa gledal, kako bo njega bolelo.«

DRUŽINA

Nič jih ne poznamo

Pogled v dušo naših otrok

V oddelku vagona je bilo jako soparno in do prihodnje postaje je bilo še uro vožnje. V oddelku so bili: majhna deklica, še manjša deklica in pa majhen fantek. Gospodična, ki je spadala k otrokom, je sedela pri oknu in njej nasproti je sedel samski gospod, ki ni pripadal tej družbi. A mali dekletci in fantek so seveda zavzemali ves prostor. Gospodična in otroci so vztrajno »enostransko« govorili, tako da se ti je zazdelo, kakor da imaš pred seboj muho, ki se ne dá prepoditi. Večina opazk gospodične se je začenjala z »Nikar no!« in vse opazke otrok so se začenjale z »Zakaj?« Gospod ni nobene zinil.

»Nikar no, Ciril, nikar no,« je vzkliknila gospodična, ko je začel mali Ciril razbijati po blazinastem sedežu in se je pri slehernem

udarcu vzdignil oblak prahu kvišku. »Sem pojdi in glej skozi okno,« je dodala.

Fantek je nerad pristopil k oknu. »Zakaj pa ženejo ovce s tega travnika?« je vzrašal. »Najbrž jih ženejo drugam, kjer raste več trave,« je medlo odvrnila gospodična. »Pa je tu vendar veliko trave,« je ugovarjal fantek, »poglej, koliko trave, sama trava!« — »Mogoče je trava na drugem travniku boljša,« je dejala gospodična. »Zakaj je boljša?« se je odzvalo urno, neizbežno vprašanje. »O, poglej, krava,« je vzkliknila gospodična. Skoraj na vsakem travniku, koder smo se doslej vozili, so bile krave, a ona je izrekla to tako, kakor bi bilo to nekaj novega in posebnega.

»Zakaj je trava na drugem travniku boljša?« je vztrajal Ciril.

Gube na čelu gospoda pri oknu so se pomračile. Bil je trd, neprikupen gospod, je že gospodična zase preudarila. Ni in ni mogla najti zadovoljivega odgovora glede na travo na drugem travniku.

Mala deklica se je zabavala s tem, da je venomer pripovedovala prvo kitico neke znane daljše pesmi. Spet in spet jo je ponavljala s sanjavim, a jako glasnim tonom. Gospodu se je zdelo, kakor bi bila s kom stavila, ali more kitico ponoviti dva tisočkrat, ne da bi se kaj ustavila. Dotični bi bil stavo izgubil.

»Pojdite sem, vam povem povestico,« je rekla gospodična, ko se je gospod dvakrat ozrl najprej nanjo, nato pa na zasilno zavoro. Otroci so se ji le neradi približali. Očividno ni bila na dobrem glasu glede na pripovedovanje povestic. S tihim, skrivnostnim glasom, zdaj pa zdaj prekinjena z glasnimi, majhnimi vprašanji, je začela pripovedovati nezanimivo in neskončno dolgočasno zgodbo o neki deklici, ki je bila pridna in so jo zato imeli vsi radi in so jo slednjič rešili razkačenega bika, ker so ji ljudje zaradi njenega lepega vedenja priskočili na pomoč.

»To je tisti falot, ki me je v otroškem vrtcu zmeraj pretepal.«

»Ali je ljudje ne bi bili rešili, če bi ne bila tako vljudna?« je vprašala večja od malih dveh deklic. Bilo je prav isto vprašanje, kakršnega bi bil rad izustil gospod pri oknu.

»Seveda bi jo bili,« je gospodična oklevaje priznala, »vendar mislim, da bi ne bili tako naglo pritekli skupaj, če bi deklice ne bili tako radi imeli.«

»To je najbolj trapasta povest, kar sem jih kdaj slišala,« je s prepričanjem izjavila večja deklica.

»Jaz sem precej v začetku nehal poslušati, ko je bilo vse tako neumno,« je rekel Ciril.

Manjša deklica ni izrekla nobene opazke o povesti, saj je začela že sredi povesti mrmraje ponavljati svojo priljubljeno kitico pesmi.

»Videti je, da nimate dosti uspeha kot pripovedovalka zgodb,« se je iznenada oglasil gospod.

Gospodična se je koj postavila v bran pri tem nenadnem napadu.

»Težko je pripovedovati povesti, ki bi jih otroci razumeli in bi jih hkrati zanimale,« je trdo odvrnila.

»Jaz ne mislim tako,« je rekel gospod.

»Mogoče bi jim pa vi povedali kako povest?« je ogorčeno dejala gospodična.

»Dajte, dajte, povestico povejte!« je prosila večja obeh malih deklic.

»Nekoč je bila,« je začel gospod, »majhna deklica, ki je bila neznansko pridna.« Zanimanje, zbudivši se za hip v otrocih, je začelo koj usihati. Vse povesti so si pač strašno podobne, pa naj jih pripoveduje že ta ali oni — tako so si pač mislili.

»Zmeraj je slušala, vedno je govorila resnico, nikoli si ni umazala oblek, pojedla je svoj močnik, kakor bi bil čokolada, spisala je vse svoje naloge in je bila izredno lepega vedenja.«

»Ali je bila lepa?« je vprašala večja od malih dveh deklic.

»Ne tako, kot sta vedve,« je rekel gospod, »a bila je strašno pridna.« Opaziti je bilo, da so otroci že bolj naklonjeni povesti. Beseda »strašno« v zvezi z besedo »pridna«, je bila novost, ki je samo sebe priporočala. Nekakšen prizvok resničnosti se je oglasil iz povesti, ki ga nikoli ni bilo v gospodičinih povestih iz življenja otrok.

»Tako je bila pridna,« je povzel spet gospod, »da je prejela več raznih odlikovanj za svoje lepo vedenje. Ta odlikovanja je imela zmeraj pripeta na prsih. Tu je bila kolajna za poslušnost, zraven za točnost in tretja za lepo vedenje. To so bile velike, kovinaste kolajne in so žvenketale druga ob drugi, kadar je Berta hodila. Noben drug otrok v tistem mestu ni imel toliko kolajn kot Berta, torej je vsakdo vedel, da je to prav posebno priden otrok.«

»Strašno priden,« se je oglasil Ciril.

»Sleherni človek je govoril o njeni pridnosti in to je zvedel tudi princ tiste dežele. Dejal je, ko je tako pridna, naj pride po enkrat na teden v njegov park, ki je bil koj pred mestom. To je bil čudovito lep park in noben otrok ni smel vanj, torej je bila Berta s tem povabilom prav posebno počaščena.«

»Ali so bile ovce v tem parku?« je vprašal Ciril.

»Ne,« je rekel gospod, »ovac pa ni bilo.«

»Zakaj ni bilo ovac?« se je ponovilo vprašanje.

Gospodična si je dovolila smehljaj, ki je sličil hudomušnenmu roganju.

»Zato ni bilo ovac v parku,« je gospod nadaljeval, »ker se je prinčevi materi nekoč sanjalo, da bo njenega sina umorila nekoč kaka ovca ali pa ura. Prav zato ni imel princ nikoli kake ovce v parku in nikoli nobene ure v gradu.«

Gospodična se je komaj zdržala, da ni od občudovanja zavzdihnila.

»Ali je princa usmrtila ovca ali ga je ura?« je vprašal Ciril.

»Ker še živi, ne morem reči, da bi se bile sanje kdaj uresničile,« je rekel gospod brezbrižno. »Torej ovac ni bilo, pač pa je begala po parku kar kopica majhnih pujskov.«

»Kakšne barve?«

»Črne z belim rilčkom, bele s črnimi lisami; bili so čisto črni, nekateri pa popolnoma beli.« Pripovedovalec je za čas utihnil, da bi se mogla v domišljiji otrok razviti brezmejna podoba o zakladih v parku, nato je pa spet povzel: »Berta je bila jako žalostna, videč, da ni v parku nič cvetic. Doma je bila solznih oči obljubila, da ne bo niti ene prinčeve cvetke utrgala, in tako se je zazdela sama sebi nekam neumna, ko sploh ni bilo nobenih rož.«

»Zakaj pa ni bilo nobenih rož?«

»Ker so pujski vse požrli,« je točno odgovoril gospod. »Vrtnarji so bili princa opozorili, da ni moči imeti pujskov in rož hkrati v parku, pa si je on izbral pujske namesto rož.« Oglasilo se je pritrjevalno mrmranje, da se je princ tako izvrstno odločil, saj bi se bilo toliko drugih ljudi vprav obratno odločilo!

»Še mnogo drugih prekrasnih stvari je bilo v parku. Tu si videl ribnike z zlatimi in modrimi in zelenimi ribicami in drevesa s čudovitimi papigami, ki so kar koj govorile same brihtne stvari, in kolibrije, ki so prepevali najnovejše popevke. Berta se je sprehajala okoli in si je mislila: ‚Če bi ne bila prav tako posebno pridna, pa bi ne smela prihajati v ta lepi park in ne uživati vsega tega, kar je tu na razpolago.‘ in njene tri kolajne so se žvenketaje zadevale druga ob drugo, ko je stopala naprej in so ji bile zmeraj pri roki za spodbudo ob spominu, kako strašno da je pridna. Tedajci pa je prišel velikanski volk v park, da pogleda, ali bi ne bilo dobiti rejenega pujska za večerjo.«

»Kakšne barve je bil?« so otroci koj z zanimanjem vprašali.

»Umazane barve je bil in je imel črn jezik in bledosive oči, ki so se v neizrečeni divjosti lesketale. Prvo, kar je zagledal v parku, je bila Berta. Njen otroški predpasnik je bil tako lepo bel in čist, da ga je bilo moči že od daleč videti. Berta je videla volka in je tudi videla, kako se je prihuljeno plazil proti njej. In začela si je želeti, da bi bilo bolje, če bi ji ne bili nikoli dovolili priti v park. Stekla je in tekla, kolikor je le mogla in volk je v dolgih skokih drevil za njo. Posrečilo se ji je dospeti do mirtovih grmov in se je skrila v enega najbolj gostih. Volk je vohljaje stopal med grmovjem, črni jezik mu je molel iz gobca in njegove bledosive oči so se od besnosti iskrile. Berta se je strašno bala in si je mislila: ‚Ah, če bi ne bila tako prav posebno pridna, pa bi bila zdajle v mestu na varnem‘ Vonj mirtovega grmovja je bil pa tako hud, da volk ni mogel izvohati, kje je Berta skrita. Grmovje je bilo tako gosto, da bi bil mogel dolgo iskati med njim, ne da bi jo bil našel. In si je dejal, da je bolje, da to stvar pusti in bo prav tako dobro, če bo požrl kakega pujska. Berta se je jako tresla, ko je videla, kako jo volk tako blizu nje išče in je slišala, kako voha za njo. In ko se je tresla in tresla, se je kolajna za poslušnost žvenkeče zadevala ob obe kolajni za lepo vedenje in za točnost. Volk se je pravkar hotel obrniti in oditi, ko je zaslišal žvenket kolajn. Obstal je in prisluhnil. Spet so žvenketale v grmu tik pred njim. Planil je v grm, sive oči so mu divje žarele, pograbil je Berto in jo požrl. Od nje so ostali samo čevlji, krpe obleke in one tri kolajne za pridnost.«

»Ali je požrl tudi katerega pujska?«

»Nobenega; vsi so ušli.«

»Povest se je slabo začela,« je rekla manjša deklica od obeh malih deklic, »a konec je bil prekrasen.«

»To je najlepša povest, kar sem jih sploh slišala,« je na vso moč odločno povedala večja od obeh malih deklic.

»To je edina lepa povest, kolikor sem jih slišal,« je rekel Ciril.

Gospodična pa je dejala:

»Popolnoma neprimerna povest za majhne otroke!«

Siromak

Brat moj kamen, bela cesta
sestra moja —
tira me naprej brez konca,
brez pokoja.

Kadar jaz odhajam, nihče
ne žaluje;
ko se vračam, nihče me ne
pričakuje.

Kadar grem skoz gozd, še ptice
onemijo;
drobni žarki sonca plaho
v me strmijo.

Šumljajočega studenca
spev utihne;
skoz vrhove drevja veter
glasno vzdihne.

Po obrazu bijejo me
dolge veje —
v gozdu je temno, a v srcu
še temneje.

(Marija Brenčičeva)

Svetujem ti:

Čaj moraš kuhati zmeraj v isti posodi. Nikoli ne smeš dati čaja na primer v posodo, kjer se je kuhalo mleko. Čeprav posodo pomiješ, so na vodi vidne mastne maroge.

★

Posode, ki se je v njih prikuhala kaka jed, ne drgni s peskom, ampak daj vodo vanjo, da se ostanki razmehčajo in se dado izlahka odstraniti.

★

Krompirjevo kašo (ali piré) moraš zalivati z vročim in ne z mrzlim mlekom.

Skrivnost izkušenih kuharic je, da dajo k cvetači nekaj žlic mrzlega mleka, ker ostane cvetača potem bela.

Če pečeš meso, ga ne smeš oblivati z mrzlo, temveč le z vrelo vodo. Po mrzli vodi postane pečenka trda.

Trdo meso bo bolj mehko, če kaneš na meso, ki vré, kapljico vinskega cveta.

Ribe se ne smejo kuhati, pač pa jih daš v vrelo vodo. V tej vodi naj se le mehčajo, ne pa vró, da ne razpadejo.

Vkuhani paradižniki v sladkorju

Na 3 kg paradižnikov daš 2 kg sladkorja in sok in lupinico ene limone. Paradižnike narežeš na rezine in polagaš v lončeno posodo tako, da je zmeraj plast paradižnikov in plast sladkorja. Na vrhu je sladkor. Nato daš to goščo v kotliček za vkuhavanje, dodaš sok in ostrgano lupinico ene limone in naj se kuha dotlej, dokler ni kot žolica. Še vroče daješ v kozarce in ko se vse shladi, zapreš kozarce s pregamentnim papirjem.

Prijetno urejena soba za počitnice.

Švicarske omlete

Skuhaš pol kilograma jabolčne čežane in napraviš primerno število omlet. Na vsako omleto daš žlico čežane, malo strkljaš vsako omleto skupaj in jih polagaš v lončeno, za peko pripravno posodo. Nato vtepeš sneg iz nekaj jajec, ga daš na vrh omlet, porineš posodo v pečico in jo pustiš ondi, dokler sneg ne zarumeni.

Čokoladni led

30 dkg sladkornega poprha, 1 beljak, sok ene limone, 10 dkg nastrgane čokolade mešamo na hladnem prostoru toliko časa, da se naredi gost led. Ako nam ledu kaj ostane, ga uporabimo za druge slaščice.

Pisano kretonasto obleko z nabranim krilom moreš imeti tudi za delo na vrtu. Naglavne rute so postale nekam moderne za — mestne ženske. Zato pa na kmetih nosijo — čepice. Narobe svet! — Srednja obleka ima progasto krilo in temnomoder pulover iz platnene prejice. Bolero je rdeč. Tretja obleka je iz citronasto rumenega platna; preprosta in primerna za hojo po mestu

Naš domači zdravnik

B. V. B.: Jecljate. Nadloga vam je mučna, posebno v šoli in v družbi. Kako bi jo odpravili? — S pridno, vztrajno vajo se da tu mnogo doseči. Izgovarjajte počasi soglasnik za soglasnikom, črko za črko, enkrat, dvakrat, desetkrat, stokrat! Ponavljajte besede prav tako in potem še stavke. Berite počasi, glasno! Če boste vztrajni, se boste napake kmalu znebili!

V. O. S.: Po dvomesečni bolezni ste zelo oslabeli. Ne morete hoditi, pa tudi roke so vam kar odveč.

Kakšne posebne prehrane ne potrebujete. Jejte tečno domačo hrano! Dosti mleka, masla itd. Mudite se čim več v soncu in svežem zraku. Tako se boste kmalu okrepili. S tem pa se vam bo vrnila moč v roke in noge, da vam bodo zopet prav in dobro služile. Priporočam pa vam, da delate vsak dan gimnastične vaje. S tem boste isto dosegli kakor z masažo.

M. G. Lj.: Boli vas na levi strani pri srcu. Kaj povzroča te bolečine?

Bolečine na levi strani pri srcu so prav različnega izvora. Kaj jih povzroča pri vas, ne morem povedati, ker ste preveč kratki v besedah. Pišite obširneje!

A. H. L. p. Vaša prebava ni prav v redu, čeprav jeste bolj domačo hrano, pa malo mesa. Napeti ste večkrat, peha se vam po jedi, pa tudi na prazen želodec. V ustih imate včasih prav čuden duh. Žejni ste večkrat močno. Tek pa imate še dosti dober. Stari ste 60 let.

Popisane težave povzročajo motnje v presnavljanju hrane. Bolan želodec in bolno črevesje nepravilno presnavljata hrano. Iste nadloge se pojavljajo tudi pri srčnih, jetrnih boleznih, bolezni žolčnih izvodil, trebušne slinavke itd.

V splošnem poskrbite za to, da se boste čim več gibali. Ne uživajte jedi, ki napenjajo, črnega kruha, fižola, graha, leče, cvetače, redkve itd. Ne jejte sladkarij in sladkih jedi, pa tudi mesa se izogibljite! Jejte počasi in dobro prežvečite. Glejte, da bo tudi zobovje v redu. Pijte dnevno karlovarsko sol. Kadar vas napenja, vzemite živalsko oglje.

J. V.: Velik prijatelj in oboževatelj alkohola ste. To pa vam in vaši družini dela velike skrbi in preglavice. Radi bi to prijateljstvo razdrli. Obrnili ste se že na zavod, kjer se taki bolniki zdravijo. Ker pa preveč stane, se tega ne morete poslužiti. Za vas bi bilo res najbolje, da bi se zdravili v takem zavodu, kjer bi vam bilo onemogočeno vsako sestajanje in druženje s svojim oboževanim prijateljem. Vem, da to ne gre, ker bi vas preveč stalo. Eno je, kar vas more rešiti. To je trdna, odločna volja. Odpovejte se temu zapeljivcu,ne poglejte ga več! Če pa bi bile skušnjave le prevelike in bi znova padli, pa vam priporočam tole, kar se prav dobro obnese. Obrnite se na zdravnika v svojem okraju. Obiščite ga redno, vsak dan kakih 10 do 14 dni po službi. Dá vam naj kozarec vaše najljubše pijače. Zatem pa takoj injekcijo, ki bo storila svoje. Prepričan sem, da se vam bo kmalu pijača pristudila. Morda bo to neprijetno, pa upam, da boste zdržali, ker vidim, da vam vaš prijatelj še ni ubil vse dobre volje.

A. R. N. s. H.: Stari ste 51 let, gozdar, neoženjeni. Ne pijete, ne kadite in ne ljubite kave, pač pa mleko in vse njegove izdelke. Delate pridno, spite dobro, ste čvrsti in krepki. Odkar pomnite, pa vas spremlja nadloga, to je pljučni katar. Izkašljate mnogo snovi. Porabite vse polno robcev. Pijete medico in ribje olje. Nadloga pa vas ne zapusti. Prijatelj vam je že pred vojno poslal pripravo za vdihavanje, ki pa je niste rabili. Vprašujete, če bi bilo dobro, da jo izvlečete iz podstrešja in poskusite z njo.

Nadloga je tako zastarela, da je le malo upanja na ozdravljenje. Poskusite lahko s pripravo za vdihavanje. Dvomim pa, da bi bila še uporabljiva. Treba bo nove. Priporočam vam, da poskusite z morjem ali pa s toplicami.

J. J. J. G.: S čim in kako bi se povešen želodec spravil v normalno lego?

Nekateri ljudje so že po svoji naravi nagnjeni k tej nadlogi, da imajo povešene notranje organe. Po opisu sklepam, da spadate tudi vi v to vrsto. Temu pa se je pridružila še želodčna bolezen, za katero ste bolehali.

Jejte večkrat in po malem. Izogibajte se jedi, ki napenjajo. Po glavnem obedu ležite nekaj časa. S tem, da se boste zredili, bo tudi želodec dobil bolj trdno oporo in bo prišel v normalno lego. Delajte gimnastične in dihalne vaje, da si okrepite mišičevje. Dobijo se tudi pasovi, ki so prav v ta namen napravljeni. Dobro bi bilo, če poskusite tudi z arzenovo kuro.

S. J.: Zgodba, ki jo popisujete, je malo verjetna. Možna pa je. Prav majhen procent jih je, ki se na ta način okužijo. Če bi se res okužili s to boleznijo, pa se začeli zdraviti šele po enem letu, potem hudo dvomim, da bi se dala bolezen že v enem mesecu pozdraviti. Če pa je pri vas res to bilo, potem se morete prištevati k srečnim!

Žena, ki se je okužila s to boleznijo, pa jo zanemarila, se prav težko pozdravi. Taka žena postane invalid za vse življenje. Kužne klice zaidejo v notranje organe, kjer imajo izvrstna skrivališča in kotišča, od koder jih je skoraj nemogoče pregnati in zatreti. Povzročajo v notranjih organih različne spremembe, ki se javljajo v zelo pestrih oblikah.

Neredno čiščo povzroča ta bolezen le takrat, če so jajčniki tako prizadeti, da ne morejo opravljati več svoje naloge. Ne vem, ali velja to tudi za vas. Potrebna bi bila preiskava. Omenjene tablete jemljite še, ker so res dobre. Mislim pa, da bi bilo dobro, če bi teden pred čiščo jemali še druge, ki naj jih predpiše zdravnik. Oboje pa morate jemati skozi daljšo dobo.

Kranj S.: Mislite, da ste se v »letih nerodnih« okužili. Skrbi vas, če bi se šele s 50 leti, kakor ste slišali, pokazale posledice, da bi znoreli. —

Doba sama, v kateri se je pojavil pri vas opisani čir, govori proti tej bolezni. Čir ste si pozdravili sami na dokaj svojevrsten način, pozneje niste opazili nikakih znakov na sebi. Res so primeri, pri katerih se bolezen pojavi šele v poznih letih, ne da bi bolniki opazili kdaj poprej kakšnih znakov bolezni. Pri ženah, ki so se okužile s to boleznijo, nastopajo pogosto splavi po 5. mesecu. Pozneje rodijo mrtve otroke. Otroci pa, ki so živi rojeni, so po navadi slabotni in imajo značilne znake te bolezni. Pri vas vsega tega ni. Gnojno vnetje oči pri vaši punčki je bilo čisto drugega izvora. Umazano perilo pred redno čiščo tudi ni v zvezi s tem. Pogosto opažamo pri ženah in tudi pri deklicah opisani iztok. Da pa boste mirni, vam svetujem, da si daste pregledati kri!

Kmetijski nasveti

Listne uši na češnjah. K. I. Lj. - V mladih poganjkih češnje so se vam zaredile zelene uši tako močno, da so zajele vse liste vršičkov, ki so se zato začeli sušiti. Nadaljna posledica tega se je pokazala na češnjah dotičnih vej, ki so vse pred zoritvijo kratkomalo odpadle. Sličen pojav ste opazili v svojem sadonosniku, ki je dve uri daleč stran, da so se tudi na drugih drevesih začeli vršički sušiti. Tu je tudi opažati številne mravlje, ki lezejo tja, kjer so zelene uši. Stari ljudje trde, da od listnih uši tako napadenega drevja še ne pomnijo. Želite nasveta, kaj je proti njim ukreniti? — Letošnje leto je za listne, zlasti za zelene uši prav ugodno, kajti razpasle so se povsod v takih množinah, da jih je težko zatreti. Ogromno škodo so napravile na sadnem drevju, v drevesnicah, zlasti pa na hmelju. Proti njim poznamo mnogo sredstev; vendar najobičajnejše je pač škropljenje s tobačnim izvlečkom, ki uši pomori. V ta namen vzamemo dvoodstotno raztopino tobačnega izvlečka, kateremu dodamo enako gosto raztopino mazavega mila, ki ga raztopimo v topli vodi. S tem škropivom poškropimo z drevesno ali trsno škropilnico napadeno drevje oziroma liste od spodaj, kjer uši tičijo in srkajo sok iz njih. Mravlje so povsod tam, kjer so listne uši, ker dobivajo od njih sladki sok. Škropljenje morate čez nekoliko dni ponoviti, kajti s prvim škropljenjem navadno ne uničite vseh uši.

Sredstvo zoper voluharja. F. L. Lj. - Voluhar vam je poškodoval že tri jablane. Slišali ste, da je proti njemu zanesljivo sredstvo, ki ga je natresti h koreninam dreves. Ko pride voluhar k tem, pogine. Želite vedeti, kakšno je to sredstvo, kje se dobi in kako ga je uporabljati? — Sredstva, ki bi se ga kar potrosilo k drevesu, da bi bilo zavarovano proti voluharju, nam ni znano. Pač pa imamo v »Zeliopasti« pripomoček, s katerim zatiramo tega škodljivca. Z njim namažemo razrezano korenje, ki ga vtaknemo v rove, kjer ta žival gospodari. Ta požre koren, se z njim zastrupi ter pogine. To sredstvo za zatiranje voluharja in podgan dobite v drogerijah. Pri ravnanju z njim morate biti previdni, ker je zastrupljeno.

Krava ne da dovolj mleka. I. S. R. - Krava, blizu 8 let stara, je imela aprila meseca po teletu 6—7 litrov mleka. Ko je prišla na pašo, je dobivala zeleno klajo tudi v hlevu, da ji je kar ostajala, pri tem še nekaj priboljškov, pa je do binkošti molzla 9—10 litrov. Od tedaj pa je naenkrat presušila in ima zdaj komaj 5—6 litrov. Želite vedeti, če je to naravno, ali pa če ji ni morda kak brezvesten nevoščljivec dal kaj požreti, da je prišla ob mleko. Morda ji škoduje to, ker se pase ob rosni travi zjutraj zgodaj. Molzete jo trikrat dnevno in krava ni videti bolna. — Vzrokov, da vaša krava zdaj manj molze, je lahko več. Na pr. če je breja, tedaj polagoma izgublja mleko; če ima zdaj bolj trdo, manj tečno krmo, bo tudi manj molzla; lahko ima tudi kako notranjo bolezen, ki jo more ugotoviti samo živinozdravnik; če dobi osebo, ki slabo molze, lahko tudi nazaduje v mlečnosti. Pravi vzrok bi se dal ugotoviti samo na kraju samem po pregledu krave, klaje in drugih okolnosti. — Da bi ji kdo zavdal, t. j. da bi ji dal požreti kaj takega, kar bi zmanjšalo mlečnost, je — navadno vraža. Tudi rosna trava na paši ji ne škoduje. — Pomagati se da pa samo tedaj, če se ugotovi pravi vzrok in potem odstrani. Glavni pogoj bo pa v največ primerih dobra krma. Saj pravi pregovor: »Krava pri gobcu molze.«

Mlade race poginjajo. A. C. B. - Radi bi vedeli vzrok pogina mladih rac. Krmite jih z jajci in rmanom, potem s koruzno moko. 14 dni stare so vam pa že tri poginile. — Težko je na daljavo ugotoviti, zakaj mlade race poginjajo. Lahko je vzrok krma: če jim pokladate samo koruzno moko brez zelenjave, se ta v želodcu zapeče in mlade živali poginejo. Tudi prehlad večkrat povzroči, da obole in končajo. Mnogokrat je temu krivo tudi plemenjenje v krvnem sorodstvu, če po več let ne menjate racmana. Pomislite malo o tem, morda pridete na pravi vzrok.

Teleta poginjajo. P. T. B. - Pravilno oskrbujete svoje štiri krave — dobre molznice, vzlic temu ste od njih v sedmih letih vzredili samo sedem telet. Vsa ostala so poginila tekom prvega tedna po porodu. Skrbno pazite na popek, ki ga takoj po porodu razkužite, vkljub temu tele 5.ali 6. dan pogine. Pri poginulih je bila popkovina videti zdrava, ledvice pa so bile črne, okrog njih pa rumena snov. — Če se točno ravnate po Dularjevem živinozdravniku pri oskrbi telet, ne moremo razumeti, zakaj teleta poginjajo. Če so ledvice črne pri poginulih živalih, tedaj storite najbolje, da te bolne dele izrežete ter takoj zanesete ali pošljete na drž. bakteriološki zavod v Ljubljani, Št. Peterska vojašnica, ki bo ugotovila bolezen in vam dala navodilo, kako jo preprečite, in to brezplačno. Tam so živinozdravniki, ki imajo nalog, da gredo v tem pogledu živinorejcem na roko. — Eden izmed vzrokov bi lahko bil ta, če tele ne dobi takoj po porodu prvega kravjega mleka - mlezve, ki mu je neobhodno potrebna, da mu očisti črevo in želodec od nekake smole. Veliko telet pogine zaradi tega, ker jim neuki živinorejci vzkratijo to njim neobhodno potrebno zdravilno mleko, ki jim ga mati narava sama pripravi.

Kje se dobe glivice za jogurt. C. M. B. - Hoteli bi napraviti jogurt, pa ne veste, kje se dobe glivice in koliko jih je treba? — Kupite si v kaki mlekarni, ki izdeluje jogurt, ali v prodajalni mleka malo steklenico jogurta in tega primešajte svežemu mleku, kakor navaja že podano navodilo. Pa dobite jogurt. Od tega si ohranite vsak dan nekoliko gošče, kar služi za napravo te pijače. Če želite imeti čiste glivice, pa se obrnite na Zvezo mlekarskih zadrug v Ljubljani, pri kateri si jih naročite za domačo rabo.

Naprava piva doma. L. E. Lj. - Želite podrobnejšega navodila za kuhanje domačega piva. — Finančna direkcija razglaša, da je vsako samolastno proizvajanje piva kaznivo in so v tem primeru predpisane visoke kazni in celo zapor. Po trošarinskih in taksnih predpisih je namreč privatnikom strogo prepovedano proizvajanje piva tudi samo za domačo uporabo. Ta pravica je izključno pridržana oblastveno odobrenim pivovarnam. Zato ne moremo več navajati navodil za to izdelavo, ampak svarimo zasebnike pred tem, da ne zapadejo temu prestopku.

Priprava soka iz trpotca. A. K. T. - Slišali ste, da je sok iz špičastega trpotca zdrav za pljuča, zato bi ga hoteli nekaj pripraviti. Ali ga je kuhati na soncu ali na štedilniku? — Sokove raznih zdravilnih rastlin pripravljamo navadno z izluženjem na soncu, če jih tamkaj pustimo v steklenih posodah nekaj tednov. Dinand priporoča sledečo napravo soka: Hitro oprani in s čisto platneno rjuho posušeni listi se zvežejo in iztisnejo: ta sok se pomeša z enakim delom medu, kakih 20 minut kuha in dobro zaprt hrani. To sredstvo je zelo dobro za razmehčavanje pri raznih boleznih dihalnih organov. Sok iz 10 delov trpotčevega ekstrakta, 500 delov očiščenega medu in 500 delov belega sirupa (iz sladkorja) je sredstvo proti kašlju za prsa. V njigi »Dinand, Naše zdravilne rastline« najdete podrobna navodila za razne zdravilne sokove.

Preizkušnja rud. T. B. P. - Radi bi vedeli, kateri zavodi preizkušajo kamenje na rude, na pr. na baker, železo, aluminij? — Take preizkušnje izvaja mineraloški institut univerze v Ljubljani; dalje rudarska šola v Celju in po možnosti tudi Kmetijsko-kemična poizkusna in kontrolna postaja v Ljubljani. Za take preizkuse je treba plačati posebne pristojbine.

Trte plezalke le malo škodujejo stenam. I. S. L. - Želite pojasnila, če je trta plezalka (fajči?) škodljiva steni in lesu na oknih? — Take plezalke v splošnem ne škodujejo steni, ker se je samo oprijemljejo. Lesu pa naravnost koristijo, ker ga obvarujejo pred žgočimi sončnimi žarki, ki ga razsuši. Imamo stene, ki so leta in leta pokrite s to trto, ne da bi se na njih opazile kake škodljive posledice.

Ne dovolite, da Vam kukavica zmesa jajce v Vaše zdravje!

Radenska

originalna, naravna in zdravilna

je samo ena,

ona z rdečimi srci. Zdravje in užitek!

Pravni nasveti

Nabiranje suhljadi po gozdu. J. K. — Na svojem zemljišču vsak čas in vsakemu lahko zabranite nabirati suhljad. Trditev nabiralcev, da sme suhljad, ki odpada od drevja, vsak nabirati, je neosnovana. Ako se Vaši prepovedi ne pokoravajo, jih lahko ovadite orožništvu.

Izredni prispevek za vzdrževanje občinske ceste. S. T. — Vprašate, ali občina lahko zahteva od opekarne, ki zvozi veliko množino opeke po občinski cesti, izredni prispevek za vzdrževanje te ceste, ki je občinska cesta I. reda. — Med ceste, katerih ukoriščanje je zavezano plačevanju izrednega cestnega prispevka, spadajo vse državne, banovinske, občinske ceste in dovozne ceste k železniškim postajam in pristaniščem. Podrobne predpise o odmeri, pobiranju in uporabi izrednega cestnega prispevka vsebuje uredba o izrednem cestnem prispevku za ukoriščanje državnih in nedržavnih cest, ki jo najdete v 85. številki »Službenega lista« z dne 23. oktobra 1937.

Izguba kmetske zaščite. J. M. Od leta 1930 ste dolžni večjo vsoto denarja. Z upnikom ste se na občini pogodili, da boste dolg odplačali v 12 letnih obrokih. Ker niste prvih obrokov plačali, Vas je upnik izročil advokatu, ki zahteva, da morate takoj plačati ves dolg. Vprašate, ali bo upnik mogel od Vas izterjati ves dolg in ali Vam ni dolžan nekaj popustiti, ker ste kmetski posestnik. — Ako ste kmet v smislu uredbe o likvidaciji kmetskih dolgov, velja za Vas navedena uredba in pravilniki o zaščiti. Ako Vaš dolg ne izvira iz nakupa blaga na up, ali iz obrtenga dela, se zniža za polovico, ostalo polovico pa ste dolžni odplačati v 12 letih s 3% obrestmi v enakih letnih obrokih, vsako leto najkasneje do 15. novembra. Prvi obrok ste bili dolžni plačati do 15. novembra 1936. leta. Po predpisih pravilnika o zameni dolžniških listin z novimi obveznicami je moral upnik napraviti novo obveznico in obračun po posebnem obrazcu ter obe listini v dveh izvodih poslati občinski upravi, ki je pristojna za Vas-dolžnika. Občinsko oblastvo mora v 15 dneh od prejema izročiti en izvod obveznice in obračuna dolžniku in ga pozvati, naj v 15 dneh podpiše obveznico, ali pa poda svoje prigovore. Če pa Vam upnik do sedaj ni poslal nove obveznice in obračuna in ni postopal po predpisih navedenega pravilnika, niste dolžni plačati obrokov po uredbi prej, dokler se ne zamenjajo dolžniške listine z novimi obveznicami. Če ne plača dolžnik svojega dospelega obroka po predpisih uredbe, torej potem ko so bile zamenjane dolžniške listine, pridobi upnik pravico, takoj zahtevati plačilo celotnega ostanka dolga po redni sodni poti, izvzemši primere elementarne nezgode, zaradi katerih je bil oproščen plačila davkov. Če je dolg po predpisih uredbe znižan, mora plačati dolžnik ostanek znižanega dolga. Da more terjati upnik od svojega dolžnika plačilo celotnega ostanka dolga, je potrebno, da ga pismeno opomni in mu določi za plačilo zakasnelega obroka rok 15 dni. Plačati boste morali tudi stroške, ki jih boste z zamudo povzročili.

Posojilo prijatelju. M. Leta 1928 ste si izposodili v Hranilnici vsoto denarja, ki ste ga posodili prijatelju, ki je bil kmet. Prijatelj je umrl, njegova žena pa dolga ne prizna. Vprašate, ali morete ženo umrlega prijatelja prisiliti, da odplačuje Vaš dolg Privilegirani agrarni banki. — Ker je terjatev Hranilnice proti Vam prevzela Privilegirana agrarna banka, ste torej Vi njen dolžnik in Vi morate odplačevati njej dolg. Ne morete prisiliti žene Vašega pok. prijatelja, da ona odplačuje Vaš dolg v banki. Če je ona prevzela posestvo po možu, je dolžna plačati tudi vse moževe dolgove, in bo torej tudi Vam morala odplačati dolg. Če ga ne prizna, jo boste pač morali tožiti. Ako je bil njen pokojni mož zaščiten, bo tudi prevzemnica posestva uživala glede prevzetega dolga olajšave zaščitnih uredb, če je tudi ona kmet v smislu uredbe o likvidaciji kmetskih dolgov.

Plačilo dedne pristojbine. J. C. Vprašate, ali ste dolžni plačati procente od posestva, ki sta ga prevzeli po pok. možu, ker je bilo njegovo posestvo ob njegovi smrti dvakrat prezadolženo. — Državna dedna taksa se odmeri po čisti vrednosti pripadle imovine. Od ugotovljene cene kosmate zapuščine se morajo torej odbiti dokazani dolgovi in bremena. Dokazani dolgovi in bremena se upoštevajo samo tedaj, če se prijavijo, preden postane ta taksna odmera pravomočna. Poleg državne takse se plačuje od vsakega prenosa nepremičnin v območju dravske banovine tudi 2% banovinska taksa. Za odmerno osnovo banovinske takse služi ona vrednost nepremičnin, ki služi za odmero državne takse. Če se državna taksa ne pobere, se pa ugotovi odmerna osnova po prometni vrednosti nepremičnin. V vrednost stvari se v tem primeru vštevajo tudi dolgovi, ki jih je prevzel prevzemnik posestva.

Slabo izvršeno pečarsko delo. P. M. S pečarskim mojstrom ste se pogodili, da Vam napravi štedilnik. Napravil ga pa je tako pomanjkljivo, da ga je bilo treba večkrat popravljati in da je še sedaj pomanjkljiv. Potrebno bi bilo štedilnik podreti in znova postaviti. Vprašate, ali morete prisiliti pečarja, da štediinlk podre in znova sezida, seveda tako, da ne bi imeli nobenih stroškov, ker ne morete računati na povpračilo stroškov od pečarja, ki nima imovine in se mu ničesar ne more vzeti. — Če je štedilnik res popolnoma neraben, bi smeli odstopiti od pogodbe, kar pa ne bi imelo smisla, ker ste delo že vnaprej plačali, kakor pišete v svojem pismu, in bi ne mogli ničesar izterjati od pečarja. Če napake štedilnika niso bistvene, smete zahtevati izboljšanje to samo tedaj, če ne bi bilo to zvezano z neprimernimi stroški za pečarja, ali pa smete zahtevati primerno znižanje plačila. Če bi zahtevali popravo štedilnika, morate dati pečarju primeren rok z izjavo, da po preteku tega roka odklanjate popravo. Če bi v predpisanem roku ne popravil štedilnika, bi ga lahko dali popraviti drugemu pečarju, od prvega pa bi lahko zahtevali povračilo stroškov. Ne morete ga pa prisiliti, da on osebno ali pa po svojem sinu popravi štedilnik, kakor bi to Vi želeli, ker se bojite, da ne bi mogli izterjati stroškov od pečarja. Kar se tiče stroškov, jih bo takoj nekaj nastalo, kakor hitro boste vložiti kakšno tožbo. Vsaj takse in svojega zastopnika boste morali plačati, četudi v pravdi zmagate, ako tega ne bo mogoče izterjati od pečarja.

Ključavničar, zaposlen pri kovaču. I. M. V svoji kovaški obrti imate zaposlenega pomočnika, ki je izučen ključarničar. Radi bi ga prijavili pri svoji zadrugi kot pomočnika, a predsednik zadruge prijavo odklanja, češ da ga ne morete prijaviti za kovaškega pomočnika, ker ni izučen za kovača, za ključavničarskega pa zopet ne, ker Vi niste ključavničar. Vprašate, ali morete imeti za kovaškega pomočnika ključavničarja in ali je zadruga dolžna sprejeti prijavo. — Če se Vaš pomočnik ni izučil kovaške obrti, bi ga mogli zaposliti za kovaškega pomočnika samo tedaj, ako je dotična rokodelska obrt, ki se je je izučil, glede načina in značaja dela sorodna kovaški. Katere obrti je smatrati za sorodne, našteva uredba ministra za trgovino in industrijo o sorodnih obrti. Člen 1. navedene uredbe označuje med drugimi v točki 4-b za sorodne sledeče rokodelce: kovače, kovače za orodje, nožarje in ostrobrusce, pilorezce in ključavničarje. Iz tega izhaja, da je prestop iz ključavničarske obrti v kovaško mogoč in dopusten, vendar uredba o sorodnih obrti dopušča prestop iz ene rokodelske obrti v drugo sorodno le pod pogojem, če se predhodno opravi mojstrski izpit iz rokodelske obrti, v katero kdo želi prestopiti.

BANKA BARUCH

11, Rue Auber, Paris (9e)

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem denarnem kurzu. Vrši vse bančne posle najkulantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše ček. račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: štev. 1117-94, Paris; Holandija: številka 1458-66, Ned Dienst; Luksemburg: številka 5967, Luxembourg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Rubež delavske plače. P. J. Delavcem, ki niso trajno nameščeni, se sme zarubiti tretjina zaslužka ali dnevne mezde, vendar jim mora ostati 20 dinarjev na dan. Jasno je, da je delodajalec dolžan delavcu odtegniti zarubljeni del mezde in izročiti delavčevemu upniku, ker drugače je odgovoren delavčevemu upniku.

Rokodelec brez učnega spričevala. K. S. Pri očetu ste se izučili rokodelstva. Oče Vas pa ni prijavil zadrugi in Vam tudi ni izdal nobenega učnega spričevala. Po njegovi smrti ste se sami usvarjali z dotičnim rokodelstvom, vendar Vas je obrtna oblast pričela preganjati. Radi bi delali pomočniški in nato mojstrski izpit, da bi se mogli osamosvojiti, vendar nimate nobenih spričeval. Vprašate, ali bi brez spričeval mogli doseči svoj cilj. — Pomočniški izpit sme opravljati, kdor dokaže, da se je učil predpisano dobo kot učenec v rokodelski obrti pri rokodelcu, ali če dokaže s potrdilom, da je prebil predpisano dobo na uku v delavnicah, v katerih se izvršuje rokodelska obrt na tvorniški način. Razen tega mora dokazati, da je v smislu zakona redno pohajal in uspešno dovršil strokovno nadaljevalno šolo, če taka obstoji v kraju, kjer se je učil in bil zaposlen. Če kandidati iz tehtnih razlogov ne morejo predložiti učnega potrdila, ga sme ban po zaslišanju pristojne zadruge oprostiti predložitve potrdila ali spričevala, ako se more z drugimi nedvomnimi dokazi ugotoviti, da se je kandidat v predpisanem času učil rokodelstva. Oglasite se pri okrajnem načelstvu, kjer boste lahko dobili o tem vprašanju podrobna navodila.

»Važna iznajdba«. J. G. Iznašli ste napravo, ki bi se dobro dala uporabiti na železniških progah. Vprašate, kako bi dosegli zaščito svojega izuma. — Predvsem se pomenite s kakšnim železniškim strokovnjakom o tem, če ni naprava, kakršno ste iznašli, že znana železnici. Če pa je Vaša iznajdba res kak nov izum na polju obrtnega ali industrijskega proizvajanja, si boste lahko izposlovali patentno zaščito potom prijave pri upravi za zaščito industrijske svojine v Belgradu. Taksa za prijavo patenta znaša 100 din. Poleg tega se pa plačuje tudi taksa za zaščito osnovnih patentov po dobi, za katero se zaščita zahteva. V tem pogledu si oglejte tar. post. 166 taks. zakona.

Poljski pridelki prodanega posestva. M. P. T. Ko je bilo posestvo na dražbi prodano in je postal domik pravomočen, je postal izdražitelj lastnik izdražbenega posestva in sme edino on razpolagati s poljskimi pridelki, ki so še na njivah. Bivši lastnik zato nima več pravice, da bi kopal krompir, čeprav ga je sam sadil. Prosite izdražitelja, da vam prepusti vsaj nekaj krompirja, prisiliti ga pa k temu ne morete.

ODREŽITE

„SLOVENCEV SVETOVALEC“

odgovarja samo na vprašanja, katerim je priložen tale odrezek.

„Slovenec“ 17. julija 1938

Ponočni rop

Ko! — ko! — ko! Dak! — dak! — dak!

Ves kurnik se je pri priči zbudil. Strahovito kokodakanje kokoši, nato klic petelina na pomoč. V prilitličju so se zbudile gosi in race in so svoje glasove pridejale splošnemu razburjenju. Iz odprtih duric kurnika je sfrfotalo nekaj peresc, ki jih je strahotni trušč pognal navzgor.

Stari Sultan, ki je mirno dremal v svoji kolibi, je leno odprl oči in zarožljal s svojo debelo vereigo. Potem je poškilil na temno dvorišče in je začel koj besno lajati, da bi vsaj na ta način zakril krivdo svoje nemarnosti.

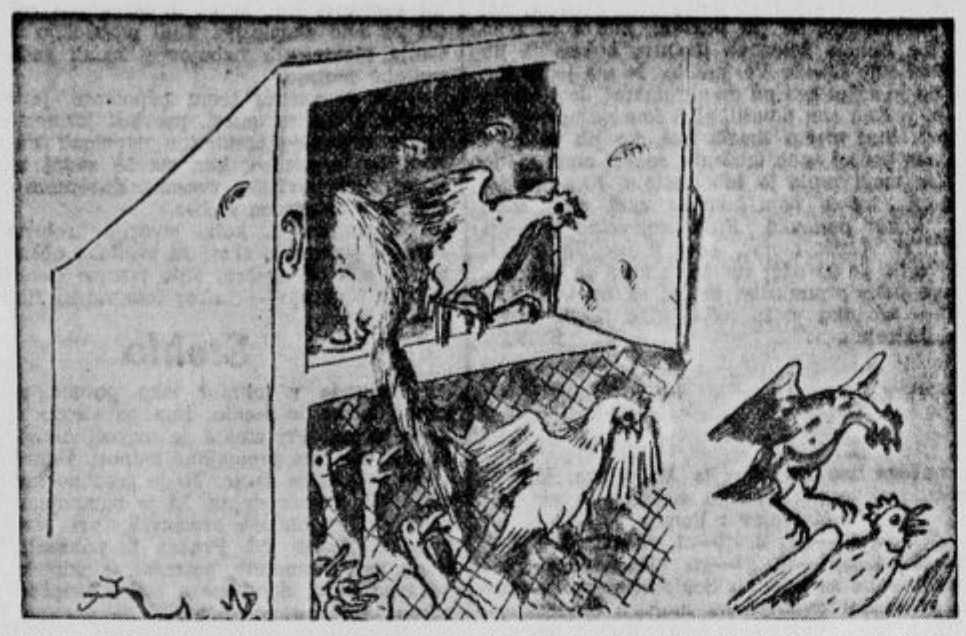

V kuhinji kmetiške hiše se je zbudil gospodar, pograbil je, tipajoč v temini po nečem gorjačastem, lopatišče in je tako oborožen planil v spodnji obleki na dvorišče in skušal z drugo roko izmencati zaspanec iz oči. Posrečilo se mu je odpahniti zapah in je prav v tem hipu stopil na z mesečino razsvetljeno dvorišče, ko se je zadaj za veliko, belo kokošjo, ki je vsa v grozi zletela iz kurnika, prikazalo razpotegnjeno truplo roparice z dolgim repom.

Lisica! Pa petelina drži med zobmi! Prekleto! Lopata je zasvrščala skozi ozračje, se komaj za meter za roparico odbila od ograje, zažvenketala ob loncu, ki je pozabljen stal na vogalu in se je vsaj nad tem znesla. Ubožec se je na sto črepinj raztreščil.

Medtem je lisica v elegantnem skoku planila čez nizko vrtno ograjo in izginila v senci jablan. Še na mar ji ni prišlo, da bi izpustila svoj plen. Urno je šinila skozi odprtino v ograji in že se je njena podolgovata senca odražala na parobku njive, ko je tekla vzdolž gozda.

Na posestvu je vse pokonci. Gospodar robanti iz vse duše, gospodinja jadikuje po lepem petelinu, mala hčerka pretaka solze od strahu in gorja v blazine.

Na dvorišču se Sultan še zmeraj bori s svojo neusmiljeno verigo, in prestrašeni maček, ki se je pravkar vrnil s svojih nočnih pohodov, stoji na slemenu lope in hrbet mu je od groze ves usločen in sleherna dlačica se mu je naježila. Ta bi že znal povedati, kako je bilo, pa rajši ne bo! Vprav zdajle je prišel z njiv in je opazil roparsko lisico. Takoj se ji je izognil, pa ga je bila prekanjenka že zagledala. Kam pa zdaj? Kam pa drugam kot domov, kjer izlahka najde na tisoče skrivališč! Kakor ptič je preletel kratko razdaljo do hiše in šinil skozi znano odprtino, pravi mačji smuk, v ograji. Lisica pa koj za petami! Maček je planil na steber in od tod na streho. Ali je on kriv, da se je lisica, ki ji je plen ušel, ozrla naokoli in je zagledala odprt kurnik? Maček je nedolžen. Pa že Sultan bolj zasluži grajo! Zakaj je spal? A vse to obdrži sivočrni ponočnjak rajši zase. Gospodar bi utegnil biti drugačnih misli in bi kar naravnost dejal, da je maček s svojim potepanjem zavedel botro v greh. In navsezadnje bi še poleno zagnal vanj.

Toda, pustimo hišo z njenimi preplašenimi stanovalci in poglejmo rajši, kako je z lisico. —

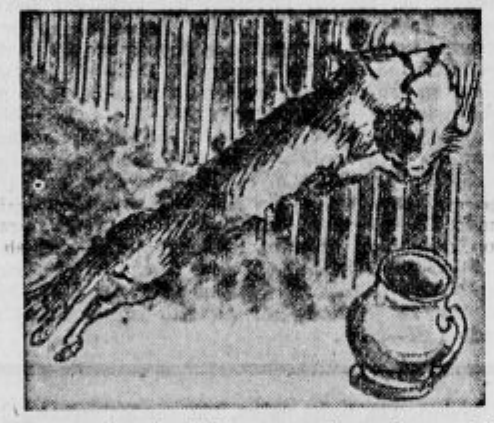

Ta je pravkar izginila v sencah prvih gozdnih dreves. Zdajci počene, da dobi malce sape po divjem begu. Otrplega pevca je položila predse, pozorno si ga ogleduje, ali mogoče nima še toliko življenja v sebi, da bi začel frfotati s krili, in zadovoljno hlastne po sapo z ven molečim jezikom. Zdelalo jo je. Nobene moči nima več.

Jako je mršava. Trebuh je že zdavnaj izginil, namesto njega so videti le seski, ki so jih ji razpotegnili njeni mladiči. Rep je skoraj oguljen. Nobene sence več o nekdanji ponosni lepoti! Gobec, ki je sicer tako lepo koničast, je zdaj prišiljen in je kot bucika s črnim gumbkom smrčka.

Ljudje božji, nikar se ne čudite! Ona ima družino, pa se številno družino. Mož jo je zapustil vprav tedaj, ko bi ga bila najbolj potrebovala. O, ti moški! In tako mora kar sama skrbeti za devet lačnih goltancev. Ali veste, kaj se to pravi? Ne urice miru, ne grižljaja zase! Dan in noč išče okoli, da bi nasitila svoj drobiž. Sebi privošči le tisto, kar se ne izplača nositi v brlog, kakega govnača ali hrošča, ki ga je nočni hlad stresel z drevesa. Pa tudi tega je malo. Vse, kar je boljšega, prinaša svojim otrokom. A odkod naj jemlje? Divjačine ni toliko in je tudi ni lahko uloviti. To si more misliti samo nespameten človek, da ulovi zajca, kjerkoli se ji zahoče. Le poskusite, pa boste videli, da niti zajec ni tako neumen!

V poslednjih dneh se je spravila na mačke. Ti se potikajo po njivah in pridejo časih tudi v gozd. Iz gozda jih je že vse pobrala, a na njivah jih je še nekaj. Jako previdni so, a njih voh je brez pomena. Celo po vetru se jim moreš približati, če le količkaj paziš. Po večini so rejeni. In neumni! Teči kar nič ne znajo in se v vsakem grmu skrijejo. Le to je treba paziti, da ne pridejo na drevo. Potem kar čakaj! Ali pa da jih dobiš, preden pridejo do ograje.

Danes ji je ušel velik in brez dvoma masten maček. Le lačno je hlastnila z zobmi po njem. Pa ji ni žal. Saj jo je maček privedel na pravljično dvorišče. Ondi je kurnik, v kurniku polno slastne perutnine! Prav nič vabljivo ni, da si greš po svoj grižljaj k ljudem, vendar, lakota je visoka gospa, ki zna ukazovati. Pa se je vse dobro izteklo. Petelin tehta brez dvoma več ko kilogram. Kakšno veselje bo doma! Še malo počiva in pozorno preiskuje veter, ki pihlja sem od vasi, in nato je zadovoljno nadaljevala svojo pot. Preskočila je globoko, zaraslo grapo in izginila v smrekovi gošči. Čez hip nato se je ko nekak duh pojavila na drugem koncu, se previdno ozrla na vse strani in je skočila dol k potoku. Tu je bilo svobodneje in je mogla bolje teči. Še enkrat je obstala, da je srknila nekaj kapljic hladne vode in je pri tem dobila neumno žabo, ki je debelih oči strmela vanjo.

Nato je spet pograbila petelina in je, ne da bi se še kaj ustavljala, odhitela proti svojemu brlogu.

Ali ste že kdaj videli lisičji grad? V najgostejši gošči, navadno na komaj opazni vzboklini po kakem starem drevesnem štoru, katerega korenine so že zdavnaj segnile, ima stric jazbec navado, da se uri v stavbarski umetnosti. Pa se večkrat primeri, da mu je izgotovljeno delo zaradi kake malenkosti zoprno in se odpravi kam drugam. Naša botra pa komaj čaka na tako priliko. Čim je stari sitnež odnesel pete, se že ona vseli v jazbino. Časih se primeri, da jazbec tako ali tako pogine. Tedaj je njegov brlog zapuščen. Podeduje ga samo in edino le lisica. Vendar, če ni drugače, si tudi sama izkoplje prav lepo domovje.

Poglavitno je, da ima več ko en sam izhod. Kaj bi tak brlog, če ne moreš iz njega, kadar si v nevarnosti? Nič ni boljšega, ko da je izhod čim bolj oddaljen od poglavitnega dela brloga, da je kje lepo ob strani, kamor se lovec niti ne ozre.

Naša botra ima že večje otroke. Videti je, da so lačni, ker pričakujejo mater pred brlogom. Dva parčka sta se od samega dolgega časa začela ruvati, tretji pa zložno vlači staro zajčjo kost sem in tja. Neka lisička se zabava z veveričnim repom, ki ga meče kvišku in ga z ostrimi zobki spretno ujame.

Krog brloga so se sčasoma nabrali ostanki plena. Tu vidiš nekaj dolgih fazanovih peres, kurja peresa, mačjo kost in celo nogo srne. Zgrozil bi se ob pogledu na to šaro. Vendar se ti ni treba prestrašiti. Pomisli, da je botra to srno že mrtvo potegnila iz zanke, da je fazan, ki je bil pozimi obstreljen, le po eni nogi skakljal, in da je zajčka zadavila podlasica in je lisica dobila že izvršeno dejstvo. Njen greh ni zmeraj tako hud, kakor je videti corpus delicti.

Le ljudje, ki bi radi skrili svojo krvoločnost, s katero preganjajo sleherno lisičko, namigavajo na te ostanke razkošnih pojedin kot na dokaz, kako je naša lisica brez vsakega dvoma škodljiva.

Prihod matere s plenom je znak za konec vseh iger. Otroci obkolijo svojo hraniteljico in začno zajtrkovati. Ne bomo jih motili in bomo materi brez dvoma odpustili ta današnji greh, ki ga je prav za prav zakrivil samo oni potepuški maček. — (Češko spisal J. Hubálek, risala Marešová, prev. km.)

Taki in taki dovtipi

Tovariš, ki je sicer vse časti vreden mož, se nam od pisalne mize hudomušno nasmeje. Že spet ne more pričakati, da bi nam povedal... Skoraj bi počil od smeha, ko kar za pozdrav začne: »Torej včeraj sem slišal eno, ha-ha-ha-ha, to vam moram pa res povedati. Ha-ha-ha-ha... Ali pa ste mogoče že slišali tisto o tigru? Pa o ovci? No...«

Nič ne pomaga, da že veš! Že osem in petdesetič moraš poslušati o lepem skupnem sožitju tigra in ovce...

Ha!

Mirno stopiš iz kina, usedeš se v kavarno. »No, kako je bilo?« te vpraša kdo. »Lepo. Skoraj do smrti sem se nasmejal...« — »Seveda, ti nobene reči do konca ne izvedeš!«

Na vprašanje, kako posluje trgovina, dobiš za odgovor: »Hvala, na ime moje žene!«

»Ha-ha!«

Takile drzni mojstri dovtipov so bili tudi tisti, ki so iznašli vprašanja o »razlikah«. Saj poznate tisto, kakšna razlika je med zofo in smetiščem? Ali kako se razlikuje «moje» in «tvoje»?

O priliki ti povedo gospodje smešnico o ženski, ki spet ni imela ničesar drugega obleči ko svoja kolena... Ali pa tisto, ali pišemo kloset z esom ali z «z» in ti povedo, da ga napišemo z dvema ničlama...

To so pač taki in enaki dovtipi...

Nemara se gospodje boje, da bi kvante ne izumrle? Ko jih pripovedujejo iz dneva v dan in kjerkoli jih morejo?

Novih dovtipov!

Novih?

Ali takih, ko sinček vpraša očeta: »Oče, ali se tudi osel oženi?« in mu oče odvrne: »Samo osel se oženi, sin moj!«

Ali: Ta in ta gospa trdi, da na prvi pogled spozna, ali je kdo samski ali poročen. Nato jo njen mož zavrne, da je že mogoče, da so tudi samci slabo oblečeni..

In pa dovtipi o taščah, o »copatah« v zakonu! Dovtipi o »zmaju« in o tipkarici! Dovtipi o gostilnah:

»Natakar, ali je to polovica piške?« — »Seveda.« — »Pa mi prinesite ono drugo polovico!«

Če pridejo prijatelji na obisk, imamo vizite; če pride tašča, je vizitacija... In Škrbar ima črne roke, ker je — pobožal lokomotivo, ki mu je odpeljala taščo domov.. Zakonski mož, ki je »copata«, pa noče iz ječe, češ v ječi imam vsaj mir in doma tudi ne sme imeti svojega ključa...

Na sodišču je zmagala pravica, za kar bi bilo treba vložiti priziv... Ali sodba se glasi: »Štirinajst dni zapora ali petdeset dinarjev,« nakar se glasi odgovor: »Imam rajši denar...«

Služkinji priporoči zdravnik, naj se segreva s termaforom. Drug dan pa reče zdravniku: »Dobro je bilo, čeprav je bila steklenica mrzla in sem jo šele sredi noči segrela...«

Ali: Bukovec si sam zvija cigarete, ker mu je zdravnik priporočil več gibanja... Šlibar išče hipoteko, obrede vse, pa nobene na najde, pa je vendar na vsaki hiši ena...

Dovtipi! Šale! Kvante! Po ure dolgo bi jih mogel človek brez vsakršnega truda razpredati. V neskončnost se raztezajo in za uvod bi priporočal:

»Prav za prav tudi tale dovtip ni dober...« In nato se začne...

Tu pa je točka, ko postane zadeva z dovtipi že resna.

Bodi, da so šale naših stalnih omizij in krokarjev stare. Česar pa ne prenesemo, je tisto, da so že «zastarane».

Dovtip je izraz določene duševne smeri. Vsaj zrcalo in kritika neke dobe je!

Kaj pa se zrcali v dovtipih naših šaljivcev? Kaj kritiziramo v njih?

Pač dobo, ki smo jo preboleli že l. 1914, dobo, ki je sploh nismo drugače poznali ko iz zbirk dovtipov še iz let 1878 do 1899!

Ali se ne bi dali ti »dovtipni muzeji« predrugačiti? Ali jih moramo opozoriti, da ni dovtip nič bolj moderen, če pravimo namesto biser z dežele ali dekla — gospodinjska pomočnica ali služkinja? Ali ne smemo dostaviti, da učenjaka ne moremo nič več označiti s »pozabljenim dežnikom«? Ali noče tisti človek, ki nas oskrbuje z dovtipi, razumeti, da zadeva s hišnim ključem ne more biti nič več dovtipna, ker je že zdavnaj ni več na svetu?

Ali ne razumete, da se v zakonu pač pripeti marsikaj smešnega, da pa le ni prav, da bi zakon onečaščali z dovtipi in s kvanto? Ali nas boste še zmerom trapili s tisto gospodinjo, ki je bila tako varčna, da ni imela dveh klobukov za k eni obleki, ampak dvoje oblek za k enemu klobuku? Ali ne boste že odpravili klepetave žene (»Vi, že dvajset minut ste pri telefonu, pa še zmeraj molčite!« — »Pst, pst! Ženi sem telefoniral.«).

Čeprav bi bilo težko: pripovedujte nam dovtipe iz te dobe in ne smešite s smešnicami stvari, ki jih ni več! (H. E.)

Kurenčkuva Neška ma tud beseda

Zadenč enkat, zdej bo mende že en dober teden ud tega, sem brala u jugosluvenarskeh časupiseh, de prideja ta in ta dan ub te in te ur u bela Iblana naš jugosluvenarsk vitezi, ke se jim prau pu dumače »Ne dama se«. Tu bom pa mogla jit pugledat, ke kej tacga še nisem nekol u sojem žiulejn vidla, sem s mislela. Brala sem že večkrat ud vitezu, pa namalane sem tud že vidla, ke sa bli ublečen čist u železne monture. Še ksiht sa mel železne larfe. Tu pa ni noben špas. Lepu vas prosem, tkula pulet, keder tku uručina prliska, koker letas pr nas, pa tku u železje bit zahumatan, na more bit glih lušten. Men sa se te vitezi že tekat, ke sem jih vidla sam namalane, kar u srce zasmilel. U tistmu železje se more ja človk kar voreng spečt, prou koker telečja al pa svinska prata, če ja deneš u protfon in jo purineš not u ror, keder je šporhert zakurjen. Tu more bit ja človek za znort.

Veste, de more bit usak ferbčen, če prou ni ženska, kašen boja te srumaki u te uručin, ke se boja taka dala prpelal, ven videl. Puseben, ke je blu glih tiste dni pr nas tku strašen uroče, de sa lde kar jezike ven mulil, ke sa šli pu cest. Soje čase sma s Iblančanke, pa tud precej Iblančanu, s parazolem pumagal, keder je sonce tku prtisku, zdej sa pa pršli parazoli čist iz mode. Lde sa dondons tku naumen, de se hodja še clu sončit not ke k Sau, pol sa pa tku črn, koker kašen parkelni.

Tist dan, ke sa mel vitezi pridet nazaj u Iblana, je še puseben sonce prpeku. Sej sem precej doug premišelvala, al b šla u te uručin čakat viteze na kuludvor, al ne. Duma je le luštni, sem s mislela. Pa sej puznate babi ferbec. Sam ferbec, ke še nekol u žeulejn nisem vidla živeh vitezu, me je gnou, de sem lezla na kuludvor.

Ke pride moj mož šele preke pol trem iz kancelarije dam, sem mogla s kusilam še prou hitet, če sem tla bit u pravem čas fertik, ke sem vedla, de vitezi ne boja tli name čakat in se na sonce pečt. Koker sva z možam pukusila, sem še hiter posoda pomila, ke jest na čednast velik držim, pa sem letela ket kašna furija preke kuludvore. Še ni blu prou šter ura, sem že prletela, ke du ta stare Mikličuve štarije. Naprej pa sploh nisem mogla. Tulk eneh ldi je že tam stal, koker listja in trave. Kar pu pravic vam puvem, de še u sanjah nisem nekol mislela, de je tulk eneh ldi na tem svete. Ke nisa več mogel stat eden zraven druzga, sa pa stal kar eden vrh druzga, in zjal ke dol preke Devic Mari u Pul.

Sevede, jest nisem mogla nekamer več stopet, ke je biu tak drejn. Men ni druzga kazal, koker de sem se hiter skubacala gor na en tak vuziček, ke je k sreč tekat eden tam gefrorenes predaju. S tistga vuzička se bo čist fajn videl, sem s mislela in se kar kumot naredila gor na vuzičke, koker de b bla duma.

Mejčken mn, koker dve ure sem čepela gor na tistmu vuzičke. Usa sem bla že trda in kusti sa me že use bulele, puvrh me je pa še krč prjeu u ta deena noga tku hedu, de sem začela kar rjut, koker de b znurela. Lde sa me kar gledal, ke nisa vedel, zakua tku zjam. K sreč je pa glih tekat vlak na kuludvor prdrdrou, de sa se mogel začet tud drug lde drt, če prou jih ni krč prjeu, saj useh mende ne. No, in tku je biu kar naenkrat tam ukul mene tak šunder, koker bo pr englih na eoden dan. Tacga šundra jest še soj žiu dan nisem slišala, vidla pa tud ne.

Ke se se začel enkat vitezi ven iz kuludvora valit, sem začela pa debel gledat in bla sem kar paf, ke nisem vidla nč železenga na nh, koker sem s jest prouzaprou viteze predstaulala in jih namalane tud že vidla. Rada b kerga prašala, kuku je tu, de te vitezi nisa tud u železje, pa je biu tak šunder ukul mene, de b me tku nubeden ne mogu slišat. Noja, pa časa tud nisem mela več, ke sem s že duma naprej uzela, de bom use viteze in pa tud druge navadne ldi, ke se boja z nim prpelal, preštela Pa tiste tud, ke jih bo ferbec prgnou na cesta. Kar hiter sem jim mogla začet štet, ke sem se bala, de b se m ta al pa un na zmuznu neštet naprej mem mene.

Sej men b blu nazadne že useglih, če vem al pa tud ne, kulk je blu vitezu in pa kulk je blu navadneh ldi. Jest ja nimam nč ud tega. Ampak tu me zmeri jezi, ke se naš časupisi pol zmeri kregaja med saba zavle števila. En prauja, de jih je blu tukintulk, drug pa trdja, de jih je blu tulk. Sej če b šlu že sam za ene par, b nč na rekla, zmot se ja lohka usak človk, če je še tku brihten, ampak, tu gre useli kar za stutaužente. Tu je pa hedu naroden ke pol človk res na ve, kdu ma prou. Kene, če jim bom pa jest preštela, na bo mogel pridet du nubenga špetera več. Jest bom ajnfoh rekla: tulk je blu teh, tulk pa teh, pa je fertik. Teh večneh špeteru more bit enkat konc, pa če se usi štriki putrgaja. Jest se bujim, kua boja drug lde rekel, ke pu svet naše časupise bereja. En boja mislel, de jugosluvenari lažeja, en pa, de ta prau Sluvenci. Sej sa že zdej usi lde zmešan. Nubeden več prou na ve, al je Iblana viteška al ne. Tku na sme jit več naprej!

Mene pa zdej zadne čase zmeri, nej s bo že punoč ali pa pudneu, smola pregajna. Nekol na morem tistga naredit, kar sem s naprej uzela. Zmeri me kašna reč zmot. Puglejte! Zdej sem naštela že glih devetindevetdeset taužent sameh vitezu, pa še ene par jih je blu čez, če se ne motem. Kar naenkat me pa pucuka ena že bl prletna babenca zadi za kikla in me praša: »Gespa, nej nekar na zamerja, če jih prašam, kua s tu zaen vitezi, ke nimaja železneh gvantu, koker sa jih mel vitezi soje čase?« Verjamete, de me je tu tku zjezel, de je začel use pu men gumazat. Jest nisem vedla, al ji čem ena prsulit, al ji čem na uprašajne udguvort. Štet nisem mogla več, ke jih je med tem časam precej eneh taužentu naprej mem mene ušlu. Usa moja muja je bila zastojn. Kar moučat bom mogla, ke se boja časupisi spet med saba kregal, koker punavad. Prou nejevolen sem ji udguvarila: »Luba moja«, sem ji useglih rekla, »al na veste, de se zdej ves želez nuca za kanone, pa druge take prpumočke za ldi na un svet pušilat?« — »A, tku je ta reč,« je še rekla, in se zgebila u drejne.

K. N.

Šah

Turnir desetnice v nemškem kopališču v Harzburgu se je končal z zmago jugoslovanskega prvaka Pirca. Pirc je na turnirju v Nordwijku pokazal, da je v visoki formi kot na turnirju v Lodzu, in si je v Harzburgu že v sredini turnirja zagotovil prvo mesto z lepo zmago nad zmagovalcem v Nordwijku, Eliskasesom. Dosegel je 6 in pol točke od 9 možnih t. j. preko 72%. S tema zaporednima uspehoma, v Nordwijku in sedaj v Harzburgu, je naš velemojster dokazal, da je bila vzrok neuspehu na turnirju v Ljubljani res le utrujenost in da spada v vrsto najboljših. Ker so Pircu sedaj odprta vrata na vse turnirje, pričakujemo, da si bo še letos nabral novih zmag. Drugi je bil v Harzburgu bivši kandidat za svetovno prvenstvo, Bogoljubov. Zaostal je za Pircem le za pol točke in s tem dokazal, da je še vedno kandidat za prva mesta. Tretji je bil nemški prvak Kieninger iz Kölna, ik je zelo dobro začel, toda ga je pozneje poraz proti Heinickeju vrgel nazaj. Dosegel je 5 in pol točke. Slede Eliskases in Heinicke 5 točk, Lokvenc in Petrov 2 in pol, Sämisch 4, Richter 3 in pol, Preusse pol točke. Eliskases je po sijajni zmagi v Nordwijsku seveda razočaral, presenetil pa je Heinicke iz Hamburga, ki je zelo efektno porazil nemškega prvaka Kieningerja in s tem odločilno vplival na rezultat turnirja. Lep uspeh je dosegel tudi Lokvenc iz Dunaja, dočim bi bilo od Petrova pričakovati mnogo več. Isto velja tudi za berlinska mojstra Sämischa in Richterja.

★

V Rusiji so končali izbirne turnirje za turnir za prvenstvo Rusije, ki bo v jeseni. Igralci so bili razdeljeni v tri skupine, od katerih bo iz vsake prišlo prvih šest v finale. Letos je nastopil tudi velemojster Botvinik, ki je zmagal v svoji skupini brez večjih težav. V finale bo prišlo letos več novih, mnogo obetajočih moči.

★

Iz letošnjega turnirja za prvenstvo Pariza prinašamo partijo ruskega emigranta Matvejeva, brata našega mojstra Sergija Matvejeva. Matvejev je odigral to partijo zelo močno.

V Matvejev : Romih

1. d2—d4, d7—d5; 2. c2—c4, c7—c6; 3. Sg1—f3, Sg8—f6; 4. Sb1—c3, g7—g6. (Ta varianta slovanske obrambe se imenuje Schlechterjeva obramba po pokojnem avstrijskem mojstru Schlechterju. Z njo je imel velik uspeh Löwenfisch v matchu z Botvinikom.) 5. e2—e3, Lf8—g7; 6. Lf1—d3, 0—0; 7. 0—0, Lc8—g4; 8. Dd1—b3 (beli pravilno takoj izkoristi odsotnost črnega damskega lovca na damskem krilu, ker mu podvojenje kmetov na f liniji ne more mnogo škoditi.) Lg4×f3; 9. g2×f3, d5×c4; 10. Ld3×c4, b7—b3 (beli ima premoč v središču in pritiska na črno damsko krilo, tako da se črni čuti prisiljenega, na nasilen način osvoboditi igro); 11. Lc4—e2, Sb8—d7; 12. a2—a4, a7—a6; 13. a4×b5, c6×b5; 14. f3—f4 (grozi Le2—f3 in na Ta7 S×b5) Dd8—b6; 15. Le2—f3, Ta8—c8; 16. Lc1—d2, e7—a6; 17. Sc3—e4, Sf6×e4; 18. Lf3×e4, Tf8—e8; 19. Ld2—a5 (s svojimi lovci obvlada beli vso desko, dočim posebno črni konj igra zelo klavrno vlogo); Db6—a7; 20. La5—b4 (zapira črnemu konju pot v igro preko b6, ker bi sledilo Lb4—c5) Sd7—b8; 21. Lb4—c5, Da7—d7; 22. Db3—a3, e6—e5 (s tem si črni ne popravi položaja, ker so beli lovci v odprti poziciji še močnejši); 23. f4×e5, Lg7×e5; 24. Le4—g2! (po d4×e5, Te8×e5 bi črni dobil figuro nazaj in še kmeta, ker bi napadel dve figuri naenkrat) Le5—c7; 25. e3—c4!, Dd7—g4; 26. Da3—h3, Dg4—h4 (črni se trudi, da bi prišel do napada, toda moč belih lovcev je presilna); 27. Ta1—a3, a6—a5; 28. Ta3—f3, Df4—g5; 29. Tf3×f7!! (popolnoma pravilna žrtev trdnjave, ki hitro vodi do zmage), Kg8×f7; 30. Dh3×h7+, Rf7—f6 (nič boljše ni Rf7—e6 zaradi d4—d5+Kf6, f4!); 31. f2—f4!, Lc7×f4; 32. e4—e5+, Te8×e5 (črni nima rešitve. Na Kf6—e6 bi odločilo T×f4! D×f4, D×g6+, na Kf6—f5 pa Df7+Kg4, h3+ i. t. d.); 33. d4×e5+, Dg5×e5; 34. Tf1×f4+, De5×f4; 35. Dh7—e7+ in črni se je vdal, ker na Kf5 izgubi takoj zaradi Lg2—h3+.

Zlogovna križanka

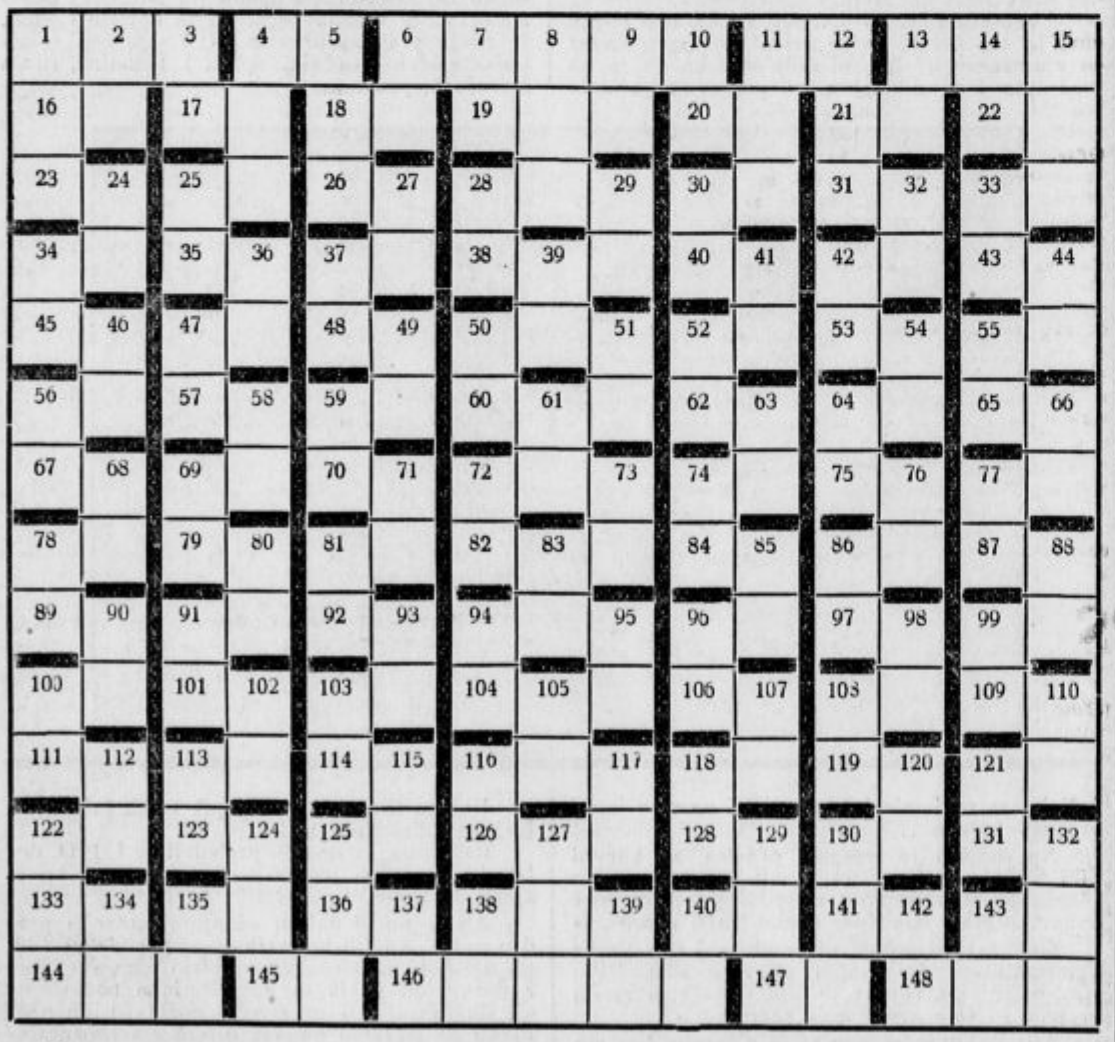

Vstavi v vsak prostorček po dve črki, ki sta obenem besedni zlog. Besede se začno pri številkah, nehajo pri debelejših črtah ter pomenijo:

Vodoravno: 1. kmečko orodje, 4. pravopisno znamenje, 6. tujka za vrsto, 11. bližnja sorodnica, 13. del obleke, 16. tujka za pleme, 17. urjenje, 18. žensko pokrivalo, 19. opojna stvar, 20 lekarniški izdelek, 21. kmečko orodje, 22. tujka za zemljiško knjigo, 23. kraj pri Litiji, 25. poljski pridelek, 26. tibetanski duhovnik, 28. italijansko mesto, 30. ognjeniški izmeček, 31. ječa, 33. nevestin delež, 34 človeška naselbina, 35. tujka za gospo, 37. kmečka jed, 38. svetlobno telo, 40. črnogorska reka, 42. ključavničarsko orodje, 43. prebivalci Galije, 45. del telesa, 47. bosanska reka, 48. turški naslov, 50 kmečko orodje, 52 vrsta padavine, 53. mehka snov, 55 težko spanje, 56. skupina ovac, 57. štajerska reka, 59. merilna priprava, 60. črevesna bolezen, 62. izraz pri kartanju, 64. nemško mesto, 65. tujka za obrabo, 67. del Trbovelj, 69 italijansko mesto, 70. mizarsko orodje, 72. evropska reka, 74. lesena posoda, 75. oblika vode, 77. vrsta vteži, 78. vrsta maščobe, 79. vojaški oddelek, 81 Župančičeva pesnitev, 82. svetopisemska oseba, 84 del glave, 86. del cerkve, 87. moka iz palmovega stržena, 89. poboljševalna naprava, 91. vrsta davščine, 92. vodna žival, 94. tujka za naslanjač, 96. vzrejanje, 97. slovanski vladar, 99. tujka za župnijo, 100. način oblačenja, 101. indijanska lovilna priprava, 103. francoski pisatelj, 104. gorenjski slap, 106. Finžgarjeva povest, 108. živalska krma, 109. češka reka, 111. kmečko orodje, 113. slovanska boginja, 114. brazda na licu, 116. gozdna ptica, 118. Wallensteinov zvezdoslovec, 119. tekoča voda, 121. vrsta japonskega fižola, 122. nadležna žuželka, 123. utežna mera, 125. gozdna rastlina, 126. vozniška potrebščina, 128. del telesa, 130. zakonska družica, 131. hrvaška pokrajina, 133. tenka palica, 135. umetna začimba, 136. božja čednost, 138. vrtna rastlina, 140. kraj na Koroškem, 141. rimski cesar, 143. azijska puščava, 144. vrsta davščine, 145. italijansko kopališče, 146. španska pokrajina, 147. azijski otok, 148. albansko mesto.

Navpično: 1. srbska reka, 2. vojvodinska reka, 3. okusna pijača, 4. del živeža, 5. majhno svetišče, 6. vrsta plazilcev, 7. nasprotje svetlobe, 8. zadnje bivališče, 9. bolgarska planina, 10. slovenski slikar, 11. težkoča, 12. srbski kraj, 13. poljski pridelek, 14. pesniški izraz, 15. kmečko orodje, 24. del glave, 25. Čankarjeva črtica, 27. duhovniško opravilo, 28. eksotična dišava, 29. pevsko znamenje, 30. železniška postaja na progi Ljubljana-Zidani most, 32. madžarska reka, 33. vrsta psov, 34. del rastline, 36. izraelska jed, 37. vrsta pokrivala, 39. gruča prsti, 41. tujka za podnos, 42. črnogorska reka, 44. italijanski denar, 46. čistilna potrebščina, 47. rahel veter, 49. mešanica, 50. domača žival, 51. papirnato pokrivalo, 52. del telesa, 54. abesinsko jezero, 55. vrsta živila, 56. del telesa, 58. turški sodnik, 59. štajerska reka, 61. lahka stvar, 63. vrtna cvetlica, 64. gorenjska gora, 66. kraj pri Zidanem mostu, 68. častna stvar, 69. kraj pri Poljčanah, 71. grška črka, 72. časovno razdobje, 73. lovska potrebščina, 74. majhen otrok, 76. obvodna žival, 77. znamka motorjev, 78. ostanek pri gorenju, 80. črnogorska reka, 81. del sobe, 83. vzrok bolečine, 85. rob posestva, 86. del ograje, 88. zemeljska vzpetina, 90. namizna posoda, 91. ogrski kralj, 93. nevestina oprava, 94. tujka za blagajno, 95. gora kralja Matjaža, 96. del klasu, 98. mokrota, 99. kraj pri Mariboru, 100. kraj pri Splitu, 102. nočna ptica, 103. albanski kralj, 105. alkoholna pijača, 107. oseba iz Svenssonovih povesti, 108. vrsta jedi, 110. madžarsko mesto, 112. del njive, 113. poljski pridelek, 115. gorenjska gora, 116. italijansko mesto, 117. glinasta posoda, 118. živinska krma, 120. svetopisemski kraj, 121. bosanska pokrajina, 122. nadležna žuželka, 124. italijansko mesto, 125. domača žival, 127. zapuščinski dar, 129. bojna ladja, 130. švicarsko mesto, 132. tujka za sobico, 134. italijansko pristanišče, 135. vrednost, 137. mlinsko korito, 138. zdravilna rastlina, 139. prevozno sredstvo, 140. odborovo opravilo, 142. kraj pri Kamniku, 143. kraj pri Želimljah.

Rešitev zlogovne križanke z dne 10. julija

Vodoravno: 1. moka, 5. luža, 9. duri, 13. koš, 16. Eda, 17. teta, 18. vena, 19. kača, 20. sapica, 21. bata, 22. koder, 23. oseka, 25. vile, 26. penica, 28. sila, 29. Peca, 30. ruta, 31. Pad, 32. ata, 33. reka, 34. dota, 35. repa, 36. lopata, 38. koža, 39. karat, 41 opica, 43. riba, 44. čebula, 46. bala, 47. pola, 48. sapa, 49. vir, 50. ura, 51. goba, 52. roka, 53. čeka, 54. salama, 56. voda, 57. berač, 59. očali, 61 pivo, 62. sekira, 64. leto, 65. Jona, 66. mera, 67. god, 68. ara, 69. pero, 70. šala, 71. nada.

Navpično: 1. meso, 2. oda, 3. kapela, 4. Atika, 5. leca, 6. uta, 7. žabica, 8. Avala, 9. dete, 10. Una, 11. raketa, 12. ikona, 13. kadi, 14 oče, 15. šarada, 24. sito, 25. veka, 26. puta, 27. capa, 28. salo, 29. peta, 30. roža, 31. Peru, 33. raca, 34. doba, 35. raba, 37. pila, 38. kila, 39. kepa, 40. tara, 42. para, 43. roba, 44. čaka, 45. Lika, 46. busola, 47. pomije, 48. Sodoma, 49. veriga, 51. galop, 52. rovaš, 53. čekan, 55. lata, 56. vino, 57. bera, 58. čada, 60. čer, 61. por, 62. sel, 63. rod.

Tehnika:

Pogonski jermen, ki ne povzroča isker

Nemška tvrdka Zwietusch je dobila patent na zavarovanje pogonskih jermenov. Gotovo je že marsikdo slišal, ko je stal poleg vrtečega se pogonskega jermena, neko prasketanje. Če se je približal s prstom jermenu, je naenkrat preskočila iskra. Jermen dobiva električne naboje, ko drsi po jermenicah. Omenjeno prasketanje je slišati zaradi preskakovanja isker na železne jermenice ali pa v bližini se nahajajoče kovinske dele. V obratih, ki imajo opravka z eksplozivnimi plini, ali esplozivi itd., lahko te iskre povzročijo požar ali pa celo eksplozijo. Tudi povzročijo ta izenačevanja električnih nabojev v naših radioaparatih neljube motnje.

Da se vsemu temu odpomore, je omerjena tvrdka prišla na misel, prevleči jermen s kovino, nakar odpadejo električne napetosti med jermenom in jermenico, ker sta te sedaj med seboj tako rekoč kovinsko zvezani. Zwietusch se je poslužila v ta namen srebra.

Zanimivo je, kako stvorijo srebrno oblogo. Jermen potegnejo skozi za svetlobo občutljivo raztopino soli od srebra. Nato jermen osvetle, razvijejo in fiksirajo — kakor fotografski film.

Steklo

Malo je v tehniki tako povsod razširjenih snovi, kakor je steklo. Ima pa steklo tudi svoje slabe strani. Pri steklu je najbolj nerodno ravno dejstvo, da ima premajhno trdnost. Udarec po šipi — in že gre na dvoje. To je posebno nepripravno pri tistih vrstah stekla, ki je namenjeno za uporabo pri prometnih sredstvih, pri avtomobilih, avionih, vlakih itd. Praksa je pokazala, da postane pri prometnih nesrečah steklo lahko zelo nevarno. Kosi zlomljenega stekla prizadenejo potnikom nevarne poškodbe.

Namesto stekla so že večkrat poskušali izdelati kak nadomestek, ki bi slabe lastnosti stekla odpravil. Tako izdelujejo tako steklo, ki se upogiba in je tudi zelo odporno spričo udarcev. Posebne vrste je tudi tako imenovano »sekurit« steklo, ki se sedaj mnogo uporablja pri izdelavi avtomobilov za šipe pri oknih in vratih in za varstvo zopet veter. To steklo ima lastnost, da se razleti na droben prah, čim ga razbijemo. Na ta način so pri nesrečah preprečene nesreče, ki bi sicer lahko nastale zaradi kosov razbitega stekla.

Model iz klekljanih čipk našega domačega izdelka z Mednarodne modne revije v Berlinu, v juniju t. l.

Krapinske Toplice

starodavno znamenito, radioaktivno zdravilišče s termalno vodo in muljem zdravi zanesljivo in uspešno razne bolezni. Terapija po najnovejšem raziskovanju revme. Kopeli v hiši, izvrstna kuhinja, novozgrajen termalni bazen na odprtem prostoru, brezplačen povratek po železnici itd. V pred- in posezoni posebni popusti in znižane pavšalne kure. Prospekte razpošilja in vprašanja rešuje kopališka uprava.

»Ali se vam ni nič zgodilo?«
»Nasprotno! Kakšen srečen slučaj! Držim se za izredno rastlino Carex brizoidis alpini generis!«

En teden po Češkoslovaški

Podjebrady. Luhačovice

Toda Čehi nimajo slatinskih kopališč samo v zapadnem nemškem delu, temveč tudi takoj blizu Prage, eno dobro uro z osebnim vlakom, v Podjebradih, kjer človeka prijetno preseneti krasni moderni kolodvor, gotovo najlepši, kar sem jih dozdaj videl: nova stavba v modernem slogu, z veliko lopo toda še lepšo »kupolo« v notranjščini, ki pa je ob straneh vsa obdana s cvetočimi rožami, ter s čudovitim svežim zrakom, česar nismo vajeni na železniških postajah. Človeku se zdi, da je v lepi restavraciji in hotelu, ne pa na prostoru, kjer sta dim in smrad doma. Že sam ta prostor se nas je prijetno dojmil, ko pa nas je pozdravil g. prof. Hess še v srbohrvaščini in povedal da je povrhu še iz Srema doma, smo bili kar domači. Njegovi govori na postaji, v zdravilišču ter zvečer ob koncertu v zdraviliškem hotelu so bili pravi zgled češkega domoljublja in vseslovanstva, na kar se dá že po starem receptu pesnika Mache samo dvigniti kupico in »pustiti Slavijo živeti!« On nas je vodil tudi po vseh domih, kjer je najmodernejše urejeno za bolnike, ki tu iščejo predvsem zdravja srčnemu obtoku, arteriosklerozi in želodčnim neprilikam. Po lepih gozdnatih parkih smo prišli na glavno sprehajališče, kjer je svirala muzika, ki pa je ob našem prihodu udarila tuš — našo himno in so vsi številni gostje vstali in nas spontano pozdravljali, resnično tako spontano, da so mnogim stopile solze v oči in je neki starček še dolgo za nami vihtel svojo čepico in klical Jugoslaviji. Vsak pa, s katerim smo prišli v stik, pa je imel samo eno besedo: Ne damo se! Ponos je sijal iz njihovih oči in veselje — čutili smo takoj drugačno razpoloženje, kot pa v zapadnih krajih, kjer so nas prav tako vljudno sprejemali, ni pa bilo med nami tistega odnosa, ki smo ga čutili že v Podjebradih ob zdravilni »podjebradki«. To so prav pred tridesetimi leti odkrili 96 m pod zemljo z »čudežno palčico« v knežjem dvorcu, v katerem se je rodil svoj čas češki kralj Jurij Podjebrad, zadnji huistski kralj. Njegov spomenik stoji na starem trgu, delo Schnircha, visoko na kamenitem podstavku, tik pred vhodom v grad, ki je danes lepo renoviran in sedež kopaliških oblasti. Tam je na dvorišču vhod v kapelico, kjer je bil krščen kralj Jurij, na dvorišču samem pa je »sala terrena« — bar na prostem. Vse to smo si ogledali, pa tudi lepo arhitekturo mesta, zaradi česar na starem trgu nobena hiša ne sme iti v drugo nadstropje, ker bi se sicer zakril pogled na zgodovinski grad. Videl sem pa izjemo v občinski hiši, ki tvori pendant gradu na drugi strani ter mestni hranilnici. Quod licet... Toda, če so bila zapadno češka kopališča precej prazna, so bili Podjebrady napolnjeni, kar smo opazili zvečer na koncertni promenadi. Morda je letos še več obiska, ker Podjebrady praznujejo prav 30 letnico svojega obstanka, kar je bilo napisano v velikem slavoloku nad vhodom v sprehajališče. In tam ob godbi, ki je zaigrala seveda tudi »U boj, u boj!«, ki ni več tako nesodobno zvenel v tem času in kraju, kjer so še sedaj bili nekateri pod orožjem, mi je prof. Hess razlagal vzorno disciplino mobilizacije... Od njega sem tudi izvedel, da tu živi bivši dolgoletni predsednik privatne družbe, ki eksploatira slatino, prof. dr. ing. J. V. Hraský, zdaj že 84 letni starček, ki je za nas Slovence pomemben po tem, ker je — napravil načrte in gradil ljubljansko operno gledališče pa tudi Narodni dom... In tedaj sem se spomnil, kako smo mu pred 14 leti v Pragi dajali častno diplomo nekega našega akademskega društva in se je on v lepi slovenščini iz 90. let spominjal s solzami v očeh tedaj uničenega tržaškega slovenskega doma, ki ga je on sezidal, pa tudi pokojne žene Mice, ki mu je bila »živa gramatika v slovenščini vse življenje«. Škoda, da je prejšnji dan odšel v Prago, sicer bi brez intervjujev ne opravil. In ko smo se poslavljali na postaji, sem zapisal v svoj dnevnik še ime župana — Josef Cankar! In tedaj mi je bilo jasno: kjer je tvorec našega gledališča, mora seveda biti — vsaj simbolno — tudi tvorec naše drame. Naj živita oba!

Toda eno najlepših slatinskih zdravilišč so brez dvoma Luhačovice na Moravskem Slovaškem, ki imajo še to lepo lastnost da so kopališča proč od mesta med gozdovi in parki, ki imajo vsa imena — praških predmestij. V Luhačovice pa se pride na več načinov: z železnico ali avtom, pa tudi z letalom, kakor smo na primer mi. Lepo smo preplavali od Prage do Brna vso veliko razdaljo preko moravsko češke visočine in preko plodne Hane v eni uri, nato še v 25 minutah pot v Zlin in od tam z avtom v Luhačovice, ki so oddaljene samo nekaj kilometrov od amerikanskega mesta, ki ga je dvignil Bata, in ki je postalo središče svetovne čevljarske industrije. Preko Zlina smo torej pohiteli samo za par ur v prelepe Luhačovice, kjer se je prav za prav rodila češkoslovaška država, kakor je rekel pokojni poslanec Stanek: »Češkoslovaška republika ni vznikla v Pragi ali v Brnu, temveč v Luhačovicah na sestankih češkoslovaške enote«. Šli smo mimo »Slovácke bude«, kjer so se med vojno sestajali Čehi in Slovaki in delali načrte za zedinitev. Danes je ta koča obdana z glorijolo zgodovinskih dogodkov, ki so bili tudi posledica njenih gostov, in prav tu so se nekaj dni za nami sestali češki in slovaški javni delavci s predsednikom Hodžo, min. Krofto, min. Dererjem in drugimi predstavniki obeh narodov, da slovesno proslave jubilej teh dni in obnove medsebojno češkoslovaško enoto. Prav tisti čas pa so Slovaki otvarjali svoj slovaški etnografski muzej v Turčianskem sv. Martinu, ter so imele »Narodne noviny«, ki niso na strani msgr. Hlinke, pomemben uvodnik: »V Luhačovicah Češkoslovaki — v sv. Martinu Slovaki«. So pa Luhačovice na ozemlju moravske Slovaške, ki je znana po svoji slikoviti noši in pomembna kot vmesni člen med dvema narodoma, katerega dolžnost je spajati dva, ki vesta, da morata nujno skupaj, pa se ne znata pogoditi... Luhačovice so eno največjih češkoslovaških zdravilnih kopališč in znane že stoletja, toda razvoj gre šele od l. 1902. dalje, ko so začeli graditi hotele in zdravilišča. Zdaj so n. pr. v enem letu dali 260.000 raznih procedur, ter je bilo samo inhalacij proti astmi 168.000. Sem hodijo tudi zdravit sladkorno bolezen, jetra, ženske bolezni itd. tudi živčne, kar pri ugodnih klimatičnih razmerah vpliva še bolj zdravilno. Toda tudi to moram izdati, da smo bili v Luhačovicah v Splečenskem hotelu izredno okusno postreženi, tako, da smo spontano dali pismeno zahvalo tamkajšnjemu kuharju, ki je resnično mojster v svoji stroki. Škoda, da smo po par urah že morali oditi proti Zlinu, Batovemu mestu in ne dalje proti Slovaški kakor smo imeli prvotno v načrtu.

Zlin—Brno

O Zlinu je bilo tudi že v našem časopisju precej pisano in boljše, kakor bi mogel in hotel jaz. Sicer nisem bil tu prvič, toda vtis na človeka je v resnici tak, da si ne more misliti, da je v Evropi, temveč kje v Ameriki. Ameriko si predstavljamo v tem tempu, kakor je iz skromne vasice oz. podeželskega mesteca Zlina napravil en sam mož v nekaj letih »velemesto«. Prav gotovo je Tomaž Bata, ki je zamislil ta svoj gospodarski sistem, genialen človek ter veliki dobrotnik svoje vasi, ki jo je spravil h kruhu in zaslužku. Ko smo z verande ogromnega nebotičnika »Společensky hotel« gledali v noči na razsvetljeno mesto, smo imeli vtis velemesta: visoko v zraku in daleč v širini so se užigale svetilke in migotale pred našimi očmi ter nas vabile v noč in kavarno, čemer se nismo upirali. In tam smo prišli v stik s Čehi in njihovo slovansko zavednostjo, kar je zopet vodilo v ples kola ter pritrkavanje, ki zvoni kot zvezde... Ker je bila drugi dan sobota in niso v tovarni delali, smo si ogledali le eno samo delavnico in zdravniško oskrbovalnico, kjer vodijo o vsakem delavcu natančen pregled o njegovem zdravju, da ga znajo porabiti tam, kjer bo najmanj v škodo njegovemu zdravju. Sicer skrb industrijca za zdravje delojemalca ni toliko v socialnem občutku, kolikor v enostavnem računu: če bo delavec zdrav, bo tudi imel več od njega... Videli smo še Batov filmski atelje, kjer so nam predvajali film o zadnjem letu življenja pokonjega predsednika Osvoboditelja ter film o praznovanju praznika 1. maja v Zlinu l. 1937., ki je bilo ogromno in resnično impozantno. Peljali so nas na grob genialnega Tomaša Bate, ki počiva sredi gozda v grobu brez križa, v bližini staršev in dveh sorodnikov, ki sta mu zaupala denar za prvo poizkušnjo in sta s tem postala soustanovitelja podjetja. Ob njem leži tudi pilot, ki je obenem z gospodarjem izgubil življenje. Po vrnitvi s pokopališča pa smo prisostvovali zaključnemu govoru voditelja dr. hon. causa J. A. Bate, ki je prav po moderni kolektivni metodi izpraševal svoje učence, od katerih je zahteval sodelovanja in poguma ter vsakega pohvalil, ki je sledil njegovi misli. Na stotine učencev v uniformi, med njimi 85 Jugoslovanov in 1 Slovenec je končalo njegovo šolo in čakalo besed svojega šefa prav kakor čakajo nestrpno svojega voditelja drugod... Da bi globlje posegli v Batov sistem, bi potrebovali dneve in mesece: kar nam pade v oči, je samo ogromno podjetje in udobnost delavstva, ki ima resnično vse, kar potebuje; in spoznati je lahko tudi drugo pravilo: da delavec vse do zadnjega, kar dobi pri delodajatelju, tudi potroši pri njem. Neprestan krogotok denarja vidimo okrog Zlina, ki mu ne vemo konca niti vrednosti — vse to je za našo pamet preveč. Vidimo samo, da Zlin postaja središče države, vsaj geografsko, skozi katerega bosta šli velika avtostrada od zapada na vzhod in ob njej centralna železniška proga. Vse skozi Zlin, ki gradi Češkoslovaški tudi novo aviacijo in maske — pravi trgovski artikli bodočnosti...

In po tak avtostradi, ki je prav ob Zlinu zgrajene nekaj kilometrov za zgled, smo z avtom brzeli proti Brnu. Široka avtostrada se je kaj kmalu spremenila v betonirano ožjo avtomobilsko cesto, po širini in delu popolnoma enaka — če ne še ožja — kakor naša nova cesta Ljubljana—Kranj. Toda kljub vsemu vidim, da smo mi gradili cesto pametnejše, ker smo prestavljali klance in ovinke, dočim so tam ostali »kakor so bili« in motijo hitro vožnjo. Na drugi strani pa sem občutil tudi neprikladnost take ožine, ko avto ne more prehiteti svojega »prednika«, ker slučajno hiti nasproti nov avto. Toda nesrečam se le izognemo. Tako smo prevozili bogato Hano mimo Kromeriža in moravskih cest, odkoder je prav tiste dni pohitelo mnogo Orlov k nam v Ljubljano, in kjer smo prvikrat srečali v večjem številu — vojaštvo. V moravskih mestih, v središču države čakajo mobiliziranci, da jih puste domov ali pa po betonski cesti — na mejo, kakor kaže potreba. Pomen trdne avtomobilske ceste je nam stopil še bolj jasno v zavest in zato smo še bolj pognali, da smo v Brnu na magistratu še ujeli večerjo, katero nam jo je pripravil mestni župan g. Spazier, ki nas je pričakoval z zastopniki mestnega sveta. Po lepem nagovoru in ogledu starega magistrata, kjer je bilo svoj čas deželno namestništvo in pozneje najvišje sodišče, in še pozneje skladišče do zadnjih let, je zdaj stavba s prelepo renovirano notranjščino, s freskami in grbi vseh deželnih plemičev in graščakov. Med mestnimi svetniki je tudi 15 Nemcev, med njimi 13 henleinovcev in samo 2 aktivista, izmed katerih mi je eden tožil: »Veste, težko je, ko me smatrajo moji rojaki za narodnega izdajalca, dasi vem, da za nas v Brnu, kjer nismo kompaktni, temveč tvorimo samo otok v češki večini, more biti tudi resnično plodno samo sodelovanje z večino. Zato sem aktivist, če tudi sem navdušen Nemec.« Dekleta iz mestne gospodinjske šole so nam stregle s svojimi prijaznimi nasmehi, ki so nas spremljali še dolgo potem, ko smo že sedeli v vlaku in hiteli v Prago.

XVI. kongres Pen-klubov

Prav tedaj, ko smo se vrnili v Prago, so se tam zbirali svetovni pisatelji, včlanjeni v organizaciji PEN-klubov, na skupni kongres. Časopisi so že nekaj dni pisali o znanih svetovnih imenih, ki bodo blestela na tem kongresu, ki so ga Čehoslovaki namenoma postavili v čas, ko zbirajo svoje sokolske sile, s katerimi se resnično lahko postavijo pred svetom. Slovenska delegacija je bila že v Pragi, nastanjena v hotelu »Palace« v Jindřiški ulici, in so jo tvorili namesto odsotnega pesnika Župančiča podpreds. kluba pesnik Fr. Albrecht, tajnik um. zgodovinar dr. Stele, dalje kritik Fr. Koblar, pesnik Pavel Golia, dramatik Bratko Kreft in kot gost pisatelj Fr. Bevk iz Gorice, katerim sem se za dva dni pridružil mimogrede tudi jaz. Takoj po nastopu naraščaja na stadionu v nedeljo zvečer je praški oz. češkoslovaški PEN-klub priredil v elegantnih prostorih Družabnega kluba (Společensky klub) na Příkopeh večer z namenom, da se pisatelji med seboj spoznajo. Predsednica praškega PEN-a ga. Marija Tilschova, dobra pisateljica romanov, je sprejemala goste, ki so se kmalu znašli v prijateljskem kramljanju med seboj, v obnavljanju starih skupnih spominov in sklepanju novih zvez. Nad 200 pisateljev, mnogi z ženami, so se udeležili tega večera, kjer smo videli češke pisatelje: znanega Karla Čapka, pesnika Halasa, našega znanca Novega, dramatika F. Langera v uniformi vojaškega zdravnika, Olgo Scheinpflugovo, neumorno tajnico Tumovo, urednika Prager Presse našega prijatelja Magra, Slovaka Smreka, dalje praške nemške pisatelje P. Eisnerja, M. Broda, Winderja, sama znana imena. Od slavnih tujcev so bili tu predsednik PEN-kluba francoski pisatelj *Jules Romains*, bivši predsednik angleški pisatelj *Wells*, italijanski futurist in predsednik akademije *Marinetti*, ki pa je drugi dan že odšel v Varšavo, izrazita je bila francoska delegacija s še izrazitejšim Benjaminom Chremieuxom, s pravo židovsko fiziognomijo. Videli smo zastopnike Kitajcev, Kataloncev, Indijcev, severnih narodov, močna pa je bila predvsem *slovanska delegacija:* tako Slovenci, Hrvatje s svojim predsednikom dr. Livadićem in tajnikom dr. Ježkom in dr. Andrasyem, dalje Srbi, katerim je ta čas umiral predsednik Rakić v Belgradu, a so bili zastopani s Petrovićem, Manojlovićem, Bartulovićem, Kršićem, Maksimovićevo in drugimi, dalje Bolgari, ki so poleg Čehov prišli v največjem številu in sta jih vodila Kostov in Konstantinov in med katerimi so bili Dora Gabe, Rajčev, Canev, Janeva Stella, Razcvetnikov, Bagrjana itd., ter Poljaki z Nalkowsko, Kuncewiczovo in Parandowskim na čelu. Na večerih pa tudi na zborovanjih smo pogrešali znanih čeških katoliških pisateljev Durycha, Zahradnička, Čepa, ki so baje odklonili članstvo pri PEN-u oziroma niso bili niti povabljeni. V prijateljskem pomenku med člani vseh evropskih narodov je minul večer, ki je zopet pokazal, kako potrebni so taki osebni sestanki med duhovnimi delavci vseh narodov in ras, zaradi česar je PEN-klub potrebna ustanova, kar je še bolj potrdila svečana otvoritev drugega dne v dvorani filozofske fakultete.

Dr. Beneš s predsednikom PEN-a J. Romainsom.

Protektorat nad XVI. mednarodnim kongresom PEN-klubov je prevzel predsednik dr. Beneš, ki je sam član praškega PEN-a, predsedništvo pa min. predsednik dr. Hodža, prav tako član PEN-a, kar je vsekakor značilno za češkoslovaške politike, ki se vsi pečajo tudi s pisateljevanjem. Saj je tudi župan dr. Zenkl član in zun. minister dr. Krofta. Zato imajo tudi še posebej vso legitimacijo govoriti na PEN-klubu, ki ga je otvoril min. predsednik *dr. Hodža* z značilnimi besedami: »Če se ima komu čsl. država zahvaliti za obnovljeno politično svobodo, je to literatura prav tako kot armada. Literatura je v pravem smislu besede tvorila narod in mu budila zavest svobode mišljenja, človeškega dostojanstva in neugasljive žeje po pravici.« Vžigal je, ko je poudarjal, da jih sprejema v »državi, ki se danes zaveda nenadomestljive cene narodne in državne svobode ter demokratičnega sistema, v državi, ki smatra za veliko svoje poslanstvo, organizirati na tem koščku Evrope sodelovanje konstruktivnih nacionalizmov ter nadomestiti narodnostne boje s sodelovanjem v skupni in nerazločljivi usodi.« Minister prosvete *dr. E. Franke* je pozdravljal kongres na tleh *prve srednjeevropske univerze* v imenu narodne prosvete, poudarjajoč pomen branja, svobodo misli in izmenjavo kulturnih dobrin med narodi: »prepričan sem, da bodo umetniki vedno delali, da bi se narodi mogli sporazumeti in da svetovna kulturna višina ne bo trpela škode.« Zanimiv je bil pozdrav in odgovor predsednika PEN-a, francoskega pisatelja *Julesa Romainsa*, znanega humanističnega pisatelja, o katerem smo že brali, da išče poti k religioznemu gledanju sveta v bližini katoličtva, saj prav ena zadnjih knjig nosi naslov »Iskalci cerkve«. To omenjam posebno zato, ker je tudi s predsedniškega mesta ob slavnostni otvoritvi zborovanja poudaril predvsem delo *katoličtva za sporazum med narodi* in ljudmi in celo s tako simpatičnimi besedami, da me je pozneje pesnik Hora opozoril: »Saj je to vaš konvertit.« Toda v nobenih časopisih nisem mogel zaslediti doslovnih besed tega značilnega govora, ki sem ga samo bežno in površno razumel, niti v katoliških »Lidovih listih«, niti drugje, le prijatelj Hora, kot urednik »Českega slova« je opisal ta pasus z besedami *»Romains je našel toplo sodbo o katoliški cerkvi, katere hipno uničenje bi obenem uničilo vse nravne in čuvstvene vezi, ki še obstojajo med narodi«.* Poudarjal pa je Romains vse tiste institucije, ki imajo nadnacionalen pomen in ki zato lahko vežejo narode med seboj. Odločno je odklonil, da bi se PEN mešal v politiko, dasi zopet ne more mirno prenašati, da so njegovi člani internirani — kot predsednik avstrijskega PEN-a Auerheimer (ki je prav tedaj umiral v koncentracijskem taboru) —, ter ne more gledati, *kakšna* je vojska v Španiji in na Kitajskem. Kot pozdrav Čehoslovakom, gostiteljem, je sicer svetoval, naj bodo *pravični do velikodušnosti* in naj store vse, da ohranijo mir, toda s simpatijami so bile sprejete besede, ki jih je govoril nato, obrnjen k min. predsedniku: »Bili bi zelo ponosni na to, če bi imeli zavest, dragi čsl. prijatelji, da vam je naša prisotnost v tem trenutku vsaj malo v oporo in v pripomoček k temu, da bi imeli občutek, da svet vašo situacijo zelo pozorno zasleduje in da nikakor ni pripravljen ukloniti se pred brutalno silo... in bomo srečni, če bodo končno naši spomini na Prago združeni z mislijo, da se je tega lepega junija 1938 začela za Češkoslovaško nova doba napredka v miru in pokoju!« S temi besedami, ki jim je sledilo veliko odobravanje vseh številnih zastopnikov pisateljev vsega sveta, se je otvoritev zaključila. In s temi besedami in s poudarkom rastoče potrebe PEN-klubov v svetu, bi tudi jaz rad končal svoj potopis enega tedna, ko bi ne čutil še posebno prijetne dolžnosti zahvaliti se za gostitev, ki sem je bil ves ta čas deležen, trgovinskemu ministrstvu v osebi g. ministrskega svetnika dr. Partla ter g. dr. Podhajskemu za prijazno vodstvo po teh lepih krajih. td.

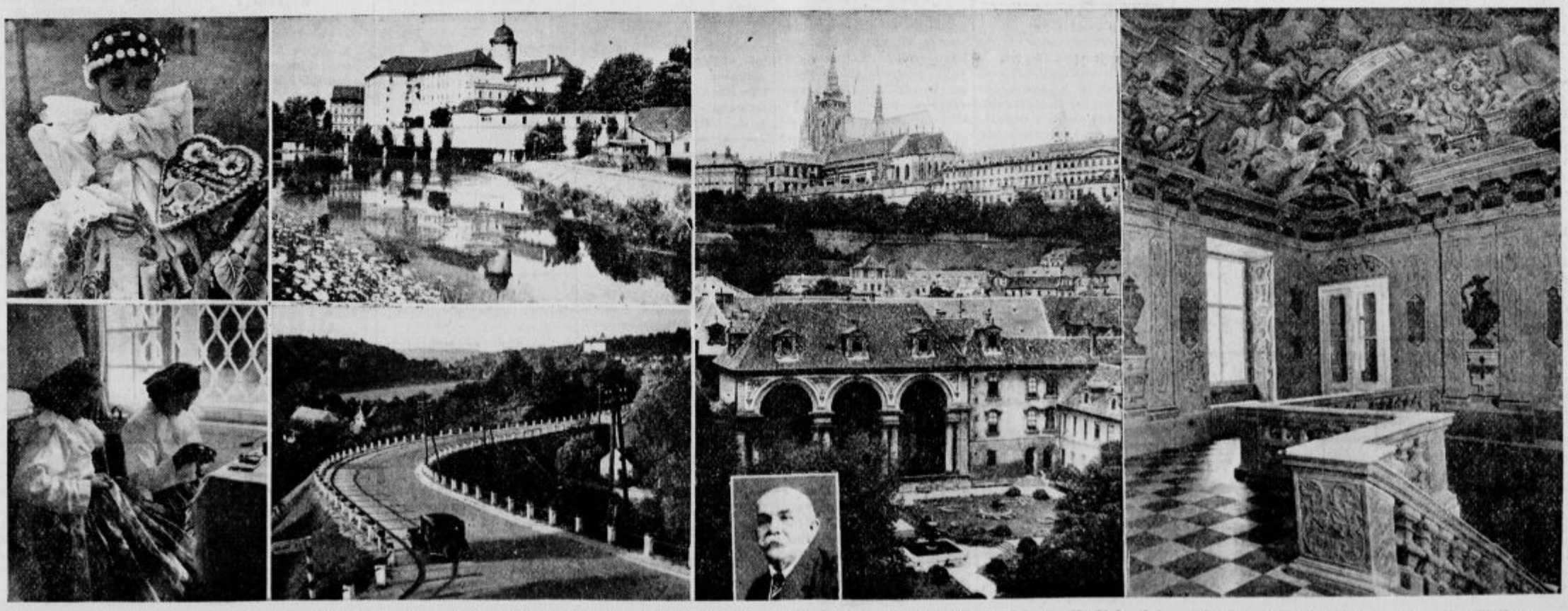

Stopnišče na magistratu v Brnu. — Narodna noša z Moravske Slovaške (okolica Luhačovic). — Grad kralja Jurija Podjebradskega (Podjebrady). — Spodaj: češkoslovaške ceste. — Vrt Wallensteinove palače v Pragi pod Hradčani, kjer so za goste PEN-klubov igrali na prostem Shakespearjeve dramo »Romeo in Julijac. — Spodaj: Dr. inž. Hraský, graditelj ljubljanske opere.

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda 1 din; ženitovanjski oglasi 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. — Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petitna vrstica po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Absolventka trg. tečaja
išče službe v pisarni. - Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Marljiva« št. 11247. (a)

Absolventka trg. tečaja
se želi izučiti zobotehnike. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Veselje« št. 11248. (a)

Šofer
k tovornemu in osebnemu avtomobilu, s prakso, zmožen kavcije, želi zaposlitev. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 11074. (a)

Gospodična
stara 19 let, z malo maturo in trgovskim tečajem, začetnica, želi zaposlitev kjerkoli. Naslov v upravi »Slov.« pod 10994

Dekle
pridno in pošteno, išče službo kjerkoli pri mali meščanski družini. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11085. (a)

Službo sluge
hišnika, oskrbnika ali kaj podobnega, išče 26-letni fant, priden, vesten in zanesljiv. Naslov v upravi »Slov.« pod 11293.

Gospa z večjim sinom
išče v boljši hiši mesto hišnice ali pa gospodinje k starejšemu gospodu. - Dopise v upravo »Slov.« v Mariboru pod »Zanesljiva in čista« 1080. (a)

Absolvent zadružne šole
samski, vojaščine prost, želi nameščenje v kakšni zadrugi ali manjšem podjetju. Zmožen tudi kavcije. - Drnovšek Rudolf, Potoška 16, Zagorje. (a)

Boljša gospa
z znanjem nemščine — išče mesto gospodinje pri samostojnemu, starejšemu gospodu ali gospej. Ponudbe v upravi »Slovenca« pod »Gospodinja« št. 11244. (a)

Služkinja
vajena kuhe in vseh gospodinjskih del, želi premeniti službo s 1. avgustom. Dopise podružnici »Slov.« Kranj pod »Zanesljiva« 11296. (a)

Uradnica
v težkih materialnih razmerah, vestna, vseh pisarniških del zmožna — prosi plemenite osebe za celo ali poldnevno namestitev. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Življenje« št. 11216. (a)

Upokojenec
zmožen vseh administrativnih ekonomskih poslov - perfekten slovenščine, srbščine in nemščine, želi primerno zaposlitev. - Ponudbe pod »Točen« v upravo »Slovenca« 11156

Boljše dekle
vajeno vsega dela, išče službo v bolnišnici, lekarni, prodajalni, kot natakarica, sobarica ali podobno. - Ponudbe v upravo »Sl.« pod »Delazmožna« št. 11084. (a)

Mesto gospodinje
išče mlada vdova s srednješolsko in trgovsko izobrazbo. Ljubezniva in pridna, poštena, ljubiteljica otrok. Ponudbe v upravo »Sl.« pod »Ugodni pogoji« št. 11154. (a)

Inteligenten mladenič
verziran v računstvu, pisavi, vrtnarstvu, sadjarstvu in sirarstvu - išče kakršnokoli zaposlitev pri boljših ljudeh. - Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Značajnost« št. 10901.

Samski
35 letni fant, zmožen vseh kmetijskih del v poljedelstvu, živinoreji in čebelarstvu - išče stalno zaposlitev kot oskrbnik posestva. - Ima 10 letno prakso. Dopise poslati v upravo »Slov.« pod »Pošten in vesten« št. 11115

Vajenci

Pekovskega vajenca
sprejme takoj pekarna Potokar, Litija. (v)

Vajenko
sprejme salon »Mila« — Tyrševa cesta 7. (v)

Krojaškega vajenca
takoj sprejmem. Jože Cvar, Vidovdanska 2. (v)

Pekovskega vajenca
sprejme Resman, Zgoša pri Lescah. (v)

Vajenca
za krznarsko obrt, sprejme takoj tvrdka Eber, Kongresni trg 7. (v)

Vajenca
za mizarsko obrt, sprejme takoj Hiti, Ižanska cesta 18. (v

Učenka
za modistinjo se sprejme takoj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11279

Pekovskega vajenca
iz dobre, poštene hiše — sprejme takoj pekarna Ciril Tanjšek, Velenje.

Dimnikarski vajenec
se takoj sprejme. Pismene ponudbe v podružnico »Sl.« v Celju pod »Dimnikar«. (v)

Vajenca
za pleskarstvo in slikarstvo sprejme Rotar, Sv. Petra cesta 76. Po zmožnosti takoj nagrada!

16 letni fant z dežele
išče mesto mehanikarskega vajenca z vso oskrbo. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 11261. (v)

Vajenca
za krojaško obrt, pridnega in poštenega sprejmem. Ivan Zvezda, Jesenice. (v)

Vajenca
s potrebno šolsko izobrazbo, sprejmem v špecerijsko trgovino. Jože Kladnik, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14. (v)

Učenka
s štirimi razredi meščanske šole, iz poštene družine, bi se rada izučila v večji trgovini. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Poštenost« št. 11122 (v)

Učenko
za večjo trgovino z mešanim blagom na deželi iščem. Reflektiram le na močno in veliko dekle z dobrimi šolskimi spričevali. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11185.

Vajenko
ki ima veselje za trgovino z mešanim blagom, močno in zdravo, z dežele, ki ima vsaj 2 razr. srednje šole, sprejmem. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10978. (v)

Zaslužek

2.500 din potrebujete
da doma zaslužite mesečno 1000 dinarjev. Pišite: »ANOS«, Maribor, Orožnova. (z)

Zaslužek
nudi večje podjetje upokojencem. Fiksum in provizija. Ponudbe podružn. »Slov.« v Celju pod šifro »Zaslužek«. (z)

Avtotaksi
z dežele ali mesta, naj ponudi najnižjo mogočo ceno za kilometer - za vožnjo po Sloveniji. Ponudbe v upravo »Slov.« pon »Potnik« št. 11250.

1000 dinarjev
in več zaslužite mesečno z delom doma. Pošiljam material, prevzamem gotovo blago. Majhen kapital potreben. Zahtevajte prospekte, priložite znamko za odgovor. »Hemipa« Pančevo, Trg kralja Aleksandra št. 3. (z)

Službo dobe

Pošteno služkinjo
za hišna in vrtna dela, sprejmem. Marija Potokar, Radomlje 27. (b)

Ključavničarski pomočnik
dobro izvežban, se sprejme. Andrej Rozman, ključavničar, Celje. (b)

Kuharico - gospodinjo
pridno, sprejme župnišče na deželi. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 11081. (b)

Dekle
sirota, 15—18 let stara, zdrava, poštena, dobi mesto. Dopise v upr. »Sl.« v Mariboru pod »Razumna« št. 1078. (b)

Pošteno dekle
krepko, v pomoč gospodinji, se takoj sprejme. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Poštenost« štev. 11174.

Perfektno pletilijo
ki zna delati po meri, in šiviljo za pletilstvo, išče za stalno »Luna«, Maribor, Glavni trg 24. (b)

Deklico
za vsa domača dela — sprejmem. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Pridna« št. 11196. (b)

Rudarja vrtal. mojstra
(Bohrmeister, Slovenca, solidno moč - penzionista - z dobrimi referencami sprejme novo podjetje - Ponudbe poslati na »Dubravka«, Zagreb, Ilica 11

Izurjena šivilja
za vsa dela, gre na dom. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Šivilja« 11158.

Krojaškega pomočnika
ki je zmožen voditi samostojno obrt, sprejmem. Frančiška Soklič, Radoče 41, pri Zid. mostu.

Deklo
pošteno, za vsa kmečka dela, sprejmem na boljše posestvo. Plača 150 din mesečno. Klemen, Rogaška Slatina, Sv. Križ.

Mesarskega pomočnika
treznega in delavnega, 18—25 let starega, kateri je bil zaposlen na deželi, takoj sprejme gostilna in mesarija Stiligoj, St. Ilj v Slov. gor.

Viničar
dobi dobro in stalno službo. Pogoj znanje vinogradništva in sadjarstva. Ponudbe podružnici »Sl.« v Trbovljah pod »Viničar« št. 10970. (b)

Mesarskega pomočnika
pridnega, mlajšega, predvsem z znanjem dela na polju, takoj sprejmem. - Naslov v upravi »Slov.« pod št. 11165. (b)

Majerja
zanesljivega in poštenega, zmožnega slovenščine in nemščine, s 5—6 dela zmožnimi močmi, sprejmem 1. novembra. Vprašati pri tvrdki Pugel v Mariboru, Trg Svobode 3

Knjigovodja
popolnoma verziran, z dobrimi spričevali, se sprejme za mlin v ljubljanski okolici. Lahko je tudi upokojenec. Popolna oskrba v hiši. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11189. (b)

Prodajalko
dobro verzirano v trgovini mešanega blaga, z najmanj dveletno prakso, sprejmem s 1. avgustom v lep trg na Štajerskem. Javijo naj se le z dežele. Ponudbe z zahtevo plače v upravo »Slov.« v Mariboru pod »Vestna« št. 1073. (b)

Vzgojiteljica
z maturo realne gimnazije se sprejme k srednješolskim otrokom. — Prednost imajo one, ki so že službovale in ki obvladajo nemški jezik. Nastop 1. septembra. — Ponudbe pod »Goli« poštno ležeče Sv. Janez ob Bohinjskem jezeru. (b)

Mlekarja
strokovnjaka za čajno maslo, iščemo za našo parno mlekarno. — Biti mora starejši kot 25 let in mora tudi dokazati da je odslužil vojake. - Pogoj: stalnost in poštenje v delu. - Kateri reflektirajo na stalno mesto in so samostojni mlekarji, naj pošljejo ponudbe z označbo dosedanjega službovanja in zahtevo plače na Mlekarno Kaufer, Hercegovac. (b)

Izučenega pečarja
stavca in oblikovalca — formarja — iščem za takojšen nastop službe. — Ponudbe na Fr. Lobe, pečarstvo, Slovenjgradec

Stalno službo
dobijo državni upokojenci. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Dobro priporočilo« št. 11225. (b)

Zastopnika
ki bi poleg že imajočega zastopstva prevzel še zastopstvo usnjenih izdelkov, sprejmem. Naslov v upravi »Slov.« pod 11210

Služkinja
vajena vseh gospodinjskih poslov, prvovrstna kuharica, ki obvlada tudi nemščino, dobi mesto. — Ponudbe v upravo »Sl.« pod »Kranj« št. 11104.

Poziv!
Za prodajo malega predmeta, ki ga vsakdo rabi, se sprejmejo preprodajalci v vsaki vasi. - Pri naložitvi 90 din znaša zaslužek 60 din. Za poštenost posla in uporabljivost predmeta jamči osebno in materielno proizvajalec. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Gibljem se rad, če dobro zaslužim« št. 11072. (b)

Inkasanti
inteligentni, dobijo takoj nameščenje pri nakladnem konzorciju, ki dela po vsej državi. - Velike fiksne plače, dnevnice in provizija. Javijo naj se samo osebe, ki odgovarjajo mestu. Kavcija najmanj 1000 din. Delavni krog, kjer stalno bivate, in okolica. Pismene ponudbe na »Propaganda« d. d., Zagreb, Jelačičev trg 5 pod K. B. S. (b)

Korespondent
za slovenski, hrvaški in nemški jezik, perfekten v vseh treh jezikih, s trgovsko akademijo, vešč tudi ostalih trgovskih pisarniških poslov, s prakso, dober strojepisec — dobi mesto v velikem industrijskem podjetju. Ponudbe z zahtevki in prepisi spričeval v upravo »Slov.« pod »Ambicija« št. 11095. (b)

Dobro šiviljo
sprejmem za teden dni na dom. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11213

Postrežnico
sprejmem. Dnevno od 7 do 2. Poizve se: Logar, Sp. Šiška, Aljaževa 17.

Več šivilj
za moško perilo sprejme »Jugorublje«, Novi Sad, Sremska ulica 11. (b)

Kuharico
perfektno, z dobro plačo takoj sprejmem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11181. (b)

Šoferja
izučenega tudi čevljarja, sprejme takoj za stalno službo Grilc & Komp., čevljarstvo, Novo mesto.

Kravar
dober molzač, samski — dobi stalno službo. Graščina Anderš, Murska Sobota.

Sprejmemo
tri popolnoma perfektne zgibalce (falcerje), in blanširerja na stroju. — Osječka tvornica koža, d. d., Osijek. (b)

Zastopnika
proti fiksumu in proviziji sprejme domača vpeljana zavarovalnica. - Ponudbe podružnici »Slov.« v Celju pod šifro »Zastopnik«

Mlajšega ključavničarja
za vodstvo delavnice z vlogo 25.000 din - takoj sprejmem. Ponudbe pod »Delo« v upravo »Slov.« št. 11264. (b)

Kuharja
prvovrstnega, samostojnega, za veliko gostilniško podjetje, takoj sprejmemo. Cenj. ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Ljubljana 4« št. 11228.

Saldokontista
zmožnega, s prakso — sprejme večje industrijsko podjetje v Kranju. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Saldokontist«

Krojaškega pomočnika
sprejmem takoj. Arnšek, krojač, Hrastnik. (b)

Krojaškega pomočnika
takoj sprejmem. Diacci Fr., krojač, Sv. Jedert, Laško. (b)

Postrežnico
vešča kuhe, išče družina za ves dan. Linhartova št. 7. (b)

Šoferja
sprejmem kot družabnika k avtotaksiju. Ponudbe v podružnico »Slovenca« v Celju pod značko »Letovišče«. (b)

Majerja
s štirimi delavnimi močmi, pridnega in dobrega, sprejmem za moje posestvo v St. Ilju. - Vprašati od 9—11 v pisarni Miovič, Aleksandrova c. 57.

Dekle
starejše, zanesljivo, vešče v gospodinjstvu, ljubiteljico otrok, krščansko - sprejmem. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Mogoče šivilja« 11295.

Boljše dekle
katera zna dobro, samostojno kuhati, z letnimi spričevali, iščem za 1. ali 15. avgust. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »1000« št. 11245. (b)

Pouk

Za popravne izpite
pripravlja srednješolce profesorska kandidatinja. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Večletna in uspešna praksa« št. 11214

Abiturient
klasične gimnazije, želi instruirati za popravne izpite. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11171

LETOVIŠČA

Letoviščarji!
Oddam takoj 1—3 opremljene sobe in kuhinjo, tik Sodražice. — Poizve se: Janševa 2, »Vinotoč«, Šiška. (L)

Letoviščarji!
Posetite letovišče Žiri ob italijanski meji. Lega 500 m nad morjem. Dnevna avtobusna zveza. Zahtevajte prospekte! (L)

V mirnem kraju
na Gorenjskem, v bližini železn. postaje, se išče za daljšo dobo za 2 osebi popolna oskrba. Ponudbe s ceno v upravo »Slov.« pod šifro »Letovanje«.

Ženitbe

Državni uradnik
išče sebi primerno družico, staro 35—45 let, z gotovino 50—80.000 din. Slika zaželjena. Ponudbe v upravo »Slov.« v Mariboru pod šifro »Vdovec« št. 1075. (ž)

Hišno posestnico
fino, premožno, popolnoma neodvisno, pri ca. 50 letih, želim poročiti. Imam 250.000 dinarjev gotovine in trgovsko prakso. Dopise upravi »Slovenca« pod »Odkritosrčna« št. 11187. (ž)

Zaradi otvoritve trgovine
iščem značajno življenjsko družico 26-33 let, s primernim premoženjem. Le resni dopisi s sliko, ki se vrne, naj se pošljejo v upravo »Slov.« pod »Dobra žena« št. 11070.

26 let star fant
prikupne zunanjosti, posestnik in trgovec, v idiličnem kraju Kranjske, na deželi, blizu železnice, bi se rad seznanil v svrho prevzema posestva in trgovine z brihtno in podjetno trg. pomočnico, katera poseduje nekaj kapitala. Ponudbe v upr. »Slov.« po možnosti s sliko, katera se vrne pod šifro »Blago srce« 11077.

Iskreno dušo
dobrosrčnega inteligenta, sigurnega položaja, 37 do 44 let, želi spoznati situirana, zdrava in neoporečna uradnica. Samo resne dopise v upravo »Slov.« pod »Slovenka« št. 11321. (ž)

Posestva

Tristanovanjska hiša
z velikim vrtom v lepem kraju, ugodno naprodaj. Zg. Šiška 14, Podhribom.

Dve hiši
v Višnji gori ugodno naprodaj. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Višnja gora« št. 10979. (p)

Za lire v Italiji
kupim manjšo posest v Sloveniji. - Ponudbe na: Peternel, Celje, Sp. Hudinja. (p)

Šeststanovanjsko hišo
v bližini kolodvora, prodam. Čisti donos 17.000 din. Naslov v upr. »Sl.« v Mariboru pod št. 1079.

Hišo z vrtom
kupim takoj z gotovino. — Popis in navedbo cene poslati upravi »Slovenca« pod št. 11186. (p)

Vinogradno posestvo
srednje, kupim. Ponudbe z navedbo cene v upravo »Slovenca« pod »Vinogradno posestvo« 11266

Hišo
dvo- ali tristanovanjsko, kupim. Prevzamem tudi večjo hipoteko. Cenjene ponudbe poslati v upravo »Slov.« pod št. 11110. (p)

Posestvo
30 oralov, Grlava, gorice Jeruzalem, prodam z inventarjem. Poslopja zidana, nova. - Anton Makovec, Grlava, p. Križevci. (p)

V Brežicah in okolici
so naprodaj hiše, krasna stavbišča, vinogradi, sadovnjaki in gozdovi ter zaokroženi deli Attemsovega veleposestva. - Pojasnila pri inž. Miklau Otmar, Brežice. (p)

Posestvo
za 8 glav živine, gospodarsko poslopje, v dobrem stanju, naprodaj. - V hiši je že vpeljana gostilna. - Angela Okorn, Rašica 17, p. St. Vid n. Ljubljano. (p)

Redka prilika!
Proda se takoj veliko podjetje - gostiteljski posel: restavracija, kavarna, bar. Milijonski promet, v centru Zagreba, najlepša točka. - Ugodni pogoji. Ponudbe pod »Prilika« na Publicitas, Zagreb. (p)

Naprodaj:
25 oralov kmečkega, dobro obdelanega posestva, z zidanim hišnim in gospodarskim poslopjem, ob banovinski cesti, oddaljeno od mesta Ptuja 10 km in do najbližje žel. postaje 3 km. Plačilni pogoji ugodni. — Dalje je naprodaj novo zidana hiša s 23 ari zemlje, v bližini župne cerkve Sv. Vid (zveza s poštnim avtobusom). - Plačilni pogoji ugodni. - Poizvedbe v odvetniški pisarni dr. Visenjaka v Ptuju. (p)

Restavracijo
s sobami za tujce, na kolodvoru, najlepši kraj dravske banovine, arondirano zemljišče, vrti, sadonosnik, njiva, 3 in pol orala, vse v najboljšem stanju ter z različnimi pridelki zasejano — izredno ugodno prodam ali oddam tudi v najem. — Obilen gostilniški živi in mrtvi inventar. Odda se le zaradi visoke starosti posestnika. Glavni pogoj je oskrba in priključek k pošteni, dobri rodbini. - Lahka plačila. - Ponudbe v upravo »Slovenca« v Mariboru pod »Poštenost« št. 1077.

Vila
nova, enonadstropna, naprodaj. Vprašati: Ilirska št. 29-I. (p)

Davka prosto posestvece
v Rožni dolini, donašajoče 24.000 din, prodam za 200.000 din. Naslov v upravi »Slovenca« pod št 11277.

Vilo
z najmanj 6 sobami — vzamem takoj v najem. Ponudbe s popisom in ceno v upravo »Slovenca« pod »Vila« št. 10950. (m)

Naprodaj krasno posestvo
za 12 glav živine, krasni vinogradi in gozdovi. Vse obdelano ter se proda z vsemi pridelki takoj. Pismene ponudbe upravi »Slovenca« pod »Ugodno« št. 10733. (p)

Večstanovanjsko hišo
enonadstropno, v okolici Ljubljane, v industrijskem kraju, ob državni cesti in kolodvoru, pripravno za obrt, proda Hafner, Škofljica. (p)

Javna dražba
hiše Trubarjeva ulica 2 bo dne 27. julija. Interesenti dobe točne informacije dnevno od 2 do 3 pri posestniku v Trubarjevi ulici 2, I. nadstr. (p

Parcela
skupno ali razparcelirana, v izmeri ca. 8000 m², naprodaj. Lega ob novi državni in banovinski cesti. Pogoji ugodni. Elektrika, vodovod poleg. Poizve se: Vižmarje 100.

Krasna nova vila
enonadstropna, večstanovanjska, vse moderno izdelano, 1000 kv. m. vrta, naprodaj za 120.000 din. Poizve se pri postaji v restavraciji D. M. v Polju pri Ljubljani. (p)

Enostanovanjska hiša
z elektriko, vrtom, sadnim drevjem, vinsko trto, 10 minut od postaje — ugodno naprodaj. Šnuderl - Orehova vas 55, Slivnica pri Mariboru. (p)

Hišo
z dobro vpeljano meščansko gostilno s krasnim vrtom, v večjem obmejnem mestu, na najbolj prometni točki, prodam brez posredovalca. Ponudbe upravi »Slovenca« Maribor pod »Ugodno« št. 1082. (p)

Velika trgovska hiša
v Ljubljani na Šentjakobskem trgu, se bo prodajala na javni dražbi, dne 27. julija t. l. pri okrož. sodišču v Ljubljani. - Informacije daje Mestna hranilnica v Novem mestu. (p)

Ugodna prilika!
Prodam poslopje 20 x 10, zemljišča 1500 m², uporabno za stanovanje, delavnice ali tovarno, pri gl. cesti in postaji. Plačljivo v gotovini, s hipoteko in knjižico. Izve se v upravi »Slov.« pod št. 11086. (p)

Hiša
nova, visokopritlična, moderne in masivno izdelana, sadonosnik, trta, z 1820 m² zemljišča, v bližini postaje Slivnica — poceni naprodaj. - Informacije: Maver, Nasipna št. 79, Pobrežje pri Mariboru. (p)

Trgovska hiša
prvovrstna, v Mariboru, s tremi orali zemlje, ležeča ob zelo prometni cesti, za vsako obrt sposobna, pod ugodnimi pogoji naprodaj. - Vprašati v pisarni advokata dr. Hojnika, Maribor, Aleksandrova cesta. (p)

Posestvo
pet minut od farne cerkve, sestoječe iz nove hiše, gospodarskih poslopij, sadnega vrta, štirih njiv, dveh travnikov, dela gozda ter vinograda — ugodno naprodaj. Event. se proda tudi po parcelah. Interesenti naj se obrnejo na naslov: Jožefa Vene, St. Jernej, Dolenjsko. (p)

Globoko znižane cene

vsemu poletnemu blagu za moške in damske obleke ter perilu pri tvrdki

F. I. Goričar

Ljubljana — Sv. Petra cesta št. 29 in 30

Na zalogi zelo velika izbira raznih ostankov

Prodamo

Kislo zelje
novo, prvovrstno, v sodčkih, dobavlja po naročilu G. Erklavec, Ljubljana, Kodeljevo, Povšetova 47. Tel. 25-91. (1)

Špecerijsko trgovino
z zalogo in inventarjem, prodam, najemnina nizka - pri šoli. Potrebna gotovina 18.000 din. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Gotovina« 11155.

MALINOVEC
pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan - se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. PICCOLI, Ljubljana, nasproti »Nebotičnika«.

Prodam zbirko
raznih nemških, večinoma znanstvenih knjig. - Kdor se zanima, naj piše po seznam. Kotar Anton, Pleterje, p. Št. Jernej na Dolenjskem. (1)

Zajamčeno kaljivo, lepo, čisto semensko ajdo
oddaja po ugodni ceni tvrdka
A. Volk
Ljubljana, Resljeva c. 24

80 koles
prvovrstnih, popolnoma novih in več rabljenih - prav poceni naprodaj pri »Promet«, nasproti križanske cerkve) (1)

Cviček
pravi, dolenjski, dobite pri
Centralni vinarni v Ljubljani.
Telefon štev. 25-73

Stedilnike iz jekla — rje proste, kromirane, železne, vseh velikosti, brzoparilnike, gnojn. črpalke, vrtne ograje po najnižjih cenah pri
Ciril Podržaj
Ig št. 147 pri Ljubljani.

Vsa lahka letna oblačila
si nabavite najceneje pri Preskerju, Sv. Petra c. 14.

Strešne plošče
(iz kamna), poceni prodam. Jožef Jenko, Mavčiče št. 8, p. Smlednik.

Brivnica
dobro vpeljana, zaradi bolezni naprodaj. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Ugodno« št. 10972.

Kislo zelje
novo, prvovrstno, in domači malinovec, vsako množino — dobavlja po konkurenčni ceni Homan, Sv. Petra c. 81. Tel. 35-39

Medeno pecivo
in razne okinčane čedne izdelke - nudim cenjenim trgovcem, sejmarjem in občinstvu. — B. Grah, medičar, Kolodvorska ul. št. 35, nasproti gostilne »Pri starem tišlerju«. (1)

Svetovno znane nemške znamke
»BRENABOR« dvokolesa
petkrat kromirana in odporno emajlirana, z nezlomljivim okvirjem dobite po ugodnih obročnih odplačilih pri tvrdki
KLEINDIENST & POSCH
Maribor, Aleksandrova 44.

Dekleta!
Partija prvovrstnih šivalnih strojev »Singer«, »Pfaff« in drugih pogrezljivih z 20 letno garancijo in ugodnimi plačilnimi pogoji po izredno nizkih cenah naprodaj pri »Promet«, nasproti križanske cerkve. (1)

Žage
remscheidske gaterice — vodne, tračne, kakor tudi vse vrste orodja in okovja si nabavite ugodno pri
»JEKLO«
Stari trg.

Kolesa šivalne stroje
najboljših tovarn, kupite ceneje kot kjerkoli drugje le pri tvrdki
Plevel v Preski pri Medvodah
Zapomnite si: tvrdka Plevel obstoji že 28 let, vodi le najboljše blago, ima najnižje cene ter strokovnjaško postreže!

Ladja
naprodaj. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 11126.

Vrtne stole
zložljive, nove, poceni proda Tribuč, Tržaška c. 42, telefon 26-05. (1)

Cvetlični med
domač, zdravilni, nudi najceneje J. Menart — Domžale. (1)

Ajda za seme
po nizki ceni naprodaj. Vprašati pri podružnici »Slovenca« Ptuj. (1

Dve zlati verižici
lepi, ugodno prodam — Trafika nasproti hotela Strukelj. (1)

Šivalni stroj
nov, pogrezljiv, poceni naprodaj. Hermes, Stari trg 21-I. (1)

Lepo, črno ajdo
zgodaj zorečo, čisto — proda Anton Černe, Šiška. (1)

Stelaže in pulte za trg.
skoraj nove, belo pleskane, prodam. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11234. (1)

Za potovanje potrebujete
kovčege, nahrbtnike, aktovke, kopalne torbice - itd. Dobite jih v veliki izbiri pri Ivan KRAVOS, Maribor, Aleksandrova 13

Sortirana vina
prvovrstna kvaliteta (letnik 1937), iz lastnega vinograda — proda večjo množino: Freudenreich, Podlehnik pri Ptuju. (1)

Vino
iz lastnega vinograda, staro in novo, od raznih plemenitih vrst, zajamčeno prirodno, odličnega okusa, 300 hektolitrov, event. tudi v manjših količinah — proda Stevan Pellegrini, Zemun, Kralja Aleksandra 12. (1)

KOLESA
najnovejši letošnji modeli v največji izberi naprodaj
po neverjetno nizkih cenah
Nova trgovina
Ljubljana - Tyrševa cesta 36
(nasproti Gospodarske zveze)

Originalna franc. kolesa
Peugeot Paris
Model: »Tour de France« Prvovrstna izdelava, material, lak in krom; dospela v mehanično delavnico, Ljubljana, Tyrševa cesta 84. V zalogi tudi druge znamke. —

Resnico govoré, ko trdijo, da prodajamo najboljša in najcenejša
kolesa
rezervne dele in
motorna kolesa.
Velika izbira!
Splošna trgovska družba
z. o. z.
Št. Vid nad Ljubljano

Ajdo za seme
sivo in črno nudi Sever et Komp., Ljubljana. (1)

Mreže za postelje
najceneje pri Andlovic, zaloga pohištva, Komenskega ulica 34. (1)

Madonno
in druge oljnate starinske slike proda Tribuč, Tržaška cesta 42, telefon 26-05. (1)

Brivsko-frizerski salon
dobroidoč, na prometnem kraju v Ljubljani, ugodno naprodaj. - Naslov v upravi »Slovenca« 11209.

Prodam
1 pisalni stroj in pisalno mizico s stolico, 1 del turške opreme. A. Grebenc, nakup in prodaja vreč, Tyrševa 36. (1)

Vreče
vseh vrst, za moko, otrobe, bale za fižol, za oglje - najceneje pri A. Grebenc, Tyrševa c. 36, Ljubljana. (1)

Kolesa, šivalni stroji
prvovrstnih znamk Dürkopp, Anker, Vesta in otroška kolesa, prodaja najceneje Triglav, Resljeva 16. (1)

Za jesensko setev
koruzo, grahoro, ajdo in rdečo deteljo ter gorenjsko repo, dobite v najboljši kakovosti pri tvrdki FRAN POGAČNIK, d. z o. z. v LJUBLJANI, Tyrševa (Dunajska) 33 v JAVNIH SKLADIŠČIH

ZADNJI ČAS . . .
JE, DA SI NABAVITE NAŠE PRVOVRSTNE
mlatilnice
LASTNEGA, DOMAČEGA IZDELKA
ZAHTEVAJTE PONUDBE

A. KREMŽAR
STROJNO PODJETJE — DELAVNICA POLJEDELSKIH STROJEV
ŠT. VID NAD LJUBLJANO

Cement
betonsko železo in ves stavbni material priporoča poceni železnina Koutny, Medvedova 28. (1)

Kompletno sobo
iz orehove korenine, kuhinjo, žensko kolo, malo rabljeno, prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11278. (s)

Prosv. društva - pozor!
Prodam kompletno zvočno kino-aparaturo v najboljšem stanju po zelo nizki ceni in ugodnimi plačilnimi pogoji. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Zvočna kino-aparatura« št. 11290. (1)

Auto-motor

Harley Davidson
malo vožen, proda Vladimir Pečnik, Ljubljana, Dalmatinova 10. (f)

Motor »BSA«
prodam ali zamenjam za lažjega ali tudi za drva. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 11195. (f)

Chassijo
rabljenega tovornega avtomobila, 3—5 ton, po možnosti z Vollgumo — kupi Hugo Weiss, Čakovec, Medjimurje.

Diesel
rabljen, tovorni, originalno 4 in pol tonski, 95 KS — v brezhibnem stanju, proda Automontaža d. d., Ljubljana — Pražakova 13. (f)

Motor 200 ccm
angleški stroj, - ugodno prodam zaradi odpotovanja. Se vozi brez izpita. Naslov se poizve v trafiki Tyrševa cesta 37 b.

Štirisedežni Diato
odprt, z usnjem tapeciran, v dobrem stanju — naprodaj za 7000 din. Poizvedbe: Beka, Opel zastopstvo, Celovška c. 38, Ljubljana. (f)

Denar

Želim pristopiti
kot družabnica k trgovskemu podjetju, ki je v ženskih rokah. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 11042

Bančno kom. zavod - Maribor
Aleksandrova cesta št. 40
kupi takoj in plača najbolje
HRANILNE KNJIŽICE bank in hranilnic
VREDNOSTNE PAPIRJE
3% obveznice, bone ter srečke, delnice itd.
VALUTE VSEH DRŽAV
PRODAJA SREČK
državne razr. loterije.

Pozor!
Za ustanovitev veleprodajalne iščem družabnika. Ponudbe v upravo »Sl.« pod »Bodočnost« 10942.

Vložno knjižico
Hranilnice in posojilnice v Št. Vidu nad Ljubljano kupim. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Gotovina« štev. 11176. (d)

HRANILNE KNJIŽICE 3 ODST. OBVEZNICE VREDNOSTNE PAPIRJE VOJNO ŠKODO vnovčuje
po najvišji ceni in proti takojšnjemu izplačilu
Koncesijonirana trgovska agentura za bančne posle
AL. PLANINŠEK
LJUBLJANA
Beethovnova 14 - Tel. 35-10

Dolgoročna posojila
na ugodne mesečne obroke nudimo vsem državnim nastavljencem, upokojencem in zasebnikom. Vse informacije pri našemu pooblaščencu F. L. Klement, Ljubljana, Gosposvetska cesta 10. (d)

Trgovsko podjetje
staro, dobro vpeljano, v centru Slovenije, z letnim prometom do 6,000.000 din - katero deluje samo engros - ima velik delokrog, sprejme sodelujočega družabnika s ca. 500 do 600.000 din kapitala. Družabnik bi čez vse denarne transakcije sam razpolagal, istotako čez blagovno zalogo, tako da bi bila njegova vloga krita s 100%. - Ponudbe ozir. predloge v upravo »Slov.« pod šifro »Sigurna naložba kapitala« št. 11088. (d)

Vložno knjižico
Zadružne zveze kupim. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Staro dobroimetje« št. 11177. (d)

Prireditve

Mnogo zabave v nedeljo
dne 17. in v ponedeljek, dne 18. julija na žegnanju v Tomačevem v staroznani gostilni pri Kovaču. Vabi Gorjanec. (h)

Vnajem

IŠČEJO:
Lokal
pripraven za mehanično obrt, v centru, iščem. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 11273. (m)

ODDAJO:
Trgovski lokal
mešanega blaga, s stanovanjem, se odda. — Sv. Križ nad Mariborom.

Gostilno
blizu kolodvora, prodam ali oddam. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 11281.

Lep, velik lokal
z dvema prostoroma, oddam za galanterijo, specerijo ali trgovino s stroji. Celovška 85. (n)

Podeželska gostilna
v bližini rudnika, se odda v najem. - Naslov v vseh poslovalnicah »Sl.« pod št. 10989. (n)

Trgovino z meš. blagom
oddam v najem. Primerno za samsko osebo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11090. (n)

Trgovski lokal
z vsem inventarjem, na prometnem kraju, oddam v najem. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 11129. (n)

Gostilniške prostore
na prometnem kraju v Ljubljani in hlev, takoj oddam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11200.

Delavnico
v izmeri 250 kv. m. za večjo obrt, na Šmartinski cesti, oddam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11283. (n)

Pekarna
v letoviškem mestu se odda zaradi smrti v najem. Reflektanti naj pošljejo ponudbe v podružnico »Slov.« v Celju. (n)

Dobroidoča trgovina
v industrijskem kraju na Gorenjskem, poleg velike tovarne, se odda v najem ali proda. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Redka prilika« št. 11112

V centru Bleda
na najbolj prometni točki, takoj oddam zaradi preselitve specerijsko in delikatesno ter galanterijsko trgovino. - Pogoj: prevzem blaga in inventarja. Ugodni plačilni pogoji. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Velik promet« št. 11289. (n)

Stanovanja

IŠČEJO:

Sedemsobno stanovanje
s pritiklinami, vzamem v najem. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Stanovanje« št. 10949. (c)

Enosobno stanovanje
v sredini Ljubljane išče državna upokojenka. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »300« št. 10208. (c)

Trisobno stanovanje
po možnosti s kopalnico in vrtom, iščem v bližini podkovske šole. Ponudbe na šolo. (c)

Dvosobno stanovanje
s pritiklinami, najraje v bližini centra - iščem za takoj. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Prijeten dom«. (c)

ODDAJO:

Enosobno stanovanje
oddam dvema starejšima osebama (upokojencu). Ž Močnikova 13.

Dvosobno stanovanje
s pritiklinami, oddam s 1. avgustom. Pod Ježami 19, Moste. (č)

Dvosobno stanovanje
s kopalnico oddam s 1. septembrom mirni stranki. Ogleda se od 16—18. ure. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 11194 (č)

1- ali 2-sobno stanovanje
oddam — blizu tovarne »Stora«. Poizve se v mlekarni Vošnjakova 4, ali v gostilni Kratky v Št. Vidu od 16—18 pop. (c)

Trisobno stanovanje
deloma ulično, sončno in čisto, na Gosposvetski c. št. 10-III., oddam s 1. avgustom. Informacije pri hišnici. (č)

Enosobno stanovanje
in kuhinjo brez stedilnika oddam samo dvema osebama takoj ali s 1. avgustom za 200 din. — Vel. Čolnarska ulica št. 15, Grebenc. (č)

Samsko stanovanje
garson, sončna lega, mirna ulica, v centru mesta, takoj oddam. - Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Komfortno in čisto« št. 11286. (č)

Štirisobno stanovanje
komfortno in sončno, v mirni ulici in v centru mesta — oddam mirni stranki. Ponudbe v upr. »Sl.« pod »Lahko takoj« št. 11287. (č)

Stanovanje
na Jesenicah nudim dotičnemu, ki mi posodi 15.000 din za dograditev hiše. Informacije pri podružnici »Slovenca« na Jesenicah. (č)

Čitajte in širite »Slovenca«

Stefan Žeromski: 17

Zvesta reka

Gospodična Salomeja je že mislila, da se ne vrne več. Mraz mi odnehal. Brila je ostra burja. Njeni valovi so se vili in ječali krog sten in oglov neme in črne krčme. Bila je temna noč brez zvezd. Naposled so zaškripala rahlo vrata, ki so vodila na dvorišče, in mala Ryfka je stopila čez prag. Previdno je priprla vrata in prisluhnila, če prihaja kdo za njo. Ko se je prepričala, da ni nihče slišal ali opazil, ko je odprla vrata, je šinila k zidanemu hlevu, odprla vrata, nato pa še vozarno. Gospodična Salomeja je stopila v hlev in se približala konjem. Nezaupno so hrzali in topotali v temi z nogami. Pogladila jih je z roko po glavah in spoznala, da so opremljeni z izborno in celotno vprego, in nared, da lahko krenejo za vsak primer takoj na pot. Konji so bili visoki, očividno dobro krmljeni in negovani; nemirno so se kretali na mestu in besno metali glave nazaj. Preiskala je z rokama sklepe na uzdah, komate, jermenje in vože. Zauzdala je dva izmed konj in ju odpeljala iz hleva. Ryfka pa je medtem privlekla iz vozarne male, neokovane, prave židovske sani. In vpregli sta konja vanje. Ko je gospodična že sedela na vozu spredaj, je prinesla Ryfka iz vozarne še naročaj sena za konje na potu in ga vrgla zadaj na sani. Potem je zaklenila urno hlev in vozarno ter šinila kot črn netopir nazaj za hišna vrata, ki jih je polagoma zaprla. Gospodična Salomeja je previdno nategnila vojke in korakoma speljala konja iz dvorišča na plano; nato pa ju je pognala proti dvorcu. Tam je privezala konja za steber in šla v hišo. Ščepanu je velela, da mora spati pri bolniku ter bdeti pred vrati njegave sobe na oba uhlja. Nato se je oblekla toplo, prinesla kožuh za pod noge, koc za na sedež, in odhitela na voz. Pa je sedla udobno na sani, prijela vajeti in močno ošvrknila konja z bičem. Skočila sta in stekla. Krčmo je obšla preko polja, dospela na shojeno pot pa kar naprej pokala z bičem. Konji so tekli v najostrejši brzini, da so sani kar odskakovale v kolesnicah. V mesto je peljalo dvoje cest. Daljša je šla preko polja, krajša pa bolj po hosti. Cesta »preko hoste«, kot so jo nazivali, je bila zelo nevarna zaradi volkov. Toda sedaj je bila zaradi ljudi bolj varna kot ona preko polja. »Preko hoste« se je šlo po pravi puščobi, posekovju, med grmovjem in ščavjem ter pašniki, naposled pa po globokem, čistem in gostem gozdu. Nemir se je loteval gospodične Mije, ko je prešla puščo in zagledala pred seboj globoki, tihi gozd. Še trdneje se je usedla na snopu slame, uprla noge ob sprednjo desko sani in pričela švrkati ukradena konja pod noge, da sta švigala kot blisk preko dobrave. Do kosti jo je hipoma spreletela zona in objela srce z ledeno skorjo. V ušesih je zabrnelo nekaj kot neznan krik... Preganjajo jo! Pogon! Topot! Kdo se podi za sanmi? Čete, ki se požirajo v divji vojni, sluge nekakšne človeške pravice, ali razbojniki, ki ne spoštujejo zakona, ali zveri, ki se bore z ljudmi? Ničesar ni vedela... In kar na slepo se je zaupala svobodni sili svoje mlade duše in iskrosti svobodnih konj. Gnala je kot vihar. In začudila se je, ko ni videla več gozda na straneh svojega pota... Preletela ga je z neverjetno brzino. Do mesta ni bilo več kot miljo. Dala je konjema oddiha in vozila pazno in previdno dalje. Oči so se ji privadile goste teme in dobro je razločevala kraje, preko katerih je vozila. Prešla je srečno vse ovinke in ovire. S klanca, kjer je stala zidana krčma, je zagledala v daljavi mestne luči. Srce ji je nemirno utripalo. Spustila se je z ravne ceste preko polja izza mitnice in ostro pognala v predmestje. Mimo klavnice, vojašnice, barak in skladišč, opekarne in mlina na veter je zavila na trate pod mestnim parkom ter dospela slednjič po velikih ovinkih do vrta z ograjo, ki se je prišlo ob nji v zakotno ulico. Gospodična Mija je stopila s sani, razuzdila konja, ju pokrila s kocem in jima vrgla povesmo sena, da se nakrmita. Vojke je privezala čvrsto za steber ograje. Nato je stresla krilo, ga pogladila z roko in zavila v ulico. Urno je stopala po temnih stranskih ulicah, ne da bi koga srečala — tja do prostranega trga. Prekoračila ga je brž kar povprek ter skočila pod pristrešje hiše, kjer je stanoval znamenit zdravnik doktor Kulewski, ponos vse gubernije. Ni bilo preveč pozno, ker vežna vrata še niso bila zaklenjena, na stopnicah pa je gorela luč. Gospodična Salomeja pozvoni na vratih v stanovanje. Odprla jih je stara, grbasta služkinja, ki ni prikrivala svojega nezadovoljstva. Izjavila je, da je odšel gospod doktor že spat. Gospodična Brynicka ji stisne v roko menda poslednji denar s prošnjo, naj jo spusti pred slavnega zdravnika. Pustila jo je. Precej dolgo je čakala. Zasenčena svetloba voščene sveče je oblivala krasno pohištvo starega samca, svetnika Kulewskega. Naposled se vrata odpro in na pragu se prikaže zdravnik. Na obritem obrazu se je čitalo očitno nezadovoljstvo. Meril je gospodično s strogim pogledom. Bil je petdesetleten, prijeten, dobro ohranjen viveur, krepak človek, izvrsten zdravnik in najbolj razvpit sladkosnedež v mestu. Nekolikokrat je bil že na niezdolskem dvorcu, kadar so resneje oboleli otroci ali starši. Gospodična Brynicka ga je poznala, ker jo je večkrat zdravil v prejšnjih letih. Zdravnik se je ni mogel precej časa spomniti, toda ker ga je presenetila njena izredna lepota, je postal nekam bolj pokoren in uslužen. Stopil je k nji in se ji poklonil. Gospodična Salomeja mu je povedala svoje ime in sedla na njegovo prijazno ponudbo v fotelj. Zdravnik je postajal vse bolj mehak in pripravljen na usluge. Prešla je na stvar brez vsakega uvoda. Povedala mu je, kaj in kako je. Prosila ga je, naj obleče kožuh, vzame kirurgične pripomočke in se odpelje ž njo. Doktorjev obraz se zresni. Odločno, kategorično odbije. Vstaš, dve milji pota, pa ponoči in po deseti uri, — nikdar! Ne more iti. Žal mu je! Zelo nerodno mu je! Da, to je vsekakor pomilovanja vredna zadeva! Tudi sam je rodoljub in črti stvar globlje nego kdorkoli, morda nihče, toda voziti se, — tega pa nikakor ne more. Dolžnosti ima, množico pacientov v mestu, morda kak sličen primer, morda še celo bolj resen... morda stokrat bolj resen. Gospodična Solomeja ga je poslušala potrpežljivo. Hipoma pa prime zdravnika za roko, s katero je delal kretnje, in jo stisne na svoje ustne. Še več, — spusti se na tla in ga poljubi na koleno.

Zdravnik se zdrzne in umakne.

»Aha, ljubezen torej!« se zasmeje. »Vi ljubite tega borca?«

»Ne. Nego vršim samo to, kar je moja dolžnost.«

»Res? In čemu potem te ponižne prošnje in ta ekstaza v vaših očeh?«

»Ker tako čutim.«

»Vstaši,« je začel tolmačiti, »so izzvali monarhijo na borbo. Norci! Pobalini! In zato morajo poginiti tisoči, kajti to je vojna. Razumete?«

»Razumem.«

»No torej? Če je to vojna, ne more zahtevati poedin človek vse naše pomoči in usmiljenja zase.«

»Vsekakor je tako, toda jaz moram rešiti človeka, ki je bil izročen mojim rokam. Iz boja je prišel pred vežo, in ni vedel, kam bi šel. Oblecite, gospod doktor, kožuh, vzemite priprave in pojdiva, ker čas hiti.«

»Mar res mislite, da pojdem?«

»Jaz ne grem odtod brez vas.«

Zdravnik se je smehljal ter se zagledal v njene iskreče, divne, prekrasne oči, belo čelo, ki je sijalo izpod kožuhovinaste čepice, rožne ustne in nežna lica, ki jih je zaradi toplote v sobi podplula močna rdečica. Prišel je v zadrego.

PROMETNA BANKA D. D. V LJUBLJANI

ki je izplačevala ves čas denarne krize stare in nove vloge brez vsake omejitve, se priporoča za vse bančne posle, katere izvršuje najugodneje. • Nakupuje in prodaja tuji denar po najboljšem tečaju. Daje trgovska posojila. • Vloge obrestuje proste po 4%, vezane do 5%.

Pohištvo

Spalnica

orehova, šperana, skoraj nova, poceni naprodaj. - Poizve se: Piskar, Sv. Petra cesta 52. (š)

Pohištvo

za stanovanje, hotele, penzijone dobite v priznano solidni izdelavi pri

»OPRAVA«

Celovška cesta 50

Spalnice že po 1450 din, kuhinje po 700 din.

Vsa naročila izvršimo točno in tudi po lastnih načrtih.

Modroce

postelje mreže, železne zložljive postelje, otomane, divane in tapetniške izdelke nudi najceneje

Rudolf Radovan

tapetnik - Mestni trg 13

Ugoden nakup morske trave, žime in cvilha za modroce ter blaga za prevleke pohištva.

Moderne spalnice

in kuhinje ter drugo pohištvo po nizkih cenah priporoča mizarstvo Velkovrh, Krakovska ul. 7, pri Emonski cesti št. 13, Krakovo-Trnovo. Sprejema naročila. (s)

Vsakovrstno pohištvo na obroke!

Spalnice od 1600 din
Vrtne sklopne mize 110 din
Sklopni stoli 35 din

Mizarstvo »Sava«

Rožna dolina — c. 4 št. 18

TRGOVINA POHIŠTVA

Nebotičnik - Gajeva ulica

Kupimo

Gajbe

za perutnino, nove ali malo rabljene, kupi Niko, št. Vid nad Ljubljano.

Maline kupim

do 2 vagona ali manj. - Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Denar lahko naprej« št. 11252. (k)

Otroški vozček

globok, dobro ohranjen, kupim takoj. Dolfe Kopecky, Ljubljana, Tabor št. 5. (k)

Bukov gozd

za sečnjo, predvsem v ljubljanskem okraju, kupim. Kos, Ljubljana, Bohoričeva 5. (k)

Enovprežni vozček

(zapravljivček), kupim. - Ponudbe z navedbo cene na naslov: F. Lavrič, Nova vas pri Rakeku. (k)

Dve postelji

kompletni, omaro in kuhinjsko kredenco, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11235. (k)

Različno sadje

kakor n. pr. češnje, bezeg, borovnice in drugo, za žganjekuho - kupim. Ponudbe na Ant. Polanc, Radeče pri Zid. mostu.

Staro zlato, zlato zobovje in srebrne krone

kupujem po najvišjih dnevnih cenah.

A. KAJFEŽ
urar
Ljubljana, Miklošičeva 14

CUNJE

krojaške odrezke, star papir, tekstilne odpadke ter ovčjo volno, govejo dlako (aroveo) — kupi vsako množino

Arbeiter - Maribor

Dravska 15

Rdeče višnje in ribizel

kupujem po najboljši ceni. Adalbert Gusel, Maribor, Aleksandrova c. 39

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah

ČERNE, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3

Živali

Polletnega psa-čuvaja

volčjaka, prodam. Potokar Marija, Radomlje 27

Kobilo

pridno, sposobno za vsako vožnjo, proda posestnik Caf, Pobrežje, Ob Dravi 1. (j)

Prodam telico

pincgavske pasme, lepo, staro 16 mesecev, močno, ki je od krave prvovrstne mlekarice. Poizve se pri Antonu Grajžarju, Sv. Valburga, Smlednik.

STROJI

Pletilne stroje

skoraj nove, št. 2-80 — 4-80 in 12-80 ter specialne šivalne stroje za trikotažo, poceni prodam. - Naslov v upravi »Slov.« pod št. 11284. (l)

„FORTUNA"

Elektro univerzalni stroj v vsako delavnico! Din 6.800·-

Mizarski mojster Štibelj, Celje, piše:

S hvaležnostjo javljam Vam, da izdelujem vsa stavbena in pohištvena dela na »Fortuni«. Toka porabim približno samo za Din 20·— mesečno. — Ta stroj vsakemu kolegu najtopleje priporočam.

PETER ANGELOV
LJUBLJANA-TYRŠEVA C. 30

Trier čistilnico

malo rabljeno — poceni prodam. Filip Stanovnik, Horjul 34. (l)

Elektromotorje

istosmerni tok, 1—4 kilovatov, kupim. Takojšnje ponudbe s prepisom tablice v upravo »Slovenca« pod »Istosmerni motor« št. 10830. (k)

Mlatilnico

prevozno, pripravne za takojšnji obrat, na zobe, s tresali, reto in trikratnim čiščenjem, po zelo nizki ceni prodam. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10905. (l)

Specijalna delavnica za previjanje in popravljanje elektromotorjev in dinam. Kvalitetni elektromaterijal in elektromotorji svetovnoznane firme »Siemens« vedno na zalogi.

Franjo Perčinlič

konces. elektropodjetje, Ljubljana, Gosposvetska c. 18, telefon 23-71.

Lokomobilo ca. 100 PS

dobro ohranjeno

kupim

Ponudbe z vsem opisom v upravo »Slovenca« v Mariboru pod »Dobra lokomobila« št. 1065.

Entel-stroj

za pletilstvo, dobro ohranjen, kupi »Luna«, Maribor, Glavni trg 24.

Razno

Informacije vseh vrst

brezplačno, sestava prošenj in ugodne kredite za državne in samoupravne uslužbence, daje informacijska pisarna, Slomškova ulica 1. (r)

Informacije

glede vseh vojaških zadev, invalidnine, vojnice itd. daje strokovno koncesionirana pisarna Sever, Ljubljana, Gosposvetska cesta 14. Za pismen odgovor priložiti znamke ali kolek 6 din.

Parkete

vseh vrst izdeluje in dobavlja po nizki ceni Leo Paulin, tovarna parketov in furnirja, parna žaga, pošta Straža pri Novem mestu.

Pletarsko podjetje

Franjo Grenko

Orla vas — Brasovče

se priporoča cenjenemu občinstvu za dobavo vseh v moderno pletarsko obrt spadajočih predmetov: pleteno pohištvo, garniture za verande, sobe, balkone, hotele, kopališča sanatorije, košare za cvetlice, pisarne itd. itd. Postrežba točna, cene najnižje.

KUPUJTE PRI NAŠIH INSERENTIH!

Šolski izletniki

dobijo najcenejše kosilo v gostilni M. Plauc, Maribor, Glavni trg. (r)

IZBIRA NI TEŽKA

kadar je treba določiti časopis v katerem naj oglašuje trgovec ali obrtnik. Vsakdo bo pri tem upošteval list, potom katerega bo prišel zagotovo v stik s najširšimi kupnomočnimi sloji prebivalstva. In to je naš dnevnik »SLOVENEC«, ki ga bere — posebno ob nedeljah — s malo izjemami vsaka slovenska hiša. En poskus Vas o uspehu prepriča.

SOBE

ODDAJO:

Opremljeno sobo

oddam gospodu — Bežigrad 15 (Vila Rezinka).

Skromno sostanovalko

sprejmem. Mestni trg 24, IV. nadstr. Vprašati od 7—8 zjutraj. Cedilnik. (s

Opremljeno sobo

lepo, sončno, oddam solidnemu gospodu. Staničeva 21, Bežigrad. (s)

Brezplačno sobo

opremljeno, oddam akademiku brez sredstev. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11173. (s)

Zelo lepo sobo

parketirano, s posebnim vhodom iz stopnic, oddam takoj. Vprašati v trgovini Tyrševa c. 37.

Opremljeno sobo

s tekočo vodo in lastnim vhodom, oddam solidnemu gospodu, tik tehnike. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 11285. (s)

Glasba

Kromatično harmoniko

prodam. Perc Alojz, Sevnica. (g)

Klavir Bösendorfer

z lepim glasom, nizka cena. Proda Ivan Kacin, Domžale. (g)

Vaš klavir

je sigurno potreben popravila, ne pozabite, da je sedaj čas za izvršitev kakršnegakoli dela. Vsako popravilo Vam izgotovim strokovnjaško z najboljšim inozemskim materijalom in najceneje. Obročno odplačilo.

R. Warbinek,
tovarna klavirja
Ljubljana, Miklošičeva c. 4

Salon-Pianino

krasen s 3 pedalom, prodamo po ugodni ceni. — Ljubljana, Komenskega ulica 26-II. (g)

Klavir

vam strokovnjaško popravi in uglasi izdelovalnica glasbil Dorjath Jakob, Ljubljana, Frančiškanska 3 (nasproti Učit. knjigarne). (g)

Natečaj

Uprava za industrijsko lastnino potrebuje dva inženirja, in sicer: strojnega inženirja, po možnosti z znanjem radiofonije, in tehnološkega inženirja.

Prednost imajo kandidati, kateri obvladajo nemški in francoski jezik.

Kandidati lahko reflektirajo na pripravniško mesto ali največ na osmo položajno skupino.

Kandidati, ki bodo prosili za razpisana mesta, morajo izpolniti vse pogoje iz §§ 3., 4. in 5. zakona o državnih uradnikih.

Prošnjo s potrebnimi dokumenti je treba poslati do vštevši 10. septembra 1938 Upravi za industrijsko svojino, Beograd, Miloša Vel. ul. 14-IV.

Zahvala

Vsem, ki so ob smrti ljubljene tete

Gabrijele Ullmann

sočustvovali, ji poklonili cvetje in ji izkazali pozornost na njeni zadnji poti, izreka iskreno zahvalo

Marija Ramovš in ostalo sorodstvo.

Zahvala

Vsem, ki so ob priliki smrti naše matere, gospe

Apolonije Belcjan

izrazili sožalje, darovali vence in cvetje, iskren: Bog plačaj! Prav tako se zahvaljujemo vsem, ki so spremili našo mater na zadnji poti, posebno čč. duhovščini, gospodu županu ter vsem društvom.

Komenda, 16. julija 1938.

Žalujoči ostali.

✚

Dotrpel je naš dragi oče, soprog, brat, tast in ded, gospod

Anton Adamič

bivši lesni trgovec in posestnik v Spod. Blatu 19

danes ob 6 zjutraj, previden s tolažili svete vere, v starosti 84 let, po težkem 14 dnevnem trpljenju. Pogreb se bo vršil v nedeljo ob petih popoldne na farno pokopališče. Blag mu spomin!

Grosuplje, dne 16. julija 1938.

Žalujoča rodbina.

✚

Naznanjamo žalostno vest, da je umrl gospod

Fran Seršen

trgovec v Ljutomeru
in predsednik nadzorstva Združenja trgovcev

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v ponedeljek, dne 18. julija ob 18 v Ljutomeru.

Ohranimo zaslužnemu tovarišu trajen spomin.

ZDRUŽENJE TRGOVCEV V LJUTOMERU.

ZAHVALA

Vsem blagim srcem, prijateljem in znancem, ki so sočustvovali z nami v težkih urah, ko nam je kruta usoda ugrabila tako nenadno našega

MILKA

vsem darovalcem mnogih vencev in cvetja, vsem, ki so od blizu in daleč prihiteli k zadnjemu slovesu, izrekamo najsrčnejšo zahvalo.

Maribor, Ruše, Gloggnitz, Essen, dne 17. julija 1938.

Žalujoče rodbine:

Daneu, Lorger in Köhler

✚

Dotrpel je naš dobri sin, brat, stric in svak, gospod

Fran Seršen

trgovec in posestnik

Predragega pokojnika spremimo k večnemu počitku v ponedeljek, dne 18. julija 1938 ob 6. uri popoldne.

Ljutomer, dne 16. julija 1938.

Rodbina Seršen in sorodstvo.

KOLESA

v prvovrstni izdelavi, solidni okvirji, zunanje lôtani, z obojkami, poniklani ali kromirani znamke **AXO**, kupite ugodno pri

H. SUTTNER - Ljubljana - Aleksandrova c. 6

Zahtevajte brezplačen cenik! Ugodni plačilni pogoji!

Najpreciznejša ura sedanjosti

Vodne turbine

za vse razmere, avtomatične regulatorje, zatvornica, opreme za žage in mline izdeluje in dobavlja

G. F. Schneiter
Škofja Loka — tovarna strojev

Zmerne cene. — Prvovrstne reference.

Za vlaganje kis, špirit, žganje, rum pri

Jakob Perhavec
MARIBOR, Gosposka ulica 9
Telefon 25-80

Podružnica „SLOVENCA“ je na Miklošičevi cesti št. 5

NATEČAJ

Komanda zrakoplovne vojske bo sprejela tudi to leto gotovo število mladeničev iz meščanstva kot gojence zrakoplovne vojske v pomorski zrakoplovni in podoficirski šoli,

ki bodo po dovršeni šoli služili v zrakoplovstvu vojske kot podoficirski piloti, aeronavtični strežaji in mehaniki. Kandidatje morajo v glavnem odgovarjati sledečim pogojem:

1. Da je državljan kraljevine Jugoslavije.
2. Da ni mlajši od 18 let in ne starejši od 20 let. Za podlago vračunanja leta starosti se vzame celo kalendarsko leto, v katerem se kandidat prijavlja za sprejem.
3. Da je dovršil najmanj 4 razrede osnovne šole z najmanj dobrim uspehom in da se je po možnosti izučil obrti (mehanika, ključavničarja, električarja ali mizarja).
4. Da je dobrega vedenja in da ni pred sodnim postopkom ali sodnijsko kaznovan.
5. Da ima odobrenje staršev ali hranilca, potrjeno od nadrejene oblasti, da zamore stopiti v šolo in pozneje služiti v zrakoplovni vojski.
6. Da je zdrav in za vojaško službo sposoben.
7. Da ni oženjen.
8. Da v svoji prošnji navede, da pristane na vse pogoje natečaja.

Prošnje po tem natečaju se sprejemajo do vključno 1. septembra 1938, po katerem roku se ne bo upoštevala niti ena prošnja.

Vse prošnje, ki niso napisane točno po natečaju in ne odgovarjajo istim in niso opremljene z vsemi dokumenti kot se v natečaju zahteva, bodo zavrnjene.

Posebno se opozarja kandidate, da postopajo točno po konkurzu in da se dobro z njim seznanijo, a vsi pogoji natečaja in kako je treba postopati po njem, se lahko ogledajo pri vseh vojnih okrugih, okrajnih načelstvih, večjih občinah, kakor tudi v Službenih novinah in službenem vojnem listu, a ravnotako se dobe tudi v komandi zrakoplovne vojske v Zemunu osebno ali po pošti, v katerem primeru je treba poslati svoj točen naslov in poštno znamko, da se dostavi prosilcu natečaj.

Opozarja se kandidate, da so podoficirji v zrakoplovstvu, ki služijo kot piloti, strežaji zrakoplovov in mehaniki tudi posebno nagrajeni in da imajo možnost, da postanezo vojnotehnični uradniki zrakoplovno tehnične stroke, a podoficirji piloti tudi zrakoplovni oficirji, ako izpolnijo tudi ostale pogoje zakona.

Iz pisarne komande zrakoplovne vojske, Zemun V. K. br. 75 4/38.

Tovarna furnirja Samsa Boris, Litija

izdeluje vsakovrstni furnir, sprejema tudi v rezanje hlode za furnir. (Lohnschnitt).

Navaden zavoček za približno 5 kg marmelade, cena Din 4·—

Otroški vozički najnovejših modelov — Dvokolesa, motorji, tricikliji — Šivalni stroji pogrezljivi

Po zelo nizki ceni! Ceniki franko!

„TRIBUNA“ F. BATJEL, LJUBLJANA, Kariovška 4
Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 26

STANOVANJA

štirisobna s halo, velikim solnčnim balkonom na ulico, ves najmodernejši komfort, centralna kurjava, v centru Ljubljane v novi hiši GORIČAR, Sv. Petra cesta se oddajo v najem za november.

Večje tujsko-prometno podjetje

sprejme

tajnika

z znanjem jezikov, osebito francoščine, nemščine in italijanščine. — Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Korespondent« št. 11109.

NAGLUŠNI!

VIBRAPHON

nov pripomoček za sluh, praktično **neviden** neelektričen, nobene žice, brez baterije, nikake pritikline. Zdravniško preizkušen in priporočan. Zahtevajte brezplačno prospekte in pogoje

za 30 dnevno preizkušnjo.

Tu odrežite!

KUPON 11. B. Pošljite mi brezplačno in neobvezno prospekte kakor tudi pogoje za 30 dnevno preizkušnjo.

Ime: _____

Naslov: _____

APARATI VIBRAPHON
(Dep. 11. B.) Zagreb, Boškovićeva 3

Podaljšaj si življenje!

Življenje moremo podaljšati, bolečine preprečiti, bolezni ozdraviti, slabotne ojačiti, nestalne moremo učvrstiti in nesrečne napraviti srečne!

Kaj je vzrok vsake bolezni?

Oslabljenje živcev, potrtost, izguba dobrih prijateljev ali svojih bližnjih, razočaranje, strah pred boleznijo, slab način življenja in mnogo drugih razlogov.

Zadovoljstvo

je najboljši zdravnik! So poti, ki Te morejo dovesti do dobrega razpoloženja, oživiti Tvoj značaj, napolniti Te z novim upanjem; ta pot je pa opisana v razpravi, ki jo že more vsakdo, ki zahteva, dobiti takoj in **povsem brezplačno!**

V tej mali pritočni knjižici je raztolmačeno, kako morete v kratkem času in brez ovire med delom ojačiti živce in mišice, trudnost, odpraviti slabo razpoloženje, raztresenost, oslabljenje spomina, nerazpoloženje za delo in nebroj drugih bolezenskih pojavov. Zahtevajte to razpravo, ki Vam bo nudila mnogo prijetnih ur.

Poštno zbirališče:

ERNEST PASTERNACK, Berlin SO,
Michaelkirchplatz 13, Abt. 125.

INDIANOL

domače prvovrstno motorno olje za motocikle s primerno kompresijo

1 je zanesljivo olje, ker je njegov
2 „film“ kot elastična blazinica, zato
3 poveča kompresijo in s tem
4 poveča brzino motorja
5 ne odpove niti pod najtežjimi okoliščinami

MOTOCIKLISTI! Za svoje motorje kupujte le **„INDIANOL“!**

Zadovoljni boste! — V Ljubljani je glavna zaloga pri tvrdki

IGN. VOK — Tavčarjeva ulica

Dobro in poceni kupite pri naših inserentih!

Največje ljudsko zavarovanje v Jugoslaviji

KARITAS

V **maju** in **juniju** je izplačala KARITAS cele zavarovalne vsote po smrti sledečih zavarovancev:

Kosi Marija, Ljutomer 99;
Benčina Jožefa, Stražišče pri Kranju 2;
Kovač Pavel, Gaberje 7, Dolenja Lendava;
Gregorc Ivana, Ljubljana, Zvezdarska 4;
Krajšek Janez, Svibno 41, Radeče pri Zidanem mostu;
Majner Jurij, Prnovšče 180, Radeče pri Zidanem mostu;
Goričan Franc, Celje, Cesta na Dobravo;
Šetinšek Rozalija, Razborje 20, Velika Loka;
Bonča Marjana, Hotavlje 3, Poljane;
Pompe Terezija, Šmarje 31, Sevnica ob Savi;
Furlan Alojzija, Slap pri Vipavi;
Burkeljc Marjeta, Kaplja vas 44;
Anžur Marjeta, Velika Preska;
Petan Neža, Stara vas 35, Videm;
Oreski Roza, Slakovec, Nedeljišče;
Wicman Uršula, Dolnja Počehova;
Kristan Jože, Gradec pri Litiji;
Dolenc Frančiška, Stražišče 51;
Keršič Jože, Ljubljana — Moste, Društvena ulica 7;
Primožič Antonija, Tržič, Na Blekah 11;
Črtanec Vid, Črnuče 22, Ježica;
Rome Marija, Ljubljana, Ižanska 35;
Oman Helena, Vevče 54, Devica Marija v Polju;
Dvoršak Ivan, Maribor, Cvetlična 14;
Mlakar Alojzija, Iga vas 31, Stari trg;
Zamida Neža, Polhovica 4, Št. Jernej na Dolenjskem;
Loboda Agata, Ljubljana, Vodovodna 78;
Blažič Alojzija, Dobrovce 83, Hoče;
Markovič Alojzij, Ljubljana, Galjevica 76;
Polak Anton, Žabjak 1 (Orehovci);
Germ Blaž, Razvanje 65;
Ledinek Marija, Guštanj 69;
Košar Franc, Veržej 101; Križevci pri Ljutomeru;
Hartman Elizabeta, Sv. Lovrenc na Pohorju;
Janežič Pavla, Ljubljana, Gestrinova 3;
Mlakar Ivan, Zg. Kašelj 71, Devica Marija v Polju;
Štefančič Marija, Polzela 2;
Tomažič Alojzija, Moravška gora 33, Sv. Križ pri Litiji;
Kandorfer Janez, Pilštanj 35;
Dobrovnik Helena, Prekopa 42, Vransko;
Lešnik Marija, Kamnica 18, Maribor;
Guzel Neža, Radvanje 81;
Strajnar Ivan, Vel. Cikava 11, Novo mesto;
Požlep Franc, Vnanje gorice 36, Brezovica;
Jerman Jera, Marija Reka 34, Trbovlje;
Langus Terezija, Bistrica 18, Tržič;
Drobec Alojzij, Paričjak 33, Slatina Radenci;
Urbas Anton, Martin hrib, Dolenji Logatec;
Vidmar Katica, Jesenice, Šlomškova 6;
Ternik Marija, Zg. Vižinga, Marenberg;
Meglič Frančiška, Lom 129;
Dermastja Franc, Srednje Gameljne 27, Št. Vid nad Ljublj.
Zajc Uršula, Apače 51, Sv. Lovrenc na Dravskem polju;
Leskovšek Alojzij, Ojstriška vas, Št. Jurij ob Taboru;
Kukavica Marija, Zalog 66, Devica Marija v Polju;
Marinko Jožef, Vnanje gorice, Brezovica;
Jesenovec Frančiška, Dolenja vas 31, Polhov gradec;
Beber Lucija, Unec 54, Rakek;
Zabukovec Frančiška, Ljubljana, Trnovski pristan 40;;

Dvojno zavarovalno vsoto je izplačala »Karitas« ob smrti Gumzer Ivane, Štajngrova 27, Sv. Benedikt v Slov. goricah, ker je umrla za opeklinami.

Brezplačno sozavarovalno vsoto je »Karitas« izplačala po smrti 3 letne Anice, hčerke pri nas zavarovanih staršev Antona in Frančiške Žvan, tov. delavcev z Jesenic, Gregorčičeva 5, in po smrti 15 letne Tončke, hčerke najemnikov Jožefa in Marije Pongrac iz Sv. Jerneja 19, Muta.

Jamstvo din 80,000.000·—

Prospekte dobite brezplačno pri naših krajevnih zastopnikih in pri:

KARITAS, Ljubljana, palača Vzajemne zavarovalnice,
KARITAS, Maribor, Orožnova 8.

Konči Ahačič: 27

Trije tički

»Skočil!«

jo tedaj spomni prazen želodec. Le kam? Maca se ozre in zagleda skoraj tik pred nosom velik kos vabljivo dišeče salame. »Zakaj pa ne! Saj sem dovolj lačna že!« si misli in skoči in...

Oho!?

Salama se ji na čuden in tajinstven način spretno umakne. Še enkrat: skok! Zopet nič! In zdaj zagleda kar dva kosa zapeljive salame, na vsaki strani po enega.

Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Karel Čeč Izdajatelj: Ivan Rakovec Urednik: Viktor Cenčič